༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས། །

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W00EGS1016899	***ImageGroup:***	I00EGS1016917
LCCN:	n/a	***ISBN:***	9993392078

Title:	the works of pen-chen shakya mchog-lden
Author:	ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན shAkya mchog ldan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	kathmandu, nepal
Publisher:	sachen international, guru lama
Date:	2006
Volume:	18
Total Volumes:	24
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

Inputting & Published By:- *Sachen International, Guru Lama, KTM, Nepal.*
These generous sponsors kindly sponsored the publication of these 24 volumes as an offering to fulfill the wishes of H.E. Chogye Trichen Rinpoche.

1) Sponsor volumes 01-15:- *Mr. Rafael Mira & family of Valencia, Spain.*
2) Sponsor volume 16:- *Ven. Lama Jampa Thaye & Dechen Dolma, Sakya Thinley Rinchen Ling, England, U.K.*
3) Sponsor volume 17:- *Ven. Khenpo Gyatso La, Chief abbot & principal of sakya college, Dedicate to his late parent Tenzin Ngodrub & Jampal Zangmo.*
4) Sponsor volume 18:- *Ven. Ponlob Tashi Rinpoche & his center. Ruyi street no: 120, Hsindianshi Taipei, Taiwan.*

5) Sponsor volume 19:- *Mr. Hsu Wan Shan, Taipei, Taiwan.*
6) Sponsor volume 20:- *Mr, & Mrs, Ngawang Zangpo and His friends, Taipei, Taiwan.*
7) Sponsor volumes 21-23:- *Ven: Sik Lung King, Miss Yoyo chan, Miss Apple, & members, Hong Kong.*
8) Sponsor volume 24:- *Sachen International self, From some sold text income.*
9) Daily expenses sporters:- *Mr. Ong Lye Seng, New Leong Boon, Ng Goo Teck, singapore, & John, Noellina, and Jennifer Deweese.*

ISBN: 99933-820-7-8

PRINTED AT:- *Shah offset, 1614 Lal Kuan, Delhi - 110006*

ISBN:- 99933-820-7-8

༄༅། །འཇམ་གླིང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྒྱན་མཆོག་ཡོངས་རྫོགས་གནས་ལྔར་མཁྱེན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་གསེར་མདོག་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་བདུད་རྩི་ལས།།

གླེགས་བམ་བཅོ་བརྒྱད་ (ཚ) པའི་དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ།།

༡) ཚད་མའི་མདོ་དང་གཞུང་ལུགས་སྡེ་བདུན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་རྟོག་གེའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། ༡ ~ ༢༧༢

༢) རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རོལ་མཚོ་བཞུགས།། ༢༧༣ ~ ༣༣༠

༣༽	ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།	༣༣༧ - ༤༣༤
༤༽	མངོན་སུམ་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།	༤༣༥ - ༦༤༤
༥༽	གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།	༦༤༥ - ༧༥༤

༄༅། །ཚད་མའི་མདོ་དང་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བདུན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་རྟོག་གེའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡེ། ཚད་མའི་མདོ་དང་གཞུང་ལུགས་སྡེ་བདུན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་རྟོག་གེའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དངོས་སློབས་གསེར་གྱི་འཛིན་མར་ཞབས་བརྟེན་ཅིང་། །བགྲང་ཡས་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བང་རིམ་ཅན། །ཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་ལྷུམ་མེ་བ། །ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ལྷུན་པོ་དེང་འདིར་རྒྱལ། ། དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགྲོད་མང་པོ། །ཕྱོད་བློ་གཏིང་མཐའ་ཡངས་པར་གནས་བཅས་ནས། །གྲགས་པའི་ཆུ་བོ་སྟོང་ཕྲག་འབེབས་མཁས་པ། །སྡེ་བདུན་མཛད་པའི་མཚོ་ཆེན་རྟག་ཏུ་རྒྱལ། །དེ་ལས་འོངས་པའི་ལུགས་བཟང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་། །ཕྱོགས་བྲལ་སྐྱེ་བོའི་མགྲིན་པར་སྤེར་བརྩོན་ཞིང་། །དྲི་མེད་གྲགས་པས་ཕྱོགས་མཐའ་མཛེས་མཛད་པའི། །གཟུར་གནས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་མགོས་ཕྱག

༄༅། །འཚལ། །གཞུང་ལུགས་སུམ་རྩེན་སྐྱེད་ཚལ་ནས་འོངས་རྒྱུན། །རྣམ་དཔྱོད་རལ་པ་འཐུག་པོས་ལེགས་འཐུངས་པ། །སྟོང་ཕྲག་བློ་གསལ་བུང་སྟོང་ཧྲཱུཾ་ཧྲུ་ཡི། །མགྲིན་པར་སྦྱིན་པས་ས་འདི་དགེ་སྒྱུར་ཅིག །འདི་ལ་དོན་
གཉིས་ཏེ། རྟོག་གེའི་ལུས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་། ཚད་མ་དེའི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐོག་མར་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་
ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་ངག ལོག་རྟོག་ཅན་ཚར་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཐལ་འགྱུར་རྣམ་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། བརྗོད་བྱ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག རྗོད་བྱེད་རྟགས་ཚིག་གི་རང་བཞིན་རྣམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡང་དག
གི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བོད་ཕྱི་རབས་པ་དག་ན་རེ། མཚན་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་བྱས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག རྗེས་ཁྱབ་བམ། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཁྱོད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་སོགས་

ཡིན༑ ཁྱོད་དང་དེ་གསུམ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ངེས་ནས་དེ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་སྲིད། དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཁྱབ་བམ་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཁྱོད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་སོགས་གང་ཞིག ཁྱོད་ཡིན་ཡོད། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གང་རུང་དེ་དེར་ཐལ་བ་དང་ཁྱེད་ལྟར་ན། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དེར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པ་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཐལ་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་རིམ་པ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེ་གསར་རྟོགས་སུ་སོང་སའི་གཞལ་བྱ་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ༑ བྱས་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རེ་རེ་ནས་ཕན་ཚུན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན

༄༅། །བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འཇལ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དུས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་གསར་རྟོགས་སུ་སོང་སའི་གཞལ་བྱ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར༔ སྲིད་ན་གང་ཡིན། བྱས་པ་དེའོ་ཞེ་ན། དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་རྟོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། བྱས་པ་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཐལ་བ་རྣམས་འཇུག་གོ །ཡང་སྒྲ་བྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར་དང་། དེ་མི་ཤེས་པའི་སྔར་རྒོལ་གྱི་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཇི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། ། ཡང་མཉན་བྱ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ངེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་ཡང་། བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འདི་ནུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ

འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཁྱེད་མཉན་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་པའི་གོལ་བའི་ངོར། དེ་སྒྲུབ་ལ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན༏ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་ཐལ། ཁྱེད་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོན་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་ནི། དེ་དག་དེར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། བྱས་ཡོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་༏ ཁྱེད་ལྟར་ན། སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན། དེ་སྐོར་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག རྗེས་ཁྱབ་བམ་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་དེམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་

ཀ ༄༅། །ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་བོ་ཅག་ རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་དེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་ 7

བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱད་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནང་འགལ། ཡང་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་གོ་ཆོད་པར་

འདོད་པ་དང་། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ། ཚུལ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་མཚོན་བྱར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་

བཞི ལ་ མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སམ། ཡང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་

པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱོད་དང་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པ་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདིར་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་སྔོན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ངེས་

དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལས། །གང་ཞིག་གང་གི་རྗེས་འགྲོར་མཐོང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི །སྔོ་ནས་ཕྱུགས་གསུམ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ

གཉིས་ཀ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཆ་ཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཊཱི་ཀྐད་དུ། རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆ་ཤད་པ་དེ་ཊཱི་ལྟར་གྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པའི་ངོར། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་སྨྲས་པས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་དང་། རྟགས་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཙམ་པོ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་
ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད། ཅེས་དང་། དེ་དེར་ངེས་ནས་དེ་དེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་སྲིད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་གསུམ་
ཕན་ཚུན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེར་དེ་ཡོད་པར་ངེས་ནས་དེར་མེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒོལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དུ་བ་ཡོད་པར་ངེས་ནས་དེར་མེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན

ཚད ༄༅། །ཞེ། དེ་འདྲའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་གང་གིས་ཟློག་པར་བྱེད། ཅེས་ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་རྗེས་འགྲོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མཐུན་དཔེ་ཡོད་ཅེས་དང་། འབྲེལ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་དཔེ་དང་འབྲེལ་བ
མེད་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འབྱུང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚུལ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་པ་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཁས་མ་བླངས་སོ། །འོ་ན་དེའི་ཐ་སྙད་གང་གིས་ངེས་པར་བྱེད
ཁ ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རང་གི་ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་ལ་གཙོ་བོར་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཚུལ་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ ༡
གྱུར་པའི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཙོ་བོར་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཚུལ་དེ། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན
ལ་ཡོད་པར་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་ལྟོས་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཙོ་བོར་ལྟོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྟགས་ཚུལ་དེ། ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ

མེད་པ་ཁོ་ན་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ནི། གཞུང་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་། རྒོལ་བའི་བློ་ངོར་དང་པོ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཁྱབ་པ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར༏ རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའང་དེའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གཞུང་ལས། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་མ་བཤད་པས་དེ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་
གཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ན་རེ། མཚན་གཞི་ནི་བྱས་པ་ཙམ་པོ་ཡིན་ཅིང་། འགོད་
ཚུལ་ནི་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར། འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་དང་། འགོད་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
ནི༏ བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའང་སྲིད། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའང་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེའི་ངོར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་ཁས་ལེན་ནུས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ངོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མ་ཚང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་

༄༅། །ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ཐོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དེར་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་
སམ། མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནུས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་བརྟགས་པས་འཇིག་གོ །དེ་བས་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བའི་
ཚེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་རང་ལྡོག་ནས་དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་གང་རུང་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་དང་དེར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དག་ནི་
ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཐོལ་བ་དེའི་དོར། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱོན་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐྱོར་བ་འགོད་པའི་ཚུལ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་ཐོལ་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ནས་
ངེས་པའི་ཚེ། སྔ་ཐོལ་མཁས་པས། རྟགས་དགོད་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ཐོལ་བས། ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་བྱེད་ངེས་པ་ན། ལྟོས་མེད་

དང་༑ གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་། ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་ཤར་བ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ངོར་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་
ན༑ བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པ་
གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཡང་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་དུས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚེ་བྱས་པ་དེ་དེ་དང་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ངོར་དེ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི་སྤུམ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་དང་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕངས་པ་དུས་གཅིག་ཅིང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་ལྷ་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟོས་

༄༅། །གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། རྩུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཁྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཞེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་དང་རྩུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་མིང་དུ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་བ་ཅི་ཞེ་
ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་ན་འབྲུལ་གཞི་ཡོད། །མཐའ་རྣམས་བཀག་ན་ཡུན་རིང་འགོར། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་བསམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་གཟུང་བ་གང་ཞིག རང་གི་དངོས་མིང་དུ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་དུ་མི་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲའམ་མིང་དེ། རྩུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ལ་བཏགས་
མིང་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། དེ་དེ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཇུག་ན། དེ་གང་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་གསུམ་རྫི་བའི་གཞི་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཁྱད་པ། ཕྱོགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ལྟོས་གཞི་དང་པོའི་དངོས་མིང་ཡིན་
ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་རྩུལ་དང་པོའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་མིང་ཆོས་ཅན། རྩུལ་དང་པོའི་ཐ་སྙད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་གཞིར་གང་གཟུང་བ་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་

དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་སོགས་མར་སྦྱར་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ཚོགས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་
དེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་དོན་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེཙྪ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཞིན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པ་སོགས་མའི་འདོད་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པ་རྗེས་གྲུབ་
ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲ་སྒྲོ་ལས་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ། ཡ་གྱལ་གཉིས་པོ་དེ་རང་ཉིད་ལྟོས་གཞིར་འཇོག་པའི་སྐབས་དེ་དང་དེར་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུངས་པ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དེར་དེ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་གཞན་དུ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡ་གྱལ་གཉིས་པོ་ལ་དེའི་སྒྲ་
བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་དེ་དངོས་མིང་
དུ་འཇུག ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་གཟུང་བ་དེའི་ཚེ་ཁོ་ནར་རིགས་

ཆ་ བརྒྱད་

༄༅། །སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པའི་ལྡོས་གཞི་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བོད་སྔ་ཕྱི་ཕལ་ཆེ་བ་དག་མཐུན་པར། སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། །མི་ལྡན་པ་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་ནས། མཚན་གཞི་ནི། གང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གང་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་གིས་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་སེལ་ལམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྲིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དོགས་པ་དེ་སེལ་བ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཆོག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་བསྐྱུད་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བ་ནི་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དོགས་པ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་

ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གནོད་པ་ནི། དེ་སྐོར་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་འགྲོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་རུང་བར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་མཐའ་དག་ལས་ལོག་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལོག་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་
གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་
གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་པ་མེད་ན། གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྲིད་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་

ཤུ ༄༅། །ལུགས་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་གཏན་ལ་འབེབས་གཞིར་རུང་བ་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི་ནི། རྒོལ་བས་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་རུང་བ་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་འགལ་བ། གཞན་པ། མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན་དུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། མི་རྟག་པའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་རྟག་པ་དང་། དོན་ལ་རྟག་པར་གནས་ཀྱང་། རྒོལ་བས་རྟག་པར་མ་ངེས་པའི་
བཞི ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། རྒོལ་བས་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ལྡོག་ཚུལ་གྱི་ལྡོས་གཞིར་གཞག་པ་ནི། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེས་
དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དང་འགལ་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། རྗེས་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་རུང་བ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། ལྡོག་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལྡོག་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྲིད་ 17

པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ངེས་པར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་
དེ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་ཅེས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲུབ་རྟགས་དང་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་དང་། དོན་དང་ཐ་སྙད་
གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་སོགས་གསུམ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གཉིས། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་གཉིས་སོ། །དབྱེ་སྒོ་དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག རྟགས་དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་སྒྲུབ་པ་
ཡིན་པ་དང་། མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འབྱེད་དོ་ཞེས་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ལ་ནི་འདི་ལྟར་བརྟག་དགོས་ཏེ། དངོས་ཞེས་པ་ཞེ་འདོད་དམ། སྐབས་ཟིན་གང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞུང་དང་མཐུན་མོད། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

༄༅། །ཏེ། བོད་ཕྱི་མ་ཀུན་གྱིས་ནི། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་ནི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། དེར་མ་ཟད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཤེས་འདོད་དང་། དཔག་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་མེ་ཡོད་བཀག་ཙམ་ལ་དང་། མེ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་དཔག་ཤེས་ཞུགས་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་ཆོས་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ལ་དཔག་ཤེས་ཞུགས་པའི་ཚེ་ལྡོག་ཆ་སོ་སོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཆོས་མཆོག་ལས། གཉིས་ཀའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགག་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིའོ་ཞེས་གསུངས་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཤེས་བརྗོད་ལ་འཆད་དགོས་པས། ཚོམ་ཆོད་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སོང་ཆོད་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། གཟུང་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་སྐབས་གང་བདེའི་འཁྲིས་ཆོལ་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཚོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བྱ་

ཞེས་པ་རྒོལ་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་མེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱེད་ཅག་གི་ཟེར་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་དངོས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྨྲས་ཟིན་ལ་འཆད་པ་དང་གཟུང་བྱ་ཞེས་པའི་ཤོག་ནས་ཟློལ་ཚོལ་བ་ནང་འགལ་བར་མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་སོ་སོའི་འཇོག་མཚམས་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ལས་ནི། ཚིག་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཞེ་འདོད་གང་ཡིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་དེ་དང་དེར་འཇོག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་སྨྲས་ཀྱང་། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་པུར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ནས། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སོང་ཚོད་དེ་ཡིན་ན། དགག་པ་བཀྲུད་པའམ་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་པའམ། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་

༄༅། །པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་ལ་ནི། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་སོ་སོར་དབྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནང་ཚན་ན་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནང་ཚན་ལ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ནི་ཆ་ཤས་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་རྟགས་སུ་གྱུར་པའི་དགག་རྟགས་ནི་སྐབས་ཀྱི་རྐྱེལ་བའི་དཔག་ཤེས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ༑ དཔེར་ན་ཐེ་སྐད་དུ། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཏུ། །མི་གནས་བྱ་བ་གལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པ་མི་གནས་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་དོན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཕྱིར་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ། མི་རྟག་པ་ལ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་མོད༑ སྒྲུབ་རྟགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོས་པོ་སྒྲུབ་ཆོས་སུ་བྱས་པའོ། །འབྲས་རྟགས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། དེའི་སྒྲུབ་ཆོས་ལ་མེད་དགག་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་ཀུན་དང་མི་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྣམས་ལས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་དཔག་ཤེས་ཞུགས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔག་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོའི་དཔེ
ནི༑ མདུན་གྱི་གཞི་འདིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །བོད་ཕྱི་མ་དག ཏྲགས་ངེས་ཡོད་ངེས་བཀག
པའི་ཚེ་མེད་ངེས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་འཛོག་པ་ནི་དེ་ལ་སྣང་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་གཞུང་ལས་བཤད་པའི
ཕྱིར༑ གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། དཔེར་ན་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་དཔག་ཤེས་ཞུགས། ཐ་སྙད་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚེ་མེ་མེད་པ་ཏྲགས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་གྱིས་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན
ཏེ༑ མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་རུང་གི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ལ་དང་། དེའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ལ་དཔག་ཤེས་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་སྟེ། མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས
སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། འདིས་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཆ། །ཁས་བླངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །ཅེས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་ངེས་མེད་དགག་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ

༄༅། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་རྐྱོལ་བས་དཔག་འདོད་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མེད་པས་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཡང་། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་
སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཅིག་པུར་སྤྱད་པ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཇི་སྙེད་པ་རང་གི་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། བཀག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་སྒྲུབ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་
གཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཉིད། །ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཇི་སྙེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་འདུ་བ་དང་། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པས་ན། །འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་
འདུས་ཕྱིར། །ཞེས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་འདུ་བར་བཤད་པས་སོ། །འདིར་གཞན་དག་ན་རེ། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་མི་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན་ལ། མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་བསྡུས་ནས། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོལ་བ་འདི་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར་མོད། འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། མ་དམིགས་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ། །བསྡུས་པས་འགལ་བ་
གཉིས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། དེར་མ་ཟད་ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ནས་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་དམིགས་ཁ་གཅིག་འབྲས་བུ

དང་། གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུས་པར་བཤད་པས་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བོད་སྔ་རབས་པ་རྣམས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དོན་ཡིན་པ་དང་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་སྒྲུབ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱང་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཀྱང་། སོང་ཚོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག སོང་ཚོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པ་དེ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་བྱས་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། བུམ་པ་དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དོན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པ་དེ། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་བརྗོད་ནི། གྲགས་པའི་གཏན

ཁ

༄༅། །ཚིགས་མ་གཏོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །བོད་སྔ་མ་བྱམས་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཞེད་ཀྱང་། གཞུང་ལས་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པས་འདིར་མི་འཆད་མོད། དོན་འབའ་ཞིག་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པ་ལ། དང་པོ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་སྔ་མ་རྣམས། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ངེས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དང་། ལུང་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྐོག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་རིམ་བཞིན་སོ་སོའི

མཚན་ཉིད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་ལ། དང་པོའི་དཔེ་ནི། འཆད་འགྱུར་གྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་སོ། །གཉིས་པའི་དཔེ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཇི་སྙེད་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་
ལྟར། བུམ་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་ཚོད་པོ་དེ་ཡིན
ན། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན
སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་ཚོད་པོ་དེ་ཡང་ཡིན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་ཞུགས་པ་ཡང
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བོད་ཕྱི་རབས་པ་དག རི་བོང་ཅན་བརྗོད་པའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ
གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེ་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་གྲགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི

ཤ

༄༅། །གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
བསལ་བར་རིགས་ཀྱི། གྲགས་པའི་བསལ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱི། གྲགས་པ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་རྟགས་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་ཅིས་ཀྱང་འཆད་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འཆད་ན། བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགག
རྟགས་སུ་ཁ་འཆམ་འདུག་པ་ལྟར་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཡང་ལོག་ཕྱོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་བདག་གི་དོན་
ཁས་བླངས་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ནས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གསུམ་པའི་དཔེ་བརྗོད་ནི། སྤྲིན་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱིད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་འབྱུང་ 27
བར་དབུམ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན

པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་གྲགས་རྟགས་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་འམ། བརྡའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་སྦྱར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། གང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་པོའི་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ལྗོན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པར་ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དང་། རིགས་པའི་གཏེར་ལས་གསུངས་སོ། །བོད་ཕྱི་མ་གཞན་དག་གིས་ནི། གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སྦྱོར་དང་ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཤན་མ་ཕྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཕྱི་རབས་པ་དག་བྱས་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཡིན་ན། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་སྒོ་བཞི་པ་ལ། དང་པོ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ལ་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གོ་ཆོད་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས

༄༅། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་རྣམ་གཉིས་པའི་གོ་དོན་དུ་འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་དགོས་པ་དེ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། མཐུན་ཕྱོགས་དེའི་ནང་ཚན་ཡང་ཡིན་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པ་དེ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེར་འཇུག་པའི་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མཚན་གཞི་ནི། འབྲས་རྟགས་མཐའ་དག་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའོ། །སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །དབྱེ་སྒོ་ལྔ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐ་ཆཤད་དང་མཐུན་པར་བཞག་པ་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་

འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི་བོད་ཕྱི་མ་དག དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་བབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྟག་མ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཡང་ཚད་ལྡན་གྱི་རྟོག་གེ་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མེ་མེད་ཆོས་ཅན། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་སྟེ། དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེར་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ༔ དེར་དེ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བ་གང་ཞིག གཞི་དེར་དུ་བ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འཕེན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། དངོས་འགལ་མ་དམིགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ

ཤ བཅོ་ལྔ

༄༅། །བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་སྦྱར་ནས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་ཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་མི་རུང་གི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གཞན་དག་འདི་སྐད་དུ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་ངོར། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ནི་ལྷུན་པོ་གནག་རྫི་བོ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་དཔྱད་ཤེས་མ་འོངས་པ་ན་མི་འཇུག་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་གཏན་ཚིགས་འགོད་སའི་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དེ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་སྦྱོར་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་རྟོག་གེ་མཁན་པོ་སུའི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞན་གྱི་འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་དགོས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་རྣམ་མཁྱེན་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ

ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། འདྲེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་དེ་དེར་སོང་བའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། འདྲེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་
ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་
པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་སྒོ་ནས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི། རྟོག་གེའི་རྩལ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆད་
པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི། རྟགས་ལོག་ཏུ་གཟུང་བྱ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་རུང་གི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ༑ འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་དག སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཟློག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་

ཞ། བཞི་བཅུ

༄༅། །པ་ནི་དཔྱད་ན་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་འབྲེལ་ཆཤད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བ་ཡོད་པ་དང་མེ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དངོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྡོག་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡོག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་འབྲེལ་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཇི་སྙེད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ལྡོག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་དང་། མེ་མེད་དང་དུ་མེད་གཉིས་དང་། ཚ་རེག་ཡོད་པ་དང་། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་རུང་། དེ་འབྲེལ་ན་བདག་གཅིག་གམ། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཞེས་བརྟགས་ན་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་མེད་དང་དུ་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན། དེ་དེའི་འབྲས་བུར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཚ་རེག་ཡོད་པ་དེ་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་མེད་པ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འདོད་ན་ནི། གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཚ་རེག་གི་འབྲས་བུར་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་

གྲང་། དེ་གཉིས་ཀ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ན་ནི། རྗེས་འགྲོ་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། ལྡོག་པ་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་མེད་ལ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་ནི། །ཡོད་ཅེས་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་སྨྲ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ། །འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི༔ ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོའི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་མེ་དུ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་མེ་དུ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་འབྲེལ་ཡུལ་ཚིག་ཟིན་ལ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐབས་བབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གོ །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་

༄༅། །སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དཔེ་ནི་མེ་མེད་པའི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་གང་ཞིག རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག
གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དཔེ་ནི། ཤིང་མེད་ཀྱི་ཐག་རིང་པོའི་བྲག་རྫོང་དུ་ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིང་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཏན
ཚིགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ལ་རྨོངས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེར་དེ་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མ་ལ
སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དུ་བ་དང་ཤ་པ་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་མི་འགོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །དུ་བ་མེད་པའི་ཉིན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཤིང་མེད་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་དང་མེད་
པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། དེ་དང་དེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེར་དེ་མེད་པའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་རྒོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་སྐྱ་ཐེར་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་མ
བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་གང་ཞིག རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག

གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དཔེ་ནི། སྣང་རུང་བུམ་པས་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་
དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། གཞུང་དུ་བདག་ཡོད་ཀྱང་སྣང་མི་རུང་དུ་ཁཕད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཚང་བ་དང་། རང་གི་དགག་བྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་གཞི་མཐུན་དེའོ། །དཔེ་ནི། ཕྱོགས་བཞི་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཞིང་བླ་གབ་དང་དུ་བ་མེད་པའི་གྲོང་ར་ཆོས་ཅན། དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་དེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་མི་འགོད་པ་ནི། གཞི་དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བས་དེར་དེའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ༑ དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་བཞི་པོ་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལའང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། །ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པའི་གོ་བྱེད་འདོད། །ཅེས་འབྲེལ་ཡུལ་

ཞ

༄༅། །མ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཞི་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དགག་གཞི་མེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ། བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། ཞེས་དང་། བྲག་རྫོང་དེར་ཞེས་དང་། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཅན་ཞེས་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་དེར་ཆོས་ཅན་ཞེས་གཟུང་ནས། རྟགས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་སྦྱར་བ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། བོད་ཕྱི་མ་དག བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བུམ་པ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་ཚིག་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་སོ༔ །གཉིས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། ཁ་ཅིག སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་ཆོས་ལོག་ཏུ་གཟུང་བྱ་དང་འགལ་བ། ཞེས་ཟེར་བ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་དང་ཤིང་མེད་སོགས་དུ་བ་ཡོད་པ་དང་ཤ་པ་ཡོད་པ་སོགས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསམ་པ། འདི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་འགལ་ཟླ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་

དམིགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་བ་རྣམས་ལ་ནི། རྟགས་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ལ། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་སུ་མེད་དགག་སོང་བ་དེའི་ཚེ་དངོས་འབྲེལ་ནི་མི་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་འབྲེལ་བཀག་ཟིན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཟློག་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ནི། ཚ་གྲང་འགལ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་རང་ལུགས་ལ་འཆད་པ་ཡིན་མོད། དེའི་གོ་དོན་ཇི་སྐད་དུ། ། འགལ་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །ཅི་སྒྲུབ་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། སྣང་དང་མི་སྣང་མ་གཏོགས་པ། །འགལ་བ་ངེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་གནོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། གནོད་བྱ་ནུས་མེད་འབྲས་བུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞིག་ལ་བཤད་པས། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དུ་སོང་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁྲབ་ཏུ་སོང་བས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གཞི་དེར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། གཞི་དེར་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །སྔ་བསྟུས་ལས་ནི་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པ་རྒྱུ་དང་། ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་འབྲས་བུར་བཤད་པས་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་། །ཡང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ

༄༅། །ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཁོ་ནས་འགྲུབ་པས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དཔྱད་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་ཆོས་ཅན༔ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག སྤྱིར་སྐབས་བབ་ཀྱི་གྲོལ་བའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་རུང་གི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་མ་དམིགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་དང་། གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། འགལ་བ་བརྗོད་པ་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཡང་དེའི་ཚད་མ་ནི། །མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་དེའི་ཚེ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་སོང་བས་འགལ་དམིགས་འདི་ལ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་འཕངས་ཀྱང་། སླུས་ཙམ་ལ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་མི་འགོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གྲོལ་བ་དེ་ལ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང༔ དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དང་ཆོས་ལོག་ཏུ་གཟུང་བྱ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་

པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་དང་། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་དང་བཞིའོ། །བཞི་ཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདིར་ཚ་གྲང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚ་རེག་ནི་གྲང་རེག་གི་ཁྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་མ་ཡིན་ལ། བསོའི་རེག་པ་དང་གྲང་འབྲས་སྤྱི་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་གསུམ་དང་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་འགལ་བས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བས་འགལ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པ་ནི། ཁྱོད་གང་དུ་དམིགས་པའི་གཞི་དེར་གྲང་རེག་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་ངེས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགལ་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །ཅེས་གྲུབ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་རང་སྒྲས་བརྗོད་ན་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞི་དེར་གྲང་རེག་སྣང་དུ་མི་རུང་ན། སྣང་བ་མཐོང་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་མ

༄༅། །སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྣང་རུང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སྤོབས་ཆེན་པ་ཞེས་མ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕྱི་རབས་པ་མི་མཁས་པ་དག་ན
རེ། མི་སྤོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་དེར་དེ་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས
འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་གྲང་རེག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྤོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བྱིས་པ་འདྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི
འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སྤོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་དེས་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། གང་མ་ཚང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པས་འཇིག་ལ། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་ཁས་བླངས་འགལ
ལོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དང་ཆོས་ལོག་ཏུ་གཟུང་བྱ་གཉིས་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ

པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་པའི་ལུགས་དང་། རིགས་གཏེར་མཛད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ལ་ནི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མི་སྦྱོར་ལ། བརྒྱུད་འགལ་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལྟར་སྦྱོར་བས་
རྣམ་པ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འགལ་ཟླ་མེ་མེད་དང་། མེ་མེད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། མེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། མེ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་བཞི། འགལ་བ་ལ་ཡང་མེ་ཡོད་དང་། མེ་ཡོད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། མེ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་
ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། མེ་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བཞི་སྟེ་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་དངོས་ལ་ནི། །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡིས་
ཁྱད་པར་བྱས་པ་ནི། །ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན། །ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡང་། །ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་འདུས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ལྟར་ན། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་འདི་ལ་ཐུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་
མར་འགྱུར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ངེས་གྱུར་དང་ནི་ལྟོས་བཅས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པ
དང་། ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཤར་གྱི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ

42

༄༅། །གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནུས་པ་རྣམས། །འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་འབྲས་བུ་ལ། །མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གེགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ༑ །གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལྟོས་དང་བཅས་རྣམས་ནི། །ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ༑ །འོ་ན་འཇིག་ངེས་ཀྱིས་ལྟོས་མེད་སྒྲུབ་ནུས་ན་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིག་ངེས་སྒྲུབ་ནུས་པར་གཞུང་ལས་གསུངས་པས། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱིས་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། སྤྱིར་འཇིག་ངེས་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རྟག་པས་བྱས་པ་འགོག་པ་དང་། བྱས་པས་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕལ་ཆེ་བ་དག་ན་རེ། སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དང་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེ་བྲག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྤྱི་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས

ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་པའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་རྣམས་ལ་འང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བུམ་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཁྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ འདོད་ན། སྒྲ་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། མཚོན་བྱ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉན་བྱ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ཡང་དུང་གི་དཀར་པོ་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཀར་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ནའང་སྔ་མ་ལྟར་འཕེན་ནོ། །འདོད་ན། དཀར་པོ་དང་ཁ་དོག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས། འོ་ན་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། དཀར་པོ་ལ་སྣང་འཇུག་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོར་ཐལ། དཀར་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་

༄༅། །མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཁ་དོག་ཙམ་པོའི་སྟེང་ན། དཀར་པོ་དང་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པའི་ཆ་ཅིག་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་འདྲའི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། དཀར་པོ་དེ་ཁྱོད་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དཀར་སེར་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁ་དོག་ཙམ་པོ་བ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཁ་དོག་གི་སྟེང་གི་སེར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དེ་དཀར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེར་མི་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར༑ མ་གྲུབ་ན། དེའི་སྟེང་གི་སེར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཁྱོད་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དཀར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། གང་དུ་འབྲེལ། བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་
ན༑ དེ་ཁྱོད་དང་བདག་ཉིད་དམ། ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་གི་སྟེང་གི་དཀར་པོ་དང་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པའི་ཆ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། དེའི་
སྟེང་གི་སེར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། གཞན་ཡང་། དཀར་པོ་འཇིག་པའི་ཚེ་ན། ཁ་དོག་ཙམ་པོ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཞིག་པ་དང་། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྐྱེས་
པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་ཙམ་པོ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་དོག་ཙམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་

འཇིག་མི་བྱེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བསལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་པར་ཐལ། དཀར་པོ་འཇིག་པའི་ཚེ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་དེ་འཇིག དེ་འཇིག་པའི་ཚེ་སེར་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་དེ་འཇིག་དེ་འཇིག་པའི་ཚེ་སེར་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་མཚན་མཚོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་བྱ་དང་། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་པ་ཡང་། །འཁྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །བརྟགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་༑ ཁྱེད་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་ཚིག་ཏུ་འདོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པ་དེ། འདིར་སྒྲུབ་རྟགས་གཞིར་བྱས་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་དང་ཤེས་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོའི་སྟེང་ན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་ཅིག་ལ་གསལ་བར་བཞད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་དག་པ་བ་དང་། ལྟོས་པ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་

༄༅། ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རིམ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞིར་བྱས་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ། རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་ལྟོས་པའོ། །དཔེ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་བྱས་པ་བརྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཡངས་པར་བྱས་པའི་ཚེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལ། དོག་པར་བྱས་པའི་ཚེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་། སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ནི། འདིར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དངོས་པོའི་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དང་། ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོད་རིགས་སུ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །འདིར་གཞན་དག སྐབས་འདིར་ཡོད་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དེ་ནི་རིགས་གཏེར་མཛད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ནི། ལུགས་སྔ་མ་རྣམས་ལེགས་པར་མ་བལྟས་པ་ཡིན་ཏེ། རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་དང་། ཕྱྭ་གཙང་དན་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །

པཎ་ཆེན་ལྷུ་ཀ། མཆོག་བཀའ་འབུམ

དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག་མཐུན་པར། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཞིར་བྱས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར
གསུངས་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་ལ་ཡང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་ཆོས་ཅན་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ལུགས་ལས་ཟློག་པ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྨྲ་གུ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ
དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་ཞིང་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དེ་སྨྲ་གུའི་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེའི་རྒྱུར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་

༄༅། །ཞེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པར་གཞག་མི་ནུས་ཏེ། མེ་མེད་དང་དུ་མེད་བཞིན་དང་བདག་ཡོད་པ་དང་
བདག་ཚད་མས་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སེལ་ངོར་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལས་བྱུང་བ
དང་༐ དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོའི་མི་རྟག་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པ་དང་། མཚན་མཚོན་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པ་བཞིན་དང་། སེལ་ངོར་མེ་དུ་གཉིས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཀྱང་། སེལ
ངོའི་དུ་བ་དེ་སེལ་ངོའི་མེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་སྔ་རབས་པ་དག རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་འདིའི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་བགྲང་བ་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ
མཁྱེན་པའི་གཞུང་ལས། དེ་ཆ་མཐུན་བསྡུ་བའི་ཐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱེ་བ་དངོས་སུ་ཆཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དངོས་དང་ཆ་མཐུན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་མེ
ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་དང་། དུ་བ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་པོ་རང་རྒྱུ་མེ་སྔོན་སོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་དང་། དབང་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་རྟགས

ཀྱིས༔ གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་རྣམས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག དུ་བ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས
ཟེར་བ་དང་། དུ་བ་ཡོད་པ་མེ་ཡོད་པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དགག་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་འབྲས་བུ་གོ་ཆོད་པོར་ཆཤད་པ་མ་གོ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ལས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱབ་པ
ཆཤད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ལ་དེའི་ཁྱབ་པ་མ་ཆཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་ཡོད་དང་དུ་ཡོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགལ་བ་མ་ཤེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུ་ཡོད་དང་མེ་ཡོད་དུས
མཉམ་དུ་ཁས་བླངས་པས་ནོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆ་མཐུན་བསྡུ་བ་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ད་ལྟར་བའི་སྟེང་དུ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས
ཏེ༔ དེ་ལས་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སླམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བ་ལ། ཇི་སྐད་དུ། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ
ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ། བུར་གཟུགས་སྔ་མའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ན། དེར་བུར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡང་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི

༣. ཨོཾ་ཡྟུ

༄༅། །ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་བས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་བསྒྲུབས་པ་ན། དེར་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །མདོར་ན། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེའི་མིང་ཡིན་
ལ༑ དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་
དཔག་ནི་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེར་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གསུམ་པོའི་གོ་རིམ་ཆ་ཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རིགས་
པའི་ཐིགས་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་རིགས་པའི་གཏེར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་སྒོ་དྲུག་པ་ལ། དང་པོ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྒོལ་བ་གཞན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། རྒོལ་བ་རང་
ཉིད་ཀྱི་ངོར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོར། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །བོད་ཕྱི་མ་དག རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒོལ་བ་གཞན་ལ་གཏན་མི་
ལྟོས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་བསྒྲུབས་ནས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་བཀོད་པའི་བར་དེར། ཕྱི་རྒོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕངས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

དང་། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་སྒྲ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་པའི་ཚེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས། སྔ་རྒོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་བློ་ངོར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕངས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དུས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་རྒོལ་བ་གཞན་གྱིས་མ་བཀོད་ཀྱང་། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་བབ
ཀྱི་རྒོལ་བའི་ངོར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་གཞན་དག སློབ་བུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རང་དོན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་
བུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྐབས་དེར་སྔོན་དུ་མ་སོང་ཡང་། རྟགས་དང་དཔེ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕངས་པ་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྐབས་གཉིས
ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུ་བས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱང་། སློབ་བུར་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དོན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་ལ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་
ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འགོད་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི། དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་ཟིན་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ངོར་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། འདི་ལའང་སྤྱིར

52

ཞ

༄༅། །བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་སྒོ་ཇི་སྙེད་པ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ནི། སྒྲ་འདི་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྲིད། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་མཁན་གྱི་རྒོལ་བ་དེས། རྒོལ་བ་གཞན་ལ་རྟགས་ཅན་
ཞེ་བདུན
རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བོད་ཕྱི་མ་དག གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་རློམ་པ་ནི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཇི་སྙེད་པ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྔ་རྒོལ་གྱི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཕངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཇི་སྙེད་པ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ 53
མཚན་གཞི་ནི། སྔར་བཤད་པའི་དབྱེ་སྒོ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དང་། ཞིབ་ཆ་འདོན་ལུགས་རྣམས་གྲུབ་མཐའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་
དག་ནི་ཚིག་ཚོགས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་

དེ་སྦྱོར་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། དེ་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྦྱོར་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན༔ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་འགལ་ལོ། །ཡང་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ན༔ དེ་སྦྱོར་གྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན། བྱས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་ཁྱབ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ འཁོར་གསུམ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་དེའི་བློ་ངོར་མ་ཚང་བ་དེ། ཁྱོད་རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ

ཀ ཉེར་བརྒྱད

༄༅། །དབྱེ་བ་ལ། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་
ཚད་མས་མ་ངེས་པ་དེ། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ། བློ་ངོ་ལ་མ་གྲུབ་པ། རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་པ་དང་། དེ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཤེས་འདོད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་རྭ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་གང་བཀོད་ཀྱང་ཚོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པས་
བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དེ་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་རིལ་པོ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ 55

ལ༔ མཚན་མོ་ཡོ་མ་འཁྲུམས་ནས་ཉལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མི་རུང་བ་ལ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བོད་ཕྱི་མ་དག གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤ་ཟས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་ཟའི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ན་རྨ་བྱ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྔ་རྒོལ་ལ། ཕྱི་རྒོལ་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་རྒོལ་གྲངས་ཅན་པས། ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར༔ བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་རྒོལ་གཅེར་བུ་པས། ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒོལ་ཕྱི་

ཞ ༄༅། །གཞན་གཉིས་ཀས་སྒྲ་བྱས་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྲུབ
ཅིང༌། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། ཚོལ་བ་དེའི་ངོར། དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར
དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་པ་དང༌། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ཤེས་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ངོར། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད
པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ནི། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །
གཉིས་པ་ནི་དངོས་འགྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སླུས་ཙམ་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང༌། ཞེ་འདོད་ནི་ནམ་མཁའ་རྟག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྟགས་སུ་བཀོད
པའོ། །དེའི་ཚེ་ན་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་འགྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སླུས་ཙམ་གྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོད་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ
57

འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་དངོས་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སྐབས་དེར་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི་འགལ་རྟགས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི༑ མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་བཞི་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས༑ སྒྲས་ཙམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་དང་། སྒྲས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་དང་། སྒྲས་ཙམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དེར་བྱས་པ་དང་། སྒྲས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བོད་ཕྱི་མ་དག་ བཞི་པོ་དེ་སྤྱིར་འགལ་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། སྤྱིར་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་

༄༅། །མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་པས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཆོས་ཅན༔ དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ། །རྗེས་འགྲོ་མེད་དང་འགལ་བ་དག །བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ༔ མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། འོན་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ན། དེ་སྐོར་གྱི་ཚིག་ཟིན་གྱི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ན་དེ་སྐོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཚིག་ཟིན་གྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། དེ་སྐོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་སྐོར་གྱི་ཚིག་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། དེ་སྐོར་གྱི་རྩོལ་བས་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། ཞེ་ནས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་གི་ལན་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འཁོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་

བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་མལ་སྟན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། མི་ལེན་ན། དེ་སྒྲུབ་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་དེ་ཆོས་ཅན། འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་རིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། ཞེ་འདོད་ལ་རིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་འདོད་ན། དག་ཏུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། སྐྱེས་ཙམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། དེ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ཙམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བས་སོ། །རྩ་བར་ཁྱབ་པ་མེད་ན། སྐྱེས་ཙམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡང་ཡིན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དེའི་མཚན་གཞི་སྟོན་ཅིག རྩ་བར་འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆོས་ཅན། སྔ་རྒོལ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ

ཨ

རེ་གཅིག

༄༅། །ཐལ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བཀོད་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་རྣལ་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
སོ༏ །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེར་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའོ། །དབྱེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་
མཐོང་༏ གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྒོལ་བའི་
ངོར༏ སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མཉན་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡང་སྲིད་དེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བར་ངེས་
སོ༏ །གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྷ་ལས་ཆེ་འཕོས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། མིག་དང་ལྡན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་ཞིང་། བྱས་མི་རྟག་གི་རྗེས་འགྲོ་མི་ཤེས་པའི་ངོར། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་

61

བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ངོར། ནམ་མཁའ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་བོད་དག་གིས་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཚན་ཉིད་གཞུང་དང་མཐུན་པར་འཆད་མ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱོད་དེར་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འགམ། གང་རུང་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བའོ། །དབྱེ་ན། དངོས་དང་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་གང་ཞིག དེར་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དང་གཞལ་བྱའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་གཞལ་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ནི་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ

ཨ

ཚ་ཊཱི་ཀ

༄༅། །ཤི། རིག་སྨྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ལ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གང་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེས་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པར་ཁྱབ་པ་ལ་དངོས་སྐྱོན་གསལ་པོ་
མཐོང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་གང་ཞིག་དེར་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་། གཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་། མེད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའོ། །དབྱེ་
ན། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེར་སོང་བའི་ཚད་མས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བའོ། །དབྱེ་ན
གསུམ་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ནི། ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའོ། །མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ནི། ཁ་ཕར་ལྷའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སངས་ཡིན
ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་གཉིས་ལས་གཅིག་སྔོ་སངས་སུ་མཐོང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བྱེད་བཞིན་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་ངོར་འགོད་པའོ། །འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་ནི། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་འགལ་བར་མི་ཤེས་པའི་ངོར
སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྔར་དེ་ལས་ཟློག་པའོ། །དབྱེ་ན། གསུམ་ལས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ནི། ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ

ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ནི། ཁ་ཕར་ལྟའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སྣངས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་གཉིས་ལས་གཅིག་དཀར་ཤམ་དུ་ངེས། གཅིག་ཤོས་གང་
ཡིན་མ་ངེས་པའི་ངོར་འགོད་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་གནས་ཚོད་ནི། གཅིག་དཀར་ཤམ་དུ་ངེས། གཅིག་སྔོ་སྣངས་སུ་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་ནི། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་འགལ་བར་མི་ཤེས་ཤིང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ
ཙམ་ཤེས་པའི་ངོར། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདིའི་ཁུངས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞར་ལ་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་
འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག་མཐུན་པར། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་ནུས་པ་དེ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མ་ཤེས
པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་ནུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མ་ཚང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མ་ཚང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས

༣༥ ཚད་བཟུང

༄༅། །སྐྱོན་ཅན་དུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བ་འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་ལ་ལྟུན་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡང་ཡིན། ཚད་མས་སེལ་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་གི་བསལ་བྱར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དང་། རྗེས་འགྲོའི་དང་། ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟགས་སྐྱོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་བསལ་བྱར་ཚད་མས་དམིགས་པའོ། །དབྱེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་དོན་སྐྱོན་དང་གཉིས་པ་བློ་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱི་བསལ་བྱར་དམིགས་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྔ་མ་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་

བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པས་སྐྱོན་སྔ་མ་སེལ་ནུས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དེའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པས་སྐྱོན་གཉིས་པ་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་སྐྱོན་གང་ལ་ལྡན་པའི་གཞི་དེ་ཡིན་ན་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཆ་ཤད་མ་ཐག་པའི་བསལ་བྱ་དེ་བསལ་བ་ན། གཞི་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ། གཞི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཆ་ཤད་མ་ཐག་པའི་བསལ་བྱ་དེ་བསལ་བ་ན། གཞི་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བཞག་པར་ནུས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྟགས་ཀྱི་ཁང་བཟང་གི །ནང་གི་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བར། །ཕྱི་རོལ་རི་མོ་ལ་སྤྲེད་པས། །དེང་སང་རྟགས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཉམས། །དེ་ནས་རྣམ་དཔྱོད་གོམ་སྟབས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་ས་གསུམ་བརྒལ་བ་ན། །རྟོག་གེའི་ས་ཆེན་ཤེས་དཀའ་བ། །གསུང་དུ་ལུས་པ་འདི་ན་ཅི། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བརྗོད་བྱ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། །།གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་རྟགས་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཀྲོལ་བའི་དྲན་ལམ་དུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་དེ་སྤྱིར་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན་རང་དོན་སྐབས་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གོ །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཀྲོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཀྲོལ་བ་རང་ཉིད་ ༦༦

ཤ

༄༅། །ཀྱི་དྲན་ལམ་དུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་གོ །དཔེར་ན་རྒོལ་བ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལ་བློས་བསམ་བྱས་ཏེ་གང་ཙུང་ཟད་བྱས་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་
པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་གཞུང་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕངས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་འདྲའི་ངག་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཞན་
ཚ་པ་ཞི དོན་སྒྲུབ་ངག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དོན་གཅིག་པས་འདི་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག་ སྔ་རྒོལ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་གིས་ 67
མཐོང་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་རང་དེ་སྔ་རྒོལ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྔ་རྒོལ་གྱི་དོན་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
དང་། སུན་འབྱིན་རྣལ་མར་བརྗོད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཚེ་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དེར་འགྱུར་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་ལ། གཉིས་པ་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྔ་རྒོལ་གྲངས་ཅན་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་
ལྟ་བུས་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་འཕངས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པ་ཕྱི་རྒོལ་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སུན་འབྱིན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མས་

བཞག་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་པར་ནུས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་མར་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་ཏེ། སུན་འབྱིན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག ཐལ་བར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སུ་རྒོལ་དུ
ཁས་བླངས་ནས་ཞེ་འདོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ནི་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་དྲན་ལམ་དུ་སྟོན་པར
བྱེད་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཟློག་དོན་ནི་མེད་ལ། དངོས་དོན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་བྱེད་དགོས་ལ། རྟོག་གེ་ཕྱི་རབས་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ནི། ངག་འདི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པ་ལ
རྩོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྐབས་བབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྐབས་བབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་དྲན་ལམ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་གོ །གཉིས་པ་དབྱེ་བ
ལ༔ གང་ཟག་གི དགོས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སུ་རྒོལ་གྱིས་བཀོད་པའི། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བཀོད་པའི་དབང་པོས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་མོ། །དབྱེ་སྒོ་གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར
དུ་དང་། །དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའོ། །དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་དང་། སུན་འབྱིན་གྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ །དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་པའི་དང་། ཕྱུང་བ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར

༄༅། །ལ། དང་པོ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོར་གཉིས། རྐྱང་པ་བརྗོད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ། འདི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། དངོས་
དང་ཞར་བྱུང་རྒོལ་བ་དང་དཔང་པོའི་འཇོག་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྔ་རྒོལ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་དྲན་ལམ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་དེ་སྔ་རྒོལ་གྱིས་བརྗོད་
པའི་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་དག་མཚོན་བྱ་དུ་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དབྱེ་
ན། རྩ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་དང་། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་གྱི། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ། རྗེས་འགྲོ་རྐྱང་པ་དང་། ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བས་ལྔ། གཉིས་
པ་ལ་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་རྐྱང་པ་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཤེས་ཤིང་། ཅིག་ཅར་དུ་
བསྡོམས་ནས་དྲན་ལམ་ན་མེད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར། གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི

བྱས་ཞེས་པའོ། །གྲོལ་བ་དེའི་ངོར་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་སྨྲས་པས་གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ཚང་མས་ཤེས་ཤིང་ཁྱབ་པ་ནི་དྲན་ལམ་ནའང་ཡོད་ཅིང་། ངག་ཏུ་ཡང་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའམ། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས། འོ་ན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའམ། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ནི། དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ཚང་མས་ཤེས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ནི་དཔྱད་དྲན་ལམ་ན་མེད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དྲན་ལམ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་ངག་ཏུ་ཡང་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ། སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་འོ་ན་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་སམ༏ གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །དེ་དུས་ཀྱི་ངག་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ༏ ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པའི་ཚོགས་དོན་སྐབས་ཀྱི་གྲོལ་བའི་དྲན་ལམ་དུ་སྔར་མེད་གསར་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ལ་བརྟགས་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོ་ན་གང་བྱས་ཞེས་སོགས་ངག་ཡོངས་རྫོགས་དེའི་

༄༅། །ཟུར་ན་ཡོད་པའི་བྱས་ནམི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་དང་། ཡང་དེའི་ཟུར་ན་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་དུས་ཀྱི་ངག་ཚང་བ་དེ་
སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ཤིང་། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། གང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་པ
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་ན། གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐམ་
བཞིན༑ བུམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན་བྱས་དངོས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། རྟག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའང་རྒོལ་བའི་བློའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འགོད་
ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱི་རྒོལ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱི་རྒོལ་གྱི་དྲན་ལམ་དུ་སྟེར་མེད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
སྐབས་བབ་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་དེ། སྒྲུབ་ངག་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཞར་ལ་དཔང་པོ་རང་གིས་མཐོང་བའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་རུང་གི་དེར་དེ་སྟོན་པའི་དེ་རྣམ་དག་དེ་དཔང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་དཔང་པོས་སྤྱི་རྒོལ་གྱི་

ངག་ལས་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི་སྔ་རྒོལ་གྱི་ངག་ཏུ་འཇོག ཕྱི་རྒོལ་ལས་མཐོང་ན་དེའི་ངག་དང་། དཔང་པོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་ངག་ཏུ་འཇོག་གོ །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་དྲུག་སྟེ། ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ཁས་བླངས་པའི་རྟགས་རྐྱང་བརྗོད་པ། རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་རྐྱང་བརྗོད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལྔ། ཁྱབ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ལོག་རྟོགས་སུན་འབྱིན་པའི་སྒྲུབ་ངག་གཅིག་སྟེ་དྲུག་ཡིན་པར་བོད་སྔམ་རྣམས་བཞེད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་བློས་སྦྱར་བ་ནི། ཐལ་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་ལ་བསལ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་གཅིག་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ཤེས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྔ་རྒོལ་གྱི་ངོར་གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་པར་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ནི་རྟག་པར་རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའོ། །འདི་གཉིས་ཀ་འཕེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་འཕངས་པས་གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། རྐྱང་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་སྔ་མའི་རིགས་པས་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། དྲུག་པ་ནི་སྔ་རྒོལ་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རྟག་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། གང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོར་

ཞ ཚད་བཏུན

༄༅། །ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཅན་དང་། གང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་ངག
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །བདུན་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་དམ
བཅའ་བའི་ཕྱར་རྒོལ་ན་རེ། སྒྲ་མ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། གང་མ་བྱས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲ་བྱས་པར
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེད་དགོས་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །འོ་ན་དེ་དག་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པར་གང་གིས་སྒྲུབ་ཅེ་ན། གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ངག་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར
སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པའི
རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་དྲན་ལམ་དུ་ཕྱུར་མེད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ངག་མིན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཞན

པཎ་ཆེན་ཀུ། མཆོག་བཀའ་འབུམ

གྱིས་བརྟགས་པ་ཡི། །ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་མ་བསླབས་ཤིང་མ་ཤེས་པས་ཚུད་ཟོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཚད་མའི་མདོར། རང་གིས་མཐོང་དོན་ཞེས་པས། ཚུལ་གསུམ་ཁྲོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གང་རང་གི་བསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྣོད་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤུག་བཞིན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཡང་དེར་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་འཕང་པའི་དགག་འདི་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཁྲོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཁོ་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐལ་བས་སྒྲུབ་པའི་ངག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཁྲོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་དོན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཁྲོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད། ཁྲོལ་བ་བྱེ་བྲག་པའི་དྲན་ལམ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་གཞུང་དེའི་དོན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བཤད་མ་ཐག་པ་བདུན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ངག་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ཏེ། དངོས་དོན་བཟློག་ན་དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་དེ་དག་བསྡུ་ན། ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་ 74

ཨ

༄༅། །དང་། མི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་བཤད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་རྩོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་རྟགས་དང་ཆོས་སུ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་དེར་མི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་། རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པའོ། །ཆོས་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བའི་ཆོས་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །རྩོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ལོག་རྟོག་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་ནན་གྱིས་ཕུལ་བའོ། །མི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་ཕུལ་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། མཐུན་ནོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི། །ལས་སུ་བྱ་བ་གང་མཐུན་ན། རྩོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དེའོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་དང་ན། དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་ཕྱིར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཐུན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་མཐུན་ན། དོན་ལ་མཐུན་པས་མཐུན་པ་དང་། སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་མི་མཐུན་ཡང་ཇི་ཙམ་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་བཟློག་དོན་མཐུན་པར་སྒྲུར་བས་མཐུན་པའོ། །ཡང་མི་མཐུན

ནོ་ཞེས་པ་ཆ་ཤད་པའི་གཞི། ལས་སུ་བྱ་བ་གང་དང་ན། དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་ངོ་། །བྱེད་པ་པོ་གང་ན། རྩོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དང་ངོ་། །དགོས་ཆེད་གང་དུ་ན། རྟགས་དང་ཆོས་སུ་འོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་མི་མཐུན་ན། །རྩོད་གཞི་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མཐུན་པའམ། མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །སྦྱོར་བ་དེ་གང་ལ་གནས་ན༔ སྨྲ་བ་པོའི་རྒོལ་བ་ལའོ། །ཞེས་རྣམས་དབྱེ་བདུན་དང་སྦྱར་ན་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ངོས་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཐུན་སྦྱོར་ནི་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་པའི་མཐུན་སྦྱོར་རོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད༔ དངོས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ། དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་པར་ནུས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག དངོས་དོན་མཐུན་པར་སྦྱོར་བའོ། །དབྱེ་ན་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའོ། ། བཟློག་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དེ་གང་ཞིག དངོས་དོན་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ། རྗེས་འགྲོ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །ཡང་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་པར་ནུས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག སྒྲས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཆོས་མི་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་དེ། མི་མཐུན་སྦྱོར་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ། ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི

༄༅། །མི་མཐུན་སྦྱོར་གསུམ་མོ། །ཡང་བཟློག་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་པར་ནུས་པའི་དེ་གང་ཞིག སྒྲས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཆོས་མི་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་དེ། མི་མཐུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ། རྟགས་རྐྱང་པ། ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་མི་མཐུན་སྦྱོར་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་སྐྱོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དོན་སྐྱོན་ཅན་ནི༏ ཚུལ་གསུམ་མ་བསྟན་པའམ། ངག་ལྷག་པོ་གཞན་བསྟན་པའོ། །བློ་སྐྱོན་ཅན་ནི། ཚུལ་གསུམ་དང་སྒྲུབ་ངག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པས་བཀོད་པའོ། །སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་ནི། ངག་མི་གསལ་བ་དང་། ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་འདྲེན་པའི་ངག་ཏུ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང་། བློ་སྐྱོན་དང་སྒྲ་སྐྱོན་གཉིས་མི་རྩི་བར་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒོལ་བའི་འཇོག་མཚམས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། ཕལ་ཆེ་བ་དག སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ། སྔར་རྒོལ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་རྒོལ་བ་དེ། དེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སུན་འབྱིན་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ༏ ཕྱིར་རྒོལ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་དག་བརྗོད་པ་དེ། དེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་རྐྱང་པ་འཇོག་པའི་སྔར་རྒོལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དམ་བཅའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་དྲིས་པར་བརྗོད་ན་ཚར

བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་དམ་བཅའ་འཇོག་པའི་སྔར་རྒོལ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་
ན༔ སྐབས་སུམ་བབ་པའི་དོན་དྲིས་པས་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྔར་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕང་མཁན་གྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྔར་
རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མི་བརྗོད་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ནས་འདྲི་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཛུག་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་སོ་སོར་
ཆཞམས་ནས་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྔ་མ་འཇོག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། སྔར་རྒོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་ཡང་དག་འཇོག་པའོ། །དབྱེ་ན། གསུམ་
སྟེ༔ དམ་བཅའ་ཡང་དག་འཇོག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འགོད་པ་དང་། ཚར་མ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དྲིས་པ་དང་། དྲིས་ནས་འཇོག་པའོ། །དང་པོ་རྒོལ་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མ་དྲིས་

༄༅། །པ་དང་། དྲིས་ནས་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ནས་མ་དྲིས་ཀྱང་ཚེར་མ་འབྱིན་དགོས་པར་ཞལ་ད་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་
པ༔ དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་དྲིས་ནས་འགོད་པའོ། །དེ་ལའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ནས་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་དགོས་པས། །དེའི་
དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱར་རྒོལ་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞལ་ད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྔ་ལྟར་སྣང་འཇོག་པའི་རྒོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་དྲིས་པའི་དམ་
བཅའ་ཡང་དག་འཇོག་པ་དང་། དྲིས་པའི་དམ་བཅའ་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ལྟར་སྣང་འཇོག་པ་སྟེ་དམ་བཅའ་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་དང་། མ་དྲིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། དྲིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འགོད་པ་འམ། ལྟར་སྣང་འགོད་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་
འགོད་ཚུལ་གསུམ་དང་། ཚེར་མ་འབྱིན་མི་དགོས་བཞིན་དུ་འབྱིན་པ་དང་། དགོས་པ་ལ་མི་འབྱིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱིན་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །སྤྱིར་ཚེར་མ་འབྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའི་ཚེར་མ་འབྱིན་པ་དང་། རྟགས་
ཀྱི་ཚེར་མ་འབྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་སེལ་བ་ལ་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་སེལ་བ་ལ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཚར་བཅད་ལ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་བཞག་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་བཀའ་འབུམ

རྒོལ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའོ། །དབྱེ་ན། སྤྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་ཙམ་མ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འགལ། མ་ངེས། མ་གྲུབ་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །སྤྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་མ་འབྲེལ་མ་ཤེས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་སྦྱོར་བཀོད་ཙམ་གྱི་ཚེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། ཆོས་མ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་རྒོལ་བས་བཀོད་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པས་ན། རྒོལ་བ་དེ་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པའི་རྒོལ་བའོ། །དབྱེ་ན། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པའི་རྒོལ་བའོ། །དབྱེ་ན། འདོད་པ་འདྲི་བ་དང་། སུན་འབྱིན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བ་དང་། དེའི་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམ་བཅའ་འདྲི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དྲིས་པ་དེ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་འདོད་འཛུག་རུང་གི་དམ་བཅའ་བཞག་ན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་བྱུང་ན། དེའི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བའོ། །དེ་ལ་སྔ་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་མ་རྣམས་ཕྱུང་ནས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ། ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་རིམ་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་

༄༅། །དེ། སྤུར་རྒོལ་གྱིས་དམ་བཅའ་འཇོག་པའི་ཚེ། སྔ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་འམ། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགོད་ན། ཕྱིར་རྒོལ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ནས་སྔར་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའམ། ཡང་ན། དེ་མི་འཕེན་པའི་དེ་འཕངས་པས་སྔར་རྒོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་ཙམ་བཟློག་པ་དེའི་ཚེ་ན། ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལྟར་སྣང་འཛིན་པའི་རྒོལ་བའོ། །དབྱེ་ན། འདོད་པ་འདྲི་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་རྒོལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས། འདོད་པ་མི་འདྲི་བ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་འདྲི་བ་དང་། བབ་པ་འདྲི་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འདྲི་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཡང་། དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འདྲི་བ་དང་། ལྟར་སྣང་གི་འདྲི་བ་དང་། ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཆེར་མ་མ་ཕྱུང་ཡང་། བློ་ཁ་ཅིག་ནས་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དུ་འདུག་པའོ། །གསུམ་པ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ལ། སྔར་རྒོལ་གྱིས་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ལ། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་རྒོལ་བ་གང་ཞིག དེ་མ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། ལྟར་སྣང་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་དཔང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕམ་ཤན་འབྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གོ །དབྱེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི། ཤན་འབྱེད་པའི། ཚར་བཅད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་དཔང་པོའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ ༨༡

པོའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་མ་ནོར་བར་བརྗོད་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཕམ་གྱི་ཞལ་ལྔ་གཅོད་ནུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་བླང་དོར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གོ་འཕང་ལས་སླད་པར་བྱེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །རྩོལ་
དང་ཕྱིར་རྒོལ་དཔང་པོ་ཡི། །རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་གྱི། །རྣམ་དབྱེ་ཤེས་འདོད་དེ་ངོ་མཚར། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྒྲུབ་པའི་ངག་གི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་ཅན་ཚར་གཅོད་པའི་
ཡན་ལག་ཐལ་འགྱུར་རྣམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། དེང་སང་ཕལ་ཆེ་བ་དག ཐལ་ཞེས་པའི་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སུན་འབྱིན་པའི་ངག་གང་ཞིག རྣལ་མའི་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །འོ་ན་སུན་འབྱིན་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སུན་འབྱིན་ཡིན་ལ་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་
ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པས། སྐྱོན་ཅན་དུ་གོ་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སུན་འབྱིན་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར

༄༅། །ཆོས་གསུམ་ལྡན་དེ་སུན་འབྱིན་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཏེ། ལྡོག་པས་འབྱེད་དོ། །འོན་སུན་འབྱིན་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་ཅིང༑ རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ངག་དེའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་རྗོལ་བ་ཕ་རོལ་པོས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་នུས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་མི་ཤེས་ཤིང་། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྔར་རྒོལ་ལ། ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལན་གང་གིས་ལྡོག་པར་ནུས། འདོད་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་ལས་གང་ཡིན༑ དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་རང་གི་ཁྱབ་པ་རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་རྒོལ་བ་དེའི་ངོར། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒོལ་བ་དེའི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་ཐལ་འགྱུར་འཕྲོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྣལ་ལོག་གང་དུ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་རྒོལ

བའི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལན་གང་གིས་ལྡོག་པར་ནུས། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། ཐལ་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ལན་དོན་མཐུན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་མ་ངེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གང་ལ་འཕངས་པའི་ཁས་བླངས་དང་ཚད་མ་གང་རུང་གིས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་ངག ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྐབས་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་སོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་དང་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་རྒོལ་བ་དེས་རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གོ །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་

༤༥ ཞེ་བྱུཧྲ

༄༅། །བཞི། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དག སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གང་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེའི་ངོར། དེ་ལྟར་འཕངས་པའི་ཚེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་དེའི་ངོར། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། གཞི་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་དེ། སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་གོ་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་མ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་མ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་ཅེས་ཟེར་ན་ཡང་། ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་རྒོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། གང་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་དེར་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག རྟགས་ཁས་བླངས། ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ། གཞི་གྲུབ་ཅིང་དམ་

བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་མ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བཀོད་པའི་དེ་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གང་ཞིག སྒྲུབ་ངག་ཏུ་མ་བཀོད་པ་དང་། བཀོད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྐབས་བབ་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པ་དང་། ཡང་དེའི་ངོར། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་པར་རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་འཕངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡོག་དོན་ལ་རང་རིགས་འཕེན་པ་དང་། གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་མ་བཀོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན་ཚིག་ཉུང་བས། ལྡོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གང་ཞིག རང་གིས་འཕངས་པའི་ལྡོག་དོན་དེ་རང་དང་མིང་རིས་ཐུན་མོང་བར་དམིགས་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་ལས། དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན། དེས་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་

ཞཿ ཞེ་བཞི

༄། །ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། དེས་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་མོའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་པ་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བར་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། བཞི་པོ་དེའི་ལྡོག་དོན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་
ཞིག རང་གིས་འཕངས་པའི་ལྡོག་དོན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་དང་མིང་རིས་མི་མཐུན་པར་གནས་པའོ། །དབྱེ་ན། བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ལས། མཚན་གཞི་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ངོར། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་རྟགས
འཕེན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཕེན་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཕེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་
བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཕེན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། གསུམ་གྱིས་ནི་རང་རིས་འཕེན་པར་བཤད་ཟིན་

ཡ༔ གསུམ་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ལྷག་མ་དྲུག་པོ་རྣམས་སོ། །དྲུག་ལས་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དུ་བ་དང་གྲང་རེག་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་དང་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པས་དྲུག་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན། རང་རིས་འཕེན་པ་བཞི་པོ་ཡང་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད། བསྡུ་ན་མིང་རིས་མི་ཅིག་པ་བཞི་ཁོ་ནར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བཅུ་དྲུག་པོ་བཅུར་མི་བསྡུད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྡུས་པ་ཚོག་མོད། དབྱེ་བ་བརྒྱུས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྒྲུབ་པའི་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་དང་མ་བཀོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་མ་བཀོད་པ་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་འཕེན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་ངེས་པ་མེད་མོད། ངག་དེ་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ནི་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། དམ་བཅའ་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་ངག་དེ་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ། རྟོག་གེ་ཆེན་པོ་ནི། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འཕེན་ཞིང་། དེར་ཐལ་ཆོས་བརྗོད་པས་ལྡོག་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཕེན་པར་བཞེད། དན་འབབ་པ་ནི། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་བསལ་ལོ་ཞེས་འཕེན་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་བརྗོད་པས་ལྡོག་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཕེན་པ

ཀ

༄༅། །ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད། སློབ་དཔོན་ཕྱ་པ་དང་། རིགས་གཏེར་མཛད་པ་ནི། གང་རྟག་ནམ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་འཕེན་ཞིང་། དེའི་ཚེ་རྟགས་
དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྒོམས་པའི་བྱེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཤུགས་ལ་གོ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྦྱར་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྦྱོར་བ་འཛིག་པར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱས་པ་ཆོས་
ཅན༔ སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ སྣང་ཀློལ་གྱི་ངོར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ལོག་རྟོག་
དང་ཐེ་ཚོམ་མི་འགལ་མོད། སྐབས་དེར་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ཤེས་འདོད་སྐྱེས་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་
ནི༔ ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག་ཕྱོགས་དོན་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའོ། །དབྱེ་ན་ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་ལས། མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་གཞིར། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེར་ཆོས་
ཅན༔ བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ ༤༧

ཞེ

དཔོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཁང་འབུམ

ཕྱིར༔ བསལ་བ་ཞུགས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་དོན་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ལས་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཚང་མང་དུ་དུ་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དཔེ་ནི། མེ་དང་ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་། དུ་བ་དྭག་འཕྱུར་པ་གསུམ་གྱིས་གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་
མེད་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གསུམ་མོ། །གྲང་རེག་སྐྱོར་གསུམ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཚེ། མེ་རྒྱུ་ཐོགས་མེད་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེར་ནུས་པས། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དྭག་པོས་དེ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཇི་སྐད་
དུ༔ ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་མིན་ཞིང་། །རྒྱུན་མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་སེལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །
དེའི་བསལ་བྱ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ལ་ཁས་བླངས་མེད་པ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། འགལ་བ། མ་ངེས་པ། མ་གྲུབ་པ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་གཞལ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ལ། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས

༄༅། །འཕེན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ལུགས་བཞག་ཟིན་ནས། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱྭ་པས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་ཚད་
བཞིར་བསྡུད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། རང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་དང་ཡང་དག་སྟེ་བཞིར་བསྡུས་པ་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་རང་རྒྱུད་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་བདུན་གྱི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་དེ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱི་
བསལ་བས་བསལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོད་ན། སྔར་རྒོལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཕྱིར་རྒོལ་བས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པ་ན། ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྔར་རྒོལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ལ། ལྡོག་དོན་འཕེན་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འཕེན་རྒྱུ་ཡོད་བཞིན་དུ། མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་འཕངས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་འབྲེལ་རྣལ་ལོག་

གང་དུ་ཡང་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གྲངས་ཅན་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པའི་ཚེ་ན་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཁྱབ་
གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ཐལ་ཆོས་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་མཁན་གྱི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྷུར་སྨྲང་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འཕེན་རྒྱུ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག རྒོལ་བ་ཕ་རོལ་པོས་ཁྱོད་ཀྱི་
རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བས་བསལ་བའི་གོ་ཆོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བཞི་ཁོ་ནར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
བསལ་བ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བའི་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་མ་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྔར་རྒོལ་ལ། ཕྱིར་རྒོལ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག
འཕངས་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ། སྔར་རྒོལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་འགལ་ལ་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན། རྟགས

ཆ ཞེ་བདུན།

༄༅། །ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཀྱང་། གྲུབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཁས་བླངས་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་མི་འཇོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་དེའི་གོ་ཆོད་པར་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་དོ༔ །ཡང་། མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རིགས་གཏེར་མཛོད་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ལོག་རྟོག་ཅན་ཚར་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསལ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་རབས་པ་དག ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་དེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་

དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་གང་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །རིགས་སྦྱོར་ལྟར་ན། གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་རྩོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའམ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྩོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་། རྩོལ་བ་དེས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ༔ མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའམ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྩོལ་བ་གཞན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་། རྩོལ་བ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། སྒྲ་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ། སྣོམ་ཚོད་ལ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱར་སྣོམ་ཞིང་། སོང་ཚོད་ལ་ནི། སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་འཆད་ཚེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པའི་ཚེ་ནི། རང་མཚན་དང་གཞན་སེལ་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་སྒྲ་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་ཙམ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བོད་ཕྱིམ་དག་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་པར

༄༅། །ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་གཞན་སེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲ་རྟག་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་དེར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་ལའང་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །ཁྱབ་སྟེ། བསལ་བ་གཏན་ཚིགས་རྟེན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་མའང་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔ་མའང་དེའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྔ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་མི་ནུས། །ཅི་ཕྱིར་རྟགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར། །འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྒྲ་རྟག་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཡང་གལ་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། །ཞེས་

གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡང་ཕྲོད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར། གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡང་མེད་དེའི་སྒྲ་དོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚིགས་དོན་ཡིན་དགོས་པར་གཞུང་དེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས། རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་བརྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བཤད་པ་དང་། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དུ་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། རྐྱལ་བས་དག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན། བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཞིག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་སྤྱིར་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ

༄༅། །ལ། ཧེན་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། སོང་ཚོད་ལ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། རློམ་ཚོད་དང་རློམ་སོང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བ་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཧེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག་མཐུན་པར༐ ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་ལ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་ནུས་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན༐ མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ལྡན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱར་ཐལ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔམ་ཚང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་ལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཇི་སྲིད་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔམ་ཚང་བ་དེ་སྲིད་དུ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱིར་ཚད་མས་མ་བསལ་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས

ནི༔ ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་དམིགས་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ། དེའི་བསལ་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སུམ་བཟུང་བ་དང་། བཟུང་ཡང་ཉེས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྩོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྩོལ་བའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ན། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེའོ། །དེ་གཉིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་དང་ཁོ་ན་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེས་སེལ་མོད། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་གང་གིས་སེལ། ཞེ་ན༔ རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བཟློག་ན་ཡང་། །ཞེས་དང་། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་གཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར

༄༅། །ན། རང་ཉིད་དང་། ཚིག་ཕྲད་དང་། ངོ་བོ་དང་། མ་བསལ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་ཕྱེད་དང་ལྔས་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་སེལ་བར་བྱེད། ཁོ་ན་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ནི་རང་ཉིད་དང་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འདོད་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་ལ། རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་སྒྲས་ངག་ཏུམ་བརྗོད་ཀྱང་། ཞེ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱམ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །ལྟོས་པ་མེད་པར་མ་ཁྱབ་དང་། །ཞེས་པའི་གོང་འོག་གི་འཕྲོས་ལས་ངེས་པར་གསལ་བ་དེས་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མཚོན་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བསལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཚད་མས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་དང་། གྲགས་པའི་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་འགལ་ཟླ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སེལ་བྱེད། བསལ་བྱ། སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་བཀའ་འབུམ།

གསུམ༔ དང་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཆེས་དང་། བཏགས་པ་བ་ཡུལ་གྱི་ཡིད་ཆེས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་འདིར་བསྟན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚིག་གོ །དེ་ལ་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚིག་གོ །དེ་ལ་འང་རང་ཚིག་དང་། ལུང་ཚིག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི༔ སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་རང་ཚིག་དང་། ལུང་དེ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ངེས་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་སློབ་མ་གཞན་ལ་ལུང་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཡིད་ཆེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་༔ སེལ་བྱེད་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་བཏགས་པ་བ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རང་ཚིག་དང་། ལུང་ཚིག་གང་རུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་འང་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ལས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འདི་ཡིད་ཆེས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སེལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་འགལ་ཟླ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི། སེལ་བྱེད་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ༔ །གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ནི། སྦྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་མ་ལོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཞེན་དོན་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་འང་བཤད་མ་ཐག་པའི་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་དང་། ལུང་ཚིག་གི་བསལ་བའོ། །འདིར

ཕ། དབུ་མ།

༄༅། །གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། ངའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ནི། སྤྱིར་དངོས་ཤུགས་དང་། སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། ཚིག་དེའི་ཞེན་དོན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡིད་ཆེས་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པ་དེ་དག་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ། ལུང་གནོད་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་དང་། གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་གཉིས་སུ་གྲགས་ཀྱང་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་མ་དག་པའི་ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་ནི་གེགས་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་ནི། ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། གྲགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་འགལ་ཟླ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་ལ། སེལ་བྱེད། བསལ་བྱ། སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེར་བརྗོད་པའི་སྒྲ

རྣམས་སོ། །འདི་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེལ་བྱེད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོན་སུམ་གྱིས་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་འང་། །འཇལ་བྱེད་སྒྲ་སྦྱོར་བཏགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་འགལ་ཟླ་དངོས་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཕྱུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེའོ། །འདི་གྲགས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སེལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་བསལ་གྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་
པ་དང་། སྒྲ་བྱུང་གི་གྲགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་དོན་ཉི་ཚེ་བ་འགའ་ཞིག་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེའོ། །གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ནི། རི་བོང་ཅན་ལ
སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གྲགས་པའི་བསལ་བ་འདི་ནི་བརྡ་སྦྱོར་བས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིང་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཅཎྜ་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་
མིང་དང་། དེ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པ་འཇུག་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ལ་བསིལ་ཟེར་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོའི་ལོག་ཕྱོགས་ཁས་
བླངས་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅཎྜ་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་རྣམས་ནི། དོན་དེ་དང་དེ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པས་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ལོག་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གནོད་དེ། འཇུག་པ་

༤༥ དབྱིར

༄༅། །ཀྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འཇུག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལྟ་

བུ་ཁོ་ན་གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ཐམས་ཅད་དེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་བསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་རློམ་དག་གིས་ནི། དོན་འདི་དགག་མ་གོ་བར་ཅལ་ཅོལ་གྱི་

གཏམ་གྱི་ཕྲེང་བ་རིང་པོས་བློ་གསལ་གྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མགྲིན་པ་བཟང་པོ་རྒྱུད་གསོན་པར་བྱེད་པ་དག་མཐོང་ངོ་། །གསུམ་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་

ཟླ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེལ་བྱེད་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སེལ་བྱེད་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་གྱི་སེལ་བྱེད་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་དེ་སེལ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གང་ཞིག དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྩུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་

མས་གྲུབ་པའི་འགལ་ཟླ་དངོས་སོ། །འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་འགལ་ཟླ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་སྐབས་འདིར་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། སེལ་བྱེད་ནི། རྩུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡུལ་དང་

103

བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ནི། སྒྲ་རང་མཚན་མཉན་བྱམ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རང་མཚན་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བར་
མི་འཇོག་སྟེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ངོར་ཡང་དེ་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱང་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫས་ཀྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ནི་སྒྲ་ཉིད་ཡིན་པས་མཉན་བྱའི་ངོ་བོར་གནས་ལ། ལྡོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ནི། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་
ནའང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་བས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བར་མི་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གསུམ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མ་བཞིས་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ལ། དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞིས་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔར་རྒོལ་བྱེ་བྲག་པས། ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་
ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། རྫས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཚེ། དམ་བཅའ་གསུམ་ཀའི་ཞེན་དོན་ནི་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀས་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་

༄༅། །གི་ཡན་ལག་ཅན་དེ། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། དམ་བཅའ་དང་པོས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཞེན་ནས་དམ་བཅས༑ དམ་བཅའ་གཉིས་པས་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཞེན་ནས་དམ་བཅས། དམ་བཅའ་གསུམ་པས་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོར་ཞེན་ནས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཙམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །ཆོས་གསུམ་ལྡན་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་ཞེན་ནས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའོ། །ཆོས་གསུམ་པོ་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་ཞེན་ནས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ༑ །དམ་བཅའ་གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཞེན་ནས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དང་། ཁས་བླངས་དང་རང་ཚིག་གིས་གནོད་ཚུལ་ལོ། །གྲགས་པའི་གནོད་ཚུལ་ནི་གཞུང་དུ་མ་བཤད་པས་བཤད་མི་དགོས་སོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་དེར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་དེར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་འཛིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་སྲང་གིས་རྟོགས་དགོས་པ

ལས་མི་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཁས་བླངས་དང་རང་ཚིག་གིས་གནོད་ཚུལ་ལ། ཡོན་ཏན་རྫས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྫས་རྫས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྡིད་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཐལ། གྲངས་སོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་དོན་གཞན་ན། །ཡོན་ཏན་རྫས་ནི་ཁྱད་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ལྡིད་ཀྱི་གྲངས་དང་ལྡིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དཀར་ལ་སོགས་པ་གྲངས་སོགས་དང་། །ལྡན་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་ཡོན་ཏན་ལྡིད་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཐལ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡོན་ཏན་ལྡིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་འཁོར་འདུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱ་བ་དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །རྫས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྫས་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྫས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་རྫས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རྫས་ཞེས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཞེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྫས་མ་ཡིན་

༄༅། །པར་ཐལ། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་གཞན་ཡང་མང་པོ་སྦྱོར་ནུས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་འགོག་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་འཕྲོས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དོན་དེ་དག་ནི་ཇི་སྐད་དུ། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་རྫས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཉེ་བར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྟགས་དང་སྒྲུབ་ངག་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ།། །།གཉིས་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་སོ་སོར་ནི། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་པ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། རང་གི་བློས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ

དང་། གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོའི་རང་འགྲེལ་དུ། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན། །ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དགུར་བསྡུས་ནས། གཏན་ཚིགས་དགུ་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགུ་ཡང་མགོ་སྨོས་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དགུ་རྟག་པ་ལ་རཿགས་ལའོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ནི། ཚད་མ་རྒྱན་ལས། རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་དང་། །བར་དུ་རྟག་པ་གསུམ་དག་དང་། །རྩོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག །ཅེས་བཤད་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་གསལ་ཁ་བཤད་པ་མེད་དོ། །འགྲེལ་བཤད་ཡ་མ་རི་ལས། ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་དང་གློག་ལ་སོགས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་དགུ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དགུའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །མདོའི་རང་འགྲེལ་དུ། དགུ་པོ་ནི་བང་མིག་དགུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྲིས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་བློས་བརྟགས་པ་ནི། སྤྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོད་ཚུལ་བཞི་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ། གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ། གཅིག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་ཤོས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ། གཅིག་ཤོས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་

༄༅། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་དགུ་པོ་དེའི་མཚན་གཞི་ནི། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དང་། ཡང་དག་གཉིས་དང་། འགལ་བ་གཉིས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་སྟེ་དགུ་དང་སྦྱར་རོ། །མིང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་དཔེ་དགུ་པོ་འདིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་དེ་མིང་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདིས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནུས་པས་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགུ་པོ་འདིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་དམ་ཞེ་ན། མ་བསྡུས་པ་ནི་གཉིས་ཡོ་ན་སྟེ། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གཉིས་སོ། །དེ་དེས་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་དགུ་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཡང་དགུ་པོ་

འདིས་ཇི་ལྟར་བསྟུས་ཤེ་ན། འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྡུས་པར་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ནོར་བ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རེའུ་མིག་གི་འགོད་ཚུལ་མདོའི་རང་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་དང་ཡ་མ་རའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བྲིས་པའི་ཕྱིར། ནོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་བྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་མ་ངེས་གཉིས་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་གཉིས་བྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་དེ་གཉིས་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་མཐུན་དཔེ་འགོད་པ་རྟོག་གེའི་གཞུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པའི་མཚན་གཞིར་བཀོད་ཅིང་། དེ་འདྲ་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གཞིར་བཀོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དེའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་པའི་ངོར་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་ན་ནི་རྩོལ་བྱུང་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་འཕྲོས་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ

༄༅། །དགོས་ཀྱི་རིག་བྱེད་པ་དེས་རིག་སྒྲ་མ་བྱས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའམ། རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཞུང་དེ་ཚད་མར་འདོད་པར་འགལ་ལོ༔ ཡང་། སྐབས་དེ་ནས་བཤད་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ན་ནི། སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དོར་ལ། ཡང་དག་ཡིན་ན་ནི། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ལྟོས་གཞི་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་གཞུང་དེར། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་ཡི། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། གང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ། གང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར༔ འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན། །ཞེས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཧློམ་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སོང་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་གཞུང་ཉིད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གནས་

ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཆ་ཤད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཙམ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཚད་མ་ཆ་ཤད། མངོན་གྱུར་
གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་མངོན་སུམ་ཆ་ཤད། ལྐོག་གྱུར་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་རྗེས་དཔག་ཆ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག་མཐུན་པར། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་གོ་དོན་ཡང་དེ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཆད་དོ། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་མེད་པ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ། ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སླུ་
བའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འཆད་པའི་གཞུང་མེད་ཅིང་། མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་གྱི་མི་སླུ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་སླུ་བ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་བློ་དང་། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཞེན་པའི་བློ་དང་། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་
སྔར་མ་ཐོབ་གསར་དུ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དོན་ལ་མི་སླུ་ཡོད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། །དངོས་པོ་རྙེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར

ཁ ང་བདུན

༄༅། །དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་

སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བློ། །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ། །འབྲེལ་ཕྱིར་དེར་སྣང་བ་ཡི་ནི། །སྟོང་ཡང་སླུ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྟགས་ཀྱི་བློ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སུ་འམ། ཤུགས་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། རང་མཚན་དངོས་

སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་གོ་དོན་ཡང་མི་སླུ་བ་ལ་བྱེད་པར་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་

ཕྱིར། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་

མཚན་དེ་ལ་མི་སླུ་བར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་མ་རྟོགས་ན་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན། དེའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་

མཚན་མེད་ན། སྤྱི་མཚན་ཚད་མ་གང་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱིའོ་སྙམ་ན། གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇལ་ཐུབ་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་དང་། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཁྱེད་ལ་འཆད་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཁྱོད་ལ་སྣང་འཇུག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་ན་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པས་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། གཞལ་བྱ་དེ་གསར་དུ་དཔྱད་ཅིང་དཔྱད་པ་དང་མཐུན་པའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ། འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཞལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མངོན་རྗེས་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་ངེས་དང་། གཞན་ངེས་གཉིས། དང་པོ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་༑ དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལས་འབྱེད་པ་དང་། བར་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལས་དང་། ཕྱི་རབས་པ་ཁ་

༄༅། །ཅིག ཚད་མ་གང་ཞིག རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྣང་ན་གནས་པ་དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་དེ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གང་ཞིག དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པར་ཚད་མ་གཞན་ལས་ངེས་དགོས་པ་དེ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་ལས་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། མི་སླུ་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དེར་ལས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ལ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་དང་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་རང་གཞན་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་མཚན་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྣང་ན་གནས་པ་དེ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཅིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་དམར་ལམ་པ་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་མེ་ལ་གཞན་ལས

ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ངེས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། ཡང་དེ་འདྲ་དེ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་སའི་གཞལ་བྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དམར་ལམ་པ་ཙམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་མ་ཡིན། དེ་མེ་རང་མཚན་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མར་ཁྲིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དོན་ལ་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པས་དེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན༔ མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཙནྡན་གྱི་མེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཚད་མ་གང་ཞིག རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་དང་། མི་འདྲེན་པའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་གི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་མི་སླུ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་འདྲེན་ལས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ༔ །དཔེར་ན་སྣང་བ་རང་ལས་ངེས་དང་། བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་དེས། དམར་ལམ་པ་ཙམ་གསར་དུ་རྟོགས་ཤིང་། མེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་དགོས་པ་དང་། སྔོར་རང་ལས་ངེས་དང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་དེས། ནགས་ཚལ་གྱི་ཁ་དོག་ཙམ་གསར་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཤ་པ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་གཟུགས

༄༅། །མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྐྲ་འཛིན་ཅན་ཞེས་ངེས་སྒྲ་རང་མཚན་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཚད་མ་དང་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་རྣམས་རང་ལས་ངེས། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད། །འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས། །ཞེས་པའོ། །འོ་ན་འདིར་ཚད་མར་སོང་སའི་གཞལ་བྱ་དང་། རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་སོང་སའི་འཇུག་ཡུལ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དང་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ལ་ནི། དེ་དང་དེར་སོང་ས་གཉིས་པོ་ཡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དང་དེར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཚད་མ་དང་རང་ངེས་སུ་སོང་སའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ངེས་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདྲེན་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྨྲས་པས། །དོན་གྱི་གོ་བས། ཞེས་རྟག་པ

བྲིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྲིས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ནི། འཇུག་ཡུལ་
དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པར་མི་བཞག་སྟེ། ཚད་མ་སྔ་མས་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཟུང་ཟིན་པའི་དོན་དེ་བསྟན་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ནི་དཔྱད་ཤེས་སོ། །དེས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་
དེ༑ མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་སེལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་དཔྱད་ཤེས་སུ་མི་འཇོག་
སྟེ༑ ཚད་མ་སྔ་མའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་མ་ནུས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་ཚད་མ་སྔ་མའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་
འཛིན་པ་ལས་དེར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་དཔྱད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་འཛིན་པ་ལས་དེར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལས་གཞན་དུ་ན། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། དེར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་དཔྱད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་སྔ་མའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་འཛིན་

༦༠ དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་ལྔ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ན་ནི། ཕྱི་མ་རྣམས་དཔྱད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ལྔ་པོ་དེ་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇུག་ཡུལ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ནི། སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་རྫོགས་པ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་ན་ནི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་ངེས་པས། འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་ལ། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྐྱེན་ཚང་ཡང་། གང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྫས་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་མངོན་དང་ངེས་དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་བཞིན་ནོ།། །།གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ༔ ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་སོ་སོར་ཕྱེ་བ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་ནས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། རྣམ་རིག་པ་ནི་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་ཡང་དེ་འཁྲུལ་ཞེས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་

སུམ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་སུའི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་། སྡེ་བདུན་མཛད་པའི་གཞུང་རང་ལུགས་སུ་ཁས་

ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཆད་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ལུགས་ཏེ། དེས་ནི་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་

འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། ཕྱུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཕྲུལ་པར་སྐྱེད་པའི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དང་། འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་

དག་གིས་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། འདི་ལྟར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་

ཁས་ལེན་པ་འདྲ་ཡང་། མ་འཁྲུལ་བའི་གོ་དོན་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞིས་འཁྲུལ་པར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད། རྣམ་རིག་པས་ནི། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་པར་མ་སྐྱེད་

པའི་རིག་པ་ལ་འདོད་དོ། །རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ནི། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་པས་བཞི་དང་། རྣམ་རིག་པས་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བརྟེན་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་

ཤ

༄། །རིག་རང་གསལ་ལམ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་འཛིན་རྣམ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་གསལ་རིག་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལུགས་འདི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དེར་སྣང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐེག་བསྡུས་དང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་པར་མ་སྐྱེད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྨྲ་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀས་མངོན་སུམ་བཞི་ཀ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ཡང་། གཉིས་པས་དོན་དུ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་དེ་རྟོགས་ན། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་པས་སོ། །དེས་ན་དེས་རང་རིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །མ་རྟོགས་ན་གཞལ་བྱར་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཕྱེ་ཟིན་ནས། མདོ་སྡེ་པ་དང་པོའི་ལུགས་

ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་ལྔ་
ལས། རང་གི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་གཟུང་དོན་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །འདིར་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། བདག་རྐྱེན་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལག་རྗེས་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྔ་མ་སྟེ། དེའི་ལག་རྗེས་ནི། རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་དེ་
གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་རྐྱེན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ལག་རྗེས་ནི། རང་གི་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་
ཚེ། བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཞིག་རྒྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་བརྟག་པའི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་ལས་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཤད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུར་བཤད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ། བདག་རྐྱེན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་

༄༅། །ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཞེས་སམ། གཞུང་དུ་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པ་མེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་ཞིང་། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ལྔ་ལས། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར། རང་གི་གཟུང་དོན་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པའོ། །ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་རེས་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེད་དགོས་ལ། གཉིས་པ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གོམས་ནམ་དུས་དུ་གནས་པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་སོགས་བློ་འབྱུང་བ། །མངོན་དུ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་འཆད་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྔ་སྐྱེ། ལྔ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། དབང་མངོན་ལྔ་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་མངོན་དེའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་ཞིག་ཡོད་པར

ཐལ་བ་དང་། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྔ་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་སེར་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྔོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་
མཐར་སྐྱེས་པའི་ཡིད་མངོན་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་བཟློག་པས་སོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་ནང་འགལ་འདི་
ལྟར། ཚུར་མཐོང་གི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དཔྱད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ནང་འགལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་རྒྱུད་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་ཡོད། ཁྱོད་འཛལ་བའི་དབང་མངོན་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྔོན་དུ་
བཏང་ནས། དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད། རིགས་པའི་གཏེར་ལས། དོན་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། མིང་འདོགས་ལ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བའི་བཞེད་པ་ཡིན་
པར་ཞལ་ཕྱེད་དོ། །བཞི་པ་བདག་རྐྱེན་ངོས་གཟུང་བ་ལ། སྤྱིར་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ཡོད་ལ། ལྔ་པོ་དེ་རང་དུས་སུ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་དེའི་བདག་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར

༦༣

༄༅། །དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་དེ་ཡིན་ན། རང་གི་བདག་འབྲས་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེའི་དེ་མ་
ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེའི་ཚེ། ལྔ་པོ་དེའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཚོགས་དྲུག་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་འདིའི་བདག་རྐྱེན་དུ་མི་
བཞག་སྟེ། དེས་རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྔ་པོ་གང་རུང་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ནུས་སུ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་ནི་རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེད་མཆེད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། འདིར་ཡིད་དབང་ལ་རྒྱུན་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། དྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་ཡིད་དབང་ཡིན་པར་འགལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་གང་
རུང་ཡིན་ན། རང་དུས་སུ་ཡིད་དབང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་ཉིད་འདས་མ་ཐག་པའི་ཚེ་ཡིད་དབང་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་དེ་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། གཟུངས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་
འདས་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་དབང་དུ་འཛོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་པར་འགལ། དངོས་འབྲས་ཡིན་ནའང་དེར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེ་

ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་འདས་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ན་འདས་ནས་རེ་ཞིག་ལོན་པས་ཁྱབ། དངོས་འབྲས་ཡིན་ན་མ་འདས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་རྐྱེན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་ཀྱང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་གསལ་རིག་གི་ཆའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཏེ། བོད་ཕྱི་མ་རྣམས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་རེ་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད། བོད་སྔ་རབས་པ་རྣམས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡུལ་གྱི་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་རང་རིག་པ་དང་། རིག་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བཞེད། ཕྱི་མ་འདིར་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་གྲུབ་དོན་འདི་དག་འབྱུང་སྟེ། ཤེས་པ་གང་དང་གང་གི་སྟེང་གི་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ཡིན་ན། སྤྱིར་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་གང་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ། དེ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེར་ཁས་མི་ལེན་པས་

ཤ

༄༅། །ཁྱབ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་སྤྱིར་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་རང་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་རང་མཚན་མཐོང་བར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་རང་རིག་པ་དང་དོན་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་དགོས། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། དེ་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དོན་རིག་པ་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་། དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་དང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་མི་བྱེད་དོ། །རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་རྣམ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་རྣམ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་ལ། རང་རིག་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་དང་མངོན་སུམ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞན་གསུམ་པོ་ལྟར་ན། རང་རིག་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རིག་ཙམ་པོ་དང་། མངོན་སུམ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རང་རིག་གོ །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ

ཕ། བྱ ཀྱི

ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཞེས་པའི་དངོས་ཀྱི་རིག་བྱ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བཞག་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་རང་རིག་དེ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་རང་རིག་གཉིས་པོ་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་། ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ༔ །དེ་གཉིས་ཀ་དེར་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་སྔ་ཕྱི་རྣམས། འདི་ལ་བདག་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བདག་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་ལས་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ། སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་ཆ་ལ་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དག་པའི་སྣང་བ་ཤར་བའི་སྣང་བཅས་རྣམས་ནི་གཉིས་སྣང་གི་ཆ་ལ་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཡུལ་དེའི་ངོ་བོ་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གནས་པའི་ཆ་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྣང་བཅས་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། རང་རྒྱུ་ཞི་གནས་ཁྱད་

ཨ. ༄༅། །ཕར་ཚན་བསྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལ། སྣང་མེད་དང་། སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་ཞིག ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའོ། །དབྱེ་ན། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུང་བ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན། སྡེ་བདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་རྣམ་རྫུན་དུ་གནས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དང་། འཛིན་པ་
ང/ ཚྭ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ནས་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་
པའི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོས་འཛིན་ཡང་། དགག་བྱ་དེ་དང་དེས་སྟོང་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ནི། འདིར་དོན་དམ་བདེན
པར་འཛོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས

པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྣང་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་ཞིག ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའོ། །འོ་ན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་
མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་ནུས་སམ་ཞེ་ན། དེར་དེ་སྣང་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐམལ་པའི་དབང་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་སྦྱངས་པའི་དབང་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་མོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྤྱིར་མངོན་སུམ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཉིས་གང་
རུང་དུ་ཁས་ལེན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་སྦྱངས་པའི་དབང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ནི། མངོན་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བདག་རྐྱེན་དབང་ཡིད་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་རང་
ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་ཆ་ནི། བདག་རྐྱེན་གྱི་དབང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་
སོང་བའི་ཆ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་དང་། ཐེག་ཆེན

༄༅། །སློབ་མི་སློབ་གཉིས་དང་། རང་རྒྱལ་མི་སློབ་པའི་དབྱེ་བས་ལྔ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ལ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་དེ། དེས་ནི་དྲོད་ནས་ཟད་ཤེས་ཀྱི་བར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། དགྲ་བཅོམ་གསུམ་གྱི་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། ཡུལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་། སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མཐོང་ཚུལ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གསུམ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱལ་ལ་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ཡིན་མོད། ལུགས་དེ་ལ་ནི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་སློབ་པ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་མོ་རྣམས་དམིགས་ཕྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལེའུ་གཉིས་པར། རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་སྐྱུར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། གོམས་པ་རང་གི་ངང་གིས་འཕེལ་བ་དང་གསུམ་གསུངས། དང་པོའི་སྐབས་སུ། རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་མཐུན་ལ། མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ

བལྟར་ན། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་དེ་ཡིད་ཁམས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་མོད། དེས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ན་རིག་པ་ཡོད་པ་ལ་མི་གནོད་དེ། དེ་
སྐབས་ཀྱི་རིག་པ་དེ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཁམས་ཡིན་ན་རང་འབྲས་རིག་པ་ཕྱི་མ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་
ལ༑ མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་འཛལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྐོག་གྱུར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་
དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་དུས་སུ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པའི་སྔོན་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོང་
བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་དུས་སུ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་
ནི༑ ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་སོགས་ལ་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྣང་ཚུལ་མཁྱེན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཁྱེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུགས་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེར་དེ་མེད་དེ། དེར་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བར་ཟེར་བ་ནི། དེར་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ས་སྡེ་ལས་ཟེར་དོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་འཁྲུལ་པའི་རིག་པའོ། །རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། མདོ་ལས། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་
འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་བདུན་དུ་གསུངས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་རྟོག་པ་དྲུག་པོ་དེ་དབང་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་གསུམ་དུ་བསྡུས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་
ན༑ རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་རྟགས་འཛིན་སེམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟེར་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གཞག་སྤྱིར་ཟེར་པ་དང་། ངོས་འཛིན་སོ་སོར་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྟགས་འཛིན་

ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་འཛིན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་པོ་འཛལ་བ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཚུལ་
གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་དྲན་པ་དང་། སྒྲུབ་ངག་ཚར་གཅིག་གི་བྱེད་པས་ཅིག་ཆར་དྲན་པ་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་དཔྱད་ཤེས་དང་དྲན་པ་གསུམ་ལས། ཚད་མ་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཚད་མའི་མདོར། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་
ལོགས་སུ་བཀར་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཡང་དེར་མི་རུང་སྟེ། དྲན་དང་ཞེས་རྟགས་འཛིན་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་པོ་དེ་ལས་གང་རུང་རེ་རེ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་སྔོན་
དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་རྟགས་འཛིན་
སེམས་ཕལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་གང་ཞེས་པ་ནས། སླུ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་པ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་མཚན་གྱི་བར་དུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པས་མ་སྦྲེལ་ན། རྗེས་དཔག་བསྒྲུབ་བྱ་རང་མཚན་དེ་ལས་བྱུང་བར་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ། དུ་བའི་ཡུལ་ཅན་ 134

༨༥ ཕར་ཕྱིན།

༄༅། །ཕྱི་བློ་ལས་སྐྱེས་པར་མ་ཤེས་ན། མེ་རང་མཚན་ལས་སྐྱེས་པར་ངེས་དཀའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་དུ། ཚུལ་
གསུམ་ཙམ་པོ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ངེས་པའི་བློ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རང་གི་བརྒྱུད་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
གསུམ་མོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རིམ་པ་བཞིན་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་པོ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དཔྱད་ཤེས་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་ཅེས་སོགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་པོ་འཇལ་བའི་ཞེས་སོགས་དང་། མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ཙམ་པོ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཀ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཅིག་དགོས་ལ། དཔྱད་ཤེས་དེ་ལ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ངེས་པས་ཆོག་ཅིང་། དྲན་བློ་ལ་ནི་གང་རུང་རེ་རེ་ནས། རིམ་ཅན་དུ་དྲན་པ་
དང་། དཀྲུས་ཐོག་གཅིག་ལ་གསུམ་ཀ་དྲན་པ་རྣམས་སྲིད་པ། འདི་དག་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བློ་ཞེས་བྱ་ལ། རྗེས་དཔག་ལ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇུག་
ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། མི་སླུ་བའི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་བློས་ནི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དཔྱད་པ་མེད་པས་ན། མི་སླུ་བ་ཙམ་པོ་

དང་། ཡུལ་གྱིས་མི་སླུ་བའི་དོན་ཚང་བ་ཞེས་བྱ། རྟགས་ཅན་གྱི་བློས་ནི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་དཔྱད་ཞུགས་ཐོབ་གསུམ་ཚང་བས། མི་སླུ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་སླུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཚང་བ་དང་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དང་། དགག་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཙམ་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཤིག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་ལ། །ཁྱབ་བྱེད་དེའི་ངོ་བོའམ། །རྒྱུ་དག་ཁྱབ་པར་བྱ་སེམས་ཀྱི། །རྒྱུ་མཚན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། ལ་དུ་ཡོད་དང་། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ། ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པའི་རང་ལྡོག་ནས་འཆད་པ་གཞུང་ན་མེད་དོ། །དགག་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཙམ་པོ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཤིག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་པ་ནས། འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འགལ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དཔེར་ན་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་དང་། ཚ་གྲང་འགལ་བར་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཀ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས

༄༅། །ལ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་མི་འཇོག་སྟེ། བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ཤིང་མ་དྲན་པ་ལ་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་ནས་དྲན་བློ་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་། སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དང་། དགག་པའི་རྟགས་འཛིན་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་དེ། གཞུང་ལས་ཆ་ཤད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོར་འཛིན་ཕྱོགས་ཁྱབ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་དུ་ཡོད་དང་། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དང་དེ་ལ་འབྲེལ། དེ་ཡང་རྟགས་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ། དེ་ཡང་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་མེ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་སླུ་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཙམ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ལ། མེད་ན་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ནི་རང་འབྲས་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་དུ་ཡང་འགྲོ་བས་སོ། །དགག་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོར་འཛིན་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་མེད་དང་དུ་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའམ་དུ་བ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་མེ་མེད་དུ་ངེས་པའི་དཔྱད་

ཤེས་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་དུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འམ། དགག་བྱ་དུ་བ་རང་མཚན་གང་ལ་ཡང་འབྲེལ་བར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། མེ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི། དུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་
མེད་དུ་བའི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ནི། དུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དུ་བ་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་
མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས། དེ་ནས་མེ་མ་དམིགས། དེ་ནས་དུ་བ་མ་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དེ་ལ། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་
ཕྱིར༔ ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འམ་གྲང་རེག་རང་མཚན་པ་གང་ལ་བྱེད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ་ཚ་གྲང་འགལ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དེ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་རང་
མཚན་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་འཆད་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དེ་དང་དེ་ལ་འབྲེལ་པར་འཆད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རྟགས་ཚ་རེག་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུར་
འཆད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་རེག་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུར་ཁཤད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ལོག་རྗེས་ཀྱི་ཚ་རེག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དཔག

༄༅། །འདོད་ཞུགས་ན་འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་རྟགས་དང་། གཞི་དེར་གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འབྱུང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། གཞན་མེད་དེ་ཡང་གང་ལས་རྟོགས། །འགལ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དག་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཀ་ཤེས་ཤིང་དྲན་ལམ་ན་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་རྒོལ་བས་དགག་ཏུ་མི་འབྱིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། གང་རུང་ཅིག་རྒོལ་བས་དགག་ཏུ་འབྱིན་པ་དེའི་ཚེ། དགག་ཏུ་ཕྱུང་བའི་ཀུན་སློང་དེ་ནི། བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་ཡིན་པས་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་མི་རུང་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཚེ། དྲན་བློའི་ཕུར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་ཚེ་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་ངོས་མི་འཛིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཚེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཁར་འབྱིན་པ་ལ་ཁྱབ་པ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དྲན་པའི་བློ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ནི་ཕུར་གྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དེས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དྲན་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གཞག་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་གི་གཙོ་བོ་ནི། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཚེ་རློམ་ཚོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་པ་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་ཚེ་རང་རང་གི་རྟགས་ཅན་རྫས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པ་ཞིག་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྐབས་སུ་བབ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་། ཞར་བྱུང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་མཐུན་པར། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་རྣམས་ལས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། རང་རིག་པའོ། །ཚད་མ་ཡང་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པའོ། །གཞལ་བྱ་ཡང་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། ཤེས་པའོ། །བར་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག དཔྱད་ན་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་གསུང་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་དག ཤེས་པ་རང་གི་བདག

ཕ. དོན་གཅིག

༄༅། །ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐུ་སོགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱེར་བ་གཉིས་ཀ་ལ། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ལུང་གི་ཁུངས་མེད་དོ། །ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དངོས་བསྟན་ལ
བཞི་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་འདུ་བ་ཚད་མ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་དང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག
དང་༑ གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་དང་། ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཞལ་བྱ་ལ། དེ་འཛལ་བར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག
སྟེ༑ བཞི་གཞུང་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་དཔག་ནས་རིགས་གཏེར་མཛད་པས། གཟུང་རྣམ་སྔོ་བཏགས་གཞལ་བྱ་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུར་བཞག
པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཀྱང་མཛད་དོ། །དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རྣམ་གཞག་ལྔ་པོ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ
རྣམ་བདེན་པ་དང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སྤྱི་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ། རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མི་འཐད་པའི་ཆ་ནི། བོད་ཕྱི་རྣམས་མཐུན་

པར། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་ཡང་ཚད་འབྲས་གཉིས་མཚན་མཚོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་གོ་དོན་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཁུངས་ཡོད་ཀྱང་། མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེའི་ཟུར་དུ་འཇོག་པ་ལ་ལུང་གི་ཁུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཁུངས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་ནམ། གསུམ་ལྡན་གྱི་དོན་འདྲ་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་ནི། དོན་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པ་དང་། དོན་སྣང་གི་ཚད་མ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། དོན་དང་འདྲ་བ་དང་། དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པའོ། །འདིར་ཚད་མ་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནོ། །དོན་རྟོགས་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་གྱི་དོན་འདྲ་བ་ནི་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མའོ། །ཚད་མ་དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བ་ནི། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན་བུ་ཕའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་བུས

༄༅། །ཕའི་གཟུགས་འཛིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ན་ཕའི་གཟུགས་ནི་གཞལ་བྱའི་དཔེའོ། །དེའི་གཟུགས་འཛིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་དཔེའོ། །ཕའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མའི་དཔེའོ། །བུ་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་དཔེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཚེ་ཡང་། རང་གི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་འདི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིགས་པས་འཇོག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི། རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། །སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཞུང་གི་ཚིགས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཞིག་བསྟན་ཀྱང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དང་སྦྱིབས་ནས་ཕྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ཡིན་པར་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །ཞེས་

པར་རྡུལ་ཕྲན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་གྱི་ནུས་པ་ལ་བརྟགས་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལས་སྐྱེས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྣམ་གཞག
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་དངོས་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ
ནས༔ དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུའོ། །འདིར་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། རང་
རིག་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པའམ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །རྣམ་གཞག་འདི་མདོ་སྡེ་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ངོར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་རང་རིག་པ་གྲུབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པ་ཡང་། དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པ
གཉིས་པས་མདོ་སྡེ་པ་དང་པོའི་ངོར་འཇོག་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་འདི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་རང་ལུགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་སླ

ཤུ ཚད་བསྡུས

༄༅། །ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཞལ་འཆམ་པར། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་གསུང་པ་དེ་དག་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་ན་ཞེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་ཞེས་པ། འབྲས་བུ་འཆད་པའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་ཟུར་དུ་སྦྱོར་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་འབྲས་དང་པོ་མ་གཏོགས་རྣམ་གཞག་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་འཆད་པའི་གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་དངོས་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ༑ རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་འདི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པར་ཚད་མའི་མདོ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཕྱི་མ་མི་མཁས་པ་དག་ན་རེ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཅིར་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་ཆ་ཤད་བྱའི་མདོ་གང་ལ་བྱེད། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །ཞེས་པའི་མདོ་དེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འབྲས་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སུ་ཐལ། མདོ་དེས་བསྟན་པའི་འབྲས་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན། ཅེས་པའི་མདོ་དེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འབྲས་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། མདོ་

སྒེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་རྟོག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ། འབྲས་བུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཟུར་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེར་འཇོག་པའི་ཁུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། འདིར་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དངོས་གང་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་ན་འབྲས་རྟོག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། མི་སླུ་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གང་དུ་བཤད་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཡང་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་སླུ་བ་འགོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་ཚད་མ་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞལ་བྱའི་འཇོག་ཚུལ་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་འདི་སུ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པོ་སྨྲ་མ་ན། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། རྣམ་རྫུན་པ་པོ་སྨྲ་མ་ན། དེས་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་འདོད་ན། སྔོན་པོ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རྣམ་བདེན་པའོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཀློལ་བ་སུའི་ངོར་འཇོག་པ་ཡིན། རྣམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་སུའི་ངོར་ཡང་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ངོར་གཞལ་བྱ་དེ་ཉིད

ཤ། དོན་བཞི

༄༅། །སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་གཞག་འདི་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དེར་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྣང་བ་ཅན་གང་དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། །འཛིན་རྣམ་རིག་
པའོ། །ཞེས་རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་འཇོག་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྔ་ཡོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། །ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་རྣམ་གཞག་གཉིས་
པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། ཇི་སྐད་དུ། འབྲས་བུ་སྔར་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་ན། གཞན་རིག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རང་རིག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
ལ༔ རྣམ་གཞག་དང་པོ་དང་། རྣམ་གཞག་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མེའི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བྱ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་མེད་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཚད་མ། ཚོགས་དོན་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་བྱས་པ་
ནི༔ གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའི་ལུགས་སོ། །རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ལ། ལའི་སྟེང་དུ་མེ་མེད་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་རྣམ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུའོ། །དེ་ནི་སྐ

ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་སོ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྔམ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་དང་པོས་ནི། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེས་དོན་རིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་འབྲས་བུར་ཁས་མི་ལེན། གཉིས་པས་ནི། རྗེས་དཔག་དེ་རང་རིག་པ་དང་། དོན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་དེའི་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་སྔམ་བཞིན་ནོ། །འདིར་འབྲས་བུའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཚད་མ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཚད་མ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་བྱེད་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བློ་རང་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་

ཨཿ

༄༅། །ངོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཆ་ཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །རྟགས་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ངོར་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པའོ། །དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་གཟུང་རྣམ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས། འདི་ནི་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ སྔར་ཆ་ཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པའོ། །མདོ་སྡེ་པས། ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་། བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་སྒྲ་དང་དེའི་སྟེང་གི་རྫས་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཆ་ཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ

རྣམས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ཕྱི་རོལ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་བའི་ངེས་པས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ལྐོག་གྱུར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་བར་མ་སྐྱེད་པའི་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་དུས་འདིར་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་དུས་སུ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་མ་ཡིན། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྔོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི༔ དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ༔ ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག རང་འཛིན་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ངོར་གྲུབ་བདེ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་པའི་ངོར་གཏན་ཚིགས་འདི་ལྟར་འགོད་དེ། གང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ༔ དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤྱང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལྟར

༄༅། །བསླབས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། གང་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་དུས་སུ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེར་སྣང་བ་བཞིན། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་
པར་མ་སྐྱེད་པའི་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་དེར་སྣང་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་གཉིས་སུ་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྔོན་པོར་སྣང་བ་
མཐོང་བ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཤེས་དུས་སྣང་བ་ཡི། །དོན་ནི་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་པ། །བཟློག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སྡེ་པ་
ན་རེ། སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཡང་། སྔོན་པོ་ཡོད་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕྲུལ་གྱི་དེས་དེར་མ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་མ་སྐྱེ་ཞིང་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་པའི་ཚུལ་ནི། སྔོན་པོ་མེད་ཀྱང་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་གི་དེར་སྣང་མའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ནི༑ འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི །བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བློ་ནི་ནུས་ངེས་ཀྱི། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །རྐྱེན་ལས་ངེས་པར་མི་སྨྲ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མེ་དུ་དང་། ས་སྨྱུག་སོགས་ཁས་

མི་ལེན་ན། རྒྱུ་འབྲས་དང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་སྣང་བའི་བློ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་གི་ས་བོན་དུ་སྣང་བའི་བློའི་བག་ཆགས་ནི་རྒྱུ་དང་ཅིག་ཤོས་འབྲས་བུར་འཇོག་པའོ། །ཡང་སྣང་གི་བློ་ཆོས་ཅན། མེར་
སྣང་སྔ་མའི་བག་ཆགས་སྨིན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་རྣམ་བདེན་པས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་
གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ལ་དེར་སྣང་བ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་འགོག་གི་རིགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་ལ། །དོན་ཀུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། ཤེས་བྱ་འདིར་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྒྲ་
སོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། མངོན་སུམ་ནི་རང་རིག་
པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ངེས་མ་དམིགས་ཀྱང་། །རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་མཚན་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་སྲིད

༄༅། །དེ། དེ་ཡོད་ན། མིར་གྱུར་པའི་སྤྱར་རྐྱལ་གྱིས་ལྷར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྐྱལ་གྱི་ངོར་དེར་དེ་ཡོད་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་
ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུགས་འདི་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་དེའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང
པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་སྔ་མ་དག ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ནོར་བ་ཡིན
པས༑ འདི་ལྟར་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དོན་མཐུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ
བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས

ཅན༔ རང་གི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིགས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཚང་བ་གང་ཞིག དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞན་དག དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ༔ ཚད་མའི་དོན་ལྡོག་གི་གཙོ་བོ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་ཟླད་པས་ནོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས། དེ་ལ་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་གསར་དུ་རྟོགས་ཤིང་། འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི། གྲགས་པའི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་གོ །རྗེས་དཔག་དེ་གསུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ནི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་ཡིན། གཉིས་པོའི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལའང་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དང་། མི་ལྟོས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ལྟ་བུ་དང༔ གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ

༄༅། །བསམ་གསུམ་མོ། །འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་ཅིག་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་ན། དེའི་རྟེན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཆད་བྱེད་རྟོག་གེའི་ལུས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆཱད་བྱ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། །།གཉིས་པ་ཚད་མ་དེའི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ། བློ་དེས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བློས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡུལ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་ལས་འབྱུང་བ་ནི། གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། འཇུག་པའི་ཡུལ་ལོ། །བོད་སྔ་མས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི། སྣང་ཡུལ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་གཟུང་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྔ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལྟར་ན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ༑ ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་ནུས་པའི། །རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བླང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་མི་སླུ་བའོ། །འདིར་མི་སླུ་བའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་གྱི་མི་སླུ་བ་ནི། ཇི་སྐད་

དུ༔ དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་སླུ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་སླུ་བ་ནི་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ། །འབྲེལ་ཕྱིར་དེར་སྣང་བ་ཡིས་ནི། །སྔོང་ཡང་སླུ་བྱེད་ཉིད་མ་
ཡིན༔ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། །མི་འདོད་ཅེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་དེའོ། །འདི་ལ་འང་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་
གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དང་། ཕུང་སོགས་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། དང་པོའི་འཇུག་ཡུལ་ནི། དེ་དེར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཤེས་རྣམ་ལ་བྱེད་
པར༔ སློབ་དཔོན་ལྷའི་དབང་པོའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཞེན་ཏུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་སོང་སའི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་
ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བཤད་ཟིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྣང་ནས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །འདི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུང་ཡང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་མེད་དོ། །འདི་ལ་མུ་གསུམ་སྟེ། སྣང་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་

ཨ.

༄༅། །ལ། སྣང་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་ནི། སྔོན་པོ་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ནི་མི་སྲིད་པས། སྣང་ཡུལ་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྲིད་དོ༔ །འོན་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལ་དེ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མི་མཛེས་སོ། །བཞི་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན། སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །འདི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། སྤྱི་མཚན་རྣམས་ནི། ཡུལ་དུ་བསྒྲུ་བའི་ཚེ་ཞེན་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་དང་། འཇུག་ཡུལ་དུ་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ལས་ཐ་སྙད་གསལ་པོ་མི་འབྱུང་ཡང་། ཞེན་ཡུལ་ནི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྣང་ཡུལ་ནི་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། ཕུང་སོགས་གསུམ་མོ༔ །དང་པོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་དུ་སྣང་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་རང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། བདག་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ནི། ཀུན་བཏགས་སུ་མི་གཞག་སྟེ། དེར་སྣང་བའི་གཞན་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རིགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། བདག་གཉིས

ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྐབས་འདིར་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་ལ། མོ་གཤམ་བུའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ནི། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ། གཉིས་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །འདིར་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་གཉིས་གཞན་དབང་ཡིན་པར་གཞུང་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་དེར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན། འགྱུར་མེད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས༔ དང་པོ་ནི། གཉིས་སྟོང་གི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པར་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤུང་བྱ་དུ་མ་སྤུང་བྱེད་རྟོག་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤུངས་པའོ། །དབྱེ་ན། གཟུགས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་སྤུངས་པའོ། །འདིར་གཟུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་

༄༅། །གཟུགས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པས་གཟུགས་སུ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའི་འཆད་ཚུལ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་ཁས་ལེན་ནོ། །ཡང་ཕུང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི། ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་ལ་བྱ་ལ། དེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། ད་ལྟར་བ་གནས་དང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་བཅོ་བརྒྱད། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་བཅོ་བརྒྱད། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །མདོར་ན

གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་། བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཚང་བར་ཁས་ལེན་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉེར་སྤྱོད་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་འབྱེད་པའོ། །སྒོ་འབྱེད་ཚུལ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། སྔ་མ་ཁམས་ཀྱིས་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེར་སྤྱོད་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་འཇོག་པའི་ཚེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་མི་འཇོག་ལ། སྐྱེ་མཆེད་འཇོག་པའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི། སྐྱེ་མཆེད་འཇོག་པའི་ཚེ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་འཇོག་པའི་ཚེ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། འཇོག་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཚེ་ནི། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རེ་རེ་བ་གང་དུ་ཡང་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ །དེ་དག་ཀྱང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ནི་གོ་བར་སླ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་ལ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རང་སྤྱི

ཞ

༄༅། །གཉིས། རྟོགས་དཀའ་སྣའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མངོན་ལྐོག་གཉིས། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཡུལ་དུས་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆོས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། སྐད་ཅིག་གི་ཆ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་པོའི་ལུགས་ལ། ལྡོག་པ་དང་གཞན་སེལ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། རགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་པའི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཡིན་ལ་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ལ་སྤྱི་དང་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རགས་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་རང་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པས་ནི། འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་སྤྱི་མཚན་གང་ཡིན་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཚན་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་སྤྱི་དང་། ཚོགས་སྤྱིའོ། །དང་པོ་ནི། ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོའོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་པོས་ནི། ཕྱི་དོན་རགས་པ་དམིགས་རྐྱེན་དང་། གཟུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པས་རང་མཚན་དང་མངོན་གྱུར་དུ་འདོགས་ལ། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་ཡང་། དེས་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་རྟོགས་པར་མི་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྣམ་པ་ལ་རང་རིག་ཏུ

ཁས་ལེན། རྗེས་དཔག་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན། ངེས་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཕྱེད་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེལ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པ་དེར་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་གྱུར། དེ་རེ་རེ་ལའང་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་དང་། འཇུག་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གི་ནང་དུ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་བསྡུ་ནུས་ལ། འཇུག་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་ནི། རང་མཚན་གཅིག་པུ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་བོད་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མངོན་ལྐོག་གི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་ངེས་པ་རྣམ་གྲངས་པར་བཀོད་པས་ནོངས་པ་དང་། ཚད་མས་རྟོགས་པ་དང་། མི་སླུ་བར་སོང་སའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་སྔ་ཕྱི་རྣམས་མཐུན་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་

ཤ༔

༄༅། །མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་། མ་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་སོང་ངོ་། །རང་གི་ལུགས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འཆད་དགོས་པ་དེའི་ཚེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་ཚད་མ་རེ་རེ་ལ། དེ་དང་དེར་གྱུར་པས། དེ་དང་དེའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཁས་བླངས་ན་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དེའི་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འཕགས་པའི་ཚད་མ་བས་བྱིས་པའི་ཚད་མ་དབང་བཙན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་སྐད་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ༔ གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི། །མ་དག་བློ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་དང་པོས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ནི་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་གཞི་ནི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་སྟོན་བྱེད་

ཊཱི་ཀ

ཀྱི་ལུང་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །ལྐོག་གྱུར་ལ། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ལྐོག་པ་གཞན་སེལ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ལྐོག་གྱུར་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལ། ཅུང་ཟད་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་དང་ཉེ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ལ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པའི་ལུགས་ལ་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །ཞེས་དང་། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། གཞུང་དེ་དག་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་ཚད་མ་གཉིས་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ན་སྤྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་མངོན་གྱུར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི། མ་དག་པའི་བློ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་མ་རྟོགས་ཀྱང་། གཉིས་ཀའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སོ་སོར་ངེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་ལ༔ འཇུག་ཡུལ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་ཡང་། རང་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དེ། གང་ལ་ཚད་མར་སོང་སའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་མཚན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་མ

༄༅། །གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་དེ། གང་ལ་ཚད་མར་སོང་
སའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ། །དབྱེ་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དོན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་པོས། དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། འཇུག་ཡུལ་དུ་ཡང་ཁས་ལེན། གཉིས་པས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ལས་གཞན་པའི་
དོན་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཤེས་པ་རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི། རང་རིག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་གཞལ་བྱ་དང་འཇུག་ཡུལ་ལ་གཞི་མཐུན་སྲིད་ཀྱང་། འཆད་འཇུག་གི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་ཕྱེའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་
ཉིད་ནི། རང་འཇུག་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་སའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ། །འདི་ལ་ཡུལ་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། ལ་མེའི་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་ལྟ་བུ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་དང་། བླུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཐ་སྙད་རང་མཚན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་མཚན་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་རྣམས་སོ། །འོ་ན་འཇུག་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་ལ་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། ལ་
མེའི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་སྲིད་པས་སོ་ཞེ་ན། རེས་འགའ་དེ་དང་དེར་འགྱུར་ཡང་། སྤྱི་ཙམ་ནས་མངོན་ལྐོག་གི་གཞི་མཐུན་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་སོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པ་དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སོང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ནི་འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་ངོ་། །འོ་ན་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ངེས་བྱའི་མངོན་སུམ་དང་། ངེས་བྱེད་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་སོ། །དཔེར་ན་དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གྲོལ་བས་ལའི་སྟེང་གི་མེ་རང་མཚན་གྱི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་ཚེ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཞིབ་མོའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་ཀྱང་། འཇུག་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་ལ་གཞི་མཐུན་སྲིད་ཅེས་ཁས་བླངས་ན་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཐ་དད་པས་འཇུག་པས་སོ། །དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པ་ལ། ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད

ཨ། ཞེ་བ་ཆྭ

༄༅། །པ་རྣམས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་དུ་ཆད་པ་རྣམས་སོ། །གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ནི། རྣམ་ 167
བདེན་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན། དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །
ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདིར་ལམ་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཞི་དངོས་སུ་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས། བདག་མེད་གཉིས་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ༑ བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་སོ་སོར་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཡུལ་རིག་པའོ། །ཞེས་གསུང་པ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་བློ་གཉིས་ཐ་དད་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་

དང༌། རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་རང་གསལ་དང་། སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང༌། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཞི་མཐུན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ན་གང་ཡིན། བདག་མེད་དང་རང་རིག་རང་གསལ་དེར་ཞེ་ན། བདག་མེད་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་རང་མཚན་དང་ཁྱད་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཐལ། མངོན་སུམ་སྣང་བས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས་བླངས། ཡང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཡུལ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་ལོ། །འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་ལ་མི་སླུ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། བློའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས༔ དང་པོ་ཚཤད་ཅིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞལ་བྱ་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་མ་གྲུབ་པ་གང་རུང་གི་རིག་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱྭ་པས། ཡིད་དཔྱོད་དང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་དཔྱད་ཤེས་དང་གསུམ། ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བར་བྱས་ནས། མཚན་ཉིད་ནི། མྱོང་བ་དང་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ལྐོག་གྱུར་དོན་དང་མཐུན་པར་ངེས་པའི་རིག་པ་དང་། དོན་རང་མཚན

༨༥ ཚད

༄༅། །གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་རིག་པ་དང་། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་གཟུང་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་བསྟུན་ནས་འཛིན་པའི་རིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་སྔར་མ་རྟོགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་ཆ་སྒྲོམ་བཏགས་པ། །དེ་ཙམ་སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ཤེས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པར་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན། རང་གི་ཡུལ་མ་རྟོགས་པ་གཅིག་པུར་འདུས་སོ། །འོ་ན་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་རང་མཚན

མ་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་རྟོགས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཞེས་པས་ཁེགས་སོ། །འོ་ན་དེས་སྟོན་པོའི་གཞན་སེལ་ཡང་མ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རྟོགས་པའི་བློར་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་བྱར་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཞེན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཡོད་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་རྟོག་པའི་བློར་བཞག་གོ །མདོར་ན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་མ་ཐོབ་པའི་བློ་ཡིན་པའམ། གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་གཞལ་བྱ་སྔར་མ་རྟོགས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་དུ་ཆ་ཤད་ཟིན་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རིག་པའམ། བག་ཆགས་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དངོས་དང་། གཉིས་སྣང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོ་

༄༅། །ཡ། མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན། གཙོ་བོ་སེམས་དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི༑ བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་རྣམ་རིག་གོ །དབྱེ་ན། ཡིད་དང་། འཛིན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་མམ། ཡང་ན། བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་རིག་ཏུ་སྣང་བའོ། །དེ་ལ་ཡིད་དང་། བདག་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གོ །འདི་གཙོ་བོ་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བདག་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། བདག་འཛིན་རྟོག་པས་བདག་མཐོང་ན་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། བོང་བུའི་རྭ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་སེམས་བྱུང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ན་ཉེས་པ་སྔ་མ་དེར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཡང་དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེའི་འཁོར་གྱི་རེག་ཚོར་གཉིས་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་ནི་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡང་རྣམ་རིག་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་པའང་། དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་མིག་གི

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཅེས་པ་ནས། བདག་རྐྱེན་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སུ་སྣང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བར་
དུའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔའི་མཚན་གཞི་ནི། རང་གི་རྟེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་གི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ་དང་དེར་སྣང་བའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཡིད་དབང་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ཚོགས་དྲུག་འདས་མ་ཐག་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་རིག་པ། ཕྱེ་ན་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག རྩ་ཉོན་
དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་བསྡོམས་ཀྱིས་བསྡུད་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་མོས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། དེ་དང་དེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདྲེན་ནུས་པའི་
ཤེས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་སོགས་ཡིད་ཀྱིས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདྲེན་པའི་བྱེད་པ་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་རིག་གོ །འདི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཙོ་བོ་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མ་

ཨུ

༄༅། །ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཡུལ་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞར་ལ་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་གཞི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གལ་ཏེ་དེ་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན༑ མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པའི་ལུས་རྣམ་གཞག་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །ཞེས་ལུས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རེ་རེ་ནས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་

གཞན་དག ཀུན་གཞི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འོ་ན། མཐོ་རིས་དང་། ངན་སོང་གི་ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་བདེ་སྡུག་སྤྱོད་བ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་སོར་དེ་དང་དེའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ འདོད་ན། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཀུན་གཞི་ཡིད་དབང་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གི་
གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ནུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ
ཀྱིས་བོན་གྱི་ཆ་ལོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བོན་གྱི་ཆ་དང་། གསལ་རིག་གི་ཆ་ནི་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། དབྱིངས་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་དགག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རིག་པའི་ཕྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་པ
ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དབྱིངས་དེ་ན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་བདག་མེད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པར་ཐལ་བ་དང་། དབྱིངས་དེ་ལམ
གྱི་བདེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བོད་ཕྱི་མ་དག འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ

༄༅། །ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག སྡེ་བདུན་མཛད་པའི་སྐབས་འདིར། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ༔ །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མ་རིག་པའི་བསླད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་ན། རྒྱུ་དུས། ལམ་དུས། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། གཙོ་འཁོར་གྱི་ངེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །འདི་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ཅིང་༔ ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཡང་། དེ་དག་ལ་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི༔ གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་འང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཀུན་འགྲོ་ལྔའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་སེམས་ལས་བྱུང

བའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་དང་སེང་གེ་བཟང་པོའི་གཞུང་ན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པ་ནི། དབུས་མཐའ་དང་སུམ་ཅུ་པའི་དགོངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ། ། རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ །གསུམ་པ་བློ་དེས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི སྣང་བ་དང་སེལ་བའི། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱའི་རྟོགས་ཚུལ་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་། གངས་ཅན་པའི་ལུགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱིའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདུ་བའི་ཐག་པས་སྤྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། རང་རང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་དང་། ཆ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་གྱུར་ན་དབྱེར་མེད་པའི། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་འགྲོ་དེ་ན་ཡོད་པའང་མིན། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྡོས་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡི། །ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ། ཞེས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན

176

༄༅། །ཨོཾ། །འདིར་བོད་རྣམས། བྱེ་བྲག་པས། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དེའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ལས་རྫས་མིན་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་དེའི་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་རྣམས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན༔ ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གཏན་ཚིགས་ལྔ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དགག་པ་ལ། སྣང་རུང་དེ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། །བྱེད་དང་མི་བྱེད་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །ངོ་བོ

ཐ་དད་བློ་གང་ལས། །ཞེས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ན་འདིར། །གཏན་ཚིགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །བོད་གང་དག་ གྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྫས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གྲངས་ཅན་པ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་དྲངས་ནས་ཁྱེད་ཅག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། བོད་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེར་པོ་དེ་ཁ་དོག་དང་རྫས་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ལ། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁ་དོག་དེ་སེར་པོ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་རྫས་གཞན་ཁས་བླངས་བར་སོང་བས་རྣམ་པར་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་། འདི་ལྟར་ཁ་དོག་གི་སྟེང་ན་སེར་པོ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པའི་ཆ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་སེར་པོ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཁ་དོག་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཁ་དོག་གི་སྟེང་ན་སྔོན་པོ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པའི་ཆ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྔོན་སེར་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། སྔོ་སེར་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁ་དོག་ཙམ

ཞུ.

༄༅། །པོ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེང་གི་སེར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དེ་སྔོན་པོ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། ཅིག་ཤོས་ཀ་དེ་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཤིང་། མ་གྲུབ་ན། དེའི་སྐྱེང་གི་སྔོན་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སེར་པོ་ལ་མ་འབྲེལ། སེར་པོ་ཡང་ཁྱོད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེར་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ཁྱོད་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ མ་གྲུབ་ན། རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་སྔོན་སེར་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། སེར་པོ་དེ་ཁ་དོག་གི་སྐྱེང་གི་སྔོན་པོ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཆ་ཤས་དེ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་དོག་དེ་རྫས་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཁ་
དོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེར་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། གཉིས་ཀ་རྫས་སུ་གྲུབ། དེ་ཁྱོད་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། གཉིས་ཀ་རྫས་སུ་གྲུབ། དེ་ཁྱོད་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ གཉིས་པ་ནི། སེར་པོ་རླུང་གིས་གཡོ་བ་དང་། ཆོན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཁ་དོག་ཙམ་པོ་དེའི་སྐྱེང་གི་སེར་པོ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཆ་དེ། དེ་དང་དེར་བྱས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་
རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཁ་དོག་ཙམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྲ་བོར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེར་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ 179

ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་ཐལ། སེར་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན། སེར་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་དེ་སྤྱི་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་
པ་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འདིར་སྤྱི་འཇོག་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་བསལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་དྲངས་པ་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཟླས་དྲངས་པའི་འཇོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དང་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག བསལ་བ་དང་
ཡོག་པར་རང་མཚན་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཡིན་ན་བསལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཡིན་ན། སྤྱི་དང་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་པ་ཅིག
ཀྱང་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་རྟོག་ངོར་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ལྟ་བུའོ། །ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེ་ནི། རྟོག་ངོར་ཤིང་དང་ཤ་བ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད
དང་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནའོ། །རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དེའི་ལུགས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་དག བྱེ་བྲག་དང་གཞི་མཐུན་གཉིས་ཀྱང་བསལ་བ་དང་ཡོག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་སྤྱི་ཁྱད
པར་ཞེས་བྱ་བའི། །བྱེ་བྲག་འདི་ནི་ཟློ་དོན་ལ། །དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ལས་ལྡོག་པས། །ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་བརྟག །ཅེས་དང་། དེ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི། །རྣམ་སོགས་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་ལ

༤༥ ༄༅། །གཞན་སེལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྤྱི་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལྟར་ན། ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་

གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པས་ནི། སྤྱི་མཚན་ལ་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་

ཤ་ཞུ་ཀྲི དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ནི། ལྡོག་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་སྤྱི་དང་། ཚོགས་སྤྱི་གཉིས་ལས། རིགས་སྤྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་

ནི༔ །ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོག་པ་དང་རང་མཚན་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་ཆོས་མ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་ལ་བསམ་ནས། ལོག་ལྡོག་གཉིས་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན

གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ལྡོག་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སོང་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ལྡོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྡོག་ཆོས་རྣམས་ནྱོམ་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། དེ་

ཡང་སྲིད་མོད། སྲིད་པ་དེས་ལོག་ལྡོག་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་མི་གནོད་དོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་རང་མཚན་ནི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ལ། ཐུས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ནི་ཆོས་སུ་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ 181

མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ལྡོག་པར་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ཆོས་སུ་བཞག་གོ །ཡང་མི་རྟག་པ་ནི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཆོས་ཅན་དུ་སྙོམ་ཚོད་ལ་ནི་རྫས་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་སྲིད་ལ། ཆོས་ནི་ལྡོག་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། བྱེ་བྲག་པས་རྫས་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཞིག་གི་དོན་ལྷག་མ་ལྔ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་གཞུང་ལུགས་བསལ་ནས། ལོག་པ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན་དང་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ཆོས་དང་། ལྡོག་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། རྟོག་ངོར་རང་གི་བསལ་བ་དུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱབ་པ་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤྱི་རྒྱུད་པ་དང་གཞི་མཐུན་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་ལྡོག་པ་གཅིག་རྐྱང་དུ་སྣང་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི་སེལ་ངོའི་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ། བྱེ་བྲག་གམ་གཞི་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སེལ་ངོའི་གསེར་བུམ་དང་། དེའི་ཤིང་ཤ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཁོ་དེའི་སྤྱི་ཡིན་ན། དེ་ཁོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སེལ་ངོར་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ་བུམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བུམ་པའི་སྟེང་ན་དེ་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་པ་རྩེ་གྲུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཁོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཁོ་དེའི་སྤྱི་ཡིན་དགོས་ཏེ། སེལ་ངོའི་གསེར་བུམ་དང་དེའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། སེལ་ངོའི་གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོའི་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་

༄༅། །ཏེ། སེལ་ངོར་སྤྱིར་བྱུམ་མིན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱད་པར་བུམ་པའི་ནང་ཚན་གཞན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ། སེལ་ངོར་དེ་ཡིན་པ་དང་ཕོ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་གྲུབ་པ་ནི་དགོས་ལ༔ ཕོ་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོའི་དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མཚན་ཉིད་པ་གཞག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་རྣམས་བསལ་བ་རང་མཚན་དེ་དང་དེའི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་། རང་མཚན་རྣམས་དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སེལ་ངོའི་བུམ་པ་དེ་གསེར་བུམ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་། གསེར་བུམ་རང་མཚན་དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སེལ་ངོའི་བུམ་པ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེལ་ངོའི་བུམ་པ་ཡིན་པ་དང་། སེལ་ངོར་བུམ་པ་ཡིན་པ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འོ་ན་གསེར་བུམ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་དེ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་ལ། སེལ་ངོར་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་ གསེར་བུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ། ཡུལ་སྣང་སེལ་རྣམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྣང་འཇུག་དང་སེལ་འཇུག་རྣམ་པ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྣང་བ་དང་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྣང་བའི་འཛིན་

སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཆོས་སོ། །དབྱེ་ན། ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་དོན་རང་མཚན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་། རགས་པའོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་པོས་ནི། དེ་གཉིས་ཀ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པས། གཉིས་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་སེལ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས། སྣང་བའི་ཁོངས་སུ་བསྡུའོ། །འོ་ན་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ལ་སྣང་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ལྡོག་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན་ནི། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །མདོར་ན་སྣང་ངོའི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ནི་སྣང་ངོར་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཉན་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སེལ་ངོའི་དེ་གསུམ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལྡོག་འགྱུར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་ལོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་གིས་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ

༄༅། །རྣམ་པར་བསལ་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་དེ། སེལ་ངོར་ཀ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོགས་དངོས་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། མཚན་གཞི་ནི་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་ཀ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
བསལ་ཙམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །ཡོད་པ་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་གྱུར་གྱི་གཞན་སེལ་ལོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པས་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བསལ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པས་ཤེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །དབྱེ་ན་རྗེས་དཔག་གི་དང་། ལོག་ཤེས་ཀྱི་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དང་གསུམ་
མོ༔ །གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་གིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། སེལ་ངོར་ཀ་བ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་གྱི་བློ་ཆོས་དེ་
ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོགས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་རོ། །དབྱེ་ན་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་གཞན་སེལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ནི༔ བདག་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པ་དང་། མེད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་སེལ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་དང་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་སེལ་ངོའི་ཞེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་སེལ་ངོར་ཡོད་ལ། སྣང་ངོའི་དེ་མ་ཡིན་པ་མེད་པས་སྐྱོན་གཉིས་ལས་གྲོལ་ལོ། །དབྱེ་སྒོ་གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ལོ། །དཔེ་རིམ་བཞིན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ལྡོག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པ་ལ། སྒྲའི་སེལ་བ་དང་། བློའི་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་མིན་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེར་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དེར་སྣང་བ་ལ་དེར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆའོ། །ཡང་སེལ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ལྡོག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་གྱི་བློ་ཆོས་སོ། །དབྱེ་ན་རང་ལྡོག དོན་ལྡོག གཞི་ལྡོག་དང་གསུམ་མོ། །བོད་རྣམས་བུམ་པ་བུམ་པའི་རང་ལྡོག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྫས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ཆོས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་ཐལ། དེའི་དོན་ལྡོག་གང་ཞིག དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དངོས་པོའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་མ་ཡིན་སེལ་ནུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སེལ་ངོར་དངོས་པོ་

༄༅། །མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ་དེའི་རང་ལྡོག་ཡིན། སེལ་ངོར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ་དེའི་དོན་ལྡོག་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ནི༑ དེའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཁོ་ཁོ་རང་གི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་དེར་མི་འགལ་ལོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་དེར་མི་འགལ་བས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་དངོས་མེད་དེ་སྤྱིར་ལྡོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་རང་ལྡོག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དངོས་མེད་ལས་གཞན་སྤུའི་ཡང་ལྡོག་པར་མི་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུམ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པ་དང་། ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེར་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེར་པོ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ༑ སེར་པོའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་མཐོང་། གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། སེར་པོའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་ཡོད། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་ནི་སེར་པོ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། མི་འཛིན་པའི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡང་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། རང་གི་ཤེས་བྱ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། སྣང་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་ཡོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་རྩལ

གྲིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་རེ་རེ་ལ་དོན་མཐུན་དང་། དོན་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བཞིའོ། །གསུམ་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་
དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན་སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་
ནི་དོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཆོད་ན་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་དུ་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒྲུབ་འཇུག་དང་སེལ་འཇུག་གཉིས་སུ་འབྱེད་
པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མཚན་གཞི་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདིས་སྒྲུབ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་
པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་པ་གོ་ཆོད་པོ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། དགག་པ་ཡང་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་གཞིར་གཟུང་བ་ཐམས་
ཅད་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བློས་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དགག་པ་དང་། བློས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དགག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་

༩༥

༄༅། །དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན། དགག་པ་རྐྱང་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་པའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་གང་ཞིག །བློས་རྣམ་བཅད་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་དང་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱང་། མ་ཡིན་དགག་དང་དོན་གཅིག་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དགག་རྐྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དེ་ཡང་ཞེ་འདོད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། མེད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དགག་པ་གང་ཞིག རང་མིང་གིས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའོ། །དབྱེ་ན་དགག་ཚིག་དངོས་སུ་འཕྲུར་བ་དང་མ་འཕྲུར་བའི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། དགག་པ་དོན་གྱི་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་དགག་པ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ལྷ་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གཅིག་གིས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ནི། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྡན་ནི། ལྷ་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་དེ་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦུམ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རང་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས

བུ་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱོན་པར་འདོད་ནས་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དགག་ཚིག་མ་འབྱུར་བའི་དགག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་པ་གང་ཞིག རང་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་དགག་ཚིག་མ་འབྱུར་བའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སེལ་ངོར་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞིར་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། །དགག་པའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི། དབུ་མ་དང་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་པའོ། །གཉིས་པ་མེད་དགག་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་པ་གང་ཞིག རང་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའོ། །དབྱེན་རང་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་དགག་ཚིག་ཡོད་པ་དང་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པ་དང་བུམ་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། རྟག་པ་དང་། མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་དགག་པ་དང་། དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དགག་པའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས། རྣམ་ངེས་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་དགག་པ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཕེན་པའི་དགག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན། དགག

ས.

༄༅། །པ་གང་ཞིག སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུམ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་དང་། དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་ཁས་
བླངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ། བརྗོད་བྱ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སོར་ཆོད་ཀྱི་
དང་། ཉམས་ཆོད་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་གཉིས། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས། དོན་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཡི་གེ་དུམ
འདུས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་བསལ་བའོ། །དཔེ་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྟོག་པ་ལ་མིང་དུ་སྣང་བའི་ལྡན་པམ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། སྤྱང་ལོ་ཙཱ་བས་སྒྲ་སྤྱི་བསལ་བ་ཞེས་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ས་སྐྱ་པཎྜི་
ཏ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ནམ་མ་ལངས་པའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་གདགས་གཞི་ཡི་གེ་དུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་དུ་ཉམས་པའི་ཆའོ། །དཔེ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་སྒོ་
གཉིས་པ་ལ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པའི་མཉན་བྱ་ཞེས་མཚན་ཉིད་བཞག་ནས། བུམ་པ་བུམ་པའི་ལྡོག་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ 191

ཅན། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲར་ཐལ། བུམ་པའི་ལྟོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རིལ་བ་དང་དེའི་ཞང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་མི་ནུས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེས་ན་འདི་
ནི་རིགས་དང་ནི། །ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཀློམ་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་
ལུགས་ནི། ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གང་ཞིག རང་གི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་ཞིང་། ཆོས་ཅན་དེའི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དཔེ་ནི་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའམ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གང་ཞིག རང་གི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དཔེ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའམ། མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་པ་ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བཏགས་པ་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་འདིར་

ཨ.

༄༅། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་དང་། ལྡོག་པ་དུ་མའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོག་པ་དང་། ལྡོག་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི་བྱེ་བྲག་དང་གཞི་མཐུན་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་
སྒྲས་ཁྱབ་པམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འང་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱོང་མི་སྤྱོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མིང་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་ནས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་
རྗོད་བྱེད། དབྱེ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིང་དང་། རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་མིང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་སྦྱར་བའི་མིང་ངོ་། །དཔེ་ནི། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ལ་མེ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། སྔར་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་མིང་གང་ཞིག དོན་གཞན་གྱི་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། །དཔེར་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་མེ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་འདོད་རྒྱལ་དང་དོན་ལྡན་གཉིས་སོ། །རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་གང་ཞིག སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་པ
དེ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཁྱི་ནག་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གང་ཞིག སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་དེ། རྗེས་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ཁྱི་དཀར་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་ 193

པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཡང་སྨྲ་སྒོ་ལས། །དེ་ཡང་མིང་གི་ཐོག་མ་དང་། །རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཐོག་མ་འདོད་རྒྱལ་མིང་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་གྲུབ་དག་ནི་དོན་ལྡན་དང་། །འདོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་ལ་སྒྲ་བཤད་མེད་པས་ཁྱབ། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་ལ་སྒྲ་བཤད་སྲིད་ཀྱང་། དོན་ལོག་པར་སྟོན་སྲིད་པས་སྒྲ་མི་འཆད། དེ་བས་ན་རྗེས་གྲུབ་དོན་ལྡན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། བོད་ཕྱི་མ་དག་གིས་འདོད་པའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་སྦྱར་བའི་མིང་ཞེས་དང་། དོན་དེ་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་བའི་མིང་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ། དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དམ་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཚང་བའི་མིང་ངོ་། །དབྱེ་ན་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ། དོན་ལྡན་གྱི་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །དོན་ལྡན་གྱི་མིང་གང་ཞིག བཏགས་པའི་སྒྲ་བཤད་ལྔ་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་མིང་དེ། བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བཟློག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་ཤེས་པར་སླ་ལ། གསུམ་པ་ནི། བླུན་པོ་ལ་ལྷ་དགའ་བ་དང་། མིག་དམར་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དོན་ལྡན་གྱི་མིང་ལ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་

ཨ

༄༅། །གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། སྒྲ་བཤད་གསུམ་དང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ནི། སྨྲ་བའི་སྒོ་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བློ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་འཇུག་པ། །རྟག་ཏུ་དངོས་དང་། ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ
བརྟེན་ན། འདོད་རྒྱལ་ལམ། དོན་ལྡན་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་མིང་གང་རུང་དེ། དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དོན་ལྡན་འཁྲུལ་བཅས་ཀྱི་མིང་དེ། བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཁྲུལ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་། སྒྲ་འཆད་རྩལ་ལས་རྟོགས་དགོས་པ
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདྲ་འབྲེལ་བཟློག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྟེན་ནས་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་མིང་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འདུས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར
སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་དོ། །དབྱེ་ན་ཚིག་གི་བསྡུ་བ་དང་། ཚིག་གི་ཕྲད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་པའི་བསྡུ་བ་འབྲུ་མང་པོ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་བསྡུ་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་བཅུ་བཞི་དང་། མེད་པར་དགག་པ་ལ
ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཚིག་ཕྲད་ནི་ཇི་སྐད་དུ། སྒྲ་གང་རང་ལ་དོན་མེད་ཅིང་། །དོན་ལྡན་མིང་ཚིག་གསལ་བྱེད་པ། །ཚིག་གི་ཕྲད་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཡི་གེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་སྟོན་པར་མི་ནུས་པའི་མཉན་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་མཉན་བྱར་ཁས་བླངས་ནས་དོན་མི་སྟོན་པར་འདོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སུམ་ཅུ་པར། བསླབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞིའི་འཛིན་ཅིང་། །རིག་བྱེད་སླ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེ་ཞེས་
ཆཤད་པ་ལྟར་རོ། །དབྱེ་བ་ལ། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུགས་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་ནས་འབྱུང་བའི་ལུགས་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་འབྱུང་བའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབྱངས་དང་། གསལ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ། །
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་བཅད་དང་། ང་རོ་དང་། ལྗེ་རྫ་ཅན་དང་། མཆུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པའི་ལུགས་ནི། སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། འདིར་ནི་དབྱངས་ཡིག་ཉི་ཤུ་གཉིས། །གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་
སུམ་ཅུ་བདུན། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ནི། དབྱངས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་ལྔར་འདུས་ཤིང་། གསལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་གསལ་བ་ཡི་གེ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་སོ། །དང་པོ་ལྔ་ནི། ཨ་ཨི་
ཨུ་རི་ལི་ཞེས་པ་སྟེ་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྡེ་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། བོད་རྣམས་སྡེ་བདུན་མཛད་པའི་ལུགས་ལ་གསུམ་ཀ་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཚིག་གཉིས་མཉན་
བྱར་སྟོན་པའི་ལུང་ཁྱེད་ཀྱིས་འདྲེན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའམ། །ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་སྒྲས་ཁྱབ་པ་ལ་དངོས་སྐྱོན་འཕངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ལ་མཉན་བྱས་ཁྱབ་

ཞ

༄༅། །ན་མཆོན་བྲ་ཡང་སྦྲར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། མིང་ཚིག་གཉིས་ལ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། ཡི་གེ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ལས། གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྦྲ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། །རྣ་བས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སྲོག་ཡིག་དང་བྲལ་བའི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཐོས་པར་ཆ་ཤད་པའི་ཕྱིར། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་སྦྲ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྦྲ་སྐྱེ་ཡོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཐོས་སྨྲུར་མིན་ཐོས་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡིན་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ལ་བརྟགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕལ་ཆེ་བ་དག །ཐ་དད་བཀག་ན་ཁེགས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ལྷག་ལྡན་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འགལ་རྟགས་དང་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲེལ་པ་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རང་ལུགས་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་ལུགས་སུ་འཁྲུལ་པ་དགག །འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་གཏེར

ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ན་རེ། ཆོས་གང་ཞིག ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་དང་རང་གི་འདོད་པ་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འོ་ན་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་ལྡན་པ་ནས་ཁྲོ་ཤུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཚོགས་པ་གཅིག་གི་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འབྲེལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཕར་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུར་ཡང་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་དེ༏ ཆོས་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཆོས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་དེ། ཆོས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཆོས་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་དེ། ཆོས་དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་དངོས་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའོ། །དབྱེ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་བདག་གཅིག་དང་། དེའི་དེ་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའོ། །དབྱེ་ན་དངོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ

ཤ. བསྡུས་པ

༄༅། །དང་། བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཟློག་ཕྱོགས་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྒྱུད་འབྲེལ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་མེད་པ་དང་བྱས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའོ། །དབྱེ་ན་དངོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་། ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་དང་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི་མེ་དུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དུ་བ་ཡོད་པ་དང་མེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟ་བ་དངོས་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའོ། །དབྱེ་ན་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་བདག་གཅིག་དང་། །དེའི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི༑ དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། མཚན་མཚོན་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པས་དེར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་དང་། ས་བོན་མེད་པས་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆར་མ་བབས་པས་ལོ་

ཉེས་པ་ལྔ་བུའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ། གྲགས་ཡིད་ཀྱི་དང་། མཚན་མཚོན་གྱི་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གིའོ། །
དང་པོ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་གྲགས་པའི་འབྲེལ་པ་ངེས་
པར་བྱེད་དོ། །ཡང་སྤྱོད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་དེ་སྤྱོད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་སྔོར་མཁན་པོས་དེ་ལ་དེའི་བརྡ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་
བྱེད་དོ། །སེལ་ངོའི་ཙནྡན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོར་ཤིང་མ་ཡིན་དང་ཙནྡན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དེ་རྐྱང་པ་ཙམ་གྱིས་

༄༅། །དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་དུ་གཉིས་པ་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་ཡོད་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ལྡོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། བདག་གཅིག་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུད་པའི་རྟོག་པ་དང་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་། མེ་མ་ཡིན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕྱུགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། དེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་དགོས་སོ་སྙམ་ན། མེ་མེད་པ་དེ་དུ་བ

མེད་པ་ལ་དེར་ཐལ་བ་དང་། ཚ་རེག་དེ་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པ་ལ་དེར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དུ་བ་མེ་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། བྲམས་པ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་གཉིས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི༑ ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དེ། ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཚན་ཉིད་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། བཏགས་པ་བ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་དང་ཆོས་དེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་མི་རུང་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི་གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དང་དེའི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ལྟ་བུའོ། །ཚ་གྲང་ཙམ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གནོད་བྱེད་ནི་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པོའོ། །གནོད་བྱ་ནི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་མ་འོངས་པ་དེའོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་བྱ་ནི་ཚ་རེག་ཙམ་པོའོ། །ཡང་སྣང་མུན་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གནོད་བྱེད་ནི་སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུའོ། །གནོད་བྱ་ནི་མུན་པའོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་བྱ་ནི་མུན་པ་ལོག་རྗེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེའོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་གནོད་བྱེད་དོ། །དེའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་མ་འོངས་པ་ནི་གནོད་བྱའོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་བྱ་ནི་གནོད་བྱ་ལོག་རྗེས་ཀྱི་དེའོ། །མདོར་ན་ཚ་གྲང་དང་སྣང་མུན་ལྟན་ཅིག་མི་

༨༥ ༄༅། །གནས་འགལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི། ཚིག་ཉུང་བ་དང་བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཁས་
ལེན་རྒྱུ་ནི་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱུད་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནོད་བྱེད་མེ་དང་དེའི་འགལ་ཟླ་གྲང་རེག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་མེ་དང་། གནོད་བྱ་བ་མོའི་རེག་པ་
ཕྱི་ དང་། སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དང་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པའོ། །དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་དང་
བཏུས་ བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སེལ་ངོར་རང་གི་འགལ་ཟླ་བཀག་ཙམ་གྱིས་བློ་ཆོས་དེ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དེའི་ཁྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ 203
དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེ་རིམ་བཞིན། མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རང་མིན་འགོག་པ་དངོས་འགལ་ཡིན། །བརྒྱུད་འགལ་རང་མིན་ཁྱབ་བྱ་འགོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་སེར་པོ་
ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་བརྒྱུད་འགལ་དུ་ཐལ། སྔོན་པོའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་སྔོམ་ཡིན་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་

ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་འགལ་དེ་ཡང་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་གྲགས་པ་འདི་ལ་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པར་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནས་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འགལ་དམིགས་དང་འགལ་རྟགས་སྦྱོར་དུ་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ངེས་པར་སྦྱོར་དུ་རུང་བས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་ཟླ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ལ་སེལ་ངོར་འགལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་འདི་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲེལ་ཆོས་གཉིས་ཀ་འམ། གང་རུང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་སྐབས་སྐོབས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་འགལ་ལ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དགོས་པར་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འགལ་བ་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྦྱོར་ཏེ། །ཞེས་ཡོད་པ་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ

ཨ། བསྡུས་གྲྭ།

༄༅། །ཁ་དང་འགལ་བར་ཆཱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། །།དྲུག་པ་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། མཚོན་སྦྱོར་ཇི་ལྟར་འགོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། ལོ་ཆེན་དང་རྒྱ་དམར་ནི། མཚོན་བྱ་རྣམ་འཇོག་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱྭ་པས། འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་ལ། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའོ། །ཆོས་གསུམ་ནི། རང་ལྡོག་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ། དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ། རང་གི་མཚན་གཞི་ལ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུང་། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྲིད་མཚན་ཉིད་ངོས་མ་ཟིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྫས་ཡོད་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དངོས་དང་། བསལ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་འགལ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། ཕྱྭ་པ་སྐྱོན་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་མི་འཐད་དེ། མཚོན་སྦྱོར་དུས་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྩི་ན་གསུམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀོད་པ་ལ་བརྩི་ན་དོན་ལྡོག་གཞན་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིར་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བུམ་པ་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དུ་མཚོན་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚན་ཉིད་

དུ་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་མཚོན་སྦྱོར་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དོན་ལྡོག་གཞན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་བྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་གཞན་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་རུང་གི་གཞི་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱར་ཐལ། དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་རུང་གི་གཞི་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་དེ་དེར་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་བ་མེན་རྟར་མཚོན་པ་ལ། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དེ་དེར་འདུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྐྱོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་གང་ཞིག རང་གི་མཚན་གཞི་ལ་ཁྱབ། རང་གི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་ལ་འང་ཞུགས་པ་དེ། ཁྱབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་གང་ཞིག རང་གི་མཚོན་བྱར་གཟུང་བ་དེའི་ཐ་སྙད་ལ་མི་སྲིད་པའམ། ཐ་སྙད་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པ་གང་རུང་དེ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་ནོག་ལྐོག་ཤལ་རྟའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་ལྟ་བུ་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ལ་སྲིད་ཀྱང་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་ལ་མི་

༄༅། །སྲིད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱྭ་པ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའོ་ཞེས་གསུང་། རང་གི་ལུགས་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་གྲུབ་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དོ། །སྤྱིར་མིང་ཡིན་པ་ལ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རི་བོ་འབིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞིན་ནོ། །འདི་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་མེད་པས་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་མཚོན་ཟུང་གཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས། འདིར་དངོས་པོ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་ལྡོག་ནས་མཚོན་བྱར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་སོགས་ལ་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དང་བློ་ཆོས་དང་དོན་ཆོས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་ནི། །མཚོན་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་མཚན་མཚོན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་ཅིང་དེ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་པ་མཚོན་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ༑ །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མཚན་གཞི། དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པར་མཚོན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་ལྡོག་ཡིན་པའི་མཚོན་ཚུལ་དང་། གཞན་ལྡོག་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་སྦྱོར་བ

གསུམ༔ སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པར་མཚོན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པའོ། །དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞི། མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་
པར་མཚོན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་གྲུབ་པའོ། །བུམ་པ་མཚན་གཞི། མཚན་གཞིའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པར་མཚོན། མཚན་མཚོན་ཟུང་གཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤུམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཞེས་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་པ
ལའང་སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་དང་། སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་གསུམ་གྱི་འགོད་ཚུལ་སྤུམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་བཅུ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་རྟགས་སྦྱོར་ལས་ལོགས་སུ་མཚོན་སྦྱོར་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་འང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་པ་དེའི་ཚེ་ནའོ། །འབྲེལ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་ངག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགོད་དེ། གང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་
པ་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པའི་ལྟའི་ཇ་བོ་ཆེ་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྟོག་གེའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ

ཤ.

༄༅། །མཚོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། །།རིག་གནས་ཤར་གྱི་ཤིང་རྟ་ལ་ཆིབས་ནས། །ཕས་རྒོལ་ནུབ་ཀྱི་རི་བོ་ལན་བརྒྱར་བརྒལ། །ཐུབ་བསྟན་འོད་ཀྱི་དྲྭ་བ་སྤྲོ་མཁས་པའི། །འཇམ་དབྱངས་སླ་བའི་ཉི་མས་འདིར་སྐྱོངས་
ཤིག ༑ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་འོད་ཕྲེང་ཅན། །གངས་ཅན་རོལ་མཚོའི་སྙིང་འདིར་མ་སླེབ་ན། །སྡེ་བདུན་གསེར་རིའི་ལང་ཚོ་གསར་པ་ཡི། །རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲའི་ཕྲེང་མཛེས་སུ་ཡིས་མཐོང་། །གང་འདིའི་མཛོ་བསམ་མེ་ལོང་མ་བསྟར་ན། །
རྣམ་འགྲེལ་སྒེག་མོའི་བཞིན་བཟང་གང་དུ་འཆར། །ལེགས་བཤད་པིར་གྱིས་རི་མོ་མ་བྲིས་ན། །མཁས་པའི་གཞུང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གང་གིས་འབྱེད། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཁྲི་ལ་མ་འཁོད་ན། །དཔལ་ལྡན་མཁས་པའི་གྲགས་དཀར་གང་དུ་འཛིན། །
མཐའ་ཚོད་གྲུབ་མཐའི་སྒོ་ཆེན་མ་ཕྱེ་ན། །གཞུང་ལུགས་གསེར་གྱི་ཁྲམས་ཆེན་ཇི་ལྟར་བལྟ། །གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་ཚིག་དོན་འདི་མེད་ན། །མཉམ་པོར་རློམ་པའི་ཁེངས་པ་གང་ནས་བརླག །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་མཚོ་ཆེན་བཞིས་བསྐོར་ཞིང་། །ཐ་
སྙད་མང་པོའི་མཛེས་ཕྲེང་བང་རིམ་ཅན། །ཕ་རོལ་རི་གཞན་མཐོན་པོས་མི་ནོན་པའི། །ལྷུན་པོ་འདི་དང་མཉམ་པ་སྟོན་མ་བྱུང་། །ཁུངས་མེད་གཏམ་ཀླུང་དྲག་པོས་མཐོར་བརྟེག་པའི། །མངོན་རློམ་ཉེས་བཤད་ལྦུ་བའི་ཕུང་པོ་ལ། །ལེགས་བཤད་རི་
བོར་འབྲུལ་རྣམས་འདིར་བྱོན་དང་། །ཁྲོད་གཞུང་རྒྱ་ཤིང་ལྟ་བུའི་ངང་རྒྱལ་མཐོང་། །བློ་གྲོས་གདོང་བཞི་འཛུམ་པའི་པད་མཚོ་ནས། །སྡེ་བདུན་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་ལྷ་ཡུལ་གྱི། །ཚིག་དོན་ལང་ཚོ་གཡོ་བའི་སྒེག་འཆང་མ། །སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་ཁྲི་ལ་

209

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག ཀ་འབུམ

འདི་སྙིང་གི། །གཞན་ཟེར་རལ་པ་དམར་པོའི་ཁྱུར་འཆང་དག །ཀྱཻ་ཀྱཻའི་ཚིག་གི་དྲི་མ་ཀུན་སྦྱོངས་ལ། །འཕྲོག་བྱེད་རྐང་པའི་དུག་འཇོམ་བདུད་རྩི་འདི། །མགྲོགས་པར་ལོངས་ལ་ཁྱོད་བློའི་ཕོངས་པ་སོལ། །དེས་མཚོན་བདག་གི་ལེགས་བྱས་གཞན་དག་ཀྱང་། །རྟོག་གེའི་དུག་འཇོམས་ལམ་གསུམ་ལྡན་འདི་དང་། །རིགས་པར་འགྲོགས་ཏེ་མང་པོའི་དོན་བྱས་ནས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་བར་ཤོག །ཅེས་རྟོག་གེའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ངོར་བཀྲིས་ནས། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་སྤྲོངས་པ་མེད་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་བློས། སྨྲོས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོ་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཉ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་འཕྲུལ་སྤྲོར་བཟང་པོ་ལ། གཡས་རུ་གཙང་གི་སའི་ཐིག་ལེ་ཕན་གྱི་ཁྲུང་ཚང་ཤར་དཔལ་མཉན་དུ་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སོ།། །།སྭ་སྟི། སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སྨུན་འབྱིན་གྱི། །གནས་རྣམས་ལེགས་པར་ཐུགས་ཆུད་ནས། །རྩོལ་བཞིན་འདོམས་མཛད་ཚད་མ་ཡི། །མཁན་པོ་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དེ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡིས། །དོན་དེ་འཐམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསན། །ཕྱོགས་གླང་གཞུང་བཀླིང་རྟོགས་དཀའ་བ༑ །གསལ་བར་འཆད་མཁས་གྲགས་པའི་མཚན། །གཞུང་རྩོམ་གཞན་ལམ་གྲགས་པ། །རྔོག་ལོས་གསལ་བར་བཤད་ཅེས་གསུང་། །བོད་ཀྱི་རྒྱན་པོའི་ལུགས་དོར་བ། །ས་སྐྱའི་འཇིགས་མེད་དཔའ་བོས་བཤད། །སྔོན་མས་གསལ་བར་མ་བྲིས་

༄༅། །ཤིང་། །ཕྱིས་བྱུང་གཏམ་གྱིས་མ་སྦགས་པར། །ཏོག་གེའི་མཚོ་ནས་བཏྲ་ཆད་ཀྱི། །སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་དཔག་བསམ་འདི། །གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །དགེ་བར་གཤིན་ཞིང་ཤིས་སྤྱར་པ། །རྗེ་བཙུན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ༔ །བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན་དེ་ཉིད་ཀྱི། །འབྱོར་པའི་བང་མཛོད་ནས་བྱིན་པའི། །གང་ལ་ཅི་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ནི། །མ་ཚང་མེད་པ་དེ་དག་གིས། །བསྐྲུན་པའི་པར་གྱི་ཡིད་བཞིན་མཚོ། །བློ་གསལ་དང་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །འདོད་པ་འཛོ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་མོ༔ །མི་ཕོ་འབྲུག་གི་རྒྱ་སྟོད་ཀྱི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དུས་ཆེན་ལ། །སྤྱི་སྣོད་ཀློག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །གསེར་མདོག་ཅན་དུ་བདེ་བར་གྲུབ། །མཁས་པ་ཀུན་དགའ་ཆོས་འཁོར་གྱིས། །བྲིས་པ་བཞིན་དུ་པ་ནམ་པ། །སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་དང་། །དོན་གྲུབ་དཔལ་ལྡན་མཆེད་ཀྱིས་བསྐོས། །པར་གྱི་ལྷོན་པ་རྟེང་ཁེབས་ནས། །མི་དབང་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་དཔལ། །ཡོན་སྦྱོར་བ་དང་བཟོ་གནས་པ། །ཀུན་ཀྱང་མ་རྣམས་སྲིད་མཚོ་ལས། །སྒྲོལ་མཛད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །བཞེད་པའི་དོན་ཀུན་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག །སད་དྷརྨ་པྲ་སུ་བྡྷ་ཏི་བྷ་ཝ་ཏི༎ ༎སྭ་སྟི། མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཞབས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་སྡེ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་མཚན། །བརྩོན་འགྲུས་དབང་ཕྱུག་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ༔ །གྲགས་པའི་དབང་ཕྱུག་མཁས་པ་དུལ་བའི་ལྷ། །སློབ་དཔོན་མཁས་པའི

དབང་པོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །དེ་སྲས་མཚུངས་མེད་མཁས་པ་ཀླུ་ན་ཤྲཱི། །གསོལ་བཿ །རྣམ་འགྲེལ་རྒྱན་མཛོད་མཁན་དང་ཛ་མྣ་རི། །ཆོས་འབྱུང་སྦྱིན་དང་གཟི་བརྗིད་གོ་ཆ་དང་། །ཤ་བུ་པཎ་ཆེན་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི། །འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་པཎ་ཆེན་ས་སྐྱ་
པ། །ནོར་བཟང་ཞབས། །བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་དང་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོའི་ཞབས། །དེ་སྲས་མཚུངས་མེད་མཁས་པ་དོན་ཡོད་དཔལ། །བློ་གསལ་དབང་པོ་མཆོག་ལྡན་ལེགས་པའི་བློ། །རྣམ་འགྲེལ་བརྒྱུད་པའི་
བླ་མ་དེ་དག་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཀླུ་ན་ཤྲཱིའི་རྗེས་ལ། ཕྲིན་ལས་དབང་ཕྱུག་གཞན་ཕན་བཟང་པོ་དང་། །སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་རྔོག་ལོའི་ཞབས། །དེ་སྲས་དབང་ཕྱུག་ཁྱུང་ཕྱུག་རིན་ཆེན་གྲགས། །གསོལ་བ་
འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱྭ་པའི་མཚན། །གྲགས་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་གཙང་ནག་པ། །གཉལ་ཞིག་ཛོ་ནམ་མཁས་པ་འོད་ཟེར་མགོན། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས། །འཇམ་
དབྱངས་ཤཱཀྱ་གཞོན་གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་དང་། །རིན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱོང་ཞབས། །སྡེ་བདུན་སྨྲ་བ་མཆོག་ལྡན་ལེགས་པའི་བློ། །རྣམ་ངེས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དེ་དག་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུ་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ་
སདྡྷཾ་པ་ས་ནྣ་ཏི།། །། ༄སྐྱབས་རྗེ་བཙོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་བཞེད་ཐུགས་སྨོན་ལས། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉེ་འདབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོར་པར་བསྐྲུན་ཞུས།། །།

༄༅། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རོལ་མཚོ་བཞུགས།།

༄༅། །ན་མོ་བུདྡྷ་ཡ། གང་འདིར་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གསལ་བར་གྲགས་པ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲེང་རྙོག་པ་མེད་པ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་དབྱིངས་མཚན་རྟོག་ཞི་བའི་ལང་ཚོ་ཅན་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིམས་པོས་གང་དུ་ཡང་ནི་བཏབ་གྱུར་པ། །སྨྲ་ཚོགས་སྨྲ་མའི་ངོ་མཚར་ལྡུད་མོའི་ཀློས་གར་མཁན་དེས་རྣམ་སྤྲུལ་གང་གིས་གཟུགས་བརྙན་རི་མོ་མ་ཉམས་པ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དག་པའི་ངོས་ལ་མི་གསལ་མིན་པར་གང་འཆར་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྲུལ་མིན་པ། །ཆོས་ཀུན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསུང་མཛད་ཚད་མའི་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཡིན་དེ་ལ་ཕྱག་བགྱིའོ། །མི་ཕམ་གསུང་གི་འཆི་མེད་སྦྲང་རྩིའི་མཛོད། །ཐོགས་མེད་སྐལ་ཤལ་རིང་པོའི་དཔག་བསམ་ལས། །དབྱིག་གཉེན་

ཤ༑ བྱིན།

༄༅། །ལྷ་བརྒྱུད་འདུ་འགོད་མཁན་དེ་ཡིས། །ཕྱོགས་གླང་སུམ་རྩེན་ལག་པའི་དཔལ་དུ་བྱིན། །ཀུན་བཟང་རོལ་མཚོའི་དབུས་ནས་སྨྲར་བཞེངས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཞུང་བརྒྱའི་འོད་འབར་བ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་རོལ་རྩེད་མཁན། །འཇམ་གླིང་བསྟན་པའི་རྒྱན་གཅིག་འདི་ན་ཤར། །སྨྲེ་བདུན་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཁ་ལོ་བ། །གངས་ཅན་མིག་ཟླུར་བློ་ལྡན་བཟང་པོའི་ཞབས། །རྣམ་འགྲེལ་བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་ས་སྐྱ་པ། །འཇིགས་མེད་པཎ་ཆེན་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་བྱའི་ཡུལ། །མི་ཕམ་ཞལ་བཟང་གྲུབ་པའི་ཟླ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་དེང་ཤར་བ། །ཤཱཀྱའི་གསུང་རབ་ཆ་ཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི། །རྩེ་མོར་འདེགས་མཛད་གང་དེའི་གཙུག་ཏུ་འཕོས། །དེ་གསུང་གསེར་གྱི་རི་མོ་མ་ཉམས་པ༑ །དོན་ཡོད་མཁྱེན་པའི་ཁྲིམས་ཆེན་ངོས་སུ་ཤར། །དཔལ་ལྡན་ཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་མདངས་གསལ་བ། །བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་བགྱིའོ། །རྣམ་འགྲེལ་མཛད་གཞུང་རིགས་པའི་འོད་ཕྲེང་ཅན། །དོན་བྲལ་ཚིག་ཕྲེང་བསགས་པའི་སྤྲིན་རུམ་དུ། །བྱིས་རྣམས་མགུ་བྱེད་རྩེ་དགའི་རོལ་མོ་ཡིས། །རིང་ཞིག་སྨྲ་མའི་ལམ་དུ་འཁྲམས་མཐོང་ནས། །དེང་འདིར་གསུང་རབ་སྒོ་བརྒྱའི་ལྡེ་མིག་གིས། །མདོ་སེམས་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་ཆེན་གཉིས་ཕྱེ་ནས། །ངེས་དོན་དབུ་མའི་ཁང་བཟང་དེར་འཇུག་པའི༑ །ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་དྲང་པོའི་ལམ་ནས་འཆད། །ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་གཅིག་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་ཉི་མ་ལྟར་གྲགས

པ་དེ་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། འགྱུར་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བསྒྱུར་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་པྲ་མཱ་ཎ་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་ཚད་མ༔ བརྟི་ཀ་ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ། ཀཱ་རི་ཀ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིའི་དོན་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདུད་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་སོ། །ཡུལ་སུ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལའོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་སྐུ་གསུམ་མངའ་བ་དང་། གཞན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་སམ་ཡང་དག་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བའོ། །སྐུ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཟབ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཡང་ན་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་ཟབ་ཅིང་། གཞན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་དོན་དུ་རྩོམ་པར་

༄༅། །བསྟན་པ། སྟོད་མིན་གྱི་དོན་དུ་མི་རྩོམ་པར་བསྟན་པ། ཤུགས་ལ་སྟོད་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གོམས་པས་སླར་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ལྷུན་ལེན་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་བྱ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕྲག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་སྦྱང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཤུགས་ལ། བྱ་བ་ཕལ་ལམ་ཆགས་ཤིང་། །ཤེས་ལྡན་ལེགས་བཤད་དོན་གཉེར་ཅན། །ཕྲག་དོག་མེད་ཅིང་བློ་གཟུ་བའི། །ཉན་པོ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་ཤཱཀྱ་བློ་བཞེད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་གོ་རིམ་དང་། གོ་རིམ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས། འདིས་ནི་གཞུང་འཆད་པ་དང་ཉན་པའི་ཚེ་ལེའུ་འདི་ཐོག་མར་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་ཆུད

པར་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་མེད་པར་ཡང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རང་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གིས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། ཚད་མ་དེས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱུ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐོག་མར་བཤད་པ་དང་། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་འང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གོ་བྱེད་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་དང་། མངོན་གྱུར་གོ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་དང་། ལྐོག་གྱུར་གོ་བྱེད་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་ངེས་དང་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཆད་དགོས་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་བསྲེས་ཏེ་བཤད་ཟིན་པས་ལེའུ་འདིར་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བརྟེན་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལེའུ་འདི་ལ་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་ནོ། །འདིར་དེ་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན། བསྡུས་པའི་དོན། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུ་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གྲགས་ཆེ་བ་དག་ཏུ་ལེགས་པར་མ་བཤད་པ་དང་ལོག་པར་བཤད་པ་མང་པོ་པ་དག་མཐོང་བ་དེ་སྤང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གོ་བའི་དོན་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མ་དེའི་གཙོ་བོ

ཞ

༄༅། །ཡང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཤེས་པ་
ན་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པ་ན་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་ན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་རིག་བྱེད་བདེན་
པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་མ་བསྟན་པར་དེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པ་
བཞི

དང་། དེ་དག་གི་ཞར་བྱུང་ལ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གསུངས་པར་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཇི་བཞིན་མ་གོ་བའི་དོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གང་
རུང་ཞིག་ཏུ་འཆད་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པ་འགོག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་གྲུབ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། རྟགས་གང་དུ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ངེས་མི་འཛིན་པར་
ཡིན་ན་ཡིན་དགོས་ཏེ་མ་ཡིན་ན་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་རིག་བྱེད་བདེན་དོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཆད་པ་དང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཀྲུང་པ་ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནང་

འགལ་བརྗོད་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་དེ་དེ་ལས་ཟློག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པར་རློམ་པ་དང་། སྨྲོད་པ་པའི་ངོར་རིག་བྱེད་རྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ལ་ལེའུ་འདིར་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་སྐབས་དུ་འཁྲུལ་བ་དང་། བསྐལ་དོན་ལུང་གི་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་ཞེས་ཆད་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྣམས་བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལེའུ་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་དང་ལྷ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་སྨྲ་བ་དང་། མ་དམིགས་ན་མེད་དགོས་པ་གཞུང་འདིའི་དགག་བྱ་ཡིན་པ་ལ་རང་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་ཡང་འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལོགས་སུ་བོར་ནས་སེལ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པའི་རྒྱ་ཆུང་དུ་ཞིག་འཆད་པ་དང་། དོན་རང་མཚན་དང་གཞན་སེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡེ་མེད་བཞིན་དུ་མཐུན་གྲུབ་ཞིག་ཡིན་པ་སྐད་དུ་འཆད་པ་དང་། བློའི་གཞན་སེལ་ཞེས་པ་ཤེས་རྣམ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། མེད་དགག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་དུ་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བོར་ནས་བུམ་པ་སྣམ་བུས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཞིག་ལ་མེད་དགག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། ལོག་པ་དང་ལྡོག་པའི་གོ་བ་མ་ཆེད་པས་དོན་རང་མཚན་རྣམས་ལྡོག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལོག་ལྡོག་གི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ངོས་འཛིན་ནོར་བ་སོགས་དེ་དག་སྤངས་ནས་མ་ནོར་བར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མདོར་བསྟན། ཡན་ལག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར

ཤ ༄༅། །བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱོགས་དེའི་ཆ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ངོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྟགས་ཡང་
དག་གི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་ངེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་ཞེས་པ་ཚོགས་དོན་
དང་། ཆེས་ཁྱབ་ཅེས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་ནི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་མཚོན་བྱ་ངོས་འཛིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉིད་ཅེས་པ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ཚེ་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་པར་
ཁྲི བཤད་དོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སམ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གང་རུང་ཡིན་ལ། ངེས་ཤེས་པ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ཉིད་
ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་བབ་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ངོར་
ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱུ་མེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྙེད་ཅེས་པ་མེའི་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལ་འཆད་དགོས་ཀྱི། གཞན་ནི་འཁྲུལ་

ལོ༔ །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་ཞེས་པ་དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་སྐབས་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར༔ སྐབས་བབ་ཅེས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ཤིང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདྲེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མེད་པ་སྟེ་འདྲེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ གཞུང་དུ་ནི་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་དུ་ཆ་ཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པས་ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་པ་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་ན༔ མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྣང་རུང་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བསྐྱེད་འབྲས་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་དམིགས་པ་སྟེ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྟེ་

ཨ ༧༤

༄༅། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་ལྟར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ལྟར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་སུ་འབྱེད་པས་སོ། །ཁྱབ་བྱེད་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་འདིར་འདུ་ལ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ནི་གཞུང་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་ཡ་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ན་རྒྱུ་བུད་ཤིང་གིས་ཀྱང་ནུས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་བུད་ཤིང་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ཚིགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་འབྲས་དུ་བས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ནི་དུས་ལ་སོགས་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་དུ་བ་ཡིན་ཙམ་གྱིས་ནི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་གྲང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་པ་ཅན་རྟགས་སུ་འདུ་བར་བསྟན་པ་དང་། མ་ཚོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་འདུ་བ་དང་། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་འདུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་རུང་དང་འབྱུང་ངེས་གང་དཔོག་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། ནུས་མཐུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་

རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་ནས་སྨྱུག་སྐྱེར་རུང་བར་ངེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་དེ། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དེ་གཞི་འགར་འབྲས་བུ་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་ངེས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ནུས་པ་རྣམས་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནུས་པ་འགྱུར་བའི་བར་དེར་གེགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པའི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་ལ་གནོད་དོ་ཞེ་ན། བུ་རམ་གྱི་རོས་གཞི་འགར་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་པོ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྔ་མའི་ནུས་པ་དངོས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུའི་ཆོས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་དེ་ཡང་ངེས་སུ་སྔེ་ཤུགས་ལ་དཔག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བས་ལ་ལ་མེ་དངོས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ངེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་དུ་བ་དང་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའོ། །རྩ་བའི་རྟགས་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ་སྔ་མའི་ནུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་རོ་ད་ལྟར་བ་མེད་ལ། རོ་སྔམ་དེ་ཉིད་གཞན་གཟུགས་ད་ལྟར་བའི་ཡང་

ཚད

༄༅། །ལྡན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་རོ་ལས་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་རང་གི་རྟེན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དེས་དེའི་སྟེང་དུ་འདས་པ་རོ་གཟུགས་སྔ་མ་དང་དུས་གཅིག་པ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་རྣམས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱའི། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་འཁྲུལ་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། །གཉིས་པ་ལ། ལྷག་ལྡན་རྣམས་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འདུ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ལྷག་ལྡན་ནི། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་གཞི་འགར་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལས་ཕ་རོལ་པོ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་ལྷག་ལྡན་ནི།། འབྲས་བུའི་སྤྲི་སྟེང་དུ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ལ་ལ་ཙནྡན་གྱི་མེ་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚིག་ལས་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །མ་དམིགས་པའི་ལྷག་ལྡན་ནི། ཚིགས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་

གྱིས་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱུ་བའི་ནང་གི་འབྲས་ལྷག་མ་ནི་ཚོས་པར་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགལ་བ་དང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་ལོག་རྟོག་མེད་པས་མ་བཤད་ཅིང་། ལྷག་ལྡན་རྣམས་གཏན་ཚིགས་སུ་དོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆར་ལའང་ངེས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོག་དོན་འགལ་བ་དང་། འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནིའོ། །ཚིག་གང་

ཆ

ཕྱི

༄༅། །གིས་ན་ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་སོ། །འདིར་སྔམ་གཉིས་ཤར་བྱུང་ཡིན་ལ། འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ཞེས་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་ཙམ་ལ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེའི་ལོག་རྟོག་འདིར་འགོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སྡེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དང་། གཞན་སྡེ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས༏ ལུང་འགལ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ༏ །འདོད་ན་རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་དང་འགལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དེ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སློབ་ཀྱང་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དག་དེས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པར་ནུས་སམ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཆོས་ཨི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན༏ རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཁོ་ནར་སྟོན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དེ་ལ་མེད་ངེས་སུ་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ

གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་བརྗོད་ན་དེའི་ཚེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཙམ་བྱ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྣམ་བཤད་མང་པོ་དག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པས་
ནོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྷག་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་སྨིན་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་། ཤིང་སྡོང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་དེ། ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་རྣམས་སྨིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འབྲེལ་པ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་ལྡོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལྷག་ལྡན་ཡང་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་
བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་སྐད་དུ། ལྷག་མ་ལྷུ་པོ་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རེ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་
པ་དང་འགལ། བཞི་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དག་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་
རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། འདིར་ཅི་རིགས་པའི་དོན་ནི་མི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་

ཞ

༄༅། །ཕྱོགས་ཁྱབ་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་མཆོག་སོགས་ཀུན་གྱིས་འཆད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཇི་སྐད་དུ། སྒྲ་དང་ཁྱད་པར་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལ་མི་འདོད་དེ་དེ་ལ་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ལས་རྟགས་དེ་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་

ཉིས

གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ས་ཆ་མེ་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། ཐུམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཇི་སྐད་དུ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ། འདི་ནི་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཀླུང་ཀོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ནས་སྨྲས་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ནི། སྐྱུ་རུ་ར་གཅིག་རོ་ནུས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱུ་རུ་ར་དེ་ལ་གཅིག་རོ་

229

ནུས་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ངེས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམ་ལ་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་
དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྙེམ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དངས་ལ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་དེ་དག་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་ལ། ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན། འབྲེལ་པ་ཞེས་ཤིང་མ་དྲན་པའི་ངོར་ཚུལ་གཉིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་བསྟན། སྒྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་དག་
ལ་རག་ལས་པར་བསྟན། འབྲས་རང་གི་འབྲེལ་པ་ཞེས་ནམ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་པ་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་པ་ཞེས་པའི་ངོར། བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་དེ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལོག་ན་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའམ། རྒྱུ་མེ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མེ་
ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དོན་གཞན་གཅིག་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཕྱུགས་ཀྱང་བདོག་པ

ཕུ་

ཚད་མ་

༄༅། །མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་རྟ་མེད་ན་ཕྱུགས་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་ན་ལྡོག་པའི་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་ན་གཅིག་དུ་བ་དང་གཅིག་བྱས་པ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞན་མེ་དང་མི་རྟག་པ་ནི་ཉེ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལ་ཕྱུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་ཕྱུགས་ཡོད་ན་རྟ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་དོར་ལྡོག་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལྟོས་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྟོན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་དོར་ཚུལ་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་རྒོལ་བ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་གི་ལྡོག་ཁྱབ་ལྟོས་གཞི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོར་མེ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་དག་མེད་ནའང་དུ་བ་དང་བྱས་པ་དེ་དག་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་སྐྱུང་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་རང་གི་ལྡོག་ཚུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན༔ འབྲས་རང་གི་རྗེས་འགྲོ་ལྟོས་གཞི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོར་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། གང་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཚང་བང

བཞིན༔ ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གཉིས་པོ་དེས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་རྩོལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གང་རུང་རེ་རེ་བརྗོད་པས་ཆོག་པའང་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པའི་ངོར་ཡང་དེ་དག་མེད་ནའང་དེ་མེད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོ་དང་མེ་དུ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་རྩོལ་བ་ལ་དཔེ་ལ་སྟེ་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་གཞུང་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འབྲེལ་པ་ཤེས་ན་འབྲེལ་པ་སྟོན་མི་དགོས་མོད། བརྗོད་དགོས་པ་ནི་སྲིད་དེ། འབྲེལ་པ་ཤེས་ཀྱང་མ་དྲན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལ་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འབྲེལ་པ་ཤེས་ཤིང་མ་དྲན་པའི་རྩོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་སྨྲས་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དོན་གྱིས་གོ་བས་སོ། །ཚིགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདིའི་འཆད་ཚུལ་འགྲེལ་མཛད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནུས་པ་ཡེ་མ་ཐོན་པས་འདིར་གཞན་དུ་ཆཤད་ལ། འགྲེལ་པའི་འཆད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་གཞན་ལའང་མང་ངོ་། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ངོར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་སྨྲས་པས

༄༅། །ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བདེའི་ཕྱིར་འབྲས་རང་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་རྒྱུ་མེ་དག་མེད་པ་དང༌། རང་བཞིན་ཤིང་དག་མེད་པས་རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་པའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་ཡང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ངོར་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་དུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གཞན་ལ་འང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་དང༌། བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པོ་དེ་རམ་ཟད་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་དེ་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་བསྡུ་ན་གསུམ་པོ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་ཆད་ཀྱང༌། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་དུམ་སྟེ། འབྲེལ་ཟླ་མ

རྟོགས་པ་དང་འགལ་ཟླ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་གསུམ་དང་སོགས་པའི་སྦྲས་བསྡུས་པ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་
འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སུ་དབྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ། །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་གཏན་ཚིགས་དང་། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་སྒྲུབ་པའི་ཞེས། །གཞུང་དང་
རང་གི་འགྲེལ་པར་གསལ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་འགོག་པའི། །ཆ་ནས་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། །ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པའི། །དགག་པའི་ཆ་ཞེས་གཞུང་ནས་འབྱུང་། །དགག་བྱ་དེ་དང་དེ་མེད་པའི། །ཐ་སྙད་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར༑ །དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དང་། །རང་བཞིན་རྟགས་ཤེས་གསལ་བར་གསུངས། །དགག་བྱའི་ཁྱད་གཞི་སྣང་རུང་ན། །སྣང་རུང་མ་དམིགས་གཏན་ཚིགས་སྦྱོར། །ངོ་བོ་སྣང་དུ་མི་རུང་ཡང་། །རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་སྣང་རུང་ན། །རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་
མ་དམིགས་པའི། །གཏན་ཚིགས་སྦྱོར་བས་གསུམ་དུ་ངེས། །ངོ་བོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ། །སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་དང་། །གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་དགག་པ་དང་། །མི་དགག་ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་བྱས་དབྱེ། །འགལ་དམིགས་རྟགས་ལ་རང་
བཞིན་དང་། །འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་མ་ཕྱེད་ཅིང་། །དགག་ལ་དེའམ་དེ་རྒྱུ་ཞེས། །དགག་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲས་བུར་ངེས། །ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཚད་མ་ཡི། །གནོད་འགལ་ལས་གཞན་གཞུང་འདིར་མེད། །དགག་བྱའི་རང་བཞིན་འབྲས

༄༅། །བུ་དག །སྣང་མི་རུང་ཆེ་འགལ་ཟླ་ཡི། །རང་བཞིན་འབྲས་བུ་སྣང་རུང་ན། །དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཁེགས། །དེ་ཡི་ཁྱབ་འབྲེལ་དགག་བྱ་ཡི། །རིགས་རྒྱུན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས། །སྒྲུབ་ཕྱིར་འགལ་ཟླ་
དམིགས་པ་ཡང་། །སྣང་རུང་མ་དམིགས་རྟགས་སུ་བསྡུ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བར་དོན་ལ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། ཚད་མས་ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མེ་དུ་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འམ་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གཅིག
ཅིང་། སེལ་ངོར་ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་བཞག་ནུས་པ་མ་ཡིན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་ཀྱང་དེར་བཞག་ནུས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་ན་གཞན་དུ་བ་ནི་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་མེད་པ་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཡོད་དེ། མེ་མིན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དེ་
རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་ན་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་རྩལ་འདི་ལྟར། བུམ་པའི་འཇིག་པ་དེ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གཞན

ཞིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་དཀར་པོ་ཚོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་ན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་འགྲོ་དཔེ་ལ་བསྒྲུབས་ནས། ལྡོག་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཆོས་བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་བྱས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དོན་གཞན་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ལ། རྒྱུ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པར་གོ་ལ་ངེས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་དང་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་མཇུག་སྡུད་དོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི༑ དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་བཀག་ནས་རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ མེ་དེ་མེད་པར་ནི་དུ་བ་དེ་ཡོད་ན་དུ་བ་དེ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་དགོས་པས་ན་རྩ་བའི་རྟགས་དེ་གྲུབ་བོ། །རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་གང་རུང་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་

༄༅། །ཕྱིར་དང་། རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མེད་པར་ནི་སོགས་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དུ་བ་བརྒྱ་སྤྱི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་དགོས་ལ། འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་མེ་དེ། དུ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ཡི་ནུས་པའི་ཆ་ནས་མེ་མ་ཡིན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བརྒྱ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་ན་དུ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མེ་མ་ཡིན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ལས་དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་གང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ན་རྟགས་ཆོས་ཐ་མི་དད་དུ་ཐལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་ཟད་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ནི་རང་ཡོད་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་མེད་ན་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་

བདག་ཉིད་བྱས་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་ཡོད་དང་མི་རྟག་པ་སྣང་ངོར་ནི་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་བྱས་ཡོད་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་རིགས་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་བུམ་སོགས་དང་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་མ་བྱས་རྟག
སོགས་དག་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ནི་རྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་དོན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་གང་དང་རིགས་མི་མཐུན་གང་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ
དུ་མ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རིགས་དུ་མ་དབྱེར་རུང་སྟེ། རྟོག་ངོར་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་རྩ་བར་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ལྡོག་པ་དུ་མ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས
པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱས་མི་རྟག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་བྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བྱས་པ་དེ་དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གོ་བར
ནུས་པམ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་དེར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ། གཉིས

༄༅། །ཀའི་དོན་བསྡུ། སྤྱི་དངོས་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད། སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་ལ་གནོད་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་དམ་བཅའ་བཞག དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རང་མཚན་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོར་གཅིག་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་དེས་མ་མཐོང་བ་སྟེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆ་གཞན་ཚད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་གཟུགས་དཀར་པོ་སོགས་སུ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གཞན་རྟག་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་བདེན་ན་ཡང་རྟག་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲའི་དངོས་པོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་གི་རྗེས་སུ་འགྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་པས་ན་འཁྲུལ་པ་དེ་ཟློག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་

སོ༔ །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་མན་ཆོད་འདི་ཡང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ལ། མངོན་སུམ་ཡུལ་དུ་རྫས་གཅིག་ཅིང་། །རྟོག་ངོར་སོ་སོ་བདག་གཅིག་འབྲེལ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །
མངོན་སུམ་ལ་ནི་རང་རང་གི །གཟུང་དོན་རྫས་ཆ་ཇི་སྙེད་པའི། །རྣམ་པ་ཤར་བར་མཚུངས་མོད་ཀྱི། །ངེས་པ་དྲངས་དང་མ་དྲངས་པའི། །དབྱེ་བས་འགྲུབ་དང་མི་འགྲུབ་དང་། །རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་
མིན༔ །རྣམ་པ་ཤར་ལ་མཐོང་བ་དང་། །ངེས་པ་དྲངས་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས། །བརྗོད་པ་རྟོགས་པའི་ངོར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་དང་། སྒྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་
ལ༔ གནོད་བྱེད་དེ་གཞན་ལ་ཡོད་པ་དང་། རང་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་རང་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ངེས་པར་
གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་
པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གློ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པས་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་གནོད་བྱེད་འཕངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་གློ་བུར་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་

༄༅། །དཔག་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དོན་མཐུན་དེ་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཟིན་པས་ན་བསལ་བྱ་གཞན་སེལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོར་མཐོང་བ་འགའ་ལའང་སྔོན་པོའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྤྱིའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་གཞན་སྔོ་མིན་གྱི་ཆར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། ངེས་ཤེས་འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་དང་ནི་དེའི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་ནི་གནོད་བྱ་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་བྱེད་དེ་རང་ལ་མེད་པར་བསྟན། གཞན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ན་ངེས་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་དེ་སྙེད་ཁོ་ནར་འཇུག་དགོས་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔམ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་དངོས་པོ་སོགས་རྫས་གཅིག་བུར་གྱུར་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་པ

ནི་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲའམ་བློ་ཐ་དད་གང་ཞིག དགོས་པ་སོ་སོར་ཡང་མེད་པའི་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ལན་མི་འཐད་པ་དང་། དགོས་པ་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ལན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལྟར་ན་རྫས་བུམ་པ་འཛིན་པའི་བློས་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཁོ་ན་འཛིན་གྱི། དེའི་སྟེང་གི་ཁྱད་པར་མང་པོ་དེ་མི་འཛིན། ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་བློས་ཀྱང་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྫས་བུམ་པ་དེས་ཁོ་རང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཁྱད་པར་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དེས་ཕྲོད་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ནུས་པ་དེ་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྫས་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པས་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་དེ་བཟུང་བར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གང་ཞིག བུམ་པས་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་དེ་བུམ་པ་ལས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཕན་བྱའི་བྱེ་བྲག་དེ་དག་གང་གིས་ནམ་ངེས་ཏེ། དེས་དེ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀུན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་ནི་གཅིག་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཤེས་ན་ནི་ཕན་པའི་ནུས་པ་དང་ཕན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་བཟུང་དགོས་ཏེ། ཕན་པའི་ནུས་པ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཕན་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཤེས

༄༅། །པའི་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར། བུམ་པས་དེའི་ཆོས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་རྣམས་བུམ་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། ནུས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དེའི་ཆོས་ཅི་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད། བུམ་པ་དེ་ཡིས་ཕྲོད་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བུམ་པ་དེ་གཅིག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི༔ གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བུམ་པས་དེའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་དེ་བཟུང་བར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་བྱས་པ་དེ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི་བུམ་པས་ཁོ་རང་གི་བྱས་པ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་དེ་བཟུང་ན་ནི་དེས་དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ཅིང་། དེས་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ངེས་པའི་རྟོག་པས་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་བཟུང་བ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཕྱི་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཟློག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན༔ རྣམ་གཅོད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་བསལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་སྒྲ་ངེས་པའི་རྟོག་པའང་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་

ཡུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ངེས་ན་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམ་པར་སྤྱངས་པའི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་ན་ངེས་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྐྱེན་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་ངེས་པའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་དེ་རྟོགས་པའམ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །འདིར་མངོན་སུམ་དང་དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་ཀས་མ་རྟོགས་པར་འདྲ་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་དེ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པས་དེ་མིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བ་ལ་དེས་དེ་རྟོགས་པ་དང་ངེས་ཤེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། །མཉན་བྱས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ། འོ་ན་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ལོག་ལྡོག་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་སྤྱི་བསལ་རྫས་ཐ་དད་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་

ཞུ

བཅུ་བདུན

༄༅། །གནོད། གཅིག་ན་བ་ལང་དང་རྟ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་མི་འཇུག་པའམ། འཇུག་ན་ཡང་རྣམ་གྲངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བསྟན། དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་བསྟན། སྒྲ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་འཇུག་པ་ཞེས་འདོད་དང་བརྗོད་འདོད་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན། དེས་ན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་ལོག་པ་བ་ལང་རང་མཚན་དང་། གཞན་ལས་ལྡོག་པ་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་ངེས་པ་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ༔ བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་བ་ལང་དང་རྟ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གནས་ཚུལ་ལ་གཅིག་པ་བ་ལང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་མོད་ཀྱི། ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྒྲ་ཡིས་སེལ་ངོར་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པའི་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དེ། སེལ་ངོར་བརྗོད་བྱ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཤན་ནམ་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་རྟ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཅན་བ་ལང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྡའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་པོ་སྐྱེ་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བ་ལང་དེ་ཁྱད་པར་གཞན་མ་རྟེ་མ 245

ཡིན་པ་སོགས་ནི་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པར་འདོད་པ་དང་མི་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པར་འདོད་པ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞི་འམ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འདོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བུམ་པའི་གྲངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན་བརྗོད་བྱ་ལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཀུན་ལ་རྫས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་དངོས་པོ་སྤྱི་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་འདི་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྐྱེན་དང་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་ལ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་ནམ་རྫས་དང་ལྡོག་པའི་དོན་དེ་ཞེས་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་ཕན་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་ནམ་བྱེད་ལྡན་གྱི་རྐྱེན་ནམ་གལ་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལྟ་བུས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དེ། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་སོ་སོ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསལ་བ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེར་འགྱུར་ཡང་སྒྲ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་དང་དེ་ལྡན་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ལ་ནི་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྲིད་ཕྱིར། །འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་བཞིན། །ཞེས

༄༅། །ཏེ། བ་ལང་ཞེས་པའི་མིང་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་དཀར་ཟལ་སོགས་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྤྱི་རྫས་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་དཀར་ཟལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་ཆོས་ཅན། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྫས་གཞན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བཏགས་པ་ལ་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་འཇུག་པ་ནི་གཞན་སེལ་ལམ་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་བསལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ལ་བརྗོད་དོ། །འདིར་བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གྲགས་པ་ཅན་དག་གིས་འདི་ལྟར། ལོག་པ་དང་བྱེ་བྲག་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་ལོག་པའི་གོ་དོན་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ལ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་བསལ་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་བརྗོད་པའི་ལམ་དུ་གང་བྱུང་ཁྲིད་མེད་དུ་འཆད་པ་དང་། སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་དང་། བ་ལང་གི་རྣ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། རྣ་ཁྱད་གཞི་དང་བ་ལང་ཁྱད་ཆོས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་སྟེ། ཞེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ་འཁྲུལ་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་མི་འཚམ་པ་དག་འདིར་བྱུས་སོ། །ཡང་ན་ཚད་མའི་མདོར་སྤྱི་རྫས་གཞན་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ། འོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ལོག་པ་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་དང་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་

ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེར་བ་ལ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཤེས་འདོད་ཡིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །འདིར་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལྡོག་པར་ངེས་ལ། དངོས་པོ་ལ་ལོག་ལྡོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྣང་ངོའི་བུམ་པ་ནི་ལོག་པ་དང་སེལ་ངོའི་བུམ་པ་ནི་ལྡོག་པར་འཇོག་ལ། སྔ་མ་ཆོས་ཅན་དང་ཕྱི་མ་ཆོས་སོ། །ཆོས་ལ་ལྡོག་པས་ཁྱབ་ཅིང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཡང་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ལོག་པ་དང་བསལ་བ་ལ་རང་མཚན་དང་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་གི་ལུགས་ལ་ཚིག་མཐའ་དག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི། བརྗོད་འདོད་ལ་མི་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། དྲུག་པའི་སྒྲ་མི་རུང་བ་དང་། ཚིག་དབྱེ་བསྡུ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་ཀ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཚིག་གང་བརྡ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་བ་པོས་ཇི་ལྟ་བུར་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གྲོང་དྲུག་ལ་གྲོང་ཞེས་སོགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་རྒྱུར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་མེད་པར་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར། སྒྲ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ། །གཞན་སེལ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་མོད་ཀྱང་། །སྒྲ་འཇུག་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་དུ། །རང་མཚན་མིན་པའི་གཞན་སེལ་ཞིག །ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན

ཨ

༄༅། །ཐུས་སྒྱུར་ན། །གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྨྲར་ཡང་འཇུག །དེ་ཕྱིར་གཞི་མེད་ལ་འཁྲུལ་ནས། །སེལ་ངོར་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བཞག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསལ་བ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་སྤྱི་རྗེས་གཞན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པའི་ཚུལ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ། རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ངོས་བཟུང་། དེ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་བསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སེལ་ངོར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤིང་ངོ་ཞེས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་སྣང་བའི་རྒྱུ་གང་གིས་ཤེ་ན། ཤིང་བསལ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། སྒྲིབ་བྱེད་ངེས་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཉིད་བསྒྲིབས་པ་ཡིས་སོ། །སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན། ཤིང་བསལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྣང་བའི་བློ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡིས་སོ། །གང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ན་གཞན་ཤིང་བསལ་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དེའོ། །རྟོག་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ན་ཤིང་བསལ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། བསལ་བ་རྣམས་ནི་

ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་ནི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་དེར་སྣང་བ་ཉིད་སྤྱིར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤིང་འཛིན་རྟོག་བློ་ལ་ཤིང་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་ཤིང་བསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་ཐ་དད་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་བློ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་དང་དོན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་གང་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་བསལ་ཕན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་བསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིང་བསལ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རང་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་བཞིན་ནམ་སྨན་སླེ་ཏྲེས་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་པའམ་སོ་སོ་ཡིས་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པར་མཐོང་གི ཞོ་དང་ག་གོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྨན་སྤྱི་རྟག་པས་རིམས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨན་དེ་དག་ཞིང་ས་བཟང་ངན་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

༄༅། །དང་། བརྟན་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་དང་། དེར་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་ཡུལ་སྣང་བའི་ཚུལ། སྣང་བ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་བསལ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སོ་བ་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བ་དེ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཅན་འདྲ་བ་དང་ཆུ་སྐྱོར་བ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་གཞན་ལས་ལོག་པ་རང་མཚན་ལྟ་བུར་ཡང་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཉེར་སྐྱེས་བུས་
བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡི་ཡན་ལག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བཤད་པ་དང་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྣང་བའི་སེལ་ངོའི་དོན་བུམ་བསལ་དེ་རྣམས། འདི་ལྟར་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་
ཅིག་རྐྱང་དུ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་ཐ་དད་པམ་ཡིན་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས་སྤྱི་ཡི་ཐ་སྙད་བྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གསེར་བུམ་དེ་

ཉིད་གཞན་དབྱུལ་བུམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྣང་ངོ། དེ་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་དང་རིགས་མཐུན་ནང་སྟེ་ལོག་ས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ཡང་ནོར་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དག་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐ་སྙད་དེས་འཇུག་ཡུལ་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཀུན་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་འདྲེས་པ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་དེས་ནའོ། །ཁྱབ་པ་ནི། གང་ལ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྙེད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ལ་སླུ་བར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པར་འདྲ་ཡང་། གཞན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལ་སེལ་ངོར་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་བུམ་བསལ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། སེལ་ངོར་ཆུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟན་པ

ཨ། ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསེར་བུམ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་སྡེ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་ཤིང་

འཇུག་པར་བྱེད་དེ། སྤྱིར་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ནི་ཐ་དད་པས་སོ། །གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ

བྱེད་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་དོན་སྤྱི་འདི་དང་གཞི་མཐུན་ཉིད་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་ངོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པའི་ངོར་ཇི་ལྟ་བུར་གྲགས་པ

བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བཞག་དགོས་ཤིང་། དངོས་པོ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བཤད་པ་གཞི་མཐུན་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར

འཇིག་རྟེན་རྟོག་པའི་ངོར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཀུན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་ཚད་མའི་ངོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བ་དང་གཅིག་པ་རྣམས་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དུ་མ་དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། གཅིག་པ་དེ

253

ལ་དུམ་རར་སྣང་བ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཡིས་བསླད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་འདི་ནི་བློ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ལ་འཇོག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལྡོག་པས་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་རབ་ཏུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལའི་མེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དུ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཇི་སྐད་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ནི་གཞན་སེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དག་འཛིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དོན་རང་མཚན་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་སུ་མི་འཇོག་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དེ་དང་དེར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁྱད་པར་སྤྱི་དང་འབྲེལ་པ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའི་བཟུང་བྱར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དེ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཅིར་ཡང་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མང་པོ་རྣམས་རང་མཚན་དེ་གཅིག་ལ་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་ཀུན་ལས་ལོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ལོག་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་སྤྱི་ཡི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཤློ་ཀ་གཅིག་བུ་འདིའམ། ཕྱཱ་གློ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་དེ

ཤ

༄༅། །འཛིན་མན་ཆད་ཀྱི་ཤློ་ཀ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ནི་རང་གི་ལུགས་མདོར་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་འཛིན་ལོག་ཤེས་དེ་ལས་གཞན། །འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མས་གཞལ་བར་མི་འགྱུར་ཀྱང་། །ལྡན་སྐྱེས་རྟོག་པའི་ངོར་ཡོད་པས། །ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་ཉིད་དུ་བཞག །རྟོག་ལ་དེར་སྣང་སྤྱི་ཞེས་པ། །བོད་བསྡུས་ལུགས་ཡིན་གཞུང་གི་མིན། །སེལ་ངོའི་བུམ་སོགས་དངོས་པོ་དང་། །རིགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཕྱི་རབས་པ། །གཞན་སེལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བ། །སེལ་བའི་ངོར་ཡིན་སྣང་བའི་ངོར། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་རང་རིག་པར། །འབྲས་བུ་སྔར་བཞིན་ཆཤད་ལས་ཤེས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་སྡེ་འདོད་པའི་བརྗོད་ཡུལ་དགག རང་སྡེ་འདོད་པའི་བརྗོད་ཡུལ་སྒྲུབ། དེ་ལ་གཞན་སྡེས་རྩོད་པ་སྤང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྗ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། སྤྱི་རང་མཚན་ལ་དང་། སྤྱི་ལྡན་གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྗ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗ་སྤྱོད་པ་ན་རེ། དོན་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་བརྗ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དོན་རང་མཚན་དེ་ལ་བརྗ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་བརྗ་དུས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་

གང་ལ་བརྡ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་ལ། བརྡ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་རང་མཚན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་འང་ཡོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་འཇུག་ཡུལ་འཐོབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཅི་ནས་བཞོ་ཁལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེའི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཤེས་ནས་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་ཏེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཧློམ་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཅེར་བུ་པ་ན་རེ། སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། དོན་བྱེད་པར་ཡང་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསལ་བ་རང་མཚན་རྐྱང་པ་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་བརྡ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐའ་ཡས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ལྡན་བསལ་བ་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེལ་ངོར་རྒྱུ་སྦྱོར་བའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་དང་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ཅིས་བརྡ་མ་བྱས། སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསལ་བ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་བླ་སྟེ། རིགས་རྫས་གཞན་བརྡའི་བརྗོད་བྱར་མི་དགོས་ཏེ། བརྡ་གཞན་སེལ་ལ་སྦྱོར་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་མ་ཡིན་སེལ་ལམ་མི་སེལ། མི་སེལ་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡིས་བུམ་མ་ཡིན་དེ་དག

༄༅། །རྣམས་ལས་བུམ་པ་འདི་ལོགས་སུ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། དོན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བསམས་ནས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ལ་བུམ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་ཁྱེད་ལ་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱ་དེར་སྤྱི་རྫས་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ནི་ལོག་ཕྱོགས་སེལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་སེལ་ལ་སྦྱོར་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བུམ་བསལ་རང་མཚན་རྣམས་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བུམ་བསལ་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། གསེར་གྱི་ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་དོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ཕྱིས་གཞན་དངུལ་གྱི་ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་དོན་མཐོང་ཡང་སེལ་ངོར་ཆུ་སྐྱོར་བ་དེ་ལས་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའོ་ཞེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ནའང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ནི་སྤྱི་རྟག་པ་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཙམ་རྣམ་པར་ཤེས་ན་བསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་བློ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་དེ་ལ་སྤྱི་ལྡན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འདོགས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་ནི་སྤྱི་དང་དེ་ལྡན་བསལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་བསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་

གྲོགས་བྱེད་པའི་བསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་བུ་དེས་བསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་སྟེ་མི་སེལ་བས་ན་བསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པར་ཐལ། ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ཡིས་བསལ་བ་རྣམས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་བསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། བསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔོ་སོགས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་བློ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི། སྔོ་སོགས་རེ་རེ་བར་མ་ཟད་ཚོགས་པ་ལའང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྔོ་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་བསལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྟག་པ་དེ་མེད་ན་བསལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡོད་ན་བསལ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསལ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་མ་ཡིན

༄༅། །ཏེ། སྤྱིས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །འདོད་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་འདི་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕན་འདོགས་
གང་ཡིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་བསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློས་བསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེ་ན། བུམ་བསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་དེ། འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་
པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མི་འཐད་དེ། བུམ་བསལ་དེ་དག་གི་འབྲས་བློ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་བསལ་སོ་སོ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་
ཅན༏ རིགས་ཐ་མི་དད་དེ། མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་དེའི་སྒོ་ནས་བུམ་བསལ་རང་མཚན་རིག་པ་སྟེ་འཐོབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བུམ་བསལ་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དེ་ཡང་སེལ་ངོར་ཚུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་ཙམ་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བུམ་བསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་བཀག

པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །འོ་ན་འཇུག་ཡུལ་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་དངོས་མེད་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་བློ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་བུམ་བསལ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་དེ་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་བསལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆུ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་ངོའི་བུམ་བསལ་རྣམས་ལ་དེ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་དང་། བུམ་བསལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་གྱིས་བོན་ཅན་དང་རང་ལ་སྣང་བ་དོན་ལ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆུ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ། རང་ལུགས་བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་བློ། །ལྡོག་པའི་ཆོས་ལ་ལྷོས་མེད་པར། །བུམ་བསལ་རང་མཚན་ཉིད་ལས་སྐྱེ། །སེལ་ངོར་མཐུངས་ལ་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་འཛིན་སྟངས་བཟུང་བྱ་ལ། །གཞན་སེལ་ཞེས་སུ་བཏགས་པ་སྟེ། །སྒྲ་ཡིས་དངོས་སུ་དེར་བརྗོད་ནས། །སྣང་བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། །སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ། །རང་མཚན་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་དང་། སྒྲ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་དང་། སེལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་དང་། སྒྲ་

260

ཀ ༄༅། །བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཡི་སྒོ་ནས་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་
གཉིས་པོ་དག་ཆོས་ཅན། གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པ་མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་སོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གཞན་སེལ་ལ་བརྡར་བཏགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ལན་ལ་མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མའོ། །དང་
ཀྱེ པོ་ནི། རྩོལ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ནི་ཤིང་གི་བརྡར་འདོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དྲི། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཅོད་ན་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་
ཞེས་པའི་བརྡ་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཤིང་གི 261
ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་པ་ཤིང་མ་ཡིན་སེལ་བ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐལ་བས་མི་གནོད་དེ། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་དགག་པ་དང་ཤིང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པར་མདུན་ན་གནས་པའི་ལྗོན་པ་གཅིག་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས་འདི་ཤིང་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བརྡ་བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ལྗོན་པ་དེ་ལ་ཤིང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཉེས་པ་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ལྗོན་པ་འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ

སྦྱོར་ན་ནི་བརྡ་ལས་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་ལྡོག་པ་མེད། འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྦྱོར་ན་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྡ་སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་ཤིང་བསལ་རྣམས་རིགས་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་སྟེ་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་པོས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་བློའི་རྒྱུའི་དོན་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་
བློ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ་སྣང་བའི་ཤིང་བསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་འཛིན་གྱི་བློའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དང་། རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བྲལ་བ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་འདྲ་བར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་ཐ་དད་པར་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཤེས་པས་སེལ་ངོར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་བརྡ་སྐད་སྦྱོར་ཏེ། གཞན་སེལ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་དེ་ལས་རང་མཚན་དེ་རྟོགས་པའམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། བློ་འཁྲུལ་པས་གཞན་སེལ་དང་
རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱ་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཇོག་པ་
རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ནི། ཉན་པ་པོའི་བློ་ནི་དོན་མ་ཡིན་པ་འགའ་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་

༄༅། །འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སེལ་ལ་ཡང་དེའི་གཞན་སེལ་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཞིག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ལས་ཐ་དད་པ་དེ་རྣམ་པར་བཟློག་ནས་བརྗོད་དོན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཅན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲས་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་རང་མཚན་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གཉིས་པ་ཡང་ཤཱཀྱ་བློས་སྒྲས་ནི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་དོན་དག་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་དྲངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤིང་བསལ་རང་མཚན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་དངོས་མེད་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་འདི་ལ་འང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་མོད། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལས་གཞན་སེལ་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཤིང་བསལ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་འགའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྫས་གཞན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་

སྦྱོར་ན་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པ་གཅིག་པུས་ཚོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་ནི་
ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་འདི་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་སེལ་འདི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཡིས་བསླད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གཞན་སེལ་དེ་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་རྫས་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པའི་
ཙནྡན་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤ་པ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤ་པ་དང་ཙནྡན་འདི་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་འདི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་ན་དགག་སྒྲུབ་
གཅིག་ཆར་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་གི་མ་བྱས་པ་བསལ་བའི་དང་རྟག་པ་བསལ་བའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་དོན་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་གཅོད་པ་ན། མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་འམ་
བྱས་པའི་རྟགས་ནི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་གཅིག་པུ་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་འཇུག་ལ། རྩོལ་བ་ཁྱོད་ལྟར་ན་འབྲས་

ཞ

༄༅། །བུའམ་དགོས་པ་དུམ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་རྟེན་ནམ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གང་གི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པར་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ནུས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །དོན་ནི་ཨུཏྤལ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྔོན་པོ་བརྗོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བརྗོད་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་འོ་ན་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དེ་ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ཀས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་བློ་རྟོག་པའི་ངོར་བྱས་ནས་གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཚེའམ་ཕྱིར་ན་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྔོ་མིན་བསལ་བའི་རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྤོང་པ་ན་གཞན་ཨུཏྤལ་མི་སྤོང་བར་གནས། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྔོན་པོ་མི་སྤོང་བར་གནས་པ་དེས་ནའོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་སྔོ་མིན་རྣམས་གཅོད་བྱེད་པ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཨུཏྤལ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོར་སྔོ་མིན་བསལ་བ་དེ་ནི་ཨུཏྤལ་དེ་ལ་ཡོད་ཙམ་བྱ་བ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་ཡོད་ཙམ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྦྱར་གཉིས་ཀས་གཅིག་བརྗོད་ཅེས་པའང་དོན་འདི་ཉིད་དེ། རྟ་མ་ཡིན་པ་དང་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་དོན་དེ་དང་དེ་སོ་སོར་མི་སྤོང་བ་ལ་འཆད་དགོས་ཀྱི། བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ན་རྟེན་གཅིག་འགྱུར་ཞེས་པས་གནོད་དོ། །གཉིས་ཀས་དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་ན་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་ལོག་ལྡོག་སོ་སོར་དབྱེའོ། །ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད

ཉེར་བཞི

པའི་ཚེ་རྫས་ལྡོག་སོ་སོ་ལ་བསམ་པས་གཉིས་པོ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་མོད། བརྗོད་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་སོ། །མདོར་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ནི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྣང་རུང་གི་དངོས་པོ་ལ་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་དང་ནི་བློ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་དེ་དག་དངོས་པོ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ན་སྤྱི་བསལ་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་བསལ་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་གང་ལས་སྣང་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྤྱི་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། གསེར་བུམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་བསལ་རྫས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བསལ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་དེ་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་། སེལ་ངོར་བསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྒྲ་བློ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་བྱེ་བྲག་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ན་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་བ

༄༅། །གྲངས་ཅན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་བསལ་རྣམས་ལ་བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟོག་གཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་གཅིག་འཇུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན། སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བུམ་བསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་དག་ལ། བརྡ་སྦྱོར་རྒན་པོས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་བརྡར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོར་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ལས་ལོག་པར་ལྡོག་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་བརྡ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དག་སྒྲས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་དཀའ་བ་དང་མི་ནུས་པ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཀུན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་སེལ་ངོར་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་སྒྲའི་ཐ་དད་མི་རིགས་སོ་སྟེ། སྒྲ་གཅིག་སྦྱོར་བར་རིགས་ཏེ། སེལ་ངོར་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུམ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དེ་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བརྡ་སྦྱར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་དོན་གོ་བ་དེ་འདོད་ན་ཡང་སེལ་ངོར་དེ་འབྲས་མེད་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དེས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི། རྐྱེན་
གསུམ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་ནི་ཐ་དད་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་པའི་བརྡ་ལས་བྱུང་བ་སྐད་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྐྱེན་གསུམ་པོ་ཀུན་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་གཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་
སོ༔ །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་བསལ་བ་མང་པོ་དག་ལའང་མཉན་པ་གཅིག་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟགས་ན་གནས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཐད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བསལ་བ་གསར་བྱུང་ལ་མཉན་པ་
གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་བསལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ་དེས་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་བསལ་དེ་ལ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་
ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད། དེས་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་ནི། མཐུར་དུ་ལྟུང་བའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཤུགས་
སོགས་ལའང་མི་ལྟུང་བ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པ་ནི་མཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པས་ནུས་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་སྤྱི་བསལ་དེ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བ་དེ་མེད་ན་ཡང་རྟག་པར་

ཞ༔ ༄༅། །གནས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པར་མི་གནས་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲི་ཡི་གནས་པ་སྒྲི་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་

དུ༑ གནས་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། །གཞན་ཉིད་ན་ཡང་དེ་རྒྱུ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟེན་པའི་དོན་དེས་གསལ་བ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་ཡིན་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མུན་ཁུང་གི་བུམ་

ཉི་ཤུ གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་འོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་འོད་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་རུང་བའི་དོན་དུ་བལྟ་བ་པོ་གཞན་གྱི་ངོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་འོད་ཆོས་ཅན། བུམ་གཟུགས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་

རྒྱུ་རུ་འདོད་དེ། བུམ་གཟུགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་རུང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་སྒྲི་གསལ་ལ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲི་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་སྟེ། གསལ་བ་མེད་པའི་ 269

སྔ་ནས་དེ་སྐྱེད་རུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །སྒྲི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲི་ལྡན་གསལ་བ་ལས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིག་སྨན་གྱིས་མིག་དབང་ལ་བཞིན་དུ་གསལ་བས་སྒྲི་ལ་ཕན་བཏགས་པས་དེ་དག་སྒྲི་

འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། མིག་སྨན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ལས་སྒྲི་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་འང་འདུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་དག་ལ་སྒྲི་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་

དག་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་དང་ལྡན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྔོན་མ་ལ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཉིད་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་གཞན་ནམ་དེའི་ཉེས་སྤྱོང་དུ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། སྔོན་མེད་པའི་གསལ་བ་གསར་བྱུང་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱིའི་བློ་གྲོས་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ
ཡིན་ཏེ། གཅིག་གསལ་བ་སྙིང་པ་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱི་དེ་ནི་གཞན་གསལ་བ་གསར་བྱུང་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། སྤྱི་དེ་གསལ་བ་སྙིང་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དང་རྫས་གཅིག་དགོས་པས་གསལ་བ
གསར་བྱུང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད། སྙིང་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དང་གསར་བྱུང་དང་རྫས་གཅིག་ན་ཡང་སྙིང་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་གྱི་གཞན་མིན་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཡིན་གྱི་གྲངས་ཅན་ལ
སྦྱོར་བ་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟེགས་ཟན་གྱིས་སྤྱི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྗེས་འབྲང་གཉིས་ལས། པེ་ཐ་ར་ནི་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ལ་འདོད། པེ་ལུ་ཀ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ལ་འདོད་དོ། །ལུགས
དང་པོ་དགག་པ་ནི། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་གསར་བྱུང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། གསལ་བ་གསར་བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་སྔར་ནས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། ཕྱིས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། ཆ་དང་ལྡན་པའང་མ་ཡིན། རང་གི་རྟེན་གསལ་བ་སྔ

༄༅། །མ་ནི་ཡོད་ཡེ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། ཀྱིམ་འདོད་པ་འདི་ནི་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོང་མི་འདོར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་གཞན་གྱི་གསལ་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་གནས་སམ་རྟེན་དེ་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གནས་སམ་རྟེན་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་ན་རྒོལ་བའི་འདོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན་ཡང་། གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་དེ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་ནི་གཅིག་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། གང་ན་གསལ་བ་གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པར་པེ་ཐ་ར་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། པེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན་རིགས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་པ་སྔར་རྣམས་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཡུལ་ཀུན་ན་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་རྟོགས་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་པར་འདོད་དེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གསལ་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་གསལ་བྱ་སྤྱི་དེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པའི་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཡང

སྐྱེས་བུ་དུས་མ་ལ་འཚེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཚེད་པའི་ལས་དེ་དེའི་རྒྱུའོ་ཞེ་ན། ལས་དེ་ཆོས་ཅན། འཚེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ལས་ཀྱི་རིགས་དེ་དེའི་རྒྱུའོ་ཞེ་ན། འཚེད་ལས་འདི་ཡི་རིགས་ཆོས་ཅན། འཚེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཚེད་ལས་ཁོ་ན་དང་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ལས་ཞེས་པའི་མཉན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཚེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རྒྱུ་འཚེད་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་པར་ཐལ། འཚེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་དེའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྔར་འཚེད་ལས་བྱས་ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཚེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། འཚེད་ལས་མེད་ན་འཚེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་ཤེས་བརྗོད་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་མེད་ནའང་སྒྲ་དེ་འཇུག་ན་དེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུའོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་ནུས་པའང་ཆོས་ཅན། འཚེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཚེད་པ་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུའོ་ཞེ་ན། འཚེད་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ

༄༅། །འཚེད་ལས་མི་བྱེད་པའི་གོང་ཉིད་དུ་སྐྲེས་བུ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་བའམ། མིན་ན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱ་བས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན༎ དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ནི་བྱ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བྱར་ཡོད་ནའང་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། འཚེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སེལ་ངོར་འཚེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སེལ་ངོར་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རིགས་ཉེ་བ་གང་གིས་སྐྲེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་འཚེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་ལ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལ་ལྟོག་པ་གཞན་སེལ་སྣང་པ་ཡི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྗེས་འགྲོ་གཞན་མེད་ན་གཅིག་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུམ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། གྲངས་ཅན་དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་འཛེམ་མེད་པའི་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་དེ་ཡོད་པར་བསྟན། རང་ལ་གནོད་བྱེད་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་བསྟན། གཞན་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་

ནི༑ གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་མྱུ་གུ་དེ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར༑ ཐལ་བ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་དེ་དག་འབྱུང་སྟེ། ཁྱད་པར་ས་བོན་ལྟ་
བུ་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་ནི་ཙུང་མི་ལེགས་པས། ལྟར་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་སྤྱི་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དེ། སྣང་ངོར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་
དང༑ གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་དང་། སླར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ན་ནས་ཀྱིས་བོན་ གྱིས་སྐྱུ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོའམ་ནུས་པ་མེད་
ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་འགལ་བ་ངེས་ན་གསལ་བ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མེད་དེ། ནས་ཀྱིས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཞན་པའི་མ་ཡིན་པ་འདི་རང་བཞིན་

274

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་གཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་གཅིག་འཇིག་པའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་འཇིགས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་ནིའོ། །འདོད་པ་དེས་ན་ཁྱོད་དང་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། འོ་ན་ཁྱེད་ལའང་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་བརྟགས་ན་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་དང་བློ་ལ་སྣང་བ་གཉིས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དགག་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཁྱོད་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་རྟོག་པས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཁྱོད་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་པས་སུན་དབྱུང་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་འཛིན་པ་ཡི་བློ་ཡང་བསླད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་སྔ་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བུམ་ཙམ་དེའོ། །ཡང་སྒྲས་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་ནི་ནོར་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་རང་ལ་མཚུངས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལུད་སོགས་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ། སྤྱི་

གཙོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་པས་སོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཉིད་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་དུ་ཆུག་མོད་དེས་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པར་མ་ཟད། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལའང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསལ་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་དང་། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་ཆཕད་པ་དང་། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ཡོན་ནི་བླང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའམ་སྐྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་རྣམས་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་རང་གི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་མ་ཟད་ཁྱེད་ལ་ནས་ཀྱིས་བོན་ཆོས་ཅན། ནས་སྨྱུག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲན་མའི་ས་བོན་དང་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་སྲན་མའི་ས་བོན་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྲན་སྨྱུག་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་དོ་

༄༅། །ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ས་བོན་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་གར་མཁན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན༑ བྱེད་པ་པོ་དེ་ཅི་གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིའམ་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དང་དེ་ལྡན་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ནུས་པ་ཡིན་པས་རྟག་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཁྱད་པར་དང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའང་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བུམ་སྣམ་སོགས་ཕན་ཚུན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དང་ལྡན་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་ན་དོན་བྱེད་པ་དེའི་རྟེན་ནི་ཐ་དད་པ་རང་མཚན་ནམ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་དེ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཙོ་སྲེག་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མེ་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་མེ་རང་མཚན་གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཚེ་ན་རྟོག་ངོར་མེ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་པ་དག་ནི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་མེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚུར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེར་འདི་སྐད་ཅེས། ཤཱཀ་བློ་ཞི་འཚོའི་ལུང་དྲངས་ནས། རང་མཚན་གཞན་སེལ་ཉིད་དུ་འཆད། །གཞུང་ནས་མ་ཆད་གཞན་སེལ་ནི། །སློབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་མི་བཞེད། །དགག་ཚིག་ལན་བརྒྱར་སྦྱར་ན་ཡང་། །རང་མཚན་སྣང་བ
ལས་མི་འདའ། །སྣང་སེལ་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བའམ། །མངོན་སུམ་སེལ་འཇུག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡི། །དངོས་པོ་སེལ་བར་མི་བཞེད་པས། །གཞུང་དུ་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །མིང་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤུར་ཆད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། མ་ཆད་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་བཀག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། འཇོམ་མེད་པ་སྐྱེ་གཅེར་བུ་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གསེར་དང་
གསེར་གྱི་རྣ་རྒྱན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་སྤྲུལ་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲ་བློ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཞོ་འཐུང་ཞེས་ནི་བསྐུལ་བ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྔ

ཐ ༄༅། །མ་འབྱུང་བ་ལ་མི་རྟག་སྟེ་རྫ་བོ་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བོ་ལ་རྫ་མོ་ལས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་གིས་ཁྱད་པར་བོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྫ་བོ་གཉིས་པོ་དེ་
རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་བོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དེ་གཞན་རྫ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བློ་གཅིག་འཇུག་པ་
དང་ཐ་དད་འཇུག་པ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་བློ་སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྒྲ་བློ་གཅིག་འཇུག་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་
ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་ནི་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་གཅོད་གཞན་སེལ་རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་དམྱད་པར་བྱ་བ་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ། དངོས་མེད་ལ་ནི་སྣང་ངོ་དང་། །སེལ་ངོ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་ཅིང་། །ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡུལ་དུ་མེད་ཀྱང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི། །རྟོག་པའི་ངོ་ན་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ། །
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། རྟགས་དེའི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་ཕྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའམ་འོན་ཏེ་འབའ་ཞིག་པའི་མིང་ཅན་མི་ལྟོས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པོའི་མཚན་གཞི་ནི་སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱས་པ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྩོལ་བ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཅིག་བུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱམ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་མཚུངས་ལ། ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཉམས་ན་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དག་ལས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ལ། གཅིག་ཤོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པས་ནི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་དེ་ཁྱད་པར་བ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ་ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་གང་རུང་ལས་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་སྟེ་ཡོད་ཙམ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ལ་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་ཙམ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེས་དེ་སེལ་ངོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་

༄༅། །ཁྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ན་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སམ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ནམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཅན་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡོད་ཉིད་དེའི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཙམ་ནི་སྔེ་དེའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱ་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་སུ་འགོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མེད། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་འགོད་ན་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་སོང་། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ནི་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ནི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་མི་རྟག་པ་ནི་གོ་བྱ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ལ། མི་རྟག་པ་འདི་ལྡོག་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་ལྡོག་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བྱས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་མི་འཛིགས་པས་ནམ་བྱས་པ་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ

གཉིས་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འཇིག་ལ་ཕྱིད་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེའི་ཁྱབ་པ
ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །མ་ངེས་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཀྱང་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པས་བུམ་སོགས་འཇིག་པར
ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་དང་མ་ཕྲད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན
དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུར་ནི་འདོད་པའི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་བུམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་སྐྱེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན། བུམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར
འཇིག་ལ་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་གང་ལ་གྲུབ་ཚམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་འཇིག་ན་སྐད་
ཅིག་གིས་འཇིག་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དང་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཚད་ཟིན་པ་ངེས་ན་དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན

༄༅། །ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་དང་ངོ་བོ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ངེས་རང་གི་དགག་བྱ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་ནུས་པར་བསྟན། མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཞི་འདིར་དེ་འདྲ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ལ་ཚད་མར་བཤད་དེ། བསྐལ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་ན་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཆོས་གང་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ལ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐལ་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མེད། ལུང་དང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསྐལ་པའི་དོན་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པ་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་འདིར་འདྲེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡོད་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་མེད་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས

པ་ལ་བསྟན་པ་དང་ཆ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་སྣང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མ་དམིགས་པས་དེར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མི་ཤེས་པ་སྣང་མི་རུང་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་དེ་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མེ་སྣང་རུང་ཚད་མས་མི་ཤེས་ན་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་དུ་ཤ་པ་མེད་པ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྣང་རུང་གི་རང་བཞིན་ཤིང་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དང་། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་ནི་ཕྱུར་པ་ན་སྣང་རུང་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་ཚ་རེག་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་གྲང་རེག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་རེག་དང་འགལ་བའི་གྲང་རེག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མ་

༄༅། །དམིགས་པས་འགའ་ཞིག་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡོད་ན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྒྲུབ་མི་ནུས༔ མེད་ན་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་པས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྟེན་དངོས་པོར་མེད་པ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དེ་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེར་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་ནི་སེལ་ངོར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཡོད་དགོས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དོན་སྒྲ་སོགས་རྣམས་ལ་ནི་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་བུམ་པ་ལ་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་དག་ཕྱོ

རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ནམ། སྒྲ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །གཙོ་བོ་མེད་ན་དེའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་ཡིན་ན་ནི། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། སེལ་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། ཡན་གར་བའི་ཆོས་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་མི་སྲིད་ཅེས་འཆད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་བཀོད་ན་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བར་ཟད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་པར་གསལ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སྒྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་བདག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ཡང་སྒྲ་དོན་ཁས་ལེན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འབྱུང་ལ། སྒྲ་དོན་བསྟོན་ན་དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་འཕེན་པའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་དུ་འཇོག་ན་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཡང་རུང་ངམ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་བསྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ་སེལ་ངོར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ

༄༅། །ཡིན་པ་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་བུས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་དམ་མི་བཟང་ཞེས་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་ཡོད་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྟགས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲའི་དོན་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་རྟེན་ནམ་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲ་དོན་འདིའི་ཆོས་སུ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་ཆོ། །ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དོན་དམ་དུ། །མ་ཡིན་པས་ན་གྲུབ་པའི་མཐར། །ཡོད་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་དོན་ནོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར། ལུང་གིས་མ་དམིགས་ན་མེད་དགོས་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིག་བྱེད་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཙམ་ལས་ལུང་དོན་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལས་ཤིན་ལྐོག་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་ལུང་དེ་རྟོགས་དཀའ་བ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ལུང་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ཙམ་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་དག་རང་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས། །ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་

ཚཱད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ཅེས་པའི་དང་མི་སླུ་ཞེས་པའི་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཚཱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་ཚིག་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་ནི་ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་དོན་མཐོང་ལྟ་བུ་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་བྱ་རོག་གི་སོ་རྟོག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་མ་མཐོང་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡི་དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་ནི་མི་སླུ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་འདི་ཡི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ནའང་འཇལ་དགོས་ཤིང་། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སྟོན་པ་དང་། མི་སླུ་བའི་སྤྱི་སྟེ་མི་སླུ་བར་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ལུང་དེ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚེ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཁས

ཤ

༄༅། །ཡིན་པ་དང་། མ་དག་པའི་ཚེ་ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དང་འབྲེལ་པ་ནི་མེད། དེ་དེ་ལ་མི་སླུ་བར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དག་པའི་ཚེ་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་
ཡིད་ཆེས་པས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚེ་བསྐལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལུང་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཞིག་སྲིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། འདིར་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚིག་དེ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཐ་མལ་པས་ཤེས་པར་ནུས་ན་དེའི་ཚིག་ལས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀྱང་
རྟོགས་ནུས་པའི་དོན་འདི་འདོད་ན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ཐ་མལ་པས་རྟོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཆགས་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་སམ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་དང་ལྡན་
པའམ་སྟོན་མེད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་གཉེན་པོ་དེ་གོམས་པ་ལས་
གོམས་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ན་གང་ཟག་ལ་ལའི་སེམས་རྒྱུད་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་མལ་གྱི་དུས་འདིར་གཉེན་པོ་འཕེལ་ན་ཆགས་སོགས་འགྲིབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་འགྲིབ་ན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མ་

མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱ་བའི་རྟགས་ནི། འཆི་བ་མེད་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་ཟློག་སྟེ། གོམས་པ་པོའི་བློ་ནི་གཉེན་པོ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དེ་སྤོང་བར་ནུས་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་། མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེར་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་ལས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤངས་པ་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྲིད་ཀྱང་། །དེར་མི་ཤེས་ཕྱིར་དེས་སྨྲས་པ། །གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གང་ལ་ཡང་། །སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་གཞལ་བྱ་གཉིས། །དཔྱོད་ཚེ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཆེས་མིན། །ཡུལ་གཉིས་དག་ནས་ཤིན་ལྐོག་ལ། །དཔྱོད་ཚེ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཆེས་གནས། །མ་རིག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཞེས། །འཆད་པ་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། །མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནའི་དབང་བྱས་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་བཤད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། སྤྱོད་པ་པ་སོགས་ལ་ལ་ན་རེ། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས

༄༅། །པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚིག་རྣམས་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། རྟགས་དེའི་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ནས་འགལ་བ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་བས་ཁྱབ་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚིག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བརྩེ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་མ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྲིད་དེ། དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་བརྡ་ཡིན་ལ། བརྡ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན་ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་དོན་གོ་བ་བརྡ་འབྲེལ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། མི་ལྟོས་ན་བརྡ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་འདིའི་སྐད་དུ་རྟོགས་

པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གོ་བ་བརྡ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་ན་གཞན་དག་གིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་བརྟགས་པ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་གོ་བ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་བརྡ་ལས་གསལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་ལམ་དུ་མ་དང་ཡང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཨགྣི་ཞེས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ལ་བརྡ་སྦྱར་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་
གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འགལ་བ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་དང་དོན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་པ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུས་
གཏན་ཚིགས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་གླང་ཆེན་གྱི་ཁྲུས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་
ཁས་ལེན་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག རྟག་ན་དེ་ལ་འབྲེལ་པ་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ

༄༅། །ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དག་རྣམ་པར་ཟློག་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་མི་རིགས་སོ། །དེའི་དོན་དང་སྒྲའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་བློ་ཡིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གང་རུང་ལས་ཕྱི་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན༔ མི་རྟག་པ་དང་རྟག་དངོས་གང་རུང་གི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ནི་འཇིག་ན་ཡང་འབྲེལ་པ་ནི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རིགས་དང་འདྲ་འོ་ཞེ་ན། བསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན༔ རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་རིགས་དེའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱི་ནུས་པ་གང་འཇུག་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་བསལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེས་དེ་བསལ་བར་བྱས་པ་ལ་འཆད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཤེས་པས། བུམ་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་སྒྲོན་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་དེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཚོགས་པ་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེད་པར་ནི་རུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་འོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་བུམ་བསལ་དེས་ཆོས་ཅན། གང་གི་ཕྱིར་ན་བུམ་སྤྱི་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན་རྟག་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་གིས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཅི་བྱས་ཏེ་མ་བྱས

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེ་སྒྲ་དོན་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་དེ་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྲ་དོན་ལ་རག་ལས་པའམ་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲེལ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །བརྟག་པ་བཞི་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མིང་ཚིག་སོགས་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ། ཅེས་བརྟགས་པ་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡི་གེ་རེ་རེས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མིང་ཚིག་སོགས་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་དང་བརྗོད་འདིའི་དོན་ལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡི་ནི་འབྲེལ་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཚིག །དོན་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཚིག་ལས་དོན་མི་འགྲུབ། །རིག་བྱེད་ལས་འབྱུང་བརྗོད་བྱའི་དོན། །བདེན་ལ་བསལ་བ་འདིར་མ་ཆད། །སངས་རྒྱས་གསུང་ནི་བརྗོད་དོན་དང་། །འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་དཔྱད་གསུམ་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་ནས་

ཨ

༄༅། །གནས་གསུམ་པར། །འཕོ་བའི་ཚེ་ན་ཡིད་ཆེས་ཚིག །རིག་བྱེད་ནང་འགལ་དང་བཅས་པས། །གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་མི་སྲིད། །ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སྐད་ཅིག་མ། །རིམ་གྱིས་ཐོས་ནས་དྲན་རྟོག་གིས། །དོན་སྟོན་ངག
ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ཕྱིར། །ཚིག་སོགས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འགྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དགག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། འགྲུབ་ནའང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས
རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ཡང་འདོད་དོ་ལོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། བློ་གྲོས་ངན་པའི་མུན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་གནོད་བྱེད་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་ངེས་ནའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན
བཅོས་གཞན་ལའང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོན་པ་པོ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་འདོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུའི་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ཐོས་པར་ཡི་གེ་དང་ཚིག་གི་བཀོད་པ
ནི་བརྗོད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྨྲའོ། །འོ་ན་གསར་དུ་སྤེལ་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་ཐོག་མེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་བཀའ་འབུམ།

ལས་གཞན་མེད་པར་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཚིག་གི་རིགས་གང་སྐྱེས་བུ་གང་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ན། རྒྱུ་སྐྱེས་བུ་ལས་བྱུང་བར་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་ཚིག་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། ཚིག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་ཤིང་གི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དང་། རིག་བྱེད་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར་བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་མིན་རྟེན་ཅན་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ༑ ཐོག་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཀླ་ཀློ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། རྒྱང་འཕན་གྱིས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྔོན་གྱི་རྒྱན་རབས་དག་གིས་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་དེ་འདར་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ནའང་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་དང་ངག་སྐྱེས

༄༅། །བུས་མ་བྱས་པ་དགག ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པ་དགག རིག་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ན་ཡི་གེའམ་ངག་གང་མ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན༔ རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། བརྟགས་ནས་དགག་པ་གཉིས་ལས༔ དང་པོ་ནི། ངག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆ་ཡོད་མེད་ལ་དང་། རྟག་མི་རྟག་ལ་དང་། ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་དེ་ཆ་དང་བཅས་སམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆ་ཤས་རེ་རེས་དོན་སྟོན་ནམ་མི་སྟོན། ངག་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐ་དད་པ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་ཐལ༔ ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆ་ཤས་དུ་མས་དོན་སྟོན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་ལ་སེང་གེ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངག་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་དོན་སྟོན་པ་ལ་ངག་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཉིད་དགོས་པར་བཏགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ངག་གི་ཡན་ལག་གཅིག་ནི་རྟོགས་པས་ཀྱང་ངག་གི་དོན་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་ཤས་རེ་རེས་དོན་སྟོན

པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ཏེ། ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འང་མི་འཐད་དེ། སྔ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷུར་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དག་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ
མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དག་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག མི་རྟག་ན་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། ཅེས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཆོས
ཅན༑ རྟག་པར་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་རུང་གི་རྟག་པ་གང་ཞིག སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་བའི་ཚེ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཀྱང་རྐྱེན
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཡིན་པ་བླ་སྟེ་རྟག་པར་ངེས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དག་དེ་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་དག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ
གཅིག་ཏུམ་དམིགས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དམིགས
རུང་གང་ཞིག ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གང་གིས་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། དེས

༄༅། །ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལུས་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཐུན་རྐྱེན་མཐའ་དག་ཚང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་སྦྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣ་བའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་སྦྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡི་ཚོགས་པ་དུམ་ཡི་ཅ་ཅོ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲའི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཅིག་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་རང་མཚན་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྐྱོལ་བ་ཁྱོད་རང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་གཞན་དག་ནི་མི་གྲག་པར་གནས་པ་ན་ཉན་ཤེས་
ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པ་ལ་ནུས་པ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། རྗོད་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲར་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་
དེ་ཇི་ལྟར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ་མེད་དེ། དེས་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྟོན་པ་སྒྲ་ཙམ་དག་གིས་གསལ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་རིམ་པ་དེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན༔ དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་པ། བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པའི་དགག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་གོ་རིམ་དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཞན་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བའི་རིམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གོ་རིམ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པར་བརྗོད་ཅིང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་སྔར་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་གྱི་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་དགག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་བའི་རིམ་པའང་དགག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པའང་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ལྕེ་རྐན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་ཁྱོད་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་ཁྱོད་དེའི་གསལ་བྱམ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གསལ་བྱ་འཛིན་པའི་བློའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་དང་སྒྲོན་མ་བཞིན་ནོ། །སྔར་ཡོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས

ཨཱ ༄༅། །གཞན་དུ་ན་གསལ་བྱེད་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། སྦྱར་མེད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་བྱ་བ་ལས་ནི་ངེས་པར་

ཡང་གསར་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གསལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱེད་ལ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྨྲོད་པ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་

ཙམ་དེ་ཡི་གེ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་མ་བྱས་པའི་དགག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྲལ་ཙམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་

ཞི ཁྱེ ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་གསལ་བྱེད་གང་ཞིག སྒྲ་དང་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ 301

ཕྱིར། འདོད་པ་གསུམ་པ་ནི། རིག་སྒྲ་ཐོས་པའི་བློ་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་ཡི་གེ་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་དགག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྨྲོད་པ་པས་བློ་ཉན་ཤེས་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དམ་

བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་རྩོལ་བ་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམ་རྟོག་གཏིང་རྩུགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཆར་དུ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་

ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་དཔྱད་ཅིང་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ༏ རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་པ་ན་རེ། འདིའོ་སྙམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དང་སྔར་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རང་གི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྔར་རྟོགས་པའི་ཨ་དང་ཕྱིས་རྟོགས་པའི་ཨ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རིག་སྒྲ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན་ནི། རྟགས་དེས་དེ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་རྣམས་ནི་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན༏ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ངན་པ་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱིས་རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པ་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་འཇིག་པ་མེ་དང་བུམ་པ་འཇིག་པ་ཐོ་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་པ་རྒྱུ་བཅས་ལ་གནོད་བྱེད

ཞ

ཡིད

༄༅། །བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལ་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི་འོ་ན་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་དགག་མེ་ལས་སྐྱེ་ན། ཤིང་ནི་ཆོས་ཅན། མེས་
བསྲེགས་པའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་དེའི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཤིང་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ནི་གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་བློ་སྟེ་ཡིན་དུ་ཆུག ཅིའི་
ཕྱིར་ཤིང་མེས་བསྲེགས་པའི་འོག་ཏུ་མི་སྣང་བ་ཡིན། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་བདག་གིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཇིག་པ་དེ་ཡིས་ཤིང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤིང་གི་
འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཤིང་མེས་བསྲེགས་པའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ནག་པ་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན་ནག་པ་སླར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤིང་དང་
ཤིང་གི་འཇིག་པ་འདི་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ནག་པ་གསོད་བྱེད་དེ་ནག་པ་བསད་པའི་ཆ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་མེ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཉིད་གྲུབ་ཙམ་ནས་
འཇིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འཇིག་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་མ་

303

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་འདང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་འགལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་
རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནའང་དངོས་པོར་མེད་པས་རྟག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དང་འཇིག་པ་སྐྱེ་རྟག་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་མེད་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་དེར་མེད་པ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་
གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་མེད་ལ་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བུམ་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་མོད། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དུ་མེད་ན་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་མི་དགོས་
ཏེ༔ བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྟོས་མེད་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཀྱིས་ནི་བུམ་པ་དང་དེའི་འཇིག་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རེད་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་ཅན་དུ་ཆཤད་པའི་
ཕྱིར༔ གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་འཇིག་པ་དེ་བུམ་སོགས་རང་ཉིད་གྲུབ་ཙམ་ལས་ཡོད་ནའང་། དེའི་འཇིག་པ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་མཚུངས་སོ་ཤེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་བརྟག་

ཨཱཿ

ཞི་བཉ

༄༅། །པ་དེ་ཡིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། བུམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་
འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་སྔེ་རྫས་ནི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐར། མི་རྟག་པའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པའི་འཇིག་
པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཐོ་སོགས་ཀྱིས་བུམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་འཇིག་པ་དེ་གཞན་ཐོ་སོགས་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་གྱི། ཐོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཅི་སྟེ་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལྟོས་སར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནའང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་
དངོས་པོར་མེད་དགོས་པས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་སྔེ་རྟག་པ་དང་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་འཇིག་པ་དེ་བུམ་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་སེལ་ངོར་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་
པས་བརྟགས་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པས་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་དོན་འཇིག་པ་དང་། འཇིག་པའི་དོན་དངོས་མེད་

དང༏ དངོས་མེད་ལ་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང༌། རྟག་པ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་རྣམས་གསལ་བར་ཆཱད། བོད་ཀྱི་རྣམ་ཆཱད་དག་ཏུ་དེ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་མ་བདེ་ནས་རྟག་རྫས་ཞེས་དང༌། འཇིག་པ་དགོས་སར་ཞིག་པ་ཞེས་དང༌། ཞིག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་དངོས་པོའི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ནས་འཆད་མོད། བསྡུས་སྐད་ཁུངས་མེད་ཚད་མར་བྱས་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་སོ། །འོ་ན་ཅི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོར་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ལ་དངོས་པོར་མེད་དགོས་ཏེ། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འདིར་ནི་མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་ཞེས་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དངོས་པོ་ལ། །རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས་ཕྱེ་བ། །སྒྲ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྟོག་པའི་ངོར་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །རྟོག་ངོའི་དངོས་ཀུན་སྐད་ཅིག་ཀྱང༌། །མི་གནས་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་དང༌། །དངོས་མེད་ཉིད་དུ་གང་འཆད་པ། །བསྟན་བཅོས་ཉིད་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ། །རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་དང་རང་ངོ་བོས། །སྟོང་པ་མི་འགལ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དངོས་ཀུན་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལ། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །མི་རྟག་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡིས། །ཁྱབ་པ་གཞུང་ནས་ཆཱད་པ་མེད། །ཞིག་པ་མི་རྟག་པ་མིན་ན། །སྔར་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་དང་འགལ༏ །གཞུང་འདིར་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ། །གསལ་བར་གསུངས་ཕྱིར་ཐོས་བསམ་གྱིས། །སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚེ་དངོས་པོ་ཀུན། །རང་སྟོང་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྒྲུབས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་ན་རེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱེ

༄༅། །ལྡན་འགའ་ཞིག་ནི་ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། འགའ་ཞིག་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན༑ དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་ཀྱང་སྒྲའི་ནུས་པ་དང་འབྲེལ་པ་རྟག་གོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲའི་ནུས་པའང་སྔར་བཤད་པའི་འབྲེལ་པ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པ་ཅན་མི་རྟག་ན་ནུས་པ་མི་རྟག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དེ་རིག་བྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་ཉེས་པས་སྐྱོན་མེད་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་དོན་བདེན་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་ནི་མ་བྱས་པར་འདོད་ན་དོན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་དག་ལས་དངོས་པོའི་ནུས་པ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཔེ་ནི་རྣམ་རྟོག་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་བཏགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དག་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི

ཕྱིར༔ གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཟློག་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེ་ན། རྟགས་དེ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། ཟློག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་རྩ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་འགལ་བ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀུན་ལ་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅེས་ནི་ཆ་ཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར
རོ༔ །དེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་དོ། གལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་བསྒྲུབ
བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་གང་ལ
བསྒྲུབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཆོས་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ངེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྱུགས་དང་དེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ། བྱེད་པ་པོ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲུབ

༄༅། །པ། དེས་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡིས་ནད་ཞི་བ་སོགས་སུ་བརྡ་བྱས་པ
ཉིད་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔགས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཞན་དུ་སྡོན་པ་ལའང་སྔགས་འབྲས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར
དང་༑ སྔགས་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་སྔགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡོད་པའང་སྔར་ནི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ཆ་ག་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་ཡིག་འབྲུ་ཁོ་ན་ལ་སྔགས་འབྲས་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ
སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལས་སྔགས་འབྲས་འགྲུབ་ནུས་པ་དེ་འདྲ་ན་སྔགས་འབྲས་དོན་གཉེར་དེའི་འདོད་དོན་རྟག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྔགས་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྔགས་ཆོས་ཅན། སྔགས་འབྲས་འགྲུབ
པ་བྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐྱེས་བུས་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཁྱད
པར་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔགས་འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་བཟང་ངན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྔགས་འབྲས་ཀྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་བཟང་ངན་ནི་བརྡ་ཙམ་ལས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྔགས་

ཆོས་ཅན། བྲམ་ཟེས་གཙང་སྦྲ་སོགས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་སྔགས་འབྲས་བྱེད་པོར་འགྱུར་ཏེ། རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་སྔགས་སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བ་དེ་འབྲས་བུར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ལ་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གང་ལས་བློ་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་སྔགས་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲས་བུར་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་པ་པོ་གདོལ་པའང་ཆོས་ཅན། སྔགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྨྲ་བ་པོ་བྲམ་ཟེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཤེས་ལ་སྔགས་སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་དག་གི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཙུང་ཟད་སྐྱོད་པའམ་སྔགས་ཡིད་ཀྱིས་བཟླས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔགས་སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པར་གསལ་བའི་སྒྲ་ནི་རྣ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་བློ་རྟོག་པ་དེའང་བརྒྱུད་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྔགས་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔགས་ཡིད་ཀྱིས་བཟླས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བམ་ཡིན་ཀྱང་སྔགས་འབྲས་འགྲུབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྔགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་རང་བཞིན་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བརྡ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དོན་གཞན་མེད་ན་ནི་ས་རཿ དང་ར་སཿ ཞེས་ཐོས་པ་ལས་འབྲས་བུ

༄༅། །རོ་དང་མཚོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ནི་ཡོད་དེ། ཀུན་སློང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་རིམ་པ་གསུམ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་གེ་ས་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ས་དང་སའི་སྲོག་ཡིག་ཨ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ལ། ཨ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྒྲ་སྤྱི་ཨ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མར་ཡི་གེ་ས་ཐོས་དེ་ནས་ས་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཨ་དེ་ནི་རྣ་བས་ངེས་
པ་སྤྱི་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་ལྔ་པོ་དེ་ཐོས་པ་མྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་ཅན་གྱི་ཚེ་ན་ཐོག་མར་ས་དེ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཕྱིས་ནི་ཨའི་བདག་ཉིད་ལ་དྲན་པར་བྱེད་པས་སོ། །སའི་སྲོག་ཡིག་ཨ་ཆོས་ཅན། སའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་
བརྗོད་དེ། ས་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་སློང་དང་འབྲས་བུ་རང་འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཡི་གེ་ས་རཿ ཞེས་པའི་རོ་བོའི་ཚིག་དང་ར་སཿ ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ་ཡིག་འབྲུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་དེ། བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། མདོར་
ན་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེའང་སྐྱེས་བུས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ནི་རྟག་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ ་ང་ནི་ཡི་གེ་ལྔ་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་ན་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ལས་བྱུང་སྟེ། མེ་དང་ཤིང་གི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔགས་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་བྱེད་པའི་རྩོལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཐམལ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྦྱོར་ཤེས་པ་དང་སྔགས་འབྲས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་དག་གིས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་རྒྱུད་རིག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསང་སྔགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་སྔགས་དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་རྒྱུད་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྔགས་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱེས་བུས་བྱས་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ནུས་པ་ཅན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར༔ གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ནང་འགལ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་པས་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བརྗོད་པའི་བློ་དང་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ངག་སྨྲ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་རྟོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པས་ན་ཚད་མ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ན་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་དེ་འཐད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཞ༔ ཚད་ཊཱི

༄༅། །དང་པོ་ནི། རིགས་བྱེད་དོན་ངེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ངེས་འདི་ནི་སྐྱེས་བུས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདི་ཁོ་བོས་བརྗོད་པའི་
དོན་དང་འདི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་སྐྱོགས་ཀྱིས་རིག་ནས་སྤྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། སྤྱོད་པ་པ་ཁྱེད་བྱུང་རྒྱལ་སྐྱོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རིག་བྱེད་
དོན་ངེས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཅིས་མི་འདོད་དེ། རྒྱལ་སྐྱོགས་པ་དེ་གཅིག་བུས་དོན་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སུ་ཡིས་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་ངེས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་
འཐད་པ་དང་། གྲགས་པས་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གྲོལ་བ་གང་གི་ཚིག་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིས་མི་སླུ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན༑ མི་འཐད་དེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ངེས་རྣམས་ལ་ལུང་ཚད་མ་ཡོད་པར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚིག་ནི་ཚད་མ་ཡིས་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པའི་
སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དེ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པ་སྲིད་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་

མངོན་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ནི་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། སྤྱོད་པ་པ་བདག་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའམ་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་རིག་པ་ཡང་ནི་མ་ཡིན། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས
ཀྱང་དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེས་ན་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་པ་ལ། ཁྱི་ཤ་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚད་མ་གང་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚིག་ལ་རབ
ཏུ་གྲགས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འདི་གང་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། གྲགས་པ་དེ་ལས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དུ
ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་ལ་མཐོ་རིས་དང་གཙུབ་སྟན་ལ་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་དག་ཡུལ་གཞན་དུ་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན༏ ཨགྣི་ཞེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤམ་དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་པའི
སྤང་བ་དང་སླར་ཡང་དེ་ལས་དོན་ངེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྟོག་དཔྱོད་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་ངེས་དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་གྲགས

ཤ

ང་བཅུ་ཞ

༄༅། །པ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ལ་གྲགས་པ་ངེས་བྱེད་དུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དག་གིས་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པར་ནུས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རང་ཉིད་དོན་གཅིག་པོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་དོན་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ན་གྲགས་པ་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དང་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་སོ་ཞེས་པའི་ཐོལ་འཛོག་དེ་དག་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གྲོང་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་ཤར་མ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྡོམ་དུམ་འདི་ནི་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲོང་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གདོད་མ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་ཡང་ཕྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་པོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་པོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་ན་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དེར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ནི་སྒྲ་དོན་གཅིག་པོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། བརྡ་ནི་དེའི་

གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། བརྡའ་དང་བརྗོད་འདོད་དེ་ནི་སྐྱེས་བུམ་ཡིན་པ་ལ་མེད་ན་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ནི་ཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ངེས་

ཤེས་བྱ་བ་དེ་ཤེས་མི་នུས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ལ་བརྡ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡང་དོན་

མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བརྡ་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་རེ་རེ་བའི་གསལ་བྱེད་པའང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་གང་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དོན་

གཅིག་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྡ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ་ཞེས་པ་

ནི༔ སྐྱེས་བུ་ནུས་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། །ཞེས་པ་མན་ཆོད་ཞར་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་ཚིག་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༔ དཔེར་ན་མེ་གྲང་བ་ཟློག་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་བདེན་པ་བཞིན་នོ། །ཞེས་དེ་སྐད་གཞན་དག་ཟེར་རོ་ལོ། །དེ་དགག་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་འདི་འདྲ་ཆོས་ཅན། རིགས་

ཞ། ༄༅། །པ་ཞེས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ལྡན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རོ་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྣོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་ལྷག་མ་ལ་
ཡང་ཆོས་པར་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། བུད་མེད་གཡེམ་མས་མུ་ཅོར་གྱི་ཚིག་སྨྲས་པས་རང་གི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ལ་མགོ་
བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་མ་བསྟན་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པ་དེ་མཐའ་དག་བདེན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ནང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པ་དང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་སོགས་
དབང་པོས་བཟུང་བྱ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་ལས་དང་གནས་པ་མི་མཉམ་པ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དང་འཇིག་པ་མི་མཉམ་པ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་པ་དང་། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་རང་བློ་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་སམ་ལུང་ལ་ལྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་ཁྲུས་ལས་སྡིག་པ་འདག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར༔ རྟགས་གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པ་དེ་ལྟར་ཚད་མའི་དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་ན། འོ་ན་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་འདི་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་མང་དུ་སྨྲ་བ་ལ་བདེན་པའི་དོན་ཅིག་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་

ངེས་བྱེད་ཀྱི་མཛུག་བསྡུ་བ་ནི། ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། བརྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་འདི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དག་གི་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འདི་ལས་རྣམ་པར་
བཟློག་པས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐོང་བས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་སྒྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་ནི་འགལ་བ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་བརྗོད་
པའི་ཚིག་ནི་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟོགས་པ་པོའི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བར་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་མ་དམིགས་པས་ནི་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་ནི་
འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་ནའང་བསྐལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ནའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆད་པ་དེ་དག་སྣང་རུང་གི་རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པར་གྲུབ་བོ། །མདོར་ན་རིག་བྱེད་
ལས་གང་ཆད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། བླུན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་རྟགས་ལྔ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ནི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་འགའ་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ

༄༅། །བ་དང་། ཁྲུས་ལས་ཆོས་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བས་དྲེགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྡིག་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲེལ་བ་དང་། །གཞན་སེལ་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོ་དང་། །དངོས་ཀུན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ། །ལེའུ་འདི་ཡི་བསྡུས་པའི་དོན། །འབྲེལ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། །ལྡོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཕོ་ནར་ངེས། །
ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་འདི་ངེས་ན། །བསྒྲུབ་བྱ་ལུས་སྒྲུབ་པར་ནུས། །རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་བ། །དེ་ལ་དགག་ཚིག་མ་སྦྱར་ཀྱང་། །ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱར་བསྟེད། །ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱིས༔ །སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཇི་བཞིན། །གང་འདིར་ཡོད་དང་སྐྱེ་ལྡན་གྱིས། །དངོས་ཀུན་གནས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབས། །གནས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་ཏེ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས། །མི་རྟག་ཉིད་དུ་བཞེད་གྱུར་ན། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་མི་བཞེད་ཅེས་དང་། །གང་འདིར་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཅེས། །གསལ་བར་གསུངས་ལས་རྟོགས་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་ལྡན་གྱི། །རྟགས་ལས་སེལ་ངོའི་དངོས་པོར་གྲུབ། །ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟག་གྱུར་ན། །དངོས་པོ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཕྱིར། །
དངོས་པོ་མེད་ཀུན་རྟག་མི་བཞེད། །འཇིག་པ་དངོས་མེད་གཞུང་དུ་གསལ། །ཆོས་འདིའི་ངེས་དོན་གཞན་སྟོང་ཞེས། །མཐའ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན། །རང་རིག་རང་གསལ་རྟག་དངོས་དང་། །རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་ཚད་

མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གཞུང་འཆད་ཉན་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ། རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དགོངས་དོན་ཟུར་ཕྱིན་ཞིང་ཚིག་དོན་འཇུག་དོགས་བདེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། །། ༄།སྐབས་རྗེ་བཙོ་བརྒྱད་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་བཞེད་ཐུགས་སྨོན་ལས། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉེ་འདབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲྭ་ཀུ་ཧུས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོར་པར་བསྐྲུན་ཞུས།། །།

༄༅། །ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡེ། ཕན་དགོངས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་ཐྲིན་ལས་ཀྱི། །ཞལ་མདངས་རབ་གསལ་ཐུན་མི་མངའ་བའི་གསུང་། །རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་དང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་དང་། །ཟུང་འཇུག་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་རྗོགས་སངས་རྒྱས། །གང་འདིར་སྲིད་གསུམ་སྒྱུ་མའི་རྣམ་རོལ་མང་པོས་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་གཞན་དུ་འདྲེན་བྱེད་རྨི་ལམ་འཕྲུལ་པའི་རྒྱུ་འདི་ཞེས། ལྷ་མིའི་དྲང་སྲོང་རིག་གནས་གྲུབ་དང་མང་ཐོས་རིག་བྱེད་རྣམ་བཞི་བྱེད་པོའི་དཔྱོད་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བརྟག་དཀའ་བ། །བདག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་རྨོངས་ཆེན་གཉིད་དང་སྲེད་པའི་ཆང་གིས་མྱོས་ལས་དེ་ཞེས་རིགས་ཤིང་གསལ་བར་བསྟན་བྱས་ནས། །རབ་འབར་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་སྣང་བྱེད་བགྲང་ཡས་འཆར་མཛད་ཁྱོད་ནི་ཚད་མར་གྱུར་ཡིན་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་བགྱིའོ། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་པདྨའི་རྩ་བ་ལ། །རབ་སོང་ཕྱོགས་ཀྱི་

༤༥ ༄༅། །སྨྲ་ངན་ཕམ་བྱེད་མཁན། །རིགས་པའི་སྨྲ་ཞབས་སྐྱོང་བའི་གླང་པོ་ནི། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས་སུ་བདེ་བར་རྒྱུ། །ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གྲུབ་པའི་འོད་འབར་བ། །ནམ་ཡང་གྲགས་པའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་གྱུར་ནས། །དེ་གསུང་
མུན་ཆེན་སེལ་ལ་ཟླ་བྲལ་བ། །ཐུབ་བསྟན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་རྟག་ཏུ་འཆར། །མདོ་སེམས་གཞུང་ཆེན་དོར་ནས་རིགས་པའི་སྲང་། །གཞན་དུ་འདྲེན་བྱེད་གདངས་ཅན་བསྡུ་པའི་སྒྲོལ། །དེ་སྲུན་ཕྱུང་ནས་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་བཞིན་དུ། །འཆད་མཁས
འཛིགས་མེད་ས་སྐྱའི་པཎ་ཆེན་བྱོན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ལེགས་བཤད་ཆུ་བོ་བཞི། །གང་བློ་གཉིས་མཐའ་ཡངས་པར་གནས་བྱས་ནས། །ཕྱིན་ལས་ཆར་ཆེན་དུས་སུ་ཕེབས་གྱུར་པ། །དོན་ཡོད་བློ་མཚོའི་དཔལ་དེ་མཆོད་པར་འོས། །གང་འདིའི་རྣམ
བཞིར དཔྱོད་དཔག་བསམ་འདོད་འཇོ་ལ། །ཉེར་སིམ་རྣམ་འགྲེལ་མཛོད་པོའི་འཆི་མེད་རྒྱུན། །ལེགས་བཤད་སུམ་རྩེན་ལག་པའི་རྩེར་འོངས་པ། །སྐལ་བཟང་ཚོགས་པའི་དོན་དུ་སྨིན་བྱའི་ཆོས། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་ 323
བཏང་ནས། བསྟན་བཅོས་མཛད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བརྩམས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་གང་གི་རྣམ་བཤད་རྩོམ་པ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན། བསྡུས་པའི་དོན། ཚིག་གི་དོན
ནོ༑ །དང་པོ་ནི། རྒྱ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་གསལ་བར་བཞུགས་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ་གསལ་བར་མ་བཀོད་པའི་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེའུ་འདི་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་གང་གི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བྱོན་པ

དང་༑ འདི་ནས་བཤད་པའི་ལམ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི་ཚུལ་ཡང་ཕྱི་མའི་
དུས་འདིར་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་གཞན་དུ་འཁྲུལ་ཞིང་འཁྲུགས་པ་མང་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་གནས་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ལ། ལེའུ་འདི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ། བརྗོད་བྱ་དང་། གདུལ་
བྱ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀའ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པར་ལྟ་དགོས་
ཏེ༑ ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླང་། །ཞེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ངེས་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་ནས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དེ་
ངེས་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་པའི་སྐབས་དེར་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་འདི་ནས
འབྱུང་བའི་ལམ་ནི། རགས་པར་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཞིབ་མོར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་

༄༅། །པའི་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པ་དང་། ནུས་པ་ལས་སོ། །དགོས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་ལམ་གང་ནས་རྟོལ་
ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་དེ་ལེའུ་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་མཚོན་ནུས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ན་དབང་རྣོན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དོན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ནི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཀུན་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་དབུས་མཐར་འབྱུང་བ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མདོར་ན་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས། །མི་རྟག་ཉིད་དུ་བཞེད་གྱུར་ན། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་བཞེད། །ཅེས་སོ། །རང་གཞན་མཐའ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ན། སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་
ཏེ༑ ངེས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པའི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་ཉིད་དུ་མཐོང་དགོས་པས་སོ། །དབང་རྣོན་ལ་ནི་དམིགས་མེད་དུ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་ན་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡང་མཐོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་
སྤང་བྱ་གང་ཡིན་པ་ནི། རགས་པར་ན་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་མོ། །ཞིབ་མོར་ན་འདིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་སྤྱམ་དང་འདྲལ། ནུས་པ་ 325

ནི༑ རྒྱུའི་བག་ཆགས་སྤྱངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤྱངས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་སོ། །ལམ་དེས་དེ་ལྟར་སྦྱོང་ནུས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པའི་མཐུ་ལ་བྱ་དགོས་པར་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་ཚན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱངས་རྟོགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་སྨྲ་ལྟར་རྟག་དངོས་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མེད་དགག་ལ་བཤད་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འཆད་དོ། །བཞི་པ་དེ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་མར་གྱུར་པ། ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང་། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར། གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གིས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱིར་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་སྲིད་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དང་དེས་བྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་སྲིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་གསར་དུ་ཤེས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་འདྲ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཐར

ཨ

༄༅། །པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟར། དེ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་ཁྱབ་པའི་ཐར་པ་ནི་རྟག་པས་ན་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་ཐར་པ་ནི་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་ནི། ལེའུ་འདིའི་
བསྡུས་པའི་དོན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞུང་དང་སྦྱར་ན། དང་པོ་ནི་རྒྱུད་འཕན་ཏེ། དེས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་པ་དག་སྟེ་ཇི་སྐད་དུ། །
ཚིག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། །ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཅེར་བུ་པ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་མ་ལྐོག་གྱུར་དོན་ཤེས་ཡིན། །དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་དག
བཞི སྟེ༔ བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་ཀྱང་། དེ་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདོད་མ་ནས་རྟག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བདག་དེ་དང་དབང་སོགས་བདག་གི་བའི་འབྲེལ་པ་ཆད་ 327
ནས་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་མི་སྲིད་དེ། །ངག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས
ཟེར༔ དེ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་པས་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་ནི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ལམ་སྟོན་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་

ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་རང་བྱུང་གོ་ན་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཐར་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གདུགས་བཀན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་
ལ། ལས་ལུས་སྲིད་པ་གསུམ་སྤྱངས་ན་དེའི་ཚེ་དེར་ཐིམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐུར་བྱས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་བསྒོམས་པས་
གྲོལ་བར་འདོད་པ་དག་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ནི་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐར་པ་རྒྱུ་འབྲས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག དེ་ལའང་གྲངས་ཅན་གཅེར་བུ་པ་དབང་
ཕྱུག་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐར་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གང་གིས་སེལ་བ་ནི། །ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་ལོ། །ཚད་མ་དེ་བཤད་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ཅེས་པ་སྟེ་དང་པོས་ཐར་པ་དང་གཉིས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་ལོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་། བདེན་
བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས་སོ། །གྱུར་པ་དེ་འཆད་པ་ནི་ཕན་བཞེད་པ་དང་སྟོན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྡུག་ཀུན་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་ལོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་

ཞ༑ ༄༅། །གོམས་པ་དེ་ཕན་བཞིན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་རང་དོན་གྱི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་འཇོག
ལ༑ སྐྱོབ་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ལ་མངའ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དང་
པོ་ནི་མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་ཚོགས་དོན་རྟགས་སུ་འགོད་པར་བཞེད་ནས། བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དོན་དང་། མི་སླུ་བ་ནི་སྐྱོབ་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་
ཀཞ ཚད་ཡིན་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་སྐྱོབ་པའི་ཚོགས་དོན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་མ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་རྒྱུའི་དུས
འདིར་འབྲས་བུ་ཚད་མ་འབྱུང་རུང་དུ་དཔོག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་དུས་དེར་རྒྱུ་སྔོན་སོང་དུ་དཔགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་དེ་
ལོ་ནར་མ་ཟད། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ཕྱིམ་དག་གིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དགག་བྱ་དེ་དག་འགོག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་སུན་འབྱིན་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གཞུང་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་མང་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མ

ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་དང་། ཡང་མདོ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་དེ་ཤུན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ནན་གྱིས་མཐུན་པར་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་གི་ལྷད་མང་པོ་དག་བཅུག་ནས་འཆད་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དོན་བསྡུས་པའི་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ནས། གསུམ་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་མ་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་༏ ཕན་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚད་མ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ༏ མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་མི་སླུ་བའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ༏ དངོས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ། མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཚད་མ་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དང་པོར་ཚད་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན

༄༅། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་ནི་སླུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཚད་མ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སླུ་བའི་དོན་ནོ། །བཅད་པ་དང་མཐུན་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་མི་སླུ་བ་དངོས་སུ་དང་། གསར་དུ་ཞེས་པ་གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཞེས་པས་ཐོབ་ལ། བཅད་པ་ནི། རྣམ་ངེས་སུ། མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་བཅད་པ་ནི་གཞལ་བྱ་དང་། མི་སླུ་བ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ཏེ། དང་པོ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་མཚན་ཁོ་ནར་གཞུང་ལས་གསལ་ལོ། །ཚད་མ་ནི་གཉིས་ཏེ། ནང་ལྟ་འཛིན་རྣམ་ཁོ་ན་དང་། ཕྱིར་ལྟ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ནི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འཇུག་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བར་མི་នུས་ལ། གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་བལྟ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བཅད་ནས་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཞན་སེལ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་བཅད་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་ཡང་དཔྱད་པའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་དང་། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་སྟེ་ངག་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ལ་མི་ངག་པར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཤེས་རྣམ་

དང་། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་གཞན་སེལ་དང་སྤྱི་མཚན་རྟོགས་པར་བཞག་དགོས་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་མི་སླུ་བས་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ལ། བཅད་ནས་ཞེས་རྣམ་ངེས་སུ་བྱུང་བ་ངེས། ཆོས་མཆོག་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་། ལོ་ཆེན་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །གཞུང་དུ་མི་སླུ་བའི་དོན་འཐོབ་པ་ལ་དང་། དེའི་གོ་བ་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་ཕྱད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཀྱང་། ཆོས་མཆོག་དང་རིགས་གཏེར་ལས་དོན་རང་མཚན་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་འཆད་པར་མཐུན་ནོ། །ནུས་པ་འདི་ཡང་། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་གཞལ་བྱ་དེ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སེལ་རྟོགས་པའི་ཚེ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱད་པ་ན། མི་སླུ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཙམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་བསྡུས་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སླུ་བ་ངེས་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བཞེད་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲས་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་གསར་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནི། རང་སྨྲ་བ་པོའི་བྱེད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བློ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་

༄༅། །འདོད་པའི་སྒྲ་བྱུང་གི་བློ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དེ་ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ་པ་སྤྱངས་ནས། ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤོང་བ་ནི། གཞུང་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་
མི་སླུ་བ་ངེས་བཅད་ཤེས་ལ་ཁྱབ་ཆེས་སོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་བློ་བཅད་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གྱི་མི་སླུ་བ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་ངེས་པ་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཡུལ་དུ་གཟུང་ཟིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་མངོན་སུམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དོན་མཐུན་དང་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བམ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་ཞཱད་ལ། གཞན་དག་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སླུ་བར་འདོད་པ་ནི་
བསྐྱུས་པའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་གསར་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚད་མིན་དུ་འཇོག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། གསར་དུ་མི་སླུ་བམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚད་མིན་དུ་འཇོག་ན། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་
འཇུག་ཡུལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་ཞཱད་པ་དེ་དག་མི་སླུ་བམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་མི་སླུ་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཞུང་དོན་གྱི་བཅད་ཤེས་དེ་ནི་རང་དང་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་
ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ངེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ངེས་དེ་ལྟར་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་མཚན་གཞི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ནི་བློ་ཉིད་

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་བཀའ་འབུམ

ཏུ་ངེས་ཏེ། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ལ་ཚད་མ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས་བློའི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་རྟོགས་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་བོད་དུ་མཚོན་སྦྱོར་འགོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གནས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ལས་ཞེས་པའི་ཕྱིར། མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་ནའང་འདི་ལྟར། མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་གཞི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ལ། དེའི་ཚེ་ཚད་མ་ནི་བློ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སེལ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་མཚན་གཞི་ཚད་མའི་སྟེང་དུ་གང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཟུར་གཉིས་ལས། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མི་དགོས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའང་སྲིད་དོ། །ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་རང་གིས་ངེས་པའམ། དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་སྟེ་མི་སླུ་བ

ཨ

༄༅། །ཡིན་པ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་ལས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་རང་གིས་དྲངས་པའི་དང་། ཚད་མ་གཞན་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་དྲངས་པའི་ཐ་སྙད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རང་
གིས་འདྲེན་ནུས་པ་དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཅིག་ཤོས་ལ་གཞན་ངེས་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་རིགས་པའི་གཏེར་གྱིས་བྱས་ལ། ཚད་མ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་ངེས་པ་ན་ཚད་མ་དེ་ཁོ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་
ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་མི་སླུ་བའི་དོན་དུ་གཞུང་ལས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་ལས་ཚད་མ་མི་སླུ་བར་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཆོས་
བརྒྱད ཅན༏ དོན་ཡོད་དེ། མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པ་བཟློག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་ལས་ཤེས་པར་གྲུབ་པ། ཐ་སྙད་ལས་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ 335
དངོས་དང་ངེས་བྱེད་ཁ་བསྐང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སླུ་བའི་དོན་ནི་སྔར་མ་ཟད་དེ། སྔར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱང་མི་སླུ་བའི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་སླུ་བ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན། ཇི་སྐད་དུ། མི་སླུ་མ་ཤེས་
དོན་གསལ་གཉིས། །རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་ན༏ ཚད་མ་ལ་མི་སླུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མ་ཤེས་པའི་གཞལ་བྱའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་

གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དེའི་དངོས་བསྟན་ལ་རྩོད་པ་ནི། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་སྔར་མ་རྟོགས་གསར་རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་སྤྱི་སྔར་མ་རྟོགས་གསར་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྔོན་པོ་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་སྔོ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཐོབ་པ་སྔོ་གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ངེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་འགྲེལ་ནི། ཚད་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚད་མ་སྔ་མས་མི་ཤེས་པ་སྔོ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་མ་ཟིན་པ་ཞིག་ཤེས་པ་སྔོ་འཐོབ་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་ཚོགས་དོན་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་གསར་དུ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དང་ཕུང་པོ་བདག་མེད་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ནི་རློམ་ཆོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ལ། མེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཀེང་ཤུ་ཀའི་ཕུང་པོ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མེ་རང་མཚན་ཉིད་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དེའི་བཙད་པ་དང་མཐུན་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་གོ་བ་ཡང་རྟགས་ཚ

མ

༄༅། །ཞིང་སྤྱིག་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་དེ་ཙཱཎ་གྱི་ཚ་ཞིང་སྤྱིག་པ་མེ་རང་མཚན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་འགྲོ་བ་ནི་རྟགས་
འཛིན་སེམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དེ་མཚན་གཞི་ཚད་མའི་སྟེང་དུ་གང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་སླུ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ངེས་བྱེད་གོང་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག
ལ༑ གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་དོན་གསལ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང་མ་ཤེས་དོན་གྱི་ཆོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག དེ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མར་མི་སྒྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་ཤིང་། སྐྱེས་བུར་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
འགོག་པ་ན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བྱ་ནི་འདི་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡན་ཆད་དུ་འང་འཁྲུལ་པར་མངོན་པ་དུམ་ཞིག་གཞན་དག་གིས་བྱས་ཏེ། ལྷ་དབང་བློས། དེ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་ནས། ཚད་མ་དང་འདྲ་བར་
འཆད་མོད། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དུ་སོང་བས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཕྱི་མ་གྲགས་པ་ཅན་དག་གིས་ནོར་བར་བྱས་པ་ནི། སྟོན་འཛིན་མངོན་

337

སུམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཚད་མར་བསྒྲུབས་པ་དང་། སྒྲ་བྱུང་གི་གོ་དོན་སྒྲ་བཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ལ་འཆད་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཅན་མིན། །ཞེས་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པ་
དང་། བཅད་ཤེས་གསར་དུ་མི་སླུ་བར་མི་འདོད་ཅེས་ཟེར་རྒྱུ་ལ། ཚད་མར་མི་འདོད་ཅེས་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་པ་དང་། བློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་པར། གསར་དུ་སླུ་བ་མེད་པའི་བློ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
དང་། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཞེས་རྐང་པ་གཉིས་རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་འགྲེལ་མཛད་སུའི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་རྐང་པ་གཉིས་པོས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དོན་དམ་དུ
མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དགོས་ནུས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་སྨོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་སྨོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་ནུས་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་མཚན
ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། ཞེས་པ་རང་གཞུང་དུ་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་འཆད་ལུགས་བྱས་པ་དང་། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མ་བདེ་
ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་པོའི་གཞུང་འདོན་ཚུལ་བཅོས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་གང་རིག་མེད་ཕྱིར་བསམས་པས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཏོན་ནས། གནས་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་

ཨ ཚད་མ།

༄༅། །པའི་ཚེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་ཅེས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་བྱས་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཟློ་བར་མི་བྱའོ། །གཞུང་རྐང་པ་གཅིག་པོ་འདིས
བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ལེའུ་འདིའི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་འདི་ལྟར། རྗེས་འགྲོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དག་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ། ལྡོག་པ་ལ་རྟགས་གཉིས་ལས། མ་ཞེས
དོན་གསལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་བྱེད་ནི་རང་འབྱུང་གི་ཚད་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དག་ཡིན་ལ། མི་སྨྲ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འགོག་ན། མི་སྨྲ་བ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་མི་སྲིད་པ་སྤོང་བའི
གཞུང་གིས་ཐོན་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། གཞན་སྡེས་ཚད་མར་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་དང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་སོགས་མི་སྨྲ་བར་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་ཚད་མར་འགྲུབ་བོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་འགྲུབ་ཚུལ་ལ། རྟགས་དང་པོ་མ
ཞེས་དོན་གསལ་ནི། སྟོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །མི་སྨྲ་བར་ནི་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་གསུང་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། །འབྲས་མེད་ཕྱིར་ནི་རྫུན་མི་གསུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་ནས

ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཚད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་ནི། རིག་བྱེད་པ་དང་གཅེར་བུ་པ་དང་དབང་ཕྱུག་པ་དག་ནི་སྐབས་འདིའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོར་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང༌༑ རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཁྱབ་འཇུག་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་རྒོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་སྟེ༑ མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚན་གཞི་ལ་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབས་པས་སོ། །བོད་ཕྱི་མ་དག་ལེའུ་འདིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་མོད། ཤིན་ཏུ་གློག་གྲུར་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་པ་དང༌། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལས་འཁྲུངས་པར་གྲུབ་པ༑ གཞན་གྱི་སྟོན་པ་རང་བྱུང་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བ་དང༌། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་ནི་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོགས་པ་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འཁྲུངས་པ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་

ཆ་

ཚད་མ།

༄༅། །རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་དང་། མི་རྟག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་དག་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་ནི་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་པའམ་འཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེའི་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་མི་རྟག་ཀྱང་། རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྟག་གོ་ཞེ་ན། རྟེན་རྟག་པ་ལས་བརྟེན་པ་མི་རྟག་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་དེ། རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་ནི་ཉེར་ལེན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་རྐྱེན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་འགས་ཉེར་ལེན་རྟག་པ་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྱིན་དེ་མ་བཟོད་ནས་དབང་ཕྱུག་དེ་མི་རྟག་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་གིས་ཀྱང་དེར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདི་དང་གོང་འོག་མང་པོར་རྟོགས་པའི་དོན་འཐོབ་པ་ལ་ཆཤད་པ་འདོད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བིད་འཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་རྟོགས་འཐོབ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱང་ལོ་ཙྪ་བ་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད

341

པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་འབྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྟེ་ཏུ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན། དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་སྟ་བཞིན། སོགས་པའི་སྨྲས་སེམས་མེད་དང་སྐྱེ་ལྡན་དགག་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་སྨྲས་ཙམ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་ན་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་ཟིན། ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་ཟིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཞེ་འདོད་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་དག་དབང་ཕྱུག་རྟག་པས་བྱས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་གྲུབ་པ་ན། ཁྱབ་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་སོང་། ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཚེ་རྟགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ནི། རྟགས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་དག་དེར་སྒྲུབ་པ་ལ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟགས་སུ་འགོད་དམ་དབྱིབས་ཙམ་དང་ལྡན་པ་རྟགས་སུ་

ཤ

རྣམ་འགྲེལ

༄༅། །འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་
དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། དབང་ཕྱུག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཁྱོད་དང་ཕྱིར་
རྒོལ་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་སྐྱོན་འཕེན་པ་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིབས་ཞེས་པའི་
སྒྲ་འཇུག་པར་མཚུངས་པས། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་། དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་
བྱས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དེས་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་བོའི་རྫས་ལས་དེ་ལྡན་གྱི་གཞིར་མི་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་
པ་དེ་ལྟམ་ཡིན་ན། གྲོག་མཁར་ཡང་ཆོས་ཅན། རྫ་མཁན་དེས་བྱས་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་བུམ་པ་སོགས་དང་། འཇིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་

ནས་ཁང་བཟང་སོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྒྲའི་སྤྱི་ནི་མཐོང་བ་ལས་ཁང་བཟང་སོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུས་བྱས་མ་བྱས་ཀུན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྭ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གོ་ཨུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇུག་རུང་གང་ན་འང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དེ་ཡོད་པས་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་གྲུབ་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བརྟགས་སུ་འགོད་ན་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཙམ་འགོད་ན་མ་ངེས། ཞེས་པ་དེ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དཔེའི་སྐབས་སུ་བྱས་པ་ཙམ་པོ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ། བྱས་པ་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་བྱས་པའི་སྤྱིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་སྒྲ་དང་བུམ་པ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ་བུམ་པའི་བྱས་པ་འགོད་ཅེས་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས

༄༅། །མཚུངས་སུ་འདོད་དེ། བྱས་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་
རྟགས་ཀྱི་མིང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་ཆེ་བར་གྲུབ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ཡང་བསྟན་ཏེ། སེར་སྐྱ་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བློ་དང་བདེ་བ
སེམས་མེད་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཅེར་བུ་པས་ཤུན་པ་བཤུས་ན་ནི་འཆི་བའི་ཕྱིར་གྱིས་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ
པའི་རྩུལ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་ན་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་པ་གྲུབ་པ་བཞིན་នོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད
དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་སྒྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱིར་རྒོལ་ཅུག་པ་པ་ལ་སྔ་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ
ལ་ལུས་ཅན་དང་སོགས་པ་ཐོགས་བཅས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར༔ ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་མིང་ནི་བྲོད་ཀྱིས་མི་འདོད་དེ། བྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཚད་དམ་བོངས་ཚོད་ཡིན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་ལ། རྡུལ་རབ་ནི་རྫས་སུ་འདོད། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་ནི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་འདོད་པས
སོ༔ །ཆ་ཤད་པའི་གཞིར་ངེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅུང་ཟད་དཀའ་བའི་གནས་ནི་བྱེ་བྲག་པས་དེ་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ་སྙམ་ན། ཁོའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་དོན་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གནས་ཚོད་
ལ་རེག་བྱ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་གྲུབ་པའོ། །དོན་ལ་གྲུབ་པས་བློ་ངོར་ཡང་སྒྲུབ་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་དཔེ་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཉིད་
དུ་ཆ་ཤད་ན་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་འཁྲུལ་པ་སོགས་མེད་ན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོའམ་གནས་ཚོད་དུ་
གྲུབ་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་དོན་འཁྲུལ་བའི་དཔེ་ནི། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ན་རྟ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལག་ལྡན་གྱི་ཕྱིར་ན་གླང་པོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི། འགྲོ་
བ་དང་ལག་ལྡན་འདིའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་རྟ་ཅན་དང་གླང་པོ་ཆེ་ལ་འདོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པས་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་ནི་ལག་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་བ

ཤ

བཞི་བཅུ

༄༅། །ཐམས་རྣ་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་དངོས་དང་། འདོད་པ་ལ་བསལ་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་
འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྒྱུར་མི་འཐད། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པས་རྒྱུར་མི་
འཐད༏ དེའི་ཉེས་སྤོང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མིན་གྱི་སྐབས་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུར་རྟོག་ན་ནག་
པའི་རྨ་སོས་སྐྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤོང་དུམ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་དེ་དེའི་རྨ་སོས་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེ་ན། གང་གིས་ན་དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་རྨ་སོས་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་
པར་མི་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མཚོན་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ནག་པའི་རྨ་བྱུང་ལ། སྨན་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་འདྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་
དཀའ་སྟེ། འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སོགས་ཁྱད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ། གང་དག་ཡོད་ན་གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་དེའི་རྒྱུར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་

རྣམས་ཐུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔེས་རང་གི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པར་མི་འཐད། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཞེས་སོགས་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དབྱར་གྱིས་དེ་དགུན་གྱིས་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་དགུན་དུས་ཀྱིས་དང་སྒྲིམ་ནང་གི་ས་བོན་སོགས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དགུན་དུས་ཀྱིས་དང་ས་བོན་དེ་རྐྱེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་དེ་གསུམ་མ་ཚོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བློ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་འདི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་མ་ཚོགས་དེ་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། སོ་སོ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཚེ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཅིག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཚོགས་པའི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་མ་ཚོགས་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན་ཚོགས་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ནི་གང་གི་ནུས་པ་མེད་ཅིང་། ཚོགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་དང་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་

༄༅། །མིན་གྱི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བཞག་པ་དང་། དེ་སུན་འབྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི་རྩ་ཪོལ་མཛེས་པ་བ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད། རིག་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཉིད་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད། རིག་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཉིད་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་བདག་ཞེས་རིག་དང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད། གཅེར་བུ་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མང་པོ་མ་ཤེས་པ་དང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མེད་སོགས་ལུང་བསྟན་པར་མ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནི་རང་གི་སྟོན་པ་ལས་གཞན་ལ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པ་མེད་དེ༔ བདེན་པ་བཞིའི་བླང་དོར་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ན་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ལ༔ དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐབས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ངོས་བཟུང་། ཕན་བཞེད་པ་སོགས་ལུགས

འབྱུང་དུ་ཆ་ཤད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པར་བསྟན། ལུགས་ཟློག་ཏུ་ཆ་ཤད་ནས་ཐབས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་ཀྱི། ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཁོ་ན་སྐབས་འདིར་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་རུ་གྱུར་པའི་བདེན་བཞི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཚད་མར་གྱུར་པ་
འདི་ཡིས་སྲིན་བུའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་པ་ངེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བླང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཤེས་པ་དང་རང་
རྒྱུད་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྒྱང་རིང་པོའི་དོན་མཐོང་ངམ་མིན་ཀྱང་རུང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཚད་མར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་
ཐག་རིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ་ཁོ་ན་གལ་ཏེ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཁྲིད་ཚུར་ཤོག་ལ་བྱ་རྒོད་སོགས་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག ། དེ་ལྟར་ཆ་ཤད་པ་ན་འདིར་ངོས་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་
ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་ལ་འང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་འདི་ནས་བསྟན་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཇོག་པ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་སྐྱོབ་པའི་ཚོགས་དོན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་

ཁུ ༄༅། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ། དོན་ལ་གནས་ཚོད་དང་། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བ་ལས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་སྙོག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་དེ་སྐབས་འདིའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པ་ན་དེའི་གྲུབ་བྱེད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་དེ་གོམས་པ་ལས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གོམས་པས་དགོས་པའི་དོན་ཤེས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་སྐྱོབ་པ་ཉིད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་དང་། བདག་མེད་རྐྱང་པ་དུས་ཐུང་ངུར་བསྒོམས་པས་སྐབས་འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཤེས་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་འབྱུང་ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི༑ དེ་ལས་གཞན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཉེར་མཁོའི་དོན་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། དང་པོ་སྐབས་འདིར་ངོས་མི་འཛིན་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ངོས་མ་ཟིན་ན

ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤད་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཐོར་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ནས་སློབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ། དེས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཕན་བཞེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་པོ་ཚད་མའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཚད་མར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ༐ དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་ལས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྩེ་སོགས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་སྤང་། སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕན་ན་རེ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཐབས་ལ་གོམས་པས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བློ་ནི་ལུས་ལ་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ནི། བློ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། །ལུས་འབྲས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་

ཨ བསྡུས་པ

༄༅། །ཏན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ནི་ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གནོད་བྱེད་ཐལ་བར་འཕེན་པ་དང་། རྣལ་མར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེརཿཟློག་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་ལུང་འགག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་དབང་པོ་དང་བློ་དག་ནི་རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཅན་དུ་ལུས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རིག་པ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་མའི་མངལ་གྱི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེའི་ནུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེའི་ནུས་པ་གང་མེད་པར་འདོད་པའི་ས་རྡོ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་གིས་ཕྱི་ནས་རིག་པ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་མེད་ཅེས་འདྲི། དེའི་ཤེས་བྱེད་སེམས་ཀྱིས་བོན་ཡོད་མེད་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ས་རྡོ་སོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ། གནས་གང་དུ་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ས་སོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སེམས་སྔམ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བོན་ཡོད་མེད་དུ་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་སོགས་རང་རིས་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར

353

ནང་གི་འབྱུང་བ་གཅིག་ནི་སེམས་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་ཀུན་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་བོན་ཡོད་མེད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་བ་ལ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དང་པོར་དབང་པོ་ལས་ཡིད་བློ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་བ་ལ་གནོད་ན་ཡིད་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་བློ་འདི་འགྱུར་ན་ནི་དབང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་དང་པོ་གང་ཡང་བློ་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། བློ་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱུ་ནི་བློ་སྔ་མ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་སྟེ་དེའི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བའི་ལས་འགའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཕྱིས་ཤི་ནས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཕྱིར་བློ་ལས་དབང་པོ་ཡིན། །ཞེས་མཇུག་བསྡུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ལུས་དང་སེམས་དག་ནི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ལུས་བློའི་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དེའི་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལུས་དང་དབང་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་

༄༅། །བྱང་ཐལ། ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་བླངས་ཤེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་བློ་དེ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡིད་བློ་དབང་པོའི་རྒྱུར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གྲུབ་བོ། །འདིར་ནི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། མ་ལྟོས་པར་ནི་དེར་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། རང་གི་དབང་པོ་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་བདག་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་སྡེས་དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པའི་ཤན་ཕྱེད་དགོས་ཤིང་། རང་གིས་སེམས་པའི་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་དང་། གཞན་སྡེས་རྣམ་སྨིན་དང་སྐལ་མཉམ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རིམ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའང་མེད་དེ། རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ལས་རིམ་གྱིས་ཁྱོད་རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་སམ་དབང་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ལུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་སྔོན་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱང་འཕེན་ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན

འབྲིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འཕེན་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་འཆི་ཀའི་སེམས་བཞིན་ནོ་ཞེར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན། བཤད། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པར་བསྟན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། སེམས་གཞན་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱེད་གང་ལས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འདོད། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དམ་ཅི་སྟེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འདིས་དམན་པའི་ལྷག་མེད་དུ་རིག་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བཤད་མོད། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ༔ ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་ངེས་དེ་མཚམས་མི་སྦྱོར་རོ་ཞེས་ན། དེ་འདྲ་དེ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་འདོད་དགོས་པར་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ། དཔེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཁོ་ན་རྒྱུད་འཕེན་གྱི་ཞེ་འདོད་ལ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་

༄༅། །པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་བློའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དགག དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོགས་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དགག མ་རྟགས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་ཕྱོགས་སྒྲུབ། སླར་ཡང་བརྟགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་དམ་དེ་མེད་པའི་ལུས་དེར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་རེ་རེས་ཆོག་གམ་ཀུན་ཚང་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རང་རང་གི་བདག་འབྲས་ཤེས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞན་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུའི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུའི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་ལུས་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། གོང་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། ལུས་འགྱུར་བ་ན་སེམས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། དོན་ཏེ་ 357

དམིགས་རྐྱེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སེམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉེར་ལེན་དུ་འཛོག་པ་ལ་འཛོག་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཡོད་པས་སེམས་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་སྔ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཕྱི་མ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་གཙོ་བོར་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱི་མ་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་འབྱུང་ཞེས་བདུན་པའི་སྒྲ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་ཞེས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་ཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ལ། ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལུང་དེའི་དངོས་བསྟན་རྗེས་འགྲོར་གསལ་ཡང་༎ གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་ན་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་གཉིས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་དེས་ན། སེམས་དེ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལུས་ལས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། ལུས་མ་ཡིན་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཁོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྡུམས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལུས་སྡུམས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའང་བློ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལུས་མིན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་བཞིན་ནོ། །སྐབས་དེར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དག་གི་ནུས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཡིད་རྟོག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་

ཇ. ཀྱི་ཐམས་ཅད

༄༅། །གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་འགྲོ་ལྡོག་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དབང་པོ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ཆོས་ཅན། སེམས་བཅས་སུ་ཐལ། སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལུས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་དཀའ་བའི་གནས་ནི། མ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན༑ དེ་དང་དེ་ལ་ལྡོག་པ་མི་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ན་ལུས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་སེམས་ཤིག་སྲིད་མོད། དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་སྐྱེ་བ་ལུས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུང་དང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་དང་། ཉེར་ལེན་སེམས་སྔ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ངག་བཀོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་པའོ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་རྟེན་བརྟེན་

པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན༏ ཤི་བའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། ཐལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ལུས་མི་འཐད་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ལན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དབུགས་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་དེ་ལས་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ལས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་དབུགས་དེ་ཡོད་པ་དང་། དབུགས་དེ་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རླུང་འཕྱིན་པ་དང་། འདྲེན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དབུགས་དེ་དག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་སེམས་ཀྱང་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་དབུགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དབུགས་དེ་སེམས་ལས་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཤི་བའི་ལུས་ལ་དབུགས་གནས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་སྔ་མ་སེམས་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཤི

ཞ.

༄༅། །བའི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིར་སྡོང་བུ་དེ་སྒྲོན་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། རླན་དང་བཅས་པའི་སྡོང་བུ་སོགས་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ནད་ཀྱི་ཉེས་པས་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ལུས་བློའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤི་བས་ནད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་། འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་ནི་ལྡོག་ན་ཡང་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ནད་གསོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྡོག་ཏུ་རུང་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ནད་འགའ་ཞིག་ནི་ལ་ལར་སླར་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། འགའ་ཞིག་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ དཔེར་ན་ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལྡོག་མི་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཆུང་ཡང་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་དེར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གང་ལྡོག་རུང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུས་སླར་ལྡོག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསོ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ནད་ཆཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ནད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གསོ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་འཚོས་བྱེད་ཀྱི་སྨན་པ་སོགས་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། ནད་པ་རང་གི་ཚེ་ཟད་པ་ལ་

དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཉེས་པ་ནད་འབའ་ཞིག་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་གསོ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུག་ནད་ཀྱིས་ཞི་བའི་དུག་སོགས་ངང་གིས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རམ། དུག་སྦྱོལ་དེའི་སོས་ཟིན་པའི་ཤ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅེས་སྨྲར་ཡང་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་ལུས་ཡོད་ཅིང་། འགལ་རྐྱེན་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་འཕན་ཉེར་ལེན་ལུས་གཞན་དུ་མ་སྒྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་ནས། ལྡོག་དོན་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པ་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་ནི་བྱེད་པར་མི་ནུས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འཇིམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྫ་བུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་དེར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་དངོས་པོ་གང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་དང་བ་མེན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་སྟེ་ལུས་གཞན་དུ་མ་སྒྱུར་པར་སེམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་

ཞ ༄༅། །ཚད་མ་འདྲེན་པར་ནུས་སོ། །འོ་ན་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་གཅིག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་དང་ཟངས་མའི་ཞུ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བསྟན། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་

ནི། གོང་དུ་རྒྱང་འཕན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ལས། ལུས་བློའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་དུ་ཟིན། བློ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་པོ་རྟེན་བརྟེན་པའོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དགོས

པ་དང་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། སེམས་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱུ་ནི་རྟེན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་འདི་ཆོས་ཅན། སེམས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་ཁྱོད་དགོས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་ནི་གནས་པ་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡིན་ན་ཡང་ལུས་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་གནས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་གནས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར

ཏེ། མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་དེ་འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལས་འཇིག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཇིག་པ་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པའི་ 363

ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་ཆོས་ཅན། གནས་པའི་རྒྱུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ཀྱི་བར་དུ་དེས་གནས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གནས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་པ་ཕྲོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་སུས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔེར་ན། སྡོང་རང་ནང་གི་ཆུ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། ཐལ་བ་སྟེ་མ་རྣམས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཇིག་རྐྱེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆུའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ནི་འཇིག་པའི་ཚེ་ན་ཆུའི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་མཐུར་དུ་མི་ལྡུང་བ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དེའི་རྐྱེན་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྐྱེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོང་ཆུའི་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་ན་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྡོང་དེ་རང་ནང་གི་ཆུ་འབོ་བ་ཡི་ནི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆུ་སོགས་ཀྱི་ནི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱི་དང་ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྐྱེན་དོན་གཞན་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་འཕན་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དག་རྟེན་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དང་། གསལ་བ་རྣམས་རིགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཇིག་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྐྱེན་དོན་གཞན་མེད་པར

ཤ ༄༅། །གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་སྣམ་བུ་ལ་དཀར་པོ་བརྟེན་པ་དང་། འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་གྱུར་གྲུབ་ཟིན་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པའོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་རྒྱུར་

འདོད་མི་འདོད་ལས་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་དོན་ཀྱང་སྣོད་དེ་ཆུའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ཡིན་གྱི་ཆུ་མཐུར་དུ་མི་ལྡང་བར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །གཞན་གྱིས་ནི་གྲུབ་ཟིན་མི་འཇིག་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་འདོད་པའི་རྟེན་དགོས་ནུས་མེད་པའི་

ཉེར་བཞི རང་རྒྱུད་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལས་འཇིག་ན་དེའི་གནས་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ་ལ། དེ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནུས་མེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟག་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འགའ་

ཞིག་གི་ཚེ་ནའང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་པར་གནས་ལྡན་དང་། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་རྟེན་བཅས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐལ་རང་གཉིས་པོ་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་འཇིག་ 365

དང་ཚུལ་བདག །ཡིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་། །གལ་ཏེ་རང་འཇིག་དང་ཚུལ་བདག །མིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད། ཚུལ་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བློ་སྔམ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པར་བློ་སྔམ་ཡི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་

གྲིས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། བློ་སྔ་མ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བ་ཕོ་ན་བེམས་པོར་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་བློ་ལས་འོད་འབྱུང་བར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་མེད། དེ་ཙམ་གྱིས་རྩ་བའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་ལུས་ཀྱིས་བདག་འབྲས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩོལ་མེད་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལུས་རྒྱས་པ་དང་རྒུད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བའི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །བདེ་སྡུག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་སྙོམས་པ་དང་སོགས་པ་མ་སྙོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་གི་དོན་རིག་བྱེའི་ཁྱད་པར་བཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་ནད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་དོན་རིག་བྱེའི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློས་ནི་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྡུག་ཉིད་དང་ནི་དེས་གཞན་བཤད་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་ལས་རྨོངས་པ་དང

༄༅། །བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ རྒྱུད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སེམས་སྔ་མ་གང་ཉིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདིར་རྩོད་གཞི་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་མིན་ལ་འདོད་ཀྱི། རྒྱུར་ནི་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྲུབ་པའི་རྩོད་སྤང་། དམན་པའི་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་། བར་སྲིད་མ་མཐོང་བས་མེད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་སེམས་ལས་སྐྱེ་ན་ལུས་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་སྟེ། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན༑ ཇི་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པའི་ཚེ། སེམས་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསལ་བའི་དུས་སུ་ལུས་ལ་འང་ཡོན་ཏན་རྣམས་སེམས་ལ་གསལ་བ་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རྟེན་རྒྱུ་གསུམ་པ་དེ་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དམན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མེད་དེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དོར་བར་འདོད་པས་ན་དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེ་བར་འཛིན་པའི་བློ་དང་། ཀུན་ནས་འཆིང་བ་སྲེད་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་གཉིས་པོ་དེ་མེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མི

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྗོད་པ་དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་འདེབས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བཀྲི་མིན་པ། །ཞེས་སྨོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བར་དོའི་སྲིད་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་
འདི་ར་འོང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱང་འཕན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མི་གསལ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྣང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་ཆུང་དུ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བར་དོའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཐོགས་བཅས་སུ་ཐལ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བར་དོ་སོགས་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་
སོགས་ལ་ལར་ཐོགས་པ་མེད་དེ། ཕྲ་ཞིང་དྭངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྡ་གསར་པ་ལ་ཆུ་བཞིན་དང་། གསེར་ལ་དངུལ་ཆུ་བཞིན་ནོ། །སྔར་ཡང་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་ལུས་བློའི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཅིག་དེའི་
ཉེར་ལེན་ཡིན་ནམ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རང་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་
ལ། ཐལ་འགྱུར་དངོས་དང་། ཟློག་དོན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་བ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དེ་རྫས་སུ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་སོགས་གཡོ་བ་ན་རྐང་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །གཡོ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་རུང་ན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ༔ །གཉིས་པ་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་བ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒྲིབས་པ་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དག་བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་བའམ་ཕྱོགས་གཅིག་མ་སྒྲིབས་ན་ཀུན་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་བ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་ན། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་བའམ་གཅིག་མ་བསྒྱུར་ན་ཐམས་ཅད་མ་བསྒྱུར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི་རགས་རྒྱུན་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མཚོན་ནོ། །རང་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་བཏགས་ཡོད་དེ་སེལ་ངོར་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་བཞག་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། རྒྱང་འཕན་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དེ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ནའང་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན

ལ༔ དངོས་དང་། གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཏེ༔ རང་གི་ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་ཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་ན་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དག་ཀྱང་བསལ་
བ་ཡིན་གྱི། རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་ཐོག་སོགས་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྡུལ་ཆུ་གསེར་སོགས་དང་འདྲེས་པའམ་ཇོ་ཚན་སོགས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དང་། སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་
པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཕྲད་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གསར་པ་མི་རྩོམ་ཞིང་། སྙིང་པ་ཞིག་པར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ནི། སོ་སོར་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས
མེད་ཀྱི་དབང་སོགས་ཚོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཚོགས་པ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐའོ། །བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་ལྷན་པ་སྐྱེད། ལྷན་པ
ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷན་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གསེར་དང་རྡུལ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་ཀྱང་ལྷན་པ

ཨ

༄༅། །ཡོད་པས་དེ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྡན་པ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། དེའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེའུ་གཤེར་དང་བུ་རམ་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རོ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ནི་མེད། ལྡན་པའང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པའང་ཁས་བླངས་ཏེ། བཏུང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་
པས་སོ། །དང་པོའང་ཁས་བླངས་ཏེ། མ་ཕྲད་པར་བཏུང་བ་མི་འབྱུང་ལ། ཕྲད་པ་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་ལེན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བཏུང་བ་དེ་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་རོ་གཟུགས་སོགས་ལྡན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཏུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རོ་
གཟུགས་དང་འོ་མའི་རོ་གཟུགས་གཉིས་བློ་མ་འཁྲུལ་པས་རོ་དངོས་བཏགས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རོ་གཟུགས་བཏགས་པ་བ་དང་གཅིག་ཤོས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཕྲེང་རིང་ཞེས་བྱར་འགྱུར་ཏེ། ཕྲེང་བ་
རིང་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་མི་རྩོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ། །དེའི་
འབྲེལ་ཡང་། ཕྲེང་བ་ནི་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རིང་པོ་ནི་ཚད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཡོད་དེ། གྲངས་སོགས་

ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ལྟོ་ལྡིར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བརྗོད་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དང་ལས་དང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་བུམ་པ་དང་དེའི་གྲངས་སོགས་ལ་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་གྲངས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དེའི་གྲངས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་ངོར་དེ་དག་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་འམ། ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་ཁྱོད་རང་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དཔེའི་སྐབས་འདིར་ནི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཅིས་མི་འདོད་ཅེས་འདྲི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་སྟེ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་འདོད་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བའི་མིང་དེ་དེ་ལ་

༨༥ ༄༅། །དངོས་མེད་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་བཏགས་མིང་དུ་འཐད་པས་སོ། །རྩོད་པ་གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ལ་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ་དོན་མེད་དེ། སྦྱར་ན་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་
བས་སོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་གིས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྗོད་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་
ཚད་བསྡུ པའོ། །གལ་ཏེ་དཀར་པོ་སོགས་དེ་ལའང་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་རྫས་ནི་ཁྱད་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་དཀར་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཐལ། གྲངས་སོགས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་
ལུགས་ལ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྡོག་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་འདི་ནི་ལས་མ་ཡིན་རྫས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །རྩོད་པ་གསུམ་པ་ནི། ཐུག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྗོད་བྱ་ 373
དོན་གཞན་མི་དགོས་ན། ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟེ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐུག་པའི་སྒྲས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ལས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་སྟེང་གི་ལྡོག་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གྲངས་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ཀུན་བློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི་གྲངས་དེ་ཆོས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ

གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་མོ་དང་དེའི་ལྡན་པ་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་། ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སོར་མོ་ལྡན་གྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ངོ་བོ་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོའི་སྟེང་གི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ནི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་གཉིས་པོའི་བརྡའི་ཁྱད་པར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་གྲངས་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་ན། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་བ་དང་། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་དེའི་གཟུགས་མི་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། བུམ་པ་དང་དེའི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་གཞི་གཅིག་པའམ་མཐུན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་པོའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་སོ་སོ་བ་ནི་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚུངས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡི་ཆུ་སྐྱོར་བའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་ནི། སེལ་ངོར་རྣམ་པར་གཅོད་ཙམ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་ན་གྲུབ་དོན་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་ནུས་ཏེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་སྤོང་ལ། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྤོང་བ་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་སོ། །འོ་ན་དྲུག་པ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་མི་

ཨ.

ཕར་ཕྱིན

༄༅། །འཐད་དོ་ཅེ་ན། གཟུགས་དེ་ཚོགས་སྤྱི་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་སྟེང་གི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་འདིས་གཞན་དྲི་ལ་སོགས་པ་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཙནྡན་གྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་སྟེང་གི་དྲི་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོན་ནི། གྲངས་དང་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་རྣམས་ནི་བུམ་པའི་ལྡོག་ཆོས་དང་། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་ནི་དེའི་རྫས་ཆོས་སུ་འཇོག་ལ། ཆོས་ཅན་བུམ་པ་དང་རྫས་ལྡོག་གི་ཆོས་གཉིས་པོ་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གཉིས་པོ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་རིགས་ཅན་མི་སེལ་བ་དང་། ཚོགས་པ་ཅན་སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་ཚོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཆོས་བརྗོད་དུ་མི་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ༔ །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་ཡོད་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ན་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དགག རེ་རེ་ནས་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་ཀུན་ཚོགས་དགོས་སམ་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོག དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་ཡིད་བློའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་དང་

ཐལ་ནའང་ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་རེ་རེས་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་རྫས་གཞན་མང་པོ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡིད་བློ་རེ་རེར་ངེས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། དང་པོར་ལུས་ལས་ཡིད་བློ་མང་པོ་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིས་རེ་རེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུགས་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་མང་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་དང་དབུགས་ཡིད་བློ་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབུགས་དེ་ལས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུགས་ཐོག་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་དེ་བློ་གཅིག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར

ཞ

ཚད་མ

༄༅། །ཏེ། རྒྱུ་དབྱུགས་རྟག་པ་གཅིག་བུ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་དབྱུགས་དེ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབྱུགས་རིམ་ཅན་གྱིས་སམ་གཅིག་ཆར་བས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་ཅེས་དྲིས་པས་རང་རིགས་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དབྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དག་དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་པ་ནི་བྱེད་ན། དབྱུགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རིམ་ལྡན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ནི་རྟག་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཁྱོད་གོ་རིམ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་རྒྱུ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དང་པོ་མའི་མངལ་དུ་ཆོས་ཅན། དབྱུགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གྲུབ་བོ། །དང་པོ་དབྱུགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། དབྱུགས་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། འབྱུང་སའི་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཁྱབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་བློ་དུ་མ་ནི་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་དུ་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཞན་པ་སོགས་སུ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དབྱུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དབྱུགས་དྲག་ཞན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱུ་གང་གི་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུམ་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡིད་བློ་མང་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མ་གཅིག་པོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་དོན་གཞན་སྒྲ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་དེ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་ལུས་ལས་ཡིད་བློ་མང་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་རེ་རེ་པོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོའི་ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སུན་འབྱིན་མི་འཇུག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ནི་ལྡོག་པ་ན་ཆོས་ཅན། སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་གང་ཞིག ལུས་ཀྱིས་རྟེན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལུས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་དེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཆོས་ཅན། འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་ལུས་གཞན་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན

ཞ ཕྱིན་ཊཱི་ཐར་པ་

༄༅། །ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་གཙོ་བོར་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་ཀའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་མི་ནུས་པ་
དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་ཀའི་ལུས་སེམས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཆི་ཀའི་ལུས་སེམས་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་
པོ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དེར་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཆཡད་དེ། སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་
ནུས་སོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་སྦུམ་རང་རིགས་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དང་དབང་
པོ་རྙོག་པ་ལས་དྭངས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་སྦུམ་ལས་ཕྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྦུམ་ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་
གནས་པར་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དེའི་ལུས་ལ་དབང་པོ་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་སེམས་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ལུས་གཞན་ཕྱི་མའི་དབང་པོ་ཡང་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ཚུལ་ནི། དཔྱར་གྱི་འཆི་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་དབང་པོ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པ་དེས་ན། རྒྱུ་ལུས་
དང་དབང་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། ཐ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀུན་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་ལྡན་དུ་འདོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། བརྩེ་སོགས་གོམས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། སྔར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆོངས་པ་དང་ཆུའི་དྲོད་བཞིན་དུའོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་
དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་བཀོད། ཤེས་བྱེད་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཆོངས་དྲོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་མ་ཚང་བར་བསྟན། བརྩེ་སོགས་དེར་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་
བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆོངས་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་དེ་འདྲ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ལན་གཅིག་བྱས་པར་གྱུར་པ་ཡང་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་ན། རྩོལ་བ་གཞན་གྱི་ཚེ་མཐའ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་ན་ཡང་འཆོངས་པ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་རྩོལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་འཆོངས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དག་ལ་ནི་ཕན་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུའི་དྲོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན། ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན

༤༡

༄༅། །ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུ་དེ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྩེ་སོགས་ལན་གཅིག་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་གལ་ཏེ་སླར་ཡང་ནི་འབད་རྩོལ་ཕྱི་མ་ལ་ནི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རམ། རྟེན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་བརྩེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བས་ཁྱབ་ན་ཡང་བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་ཕྱི་མ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ན་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་དང་རྔུལ་ཆུ་དང་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་སྦྱོང་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྩེ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མར་མཐའ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟན་པ་དང་འབད་རྩོལ་ཕྱི་མ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེས་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྔ་མའི་ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་དག་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཚད་ཅན་དུ་གང་ན་གནས་ཏེ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆོངས་པ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྩེ་སོགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་འཆོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཆོངས་པར་ཐལ། གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། བརྩེ་སོགས་དེ་ལྟར་འཆོངས་པ་ཉིད་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཆོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆོངས་པ་དེའི་རྒྱུ

ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དག་ནུས་པ་ཚད་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཆོངས་པ་ཚད་ཅན་དུ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཚད་ཅན་དུ་ངེས་ན་དང་པོ་དང་ཕྱིས་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཆོངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོ
སྦྱོང་བའི་ཚེ་ཕྱིས་བྱུང་བའི་སྐབས་བཞིན་དུ་འཆོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཆོངས་པ་སྦྱོང་བའི་རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་གསལ་བའི་ཚེ་ནའང་ཆོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་འཆོངས་པ་མ་ཡིན
ཏེ། ལུས་རང་གི་སྟོབས་ཚད་ཅན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་བརྩེ་སོགས་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སེམས་ཀྱིས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གིས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བརྩེ་བ་ཆོས་ཅན། འབད་མེད
དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། རང་གིས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་འཚེ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་ན་གོམས་པ་པོའི་སེམས་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་གནོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར
དང་། གོམས་པ་སྔམ་དང་སྔམ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་བརྩེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་བློ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གི་གསལ་བ་ཡི་ནི་རྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོམས་པ་ལས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ནི། ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་པ་དང་ཡིད
ལོག་མི་སྡུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ངག་དོན་ནི། བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་དུ་རུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས། གོམས་པར་བྱེད་པ

ཕུ

༄༅། །ཕྱིའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ལ། བསྟན་པ། བཤད་པ། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་ལྡན་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་དེའི་ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་པར་སྦྱོར་བར་མཛད་དེ། ཐབས་བྱུང་ཐར་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། ཐོག་མར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། ཕབ་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། ཉམས་ལེན་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་ལྡན་དེ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པར་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་རྟག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལོག་ནུས་པར་གཟིགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་དང་ཉེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་ལ་
བརྟག་པར་མཛད་དེ། སྡུག་བསྔལ་དེའི་རྒྱུ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ནས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུ་དེ་གང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་

ཚ་ཐུ༡ཞ

383

བྱས་པའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆགས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་བྱེད་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་དེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དུ་མར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐབས་མང་པོ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུན་རིང་པོ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པ་ལས་གོམས་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་བ་དེས་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉམས་ལེན་དང་འབྲས་བུ་དེ་ཉན་རང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེའི་དོན་ནམ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕན་བཞེད་པ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚད་མ་དེའི་རྒྱུ་རུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དང་པོར་བཤད་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པ

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ལས་ བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱོབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤངས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེར་གཤེགས་སུ་བསྟན། སྤངས་
པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པའམ་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་མཐོང་བྱེན་
གོམས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་ནི་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ལ་ནི་སྤངས་པ་སླར་ཡང་ལྡོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པ་ལས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་
ཅན༏ སྤང་བྱ་སླར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་ཏེ། ཤེས་རབ་དེའི་འཛིན་སྟངས་བདེན་པ་གང་ཞིག འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་འབྲས་བུ་ནད་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བཤད་པ་ལ་ཐུགས་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཞུང་

འདིར་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉིད་གོམས་པ་ཡུན་རིང་ཐུང་ལས་རྒྱུའི་བག་ཆགས་སྤྱངས་མ་སྤྱངས་སུ་ཆ་ཕྱེད་ལ། བག་ཆགས་དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཆགས་སོགས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར་རོ། །རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཕྱེད་ནས། དམ་བཅའི་སྐྱོན་ནི། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
སྐྱོན་རྣམས་མི་བཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན། གསུམ་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཡིས་ནི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པས་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས་
གཉེན་པོ་དེ་ཤེས་པའང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྫུན་མི་
གསུང་སྟེ། སྟོན་རྒྱུའི་དུས་སུ་རྩོམ་པ་ཀུན་ཡང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་

ཨ ༄༅། །འཁྲུངས་པའི་པ་ཕྱིར། དེ་འཁྲུལ་པར་ར་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ། །འདིར་གཞན་དག་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར་ཡང་། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་ཉིད་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་ནི་མི་འདོད་དེ། དེ་ལ་
སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཚེ་ལུང་ལས་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པས་སོ། །ཡང་ལ་ལ་དག ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཐར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་དང་དམྱལ་བའི་གནས་དང་ཚེ་ཚད་སོགས་སྐབས་འདིར་ཤིན་ལྐོག་ཏུ་འདོད་ཅེས་ཟེར་
ཉེ་བཞི མོད། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཤིན་ལྐོག་ཏུ་མི་འཇོག་པར་རྩུར་མཐོང་མི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་དེར་འཇོག་པ་ནི་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཏེ། ངག་ལས་མཐའ་ཆོད་པར་བྱོས་ཤིག གཉིས་པ་ཚད་མ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནན་ 387
ཏན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པར་སྒྲུབ། སྐྱོབ་པ་སོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་སྔ་མ་སྔ་དཔོག་པའི་ཚུལ། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་གྲུབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། བསྟན་བྱ་བདེན་པ་བཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས་

ཡང་ན་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་འཆད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་ནི་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། སྡུག་བདེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ངོས་བཟུང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཁོར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པས་བརྟག་པ་དགག སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱང་འཕན་ན་རེ། འཁོར་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ། འཁོར་བ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གོམས་པ་ལས་གསལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྟགས་དགོད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། གོམས་པ་ལས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པ་དགག རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཚེར་མའི་རྣོ་བ་སོགས་ལྟར་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་རྒྱལ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་ན་དེར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆགས་སོགས་ནད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་

༄༅། །ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་དང་། །དེར་འགལ་བའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕན་ན་
རེ༔ གོམས་པ་ལས་གསལ་བར་མཐོང་ཡང་རིགས་འདྲ་སྔོན་དུ་སོང་མི་དགོས་ཏེ། ཆགས་སོགས་རིམ་པ་ལྟར་ནད་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རླུང་སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྡོག་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། བད་ཀན་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བད་ཀན་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་དེ་ལས་གཞན་དུས་མིན་སྐྲ་དཀར་བ་
དང་ཤ་སེར་བ་སོགས་ཀྱང་ཅིས་མ་མཐོང་དེའི་རྒྱུ་མཁྲིས་པ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་གསུམ་ཀའི་ཉེར་ལེན་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ནད་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་ཉེར་
ལེན་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་འབྱུང་བར་མཚུངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་
ན༔ ཁྱེད་ལྟར་ན་དཔེ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་བཟང་ངན་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་རྣམས་པོའི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་

ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ནད་གསུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་ནད་གསུམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལན་ཡང་ཁྱོད་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྐྱེ་འགྲིབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་འཕེལ་ནས་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་ཚེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་ནི། འཁྲིས་ནད་ཀྱིས་ལུས་གདུངས་པ་ལས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནད་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ནད་ཀུན་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ་བ་ལས་དེའང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུ་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་འགྲིབ་པར་མི་རུང་སྟེ། འཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་ན་ཚ་བ་སོགས་འགྲིབ་པར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྐྱེ་འཕེལ་བ་ཆོས་ཅན། ནད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རྐྱང་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ཏེ། ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གེགས་བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་པ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བད་ཀན་ཅན་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྐྱེན་ཅི་ཞིག་གིས་སྐྱེད་པ་སྨྲོས་ཤིག གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཁྲུ་བ་འཕེལ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལ་འང་ཆགས་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་ན་འང་ཆགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ལ་

ཆ

༄༅། །ཞི་ཁྲུ་བ་ཟད་ནས་ཁྲག་ཏུ་འཛག་ཀྱང་ཆགས་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བུད་མེད་དཀར་ཞམ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཁྲུ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་ན་དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དྲག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྲུ་བ་འཕེལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ལ་དེ་འདྲ་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མཛེས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་སོགས་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྲུ་བ་འཕེལ་བ་དང་གཟུགས་མཛེས་ཙམ་གྱིས་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའང་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཡོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་ནི༏ རྒྱུ་རིགས་འདྲ་སྔ་མའམ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་ཁྱད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུར་འཆད་པ་ཡིན་ལ༏ དེའི་ཚེ་ཡང་ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཉིད་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁྲུ་བ་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའང་ཆགས་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར

ལ༔ དངོས་དང་། རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བད་ཀན་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་སྡང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པ་སྐྱེ་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་འདི་ལ་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ངེས་པར་མཐོང་བའང་མེད་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། གོང་དུ་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་ཐལ་བ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རག་ལས་པས་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ལུང་འགལ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆགས་སོགས་ནད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འགྲུབ་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དང་། དབྱེར་མེད་ཀྱི་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཆོས་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་འགོག་ན་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ནི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་དེ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུངས་པའི་སྒྲ་སྐྱེ་ལུང་གི

༄༅། །དགོངས་པ་ཡང་རྒྱུའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་དག་དང་གོས་དབྱེར་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར་ན། རྟེན་དུ་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་གཞན་གྲུབ་ཟིན་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆང་དང་དེའི་སྨྱོས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་མི་འཐད་པ་ནི། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་སྨྱོས་པའི་ནུས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྱོས་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ན་ཆང་གི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། རྟེན་ཆང་ཚང་བར་གནས་ན་བརྟེན་པ་སྨྱོས་པའི་ནུས་པ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན། འབྱུང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་འབྱུང་སེམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཇི་སྲིད་ལུས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་དེའི་གཟུགས་སོགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་རྣམ། རྟོག་པ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་ཀྱང་གང་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྟེན་མེད་ཀྱང་། ཤེས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྟེན་ལུས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ནའོ། །འདིའི་དོན་ནི་སེམས་ནི་བག་ཆགས་ལ་

བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པ་སྨྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ
པོ༔ །ཞེས་པ་འདི་ལ་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ཆོས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ
ལ༔ ལྡོག་པ་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ལ། རྒྱུད་འཕན་ན་རེ། ས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྩྭ་སོགས་རྩེ་ན་གླང་ཆེན་བརྒྱ་སྟོན
རྒྱུའི་ཚེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་གྲངས་ཅན་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་རྒྱང་འཕན་པ་སུ་ཞིག་ཆོས་ཅན། དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བརྩོལ་ཏེ། ངོ་མཚར་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་རྩྭ་སོགས་ཀྱི་རྩེ་ན་གླང་པོ་ཆེ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར
འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཡང་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་གླང་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྔར་རྒྱུའི་དུས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་བརྗོད་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྒྱང་འཕན་གྱི་འདོད་པ་བཀག
པར་གསལ་ལ་མོད། རིགས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་ཤེས་དཀའ་བ་དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་སྔ་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་ན་བདེ་བར་མངོན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་། ས་སོགས་འབྱུང་བའི་སྐབས་ན་རྣམ་ཤེས་ནུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ

༄༅། །ཞེས་ཟེར་བ་ཉིད་ནུས་ལྡན་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་སོང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཉིད་ཕྱོགས་སྔ་མར་འདོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ་ལ། ཆགས་སོགས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་འདྲ་སྔ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ངེས་མེད་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་གཏན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བདག་བདག་ཉིད་འདས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཆགས་སོགས་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ཆེ་ཆུང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་འབྱུང་བ་ལས་སྲོག་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་ན་འདི་ལྟར། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྲོག་ཆགས་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རཱཿད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་འདིའི་རྟེན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔར་ཡོད་པ་ལས་ཕྱིས་མེད་པ་ཅིག་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་དེ་སྔར་ཡོད་པ་ལས་ཕྱིས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཆགས་སོགས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་བ་འདི་རྒྱུད་འཕན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དཀའ་མོད། ད་ལྟར་གྱི་འབྱུང་བ་དེ་རིང་ཡོད་པ་སང་ཉིན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་

ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པར་ཡོད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་གཉེན་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་བའི་
བདག་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཁས་བླངས་པར་སྟོན་པ་ནི། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་བདག་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའམ་རྒྱུད་འཕན་གྱི་ལུགས་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ་སྡོག་ཆགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་
རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཇི་བ་ལ་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་དྲོ་བ་གཉན་མེད་ཀྱི་མེ་འགག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ངོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དྲོ་བ་ལས་མེ་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་འབྱུང་སེམས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བ་ནི་རྟེན་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་
དེ་དག་ཡིན་ན་རྟེན་དེའི་ཁྱད་པར་ནི་ལ་ལར་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྣུམ་བུ་ལ་དཀར་པོ་སོགས་རྒྱུན་ཆད་སྲིད་པ་བཞིན། ཆགས་སོགས་ཀྱང་རྟེན་ལུས་ལས་དོན་གཞན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་
ནི༑ གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་ལྡན

༄༅། །ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེར་མེད་ཡིན་ཀྱང་མཐོང་དུ་འགྱུར་བ་དམིགས་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིའི་ཡུལ་ཡང་ཁྲོད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོད་རྟོག་པས་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འདི་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྡུམ་དང་སྦྲེལ་ནས་འཕེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཉིད་ཡན་གར་དུ་འཕེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་འམ
ཞེས་པ་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་རྣམས་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྟག་པ་ནི་ཉེར་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །
རང་ལ་ཡང་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་ཀྱང་རེས་འགའ་བར་འཇོག་པ་ནི་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་པས་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་ཐལ་བ་དེ་མི་མཚུངས་སོ། །
གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྙིང་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རེས་འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལས
དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བདག་གི་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ལ། བདག་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག མི་རྟག་ན་བདག་ཏུ་མི་རུང་བས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་གྲུབ་ཟིན་

ལ༔ རྟག་ན། བདག་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་པ་ལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་རྟགས་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས། ཕུང་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་ཆོས་
ཅན༔ གཏན་མི་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་བདག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། བདག་དེ་མི་རྟག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པའང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་ལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་རྟག་པ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ནི་དུས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་ནི་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱུ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྐྱེན་ཚང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པས་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་གསུང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པས་བརྟགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད། སྟོན་པས་གསུངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དགག །རྒྱུ་རིགས་མི་མཐུན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་
བཅས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ནའོ། །རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་རྣམས་ནི་

༄། །རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་འཕན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟར་ཚེར་མ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣོ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་དང་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དཔེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་གང་སྐྱེ་བའམ། གང་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཚེར་མའི་རྣོ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུ་གཟུགས་ཀྱི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་དོ་ཞེས་སྨོན་པ་ནི༏ དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་གཟུགས་དང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་དོན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི༏ གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྟགས་འགོད་དགོས་ན་ནུས་པ་མེད་ཅིང་དྲི་རོ་སོགས་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་ན་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་དགོས་པའི་རིགས་པས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན

པ་དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲེད་པ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་ལས་སྲེད་པ་གསུམ་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་སྲིད་སྲེད་དུ་འདོད་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་འཇུག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འདོར་བར་འདོད་པས་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་སྲེད་དང་འཇིག་སྲེད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྲེད་པ་གསུམ་ཀ་སྲིད་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་འཁོར་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར༔ དེ་ཉིད་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་མེད། །ཅེས་པ་དེའོ། །འོ་ན་ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཀག་པ་ནི་ལུས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ༔ །ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་དང་ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རིགས་འདི་རྒྱང་འཕན་ཁྱོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི། རང་ཉིད་རང་གི་འདོད་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པ

ཕ

༄༅། །མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ཆགས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔར་སོང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁས་བླངས་ཏེ། སྐྱེ་ཞིང་ལུས་ལས་ནི་
མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་ལས་དང་སྲེད་པ་གསུམ་ཀ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་པོ་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མི་ཤེས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། མ་བརྗོད་པར་སྲེད་པ་ཉིད་བཤད་པར་རིགས་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་སྲིད་པའི་
རྒྱུན་ཙམ་ཞིག་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲེད་པས་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡོད་ན་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འཕེན་པའང་
སྲིད་པ་དང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཅིངས་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བསྟན། ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ༑ བཅིངས་ཐར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་དང་། སོགས་པའི་སྟོབས་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་སྲིད་པའི་
ཕྱིར༑ རྟགས་གཉིས་པོས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་མེད་བཟུང་ངོ་། །རྒྱང་འཕེན་དང་སྤྱོད་པ་པ་ན་རེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་མེད་དེ། འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་འཐད་པ་མ་ཡིན་

ཞེ་བཞི

401

ཏེ༔ དེའི་ངོར་འདོད་པ་དང་མ་གྲུབ་པས་ན་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་གང་ཟག་བཅིངས་ཐར་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་བཀག་ནས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ཡོད་མེད་ལ་བཅིངས་ཐར་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ
སྟེ༔ བདག་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པའི་དང་། ཆགས་བྲལ་འཁོར་བ་གནས་པ་མི་འཐད་པའི་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད
དེ༔ ཕུང་པོའི་དོན་ལ་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོས་ཏེ། ཇི་སྲིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས
བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་གང་ཟག་གི་མིང་ཅན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དང་། དོན་དམ་པའི་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐས་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། མ་རིག་པས་གང་ཟག་ཏུ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེར་ཡོད་མོད། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁས་མི་ལེན། དོན་དམ་པའི་བདག་ནི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ
ཉིད་གནས་གྱུར་གྱི་གཞིར་འཐད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཐར་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་འཁོར་བར་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་དང་དེར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད

ཨཿ ཞི་བྱེར

༄༅། །ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་ཉོན་སྔོམས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་ཡང་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་ཀྱི་ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྲེད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱེ་
བའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་ན་དུག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་གནས་དགོས་ཏེ། བསྐྱེ་ཡུལ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གོམས་པ་སྔ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྨོན་པའི་བསྐྱེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་རིག་པ་ཙམ་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་ནི་གཞན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་
ཅན༑ ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཁོང་ཁྲོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏི་མུག་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བསྐྱེ་བ་ཆོས་

ཅན༑ ཉེས་མེད་དུ་འདོད་དེ། རྒྱུ་མ་རིག་པ་ལས་མ་ཡིན་ཞིང༌། ངོ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མེད་ལ། འབྲས་བུ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་གནས་ན་དེ་ལས་མི་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ
ན༑ དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་ནས་སྲིད་པ་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང༌། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་ན་འཁོར་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྙིང་རྗེ་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བར་གནས་སམ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་པའི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྙིང་རྗེ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གང་དག
ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་དེ་ཡུན་ཇི་ཙམ་དུ་གནས་ཤེ་ན། དེ་ལ་དམན་པར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ལས། ངེས་པ་ལ་རྐང་པ་སུམ
གཉིས་དང༌། མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ནས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞུགས་གནས་དང་པོ་གསུམ
ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་མ་སྤངས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་ནའང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འོན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་གང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། བདག་བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྡུག

༄༅། །བསྟུལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ན། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་འགའ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་སྲེད་པ་མེད་པར་ཡང་བདེ་བ་འདོད་པས་ཡང་སྲིད་དུ་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྡེའི་དང་རང་སྡེའི་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཁས་བླངས་ན་ནི་བཅིང་གྲོལ་གྱི་གཞི་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་བཅིངས་ཐར་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ལ་འཆིང་བྱེད་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ༑ འཆིང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ནི་ཐར་བྱེད་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ལ་ཐར་བྱེད་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མ་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་ན་རེ་བདག་དེ་རྟག་ན་བཅིངས་ཐར་མི་རུང་། མི་རྟག་ན་བཅིངས་གྲོལ་ཐ་དད་དུ་སོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དེ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིའོ་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལའང་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགའི་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སྡེ་ཆོས་ཅན། བདག་བརྗོད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་འདི་སྤོང་ལ། བདག་དེ་ནི་རྟག་པར་སྨྲོས་ཤིག་སྟེ་གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་

པའི་ཕྱིར། བོད་ཕྱི་མ་དག་རང་ལུགས་འདིར་ང་ཙམ་དང་དེ་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དོ། །བཞིན་ལམ་བདེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གསུང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལམ་སྒོམས་པས་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་འདོད་པའི་ལམ་སྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐར་པ་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་
དུ། དེའི་གནོད་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཆགས་སོགས་གནས་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཐུགས་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རྩོད་པ་གཉིས་ནི་གོང་དུ་སྤངས་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་འཕེལ་ཡང་སླར་ལྡོག་སྲིད་པའི་རྩོད་པ་འདིར་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་ནི་ལན་གཅིག་དེ་ནས་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། སླར་གནས་དེར་འབྱུང་བ་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་པ་ཆོས་
ཅན། སླར་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྤང་བྱ་དེ་ལམ་ཞུགས་པར་བསྟན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤངས་པ་ལྡོག་མི་ནུས་པར་བསྟན། གཉེན་པོ་གང་ཡང་རྣང་བས་ཆགས་

ཨཱ ཞི་བ་ཞི

༄༅། །སོགས་སྤྱོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་རྩ་བ་ནས་དྲུངས་འབྱིན་པར་ནུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ཡིན་ལ༏ གནས་ཚུལ་འདི་ལས་ཆགས་སོགས་དེ་འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གོལ་བ་དེ་ཡང་ལྡོག་པ་ནི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཤིང་། ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ན་མི་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་ཁྲ་བོ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་སྣང་ཅིག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དེ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། མ་འཁྲུལ་བས་ནི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་འཛིན་པ་དང༏ ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔར་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་ཡང་། ཟློག་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཕྱིས་ཤེས་རབ་དེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཟློག་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་བློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉེན་པའི་ནུས་པ་ཙུང་ཟད་ཡོད་ན་ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཡོད་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་འཕྲལ་དུ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་སྔོན་པ་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་འཆི་བ་མེད་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག 407

པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་མཆོག་བཀའ་འབུམ

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་ལྡོག་པས་ཏེ། སྒོམ་པ་པོའི་བློ་ནི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདིས་ནི་བརྩེ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ༔ རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་གཉིས་ནི་ཆགས་སོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱངས་པ་ལྡོག་སྲིད་དེ། ཞེ་སྡང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཆགས་པ་ལོག་ཀྱང་སླར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་ན་ཡང་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆར་གཅོད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉེས་པ་ཀུན་མ་རིག་པ་དེའི་རྩ་བ་ཅན་དང་། དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་སྟེ་ན་རེ། མ་རིག་པའི་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། རིག་པ་བཀག་ཙམ་ལ་འཆད་དགོས་པས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ལས་གཞན་རིག་པ་བཀག་ཙམ་ནི་མ་རིག་པའི་ངོས་འཛིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདག་དང་བདག་གི་བར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ལྟའི་འཆད་ཚུལ་ཏེ། རང་གི་

ཞ

༄༅། །འདོད་པ་ནི་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྨོངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་དང་འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་པ་ན་རེ། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཟད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་སྲོག་ཆགས་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆོས་ཉིད་མ་གྲུབ་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སླར་ལྡོག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྦྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཡན་གཅིག་གཉེན་པོས་རྣམ་པར་འགགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གསེར་གྱི་སྦྱ་བ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གནས་པའི་སེམས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་འདི་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་སླར་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྡེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་ན་རེ། གྲོལ་བར་འདོད་པས་བདག་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། བདག་ཤེས་པར་བྱ། བསམ་པར་བྱ། བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་

རོ༔ །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྲིད་བདག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་ཆ་ལས་འཛིན་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་སྡང་བ་འབྱུང་ལ། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ནི་དེའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲེད་པས་བདག་གི་བའི་སྐྱོན་རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲེད་པ་སྐྱེས་ཏེ་དའི་ཐབས་གོས་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོལ་གྱིས་བདག་དེའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དག་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་དང་། གྲངས་ཅན་པ་འདོད་པའི་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་འདོད་པའི་དང་། གཅེར་བུ་པ་འདོད་པའི་ལམ་སྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤངས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབང་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅས། །དྲངས་ནས་ཕྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་བསམ་པ་ནི། །བྱེ་བྲག་པ་ཡི་ཐར་པར་ཆཤད། །ཅེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་སོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་སྤངས་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ནུས་པའི་སྒྲུབ

༄༅། །བྱེད་དགག་པ་དང་། ངེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེར་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཐལ། ངེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་ཉིད་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དྲིས་པས་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་པ་འདིའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་མེད་པར་ནི་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་བར་ངེས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་དང་། སྐྱོན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྡང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་ནི། འདོད་སྡང་དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆེར་མ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དག་གིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་གང་གིས་ལྡོག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཞིག་མཐོང་ཞེས་འདི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་པ་དེ་མེད་པའི་བདག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་མེད་པའི་ཆགས་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་

འདྲའོ། །འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། བདག་ཏུ་ང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགག སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་སྤོང་ནུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དུག་སྦྲུལ་གྱིས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གོམས་པས་བདག་གི་བ་འདོར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བར་གཙོད་པའི་བློ་བཅོམ་པས་འདོར་བ་ཡིན་གྱི། ཟློག་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཁྱོད་རང་གི་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་དེར་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་རང་གི་བར་འཛིན་པའི་བློ་གང་གིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་ལྡོག་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་ལས་བོགས་པའི་སྐྲ་སོགས་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་བློ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཐམལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་སྒོམ་པ་དེ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་འབྲེལ་བ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འཐད་པ་དང་། བདག་ལ་འདང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་དགོས་ན་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དེར་བསྒོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཉིས་པོ་ལ་འཁྲིད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་དེར་ཆོས་

ཤ། ཞེ་བདུན

༄༅། །ཅན། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་དེ་ལ་འཕྱོད་པ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་བདག་གི་བའི་བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་སྔར་འགོར་བ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འཕྱོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཞེས་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དེ་ལ་རང་གི་བློ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེར་བསྒོམས་པས་དེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དུག་སྦྲུལ་གྱིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་གི་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ཚོར་བ་བདེ་བའང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆགས་སོགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི༑ དུག་མེད་ཀྱི་ཟས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ནི་ཟས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅན་གྱི་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་མོད༑ བཀྲེས་ནད་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་བཞིན་གྱི་ཟས་ལ་འཇུག་སྟེ། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་དེས་བདག་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ལ་ལ

413

དག བུད་མེད་དག་ནི་མ་རྙེད་ན་དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་པར་འདོད་དེ། རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །འཇིག་པར་
མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ཁས་བླངས་ཏེ། གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བདག་དེ་སྤྱོད་པ་དང་ནི་ཐ་སྙད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སོགས་
ཀྱི་རྟེན་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གྲོལ་བའི་ཚེ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ལ། སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་
ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ས་བོན་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བདག་ལའང་ནས་པར་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ལ། དེའི་ཚེ་བདག་གི་བའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། བདག་གི་བ་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བདག་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་
ན༔ ད་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་པའི་བདག་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་བདག་འདོད་པར་

༄༅། །ཏེ། འདོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པའི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་སྒོམས་ཀྱང་སྡུག་སྐྱེད་བྱེད་དེ་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནི་སྔར་འཁོར་བ་པའི་ཚེ་ཡང་མངོན་པར་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་དེ་ཡི་བློ་སྐད་ཅིག་ལྡོག་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཁྱད་པར་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འབྱུང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་སངས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྡན་བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་གཞན་ལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཡུལ་ཡང་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཀྱང་བདག་དེར་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཀྱང་སྐྱོན་བཅས་སུ་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་བཅས་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་དེར་བདག་དེར་སྐྱོན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་གཉེར་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ལ

ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། སྐྱོན་བཅས་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོང་མི་ནུས་པ་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དབང་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་དང་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་ལའང་དེར་ཞེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཡང་དེར་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་གཞན་དག་གི་དབང་པོ་ལ་དེར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར
དང་། བདག་གི་བ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་པ་སོགས་ལ་དེར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་མཐོང་བས་ཆགས་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་བློའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་མ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དེར་ཡང་མཐོང་བ་དེས་ན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒྲུབས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ
ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཞུགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ལ་བདག་འཛིན་སྤང་དགོས། དེ་སྤོང་བ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་དགོས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ན
རེ༑ སྐྱེས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་པ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཤེས་ན། །རལ་པ་འམ་བྲེ་བོའམ་ཅོད་པན་ནམ། །ཆ་ལུགས་གང་གིས་གནས་ཀྱང་

ཐུ ཚད

༄༅། །ཏུང་། །གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཟེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དང་སྤྱིལ་མར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་དབང་སོགས་ལས་བདག་ནི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་ཏེ། ལྷའི་དབང་སོགས་ལྷ་བུ་མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་རྟག་ཅིང་བདག་གི་བ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་བློ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཉིས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་དབང་པོ་ལྔ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་འཕྲོ་ཅན་དེ་ཉིད་དགག་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་ན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་བློ་འདྲེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད། དེ་འདྲ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་ཞིག་ར་ལྟར་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་ཆགས་པ་ཡོད་པས་བདེ་བའི་སྐབས་གཞན་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱི། དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆགས་ཅན་ཉིད་ལ་སླར་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་མཚན་གཞི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཙནྡན་གྱི་ཆུས 417

བྱུགས་པ་དང་སྐྱེའུས་ཤ་བཅད་པར་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བླང་དོར་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་སྙོམས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པ་ལྟར་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགོངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒོམ་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། སྒོམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་ལས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དེར་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་དེའི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་དེ། བདག་བདག་གི་བ་དེའི་ནི་མི་འདོད་པའི་ 418

༄༅། །ཕྱིར། འདོད་པ་དེའི་ཚེ་གྲོལ་བ་པོ་དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་དགོས་ཏེ། བདག་དེ་ཡིན་ན་བྱ་བ་ལས་སད་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གྲོལ་འདོད་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་མེད་པའི་
རྒྱུ་ཅན་གྱི་རིགས་མཐུན་སྔ་མའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དག་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐུར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། དེའི་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེའི་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཡང་དེའི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ཀྱང་
སྡིག་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ལུས་ལྗི་བ་ལ་མེ་ལྷ་བསྟེན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན
བདག་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་ཡང་སྨྲ་བ་ཡོངས་སུ་མགུ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུང་ནི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ
དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་གྲུབ་པས་དབང་གི་ཆོ་ག་ནི་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་མི་སྐྱེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནུས་ན་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་ཏིལ་མར་གྱིས་བསྐུས་པ་དང་མེས་བསྲེགས་པ

སོགས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་ལྟི་བ་དག་ཕྱིས་ཡང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྡིག་གིས་སྡིག་པ་བཙོམ་པར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་སྡིག་གིས་ལུས་འདིའི་ལྟི་བ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཕྱི། སྡིག་པ་ཆོས་ཅན། ལྟི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱུ་དངོས་བཟུང་། དེ་དབང་གིས་འཇོམས་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་ཤེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་དམན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་དེ་བཅད་ན་ཡང་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བཞག་ནས་དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་དང་སྒྲིབ་སྡིག་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ཉམས་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ལས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལས་དེ་དབང་གིས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་རྒྱུར་འདོད་ཀྱང་དེས་དེ་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི་བྱེད་པ་དབང་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ལས་ལས་སེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དབང་གིས་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ

༄༅། །འདོད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་དེ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། སེམས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཆོས་
ཅན༑ ཡང་སྲིད་དུ་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་གསུམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱེད་པ་དབང་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེད་པ་ལ་བློ་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ནི་ནུས་པ་མཐོང་གི གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་
འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་གིས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སེམས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་གནས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཕྱིར་
གཡེང་བ་དང་། ནང་དུ་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་གི་དེ་དག་ནུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དབང་ཐོབ་པ་འཆི་བ་དེའི་ཚེ་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གསོན་པ་ཉིད་
ནའང་བློ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་ཀའི་ཚེ་དྲི་མ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་བློ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐུར་བ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་
དེ༑ རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་ས་བོན་དུ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེན་པོ་དང་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་འཕེལ་ན་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེར་ངེས་ན་བདག་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ཆོས་

ཅན༔ འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པས་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱེད་པ་པོར་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དག་ནི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་ལས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱེད་པ་པོ་དེ་དག་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོ་དེ་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་ཟབ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཏེ། བྱེད་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཡང་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་ཁས་མི་ལེན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་གིས་མྱོང་བ་ལ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འགའི་ཡང་མྱོང་བ་པ་དང་དྲན་པ་དང་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡིས་བྱས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕུང་པོ་སྔ་མའི་དུས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་དྲན་པ་འབྱུང་ངོ༔ །འདི་དག་ཏུ་བོད་ཕྱི་མའི་འཆད་ལུགས་ནི། བདག་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་མྱོང་བར་པོར་ཁས་བླངས་ནས་བདག་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་གནས་སུ་བྱེད་མོད། གཞུང་གི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་སྔ་མ་རྣམས་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་མ

༤ུ ཕར་ཕྱིན

༄། །རྣམས་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་སྤྱོད་བ་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག
པ་དེས་བསླད་པའི་ངོར་བདག་རྟག་པ་དང་བྱེད་པ་པོར་སྣང་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་མཐར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་དག་གི་ལུགས་ཏེ། གང་ཟག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཕྱིན་ཆད་ཁས་ལེན་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་དག་གང
ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འདོད་ལུགས་ཡིན་མོད། རང་ལུགས་སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བཏགས་པའི་ཡོད་པས་ནི་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་སྒྲོ
བཏགས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་འདོད། གང་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཀྱང་ཉམས་སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་འཁོར་བ་དང་ཐར་པ་སོགས་གྲུབ་པའི
མཐའ་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག
པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད་པ་འབྱུང་ལ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྟག་སོགས་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལེགས་པར

བསྒོམས་པ་ཡིས་སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཅེར་བུ་པ་ན་རེ། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ། དེས་ལས་དང་ལུས་སྤྱོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་སྤྱོང་མི་ནུས་པར་བསྟན། ནུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག རང་ལུགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་སྲིད་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པ་ནི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེད་པར་མྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོང་བའི་གཉེན་པོ་དག་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ནི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་ནི་ཡོད་ན་སླར་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་དགོས་སོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྲིད་པ་ལས་ལོགས་སུ་ལས་རྐྱང་པ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངལ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་སྤངས་ན་ལས་མ་འོངས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འགགས་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་སོ། །ལས་ཀྱི་རྩ་བ་སྤྱོང་དགོས་ཀྱི། ངོ་སྐལ་རེ་རེ་ནས་སྤྱོང་དགོས་ན་མཐའ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ལས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་འོར་བཀྲལ་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་མི་འཛད་

ཞ

དབུ་མ

༄༅། །དེ། འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དེས་ནའོ། །སངས་རྒྱས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལྔ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ལས་དེ་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་
ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྩད་ནས་འཇོམས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རིག་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རང་གི་འགལ་ཟླར་འདུག་པའི་ལས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་གནོད་ཀྱི། འགལ་ཟླ་དེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ལས་
ལ་མི་གནོད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་གཅིག་གི་ནུས་པ་ཡིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་དཀའ་ཐུབ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་འདྲེས་ཟིན་པ་དེ་ཟད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་
པ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཆ་འགས་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའམ། ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལས་ངན་ཀུན་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དེ་སྤོང་
བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་སྡུག་བསྔལ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་ན་སུན་འབྱིན་དེ་འཇུག་མོད། དེ་ཉོན་མོངས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔར་བྱ་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འདྲེས་སོགས་སུ་བྱས་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ལུང་ལས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡང་སྐྱོན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་

པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆགས་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ནུས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་བྱས་ཟིན་ཇི་ལྟར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤི་ཟིན་མི་གསོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་བྱས་ཟིན་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ༑ སྐྱོན་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་ན་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། ཟློག་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ནི་བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། ཀུང་གི་སྦྲུས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བདེར་གཤེགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་ལས་ཐབས་ཤེས་སྟོན་སོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན༑ བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་དང་། མ་ལུས་པ་སྨེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པའོ། །སྤང་སྤངས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལས

ཞ.

༄༅། །ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་ན་སྐྱོབ་པ་སྟེ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལས་སྟོན་པ་སྔོན་སོང་དུ་སྒྲུབ། སྟོན་པ་ལས་ཕན་བཞེད་པ་སྔོན་སོང་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་ཆེན་ཆོས་ཅན། སྔོན་གཞན་དོན་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་དེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ནི་སྟོན་པ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་དེ་ལས་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་པོ་བརྩེ་བ་སྔོན་སོང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་

ཀ
བ
ཉི

ཅན༑ བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་དོན་བདེར་གཤེགས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། བརྩེ་བས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དོར་ཆོས་གསུང་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བ་སྟེ་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྩེ་བས་ལམ་ལེགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལས་བདེན་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུང་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལྡན་པ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངེས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར་མོད། རང་གི་འཆད་ལུགས་ནི་འདི་ལྟར། སྡུག་ཀུན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་དེའི་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེར་དེ་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། ཁྱབ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་སྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
ནས༑ གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཤིན་ལྐོག་གི་ཆ་ལ་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་དང་རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་མི་གནོད་ཅིང་། གྲུབ་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་ནས་གང་ཕྱིར་ངེས་ན་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ནི་ལུང་ཁོ་ན་ལ་
ལྟོས་པར་འདི་ཉིད་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུར་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱོད་པ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ནི་ལུང་མི་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་དང་
བདག་མེད་སོགས་ཤིན་ལྐོག་ཏུ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དོན། །ཡོད་མེད་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དེ་གྲུབ་མེད། །ཅེས་སོ། །བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་
ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཚུལ་ཡང་ཡིད་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལས་འདི་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་ནའང་། །གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། །བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་

ཨ

༄༅། །དོན་ལ་མི་སླུ་འི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ལུང་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་པ་དང་དེ་ཤིན་
ལྐོག་ཏུ་མི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། ཡང་། སྐྱོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བའི། །ཞེས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་གསུམ་པོ་གང་ལ་
ཡིན༔ ཤིན་ལྐོག་ལ་ཡིན་ན་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ། གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡིན་ན་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་ལ་ལུང་གི་བསལ་བ་འཇུག་གམ་མི་འཇུག འཇུག་ན་ནི་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོ་
སོའི་སེལ་ཚུལ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཞལ་ཕྱིན་པ་དང་འགལ། མི་འཇུག་ན་ཇི་སྐད་དུ། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་དག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མདོར་ན་ལེའུ་འདི་
ནས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་འབྲེལ་གྱི་རྩ་བ་ལུང་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། ལུང་དཔྱད་པས་དག་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་ལུང་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༔ དཔེར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བོད་ཕྱི་མས་ལེའུ་འདིར་འཁྲུལ་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དང་གང་ཟག་ཁས་བླངས་ནས་དེའི་མཚན་གཞི 429

ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དེ་ལམ་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བའི་རྟེན་དང་འཁོར་བ་པོ་དང་གྲོལ་བ་པོར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་རྐུས་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་འདུལ་བ་དང་འགལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱུག་རྒྱུ་ལས་ཉམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་
བར་མ་ཟད། ལེའུ་འདིའི་ནང་ན། འཁོར་ཕྱིར་ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་འདོད་དང་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་གང་ཟག་ཐར་པ་དང་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕུང་པོ། ཞེས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་སྲིད་པ་རྣམས་སུ་འཁོར་
བར་བཤད་པ་དང་། གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །ཞེས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་ལ་དེར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བཤད་པ་དང་། འགའི་ཡང་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་སྨྱོང་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱེད་པ་པོ་དང་སྨྱོང་བ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་བཤད་
ནས། མ་རིག་པ་དང་ལས་དང་སྲེད་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་རྣམ་སྨིན་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་སྨྱོང་བ་པོར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བྱས་པ་མེད་དོ། །རིགས་པ་ཡང་འདི་ལྟར། འོ་
ན་དེ་འདྲའི་ང་ཙམ་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག དང་པོ་ལྟར་ན་བཀག་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་མཚན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་བློས་བརྟགས་པའི་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ཉིད་ལས་མ་འདས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་སོགས་སུ་འཇོག་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འདི་པ་དག་གི་ལུགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་གྲངས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གསུངས་སོ་ཞེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཡི་བསྟན་པ་ལས་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཟློག་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་ནི་རྗེས་དཔག་འདིའི་རྟེན་སྦྱོར་བའང་བཤད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་བཅུ་པ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྦུམ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །གོང་གི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་ཅུང་ཟད་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ལ

ཁྲབ་པ་ནི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། བཅོམ་ལྡན་ཚད་མར་གྲུབ་པ་དང་། །སྒྲུབ་བྱེད་ཐབས་དང་དེ་ཉིད་ལ། །གོམས་པས་ནན་ཏན་བྱེད་པར་ནི། །བསྒྲུབས་པས་ཚད་མ་གྲུབ་པའོ། །ཤེས་བྱའི་མཐའ་ཡོད་མིན་པ་དང་། །དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད། །ཡོད་མིན་ཞེས་སྨྲ་རྒྱལ་སྤྱོགས་པ། །ཤེས་བྱའི་ཚོགས་ཀུན་རེ་རེ་ནས། །ཤེས་བྱེད་ཐབས་ཚོལ་དགོས་མིན་གྱི། །བདག་མེད་རྟོགས་བློ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀུན་འཛོམས་པར་བྱེད། །སེམས་
ནི་ལུས་ནང་འབྱུང་བ་ཡི། །ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། །དེ་བདག་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱིར། །གོམས་པ་མེད་ཅེས་རྒྱང་འཕེན་འདོད། །དེ་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ནི། །འཁྲུལ་དང་འགལ་དང་གྲུབ་ཟིན་ལ། །རྟེན་གྱི་དགོས་ནུས་མེད་པ་དང་། །སྐལ་མཉམ་
རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། །འདོད་ན་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའམ། །ལན་གཅིག་ཀྱང་ནི་མི་སྐྱེ་བར། །ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པར། །ཧ་ཅང་ཐལ་ཞིང་ལུས་གཅིག་ལ། །སེམས་རྒྱུད་མང་
པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ན། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པར། །བསྒྲུབས་ཤིང་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་། །འབད་མི་དགོས་པར་དེས་གྲུབ་བོ། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། །གོམས་ལས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡི། །རྟགས་དེ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དག་ལ། །ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། །རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་ས་རྡོ་ལ་སོགས་པ། །སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་སྨྲ་བར་ནི། །ཚད་མས་བསལ་བར་མ་ཟད་ཀྱི། །ཁས་བླངས་ཀྱིས་ཀྱང་བསལ་ཕྱུར་

ཆེ་ ང་བདུན་ཅོ།

༄༅། །མོད། །མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ། །བསམས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །སེམས་ཀྱི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་ཡང་། །ཡོད་ཅེས་རྒྱང་འཕན་འདོད་པར་བགོད། །རྒྱུ་ཡི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་འགའ། །སྣང་རུང་མིན་པའི་

རྟགས་ཀྱིས་ཁེགས། །ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་འདོད་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །སེམས་ལ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ལུས་ལ་འང་གསལ་བར་ཐལ་བས་ཁེགས། །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྦྱོར་བ། །འདི་ནི་

འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞུགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །བརྩེ་སོགས་གོམས་ལས་མཐའ་མེད་དུ། །འཕེལ་བ་མེད་པའི་རྩོད་པ་འདི། །སྦྱོད་པ་པ་ཡིས་སྨྲས་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་

ངང་གིས་འཕེལ་བ་དང་། །རྟེན་བརྟེན་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །མཐའ་མེད་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། །དེས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་དེར་འདོད་ཕྱིར། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ། །བརྩེ་སོགས་ཞུགས་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། །དེའི་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སེམས་ཀྱི་

ནི༑ །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཁྱབ་འབྲེལ་འོད་གསལ་བ། །ཆགས་སོགས་ཉིད་དུ་འགལ་བ་དང་། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་གཟུང་འཛིན་གཉིས། །བཏགས་པའི་ཡོད་པར་འཆད་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡེ་ཤེས་

འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། །བདེ་བར་གཤེགས་དང་སྐྱོབ་པའོ། །ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཉིད། །བརྩེ་སོགས་ངོ་བོར་གང་གྲུབ་པ། །ལམ་གྱི་བདེན་དང་དེ་གོམས་པའི། །ཉམས་ལེན་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ལམ་

433

དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་ཡིན་བག་ཆགས་དེ། །ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོར་སྨིན་པ་ནི། །སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་མོད། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གསུམ། །རྒྱུན་དང་བཅས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི། །བདེན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག །ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་འདི། །ལྟ་བ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལུགས་ལ། །རྨོངས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཇི་བཞིན་མོད། །སྤྱོད་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་དང་། །གནས་གྱུར་པ་དང་ཀུན་གཞིའི་ཆོས། །རྒྱས་པར་བཤད་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ཆོས་ཚུལ་རྒྱས་དང་ཟབ་བའང་བཞུགས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བག་ཆགས་ཀྱི། །རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་ལས་ཤེས། །ཀུན་གཞི་མིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །བསྔོ་གཞི་གསུངས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གནས་གྱུར་ཞེས་པའི་གནས་དེ་ཡང་། །ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་གྱུར་པ་ནི། །བག་ཆགས་བྱང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཁྲུངས་པའོ། །ལེའུ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི། །སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་ཡང་སྙིང་པོར། །གྱུར་ཡིན་དེ་ལ་སྤྲོ་དགའི་ཕྱིར། །དང་པོར་བཤད་པ་དེ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མཐའ་དག་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་གོ་རིམ་གྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དེའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཚིག་གི་ཟུར་དཔྱིས་ཕྱིན་ཞིང་གཞུང་གི་འབྱུ་གཉེར་ཚུལ་བཟུང་བདེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། །། ༄།སྐྱབས་རྗེ་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་བཞེད་ཐུགས་སྨོན་ལས། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉེ་འདབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲྭ་གུ་རུས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོར་པར་བསྐྲུན་ཞུས།། །།

༄༅། །མངོན་སུམ་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་མཉྫུ་བཛྲ་ཡ། ཚངས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་བདག་གིར་མཛད། །བརྒྱ་བྱིན་མིག་གིས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་རྟོག །འཆི་མེད་རྗ་ཡིས་ལེགས་བཤད་དུས་ཇི་བཞིན། །
འདོམས་མཛད་དགེ་བའི་བཤེས་ཕྱོགས་བསྟུགས་པར་འོས། །དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ནི། །འགྲོ་ཀུན་ཡིད་ལ་གདོད་ནས་རྟག་རྒྱུ་བ། །གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་སྤྲིན་ཚུམ་སྟུག་པོ་ནས། །འདོན་
མཁས་སྨྲ་བདུན་མཛད་པོ་འདི་ན་དགེ །ཕྱིས་རྣམས་མགུ་བྱེད་ངོ་མཚར་མང་ཤེས་ཀྱང་། །ངེས་དོན་ནང་གི་དཀྱིལ་མཛངས་མི་གསལ་ན། །རྣམ་འགྲེལ་སློག་མོས་དཔྱོད་ཆེན་སེམ་མི་ནུས། །མཁས་ཀུན་
དགའ་བའི་རྣམ་གཞག་འདིར་བཤད་བྱ། །ལ་ལའི་རྣམ་བཤད་གྱ་གྱུའི་འཕྲོག་འགྲོས་ཀྱིས། །གཞུང་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཙ་ཙོ་ཙན། །སྒྲོལ་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུ་བོ་ལྟར། །དགོངས་དོན་བདེ་བར་

༄༅། །འབབ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། མདོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་འདི་ཆ་ཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཆ་ཤད་འདིའི་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་ཀྱང་ཚིག་གི་ཟུར་མ་ཕྱིན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་འདིར་བྱིས་པ་མགུ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱོད་པས་ལོག་པར་བརྟགས་པ་མང་པོ་པ་དག་བྱུང་བ་དེ་སྤང་བའི་དོན་དུའོ། །གཉིས་པ་
ནི༔ དེ་དང་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ལ་འཁྲུལ་པས་ཕུང་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པས་ཚད་མ་ལ་འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ལ་བཅད་ཞུགས་
འཐོབ་གསུམ་དགོས་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་ཤེས་བྱ་ལ་གཞལ་བྱས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དང་འཇུག་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་དེ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། མི་སླུ་བའི་དོན་
འཐོབ་པའི་ནུས་པ་ལ་ཆ་ཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར་རྟགས་འཛིན་སེམས་རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དེ་མ་གོ་ནས་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དང་། བཅད་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་
མཚམས་འཇུག་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པ་དེ་མ་གོ་བར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་ཆ་ཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ནོར་འདོད་

ལ་ནོར་ཞེན་གྱི་བློ་འདྲུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་ཐང་བཏུལ་བཞིན་དུ་བསྟུས་པའི་ལུང་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སེལ་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར་སྣང་བརྟགས་སོ་སོར་
ཕྱེ་བའི་ཚེ་ཡང་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་དང་། མ་བརྟགས་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དཔྱད་པའི་ཚེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་ནི་ཤེས་པས་ཁྱབ་ཅིང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དེ་
མ་གོ་བར་བསྟུས་པའི་ལུང་གིས་སྤྱི་མཚན་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་གཞལ་བར་འདོད་པ་དང་། དཔྱད་པའི་ཚེ་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་རྟོག་པར་སོང་བ་དེ་མི་ཤེས་པར་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཚད་མ་དེས་བཅད་པ་དང་
གཞལ་བྱའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པར་ཞིབ་མོའི་ཚེ་ནའང་བཅད་པ་དེ་ཉིད་གཞལ་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དཔྱད་པའི་ཚེ་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱམ་ཡིན་ཀྱང་། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བ་མ་ཤེས་པར་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱམ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དོན་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་ལ་ལ་དག དེ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་
མཚན་གྱིས་མངོན་སུམ་ལ་ཚད་མས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དོན་རང་མཚན་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་ན་དེ་ལ་མི་སླུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་དེ་ལ་མི་སླུ་ན་དེ་རྟོགས་དགོས་པར་འཆད་པ་དང་། རྟོལ་ཕྲན་ཁྲིད་པར་ཅན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཤད་པ

༄༅། །དེ་མ་ཤེས་པར་རགས་པ་དེར་འདོད་པ་དང་། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ན་ནི་དེ་མ་ཤེས་པར་དོན་དུ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེས་དེ་རྟོགས་པར་
འཆད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་རགས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་མ་གོ་བར་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་དེ་
ཕྱིར་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མིན་གྱི་ཉེས་པས་རིག་པ་དེ་མ་གོ་བར་བདེན་པའི་ཞེས་དགག་བྱ་སྦྱོར་མཚམས་ལ་རེ་བ་དང་། རགས་པ་བདེན་མེད་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་མཐར་གསལ་བ་དེ་མ་ཤེས་པར་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དང་། ལེའུ་
འདི་ན་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཅིག་དང་། དོན་སྣང་གི་དུས་སུ་དོན་འགགས་ཟིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་ལ་བལྟ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་མ་རྟོགས་པར་འཆད་པ་ཅིག་དང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
བ་དེ་མི་ཤེས་པར་དེའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དེས་དེ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཞུང་འདིར་དོན་སྣླ་བ་རང་ལུགས་སུ་འཇོག་པ་དེའི་ཚེ་དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་བསྡུས་པའི་ལུང་གིས་
བསྒྲིབས་ནས་དེས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་འཇོག་པ་དང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་ཅིག་དང་། རྣམ་པ་དེ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཅིག་དང་གཉིས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་མི་ཤེས་པར་རྣམ་རིག་པ་གཞིར་

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་བཀའ་འབུམ།

བྱས་ལ་རྣམ་པ་ལ་ཞེས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་མ་ཞེས་པར་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སེམས་ཙམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་ཞེས་བཞིན་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ས་པའི་ཐ་སྙད་གསར་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞུང་འདིར་མ་བཤད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་བདག་མེད་
གཉིས་ཀྱི་དོན་འཛིན་མཐར་ཐུག་རིག་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་བྱམས་ཆོས་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཡིན་པ་དེ་མི་ཞེས་པར་མེད་དགག་གི་ཆ་ཁོ་ན་ལ་དོན་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དོན་འཛིན་དེར་འཆད་པ་དེ་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་བའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་པའི་ལུགས་འདི་དང་ཆེས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་གོ་བར་ཞེར་མདོ་དྲང་དོན་ཁོ་ནར་འཆད་པ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པར་འཆད་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་འདི་པས་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་པའི་
དོན་ཅན་དུ་འཆད་པ་དེ་ཞེས་བཞིན་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་དྲང་བའི་དོན་ཅན་ཁོ་ནར་འགྲེལ་བ་དང་། རྒྱན་མཁན་པོ་དང་ཇོག་ལོ་ལྷ་བུས་ཀྱང་གཞུང་འདིའི་མཐར་ཐུག་དབུ་མར་གཟིགས་ནས་འཆད་མོད། ལུགས་འདི་དག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་ལམ་
ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཡང་དག་པར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཙམ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་དོན་དོན་གཅིག་པར་གཞུང་ན་ངེས་པར་གསལ་བཞིན་དུ་བསྐུས་པའི་ལུང་གིས་སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ

༄༅། །དང་། ཡང་བསྡུས་པའི་ལུང་ན་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཐར་ཐུག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མར་བཀྲལ་བ་དེ་ཁས་ལེན་པའི་དྲི་ཚམ་ཡང་མི་བྲོ་བར་སྡེ་བདུན་གྱི་གསང་ཚིག་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱྭ་པས་བཀྲལ་བ་དེའི་སྒོ་ནས་འཆད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་གི་བཤད་པ་གཞུང་ན་ཡེ་མེད་པ་དེ་མ་གོ་བར་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཉིད་ཡིད་དབང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། མངོན་པ་ལྟར་འཆད་ན་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དྲི་ཚམ་ཡང་མེད་པར་གཙོ་བོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡིད་དབང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མེད་དུ་འཆད་དགོས་པ་དེ་མ་གོ་བར་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མཐའ་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་ཁས་མ་བླངས་ན་རྒྱུན་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སོང་ཟེར་བ་དང་། བློ་ཚུལ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རང་རིག་ལ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པའམ། གང་ན་དེར་ཁས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་མ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་བསྡུས་པའི་ལུགས་ལ་དོན་རིག་གི་འཇོག་ཚུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་ཁས་ལེན་པ་དེ་བྱས་པས་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མ་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ལེན་པ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཤེས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་བསྡུས་པ་བའི་རང་ལུགས་དེ་ལ་ཐུག་པས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་བཤིག་པ་དང་། དོན་དུ་སྣང་བ་ཤེས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ

དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པ་དེ་མ་གོ་བར་དོན་དང་དོན་སྣང་གི་ཚད་མ་དམིགས་ངེས་སུ་འཆད་པ་དང་། ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྔོན་པོར་ཁས་ལེན་པ་བྱེ་སྨྲ་དང་བསྟུས་པའི་འཆད་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་མ་གོ་བར་དེ་འདྲ་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་སུ་འཆད་པ་དང་། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་དང་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྔོན་པོར་ཁས་ལེན་པ་བསྟུས་པའི་རང་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་འགལ་བ་ཅན་གཉིས་པོ་བསྲེས་ནས་སྔོན་པོ་ཤེས་པར་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཤེས་འཆད་པ་དག་ཀྱང་སྣང་བ་དང་། ཡང་མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་འཁྲུགས་པས་མངོན་སུམ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་དུས་ཀྱི་རང་རིག་དེ་དང་བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་རིག་དོན་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་དེ་འཁྲུགས་པས་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་དེ་འཁྲུགས་པས་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་འཁྲུལ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རང་རིག་གིས་ཁྱབ་པར་འཆད་མ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁྲུལ་གཞི་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་མེད་དགག་ཁོ་ནར་འཆད་པ་ལ་ཐུག་ལ། དེའི་ཚེ་ན་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་པས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཟ་ཤིག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་བདེན་པའི་གཞུང་དུ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ངོས་འཛིན་འཆད་དཀའ་ཡང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུའང་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ

ཤ ༄༅། །ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་འབྲས་རྟོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་ཉིད་དུ་འདུས་མོད། མདོ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དུ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཞེས་འཁྲུལ་པ་དང་། གཉིས་པོ་དོན་རིག་པ་དང་
རང་རིག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ། མདོ་གཞུང་ན་ཡེ་མི་བཞུགས་པའི་དཔྱད་ན་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་སྨྲ་མ་དག་གསུང་བ་དང་། བོད་ཕྱི་མས་མདོ་གཞུང་གི་རང་རིག་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་
རིག་པ་ཞེས་རང་དང་རིག་པའི་ཚིག་གཉིས་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡང་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་དོན་རིག་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཚོད་ཡིན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་པ་རང་གི་ལུགས་མ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་བཞིན་དུ། ཐལ་
ཁཛ ཆེར་གྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྨྲ་ཁམ་ཆེ་བ་དག་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་སུའང་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་ཚད་འཆད་གཉིས་མཚན་མཚོན་དུ་འཆད་པའི་ཁུངས་མེད་བཞིན་དུ་སྟོན་ཉིད་ནས་དེར་ཁས་ལེན་པ་ 443
དང་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་ཚེ་འབྲས་བུའི་ཟུར་དུ་ཚད་མ་ཞེས་དང་། འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཞེས་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ཁུངས་མེད་བཞིན་དུ་འཆད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་མ་
གོ་བར་དེ་དང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ཞིག་འཆད་པར་གོ་འདུག་པ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས། མི་སླུ་བར་འཇོག་བྱེད་ལ་ཡུལ་མི་སླུ་བར་གནས་པ་དང་

ཡུལ་ཅན་དེ་འཕྲོབ་པའི་ནུས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡུལ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་དང་གསུམ་པོ་དེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་དཔྱོད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདིར་དྲིས་ནས་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་མ་གོ་བར་བསྡུས་
པའི་ལུགས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་གོ་དོན་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ལ་འཆད་པ་དེ་ཞེ་ཕུགས་སུ་བཞག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང༌། དེ་ལྟར་བཤད་ན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སུ་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བྱ་བཅད་པ་དང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་གཉིས་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཆད་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དང༌། ཡང་མཚན་མཚོན་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་མ་ཟད། མཚན་མཚོན་དུ་བཞག་ནས་ཀྱང་ཁྲབ་པའི་སྒོ་
བཞི་རྩི་བ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུའི་ལུགས་ལའང་མེད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དང༌། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མ་ཤེས་པས་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དང༌། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་
མ་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང༌། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགལ་བ་དེ་མ་ཤེས་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་
ལེན་པ་དང༌། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་མཐའ་དཔྱིས་མ་ཕྱིན་པས་དོན་ལ་བལྟ་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། དོན་རིག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་མཁན་མདོ་སྡེ་པ་དང༌། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་བརྗོད་པའི་གཞུང་རྣམས་སེམས་ཙམ་པ་ཕོ་ན་ལ

ཞ་
༥༤

༄། །སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཞེས་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱ་རྟིང་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཕོ་ནའི་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་མ་གོ་བར་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ངོར་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་དེ་མ་གོ་བར་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་འཇུག་པ་དེ་མ་གོ་བར་ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ནུས་པ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཆད་པའི་གཞུང་ཡེ་མེད་པ་དེ་མ་གོ་བར་དེའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་དབུ་མ་པའི་གཞུང་འཆད་མ་ཤེས་པར་ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མའི་མདོ་འགྲེལ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཀླག་པས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་གཞུང་གི་སྦྱོར་མཚམས་འཁྲུལ་པ་ཕོ་ནར་ཆགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁྲུལ་པ་དེ་དག་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་ལུང་དང་སྦྱར་བའི་རིགས་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་སྤྱངས་ནས། རང་རང་གི་ཚིག་བཟུང་སླ་བ་དང་དོན་གོ་བདེ་བར་འཆད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་བཤད་འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་

དང་། མངོན་སུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། གནོད་བྱེད་མེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་འདིར་ཆོས་ཅན། ཚད་མ
ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་བསྒྲུབས་ནས་གཏན་ཚིགས་ནི་སྒྲུབ་པའི་ངག་ཏུ་འགོད་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ
འཕེན་ནུས་པ་སྲིད་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་ལ་ལྷག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དགོས་པས་སོ། །རྩ་སྦྱོར་དེ་ལྟར་འགོད་པ་ཡང་གྲངས་ངེས་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ངོར་ཡིན་གྱི། གཞུང་གི་དོན་སྦྱོར་འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ
དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པ་དང་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ངོར་རང་རྒྱུད་འགོད་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པས་ཀློལ་བ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འདིར་གྲངས་ཀྱི་དོན་ནི་དབྱེ་གཞི་དེ་ལ་དེར་དབྱེ་དགོས་ཤིང་། དབྱེ་བ་དེ་ལས
མང་མི་དགོས་པའོ། །བོད་ཕྱི་མ། ཚད་མ་ཙམ་པོ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་ཕུང་གསུམ་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྫས་ལྡོག་ཤན་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། ལྡོག་པའི་ཕུང་གསུམ་ཤེས་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་རྫས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བཤིག་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མིག
དང་རྣ་བ་སོགས་རྫས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫས་མང་པོ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཙམ་པོ་དེ་ཡང་རྫས་སུ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེལ་ངོར

༄༅། །གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ། རང་སྤྱི་ རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་
དེ་ལ་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བཏྲ་དང་རྫོལ་བ་སོགས་ཡོད་པ་ནབློ་ནི་ཡོད་པ་དང་། རྐྱེན་གསུམ་མ་ཚང་ན་མེད་པའི་བློ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་སྔ་མ་བཞི་པོའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་
ལྡོག་སྟེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་དག་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ནི་མདོ་
སེམས་ཐུན་མོང་སྟེ། ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཞིང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གཉིས་པོ་སོ་སོར་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ནི་རྡུལ་
ཕྲན་ཆ་མེད་དོན་དམ་པར་འདོད་ལ། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཆ་མེད་དང་རང་ལ་གྲགས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་པོ་ནི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་

འཇོག་མཚམས་ལ་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་གཉིས་བྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་མ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཟླ་གཉིས་དང་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དང་
བཅས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དང་བཅས་པ་དོན་དམ་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་སོ། །དཔྱད་པའི་ཆེ་རགས་པ་བློ་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཆ་མེད་པའི་རྡུལ་དང་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ
པའི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་ན། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཐད་སོར་བཞག་པ་ཅིག་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱོད་པ་ན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐའ་དབང་བཙན་
པ་ཅིག་དང་གཉིས་ཕྱེད་པས་སོ། །སེམས་ཙམ་པས་མ་དཔྱད་པའི་ཆེ་བག་ཆགས་མི་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཇོག དཔྱད་པའི་
ཆེ་དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །རྣམ་བདེན་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྣང་ཅིག་མ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་དོན་དམ་པར་འདོད་དོ། །སྐབས་དེ་དང་དེར་ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པ
དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྫུན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །འདིར་བོད་ཕྱིམ་དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རང་མཚན་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དང་

༄༅། །ཕོ་མི་འཐད་དེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རྫུན་ཚིག་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་མ་མཐུན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་གཞི་རང་མཚན་ལ་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུ་གུ་སོགས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཅི་སྟེ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་ནི་མ་འཁྲུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བློ་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚེ་གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་འཆད་ན་ས་བོན་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཅི་སྟེ་འགྱུར་ཞེས་རང་གཞུང་ཁོ་ནར་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེས་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞི་གཅིག་ལས་མི་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་དེ་ཁྱོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་པ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །རིགས་སྤྱི

དང་ཚོགས་སྤྱི་གང་གིས་ཀྱང་རང་འཛིན་ཞེས་པ་མི་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྫས་བུམ་པ་དང་འདེགས་འཇོག་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་། གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་རྫས་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། བཟ་དང་རྩོལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར༔ གལ་ཏེ་སྐྲ་ཤད་སོགས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་རང་མཚན་མ་ཡིན་མོད། གཞལ་བྱ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཚན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་དོན་སྤྱི་སོགས་ཀྱང་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མེད་པ་གཞན་སེལ་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དག་དོན་ནི། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་དགོས། ཚད་མ་དེ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་དགོས་པ་ལས། སྐྲ་ཤད་དང་ནམ་མཁའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ནི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་གྱི་བསྡུས་པ་བ་དག ཤེས་བྱ་ལ་གཞལ་བྱས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདིས་བཀག་པར་མ་ཟད། གཞུང་ཆེན་དག་དང་མི་མཐུན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ལ་ཤེས་བྱས་ཁྱབ་པ་དང་བདག་གཉིས་ནི་ཀུན་བཏགས་སུ་གསལ་བར་ཤད་པའི་

ཤ.

ཉྩ

༄༅། །ཕྱིར། སྤྱི་དང་གཞན་སེལ་ཙམ་ལ་ཡང་གཞལ་བྱས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མེད་པ་གཞན་སེལ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་ནི་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཚད་མས་གཞལ་བར་དཀའ་ཡང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་གཞལ་བྱར་བཞག་གོ །དོན་དེ་དག་རིགས་གཏེར་ལས་ཀྱང་། རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །འབྲེལ་པ་མེད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་མེད། །ཅེས་དང་། དེར་སྣང་བ་དེ་ཞེས་པ་ཡིན། །ཕྱིར་འདོད་ཚད་མས་གཞལ་མི་ནུས། །ཞེས་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་དོན་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་གཞལ་མི་ནུས་པར་བཤད་དོ། །བསྡུས་སྙིང་ལས་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཞེས་བྱ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་དེ། མེད་པ་གསལ་བ་སྣང་ཡུལ་དུ་བཤད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་སྒྲ་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲ་ཤད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དེ་དག་གི་ཚེ་ན་ཡང་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དེ། གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཞེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྒྲ་སོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་དག་ནི་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ནི་གཞལ་བྱམ་ཡིན་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་སྣང་གི་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན་སྤྱི་ནི་ཞེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་རྣམ་ལ་ཟེར་རམ་དོན་སྤྱི་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་

ན་དེ་དེར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེད་ཀྱང་འདོད་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་བུམ་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་ཁྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་སྤེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར
དང་། སེལ་ངོར་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ། རང་མཚན་དངོས་པོར་སྒྲུབ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས
པ་བརྒྱད་ལས། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས
པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབང་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་པོ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ནི་དེའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། སོང་ཚོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤུགས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གཞུང་ན་མེད་དོ། །ཁོང་ཕྱི་མས། རང་མཚན་ཡིན་ན་རང་རང་ལ་དངོས་མིང་རེ་ཡོད་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞུང་གི་དགོངས་དོན་འཆད་པ་ན་དོན་དམ་པར
ཞེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རང་མཚན་ལ་བརྡ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་ལས་འོས་མེད་དེ། རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ

ཤ། བཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བཀག་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་སྤྱི་ལ་འཆད་པ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲས་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ
བྱེད་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ལན་དགག སྒྲས་སྤྱི་རང་མཚན་ཡན་གར་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ལན་དགག རྟོག་པས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཛིན་པས་དེ་དོན
ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་མང་བཀུར་བ་དག་ན་རེ། དེས་དེ་བརྗོད་ཀྱང་དབང་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་མིང་རང་མཚན་དང་། སོགས་པ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་རང་མཚན་དེ
བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་གཟུགས་དང་དྲི་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེས་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བརྗོད་དམ། བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དང་རྗེས་སུ
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་བརྗོད་དམ། གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་མིང་སོགས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་བུམ་གསལ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། དོན་དང
འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་ལ་སྣང་བའི་མིང་སོགས་དང་དོན་རང་མཚན་གཉིས་པོ་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ལས་འཁྲུལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བློ་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དུས་ཀུན 453

དང་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་བ་ལས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་གཞན་སེལ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་འདྲ་བའི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེད་ཀྱང་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མིང་སོགས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་རྣམ་པ་ལ་དེར་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མིང་སོགས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་རྫ་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས། ཡོད་ན་ནི་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་མིང་སོགས་ལོག་ན་དེར་སྣང་གི་ཤེས་རྣམ་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་ནི་བུམ་གསལ་རང་མཚན་ལོག་ན་དེར་སྣང་གི་ཤེས་རྣམ་ལྡོག་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དེ་རྒྱུ་ཅི་ལས་ཤེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བག་ཆགས་དང་། རྐྱེན་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ཡིན་མོད། བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱུར་དགོས་པ་མེད་དེ། ཐ་དད་པ་འདིའི་ས་བོན་ཡིན། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མིང་སོགས་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། ཤེས་པ་ཀུན

༄༅། །གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྔོ་སོགས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་སྔོ་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུང་
དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐུང་བ་ན་གནས་པས་མི་ཤེས་པར་རྨི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཀྱང་མཚོན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཟུང་དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེར་སྣང་བ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་
པ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དེར་འདོད། གཟུང་དོན་གྱིས་ཕན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་མིང་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མིང་སོགས་ཀྱིས་ཕན་
པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་པ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པས་དེར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་དོན་ཡོད་ན་ཕྱི་དོན་རང་མཚན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་མིང་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་

རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ན་དབང་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཟློག་མ་ནུས་ཞེས་པའོ། །བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། སྤུ་མ་ར་མ་ཟད་གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་ན་ཡང་སྒྲ་ལས་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་བརྗོད་པར་ཏེ་གོ་བར་བྱ་བམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེས་དོན་རང་མཚན་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་དང་དེའི་མིང་སོགས་ནི་ཟད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཕྱི་མ་དངོས་པོ་ལ་ད་ལྟར་བས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་བ་གཞུང་འདི་དང་། འདས་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་། །ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྟེན་པ་ཡི༑ །དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་དང་དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ད་ལྟར་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། འདས་པ་ནི་འགགས་ཟིན་པས་དེར་མི་གནས། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་དེར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ནི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང༑ སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞི་ནི་ན་ནིང་གི་ལོ་ཐོག་དང་སང་ཕོད་ཀྱི་ལོ་ཐོག་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ནི་གཞུང་ན་གསལ་མོད། བར་གྱི་བསྡུས་པ་མཁན་པོས་དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་ཁྱབ་པར

༄༅། །འཆད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ལ་འཆད་པ་གཉིས་ལས་ནི་རྟོག་གེར་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་ན་མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་སྐྱེས་ཟིན་སྔར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན་སྐྱེས་ཟིན་སྔར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་ཞིག་ཟིན་སྔར་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འདས་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུར་འདོད་ན་རྣམ་སྨིན་བྱུང་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེས་ཚིག་པའི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་ས་བོན་དེ་རང་འབྲས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འབྲས་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ན་ནི་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སང་ཕོད་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གནངས་ཉིན་གྱི་བུམ་པ་དེ་སང་ཉིན་གྱི་བུམ་པ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་དེ་ལ་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་མེད་པ་ལ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །སྲིད་ན་སང་ཕོད་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་པར

ཐལ༑ ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་འགགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐག་རིང་པོའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་དག་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ནི་ལོ་ཐོག་དེའི་རྒྱུའི་ཕྲེང་བ་དང་མ་འོངས་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་
དག་ཆོས་ཅན། འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་ནི་འདོད་དེ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་ཞིང་། འདས་པ་ནི་འབྲས་བུར་འདོད་ལ་རྒྱུར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོར་རགས་པ་དོན་དམ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོད་པ་མ་ཡིན་
གྱི༑ ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པའོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་རང་མཚན་དང་ད་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཇི་སྐད་དུ། བསྒྲུབ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་ཕྱིར་འབྲས་བུ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་དང་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་བུམ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་བྱས་ཡོད་དུ་ངེས་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་མ་འོངས་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཚེ་དངོས་པོར་ཡང་མི་འདོད་དེ། ཡོད་པ་མེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལས་

༄༅། །སོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ནི་དངོས་པོར་འདོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འདོད་པ་དེ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་བོད་ཕྱི་མས་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ན། བུམ་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་། དེ་འདས་པ་དང་། དེ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་སྟེ། བུམ་པ་འདས་པ་ནི་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་ཞིག་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་ཚེ་མ་སྐྱེས་པ་
ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལ་ལ་དག་གིས་བསམས་པ་ན། །དངོས་པོ་ལ་ད་ལྟར་བས་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་རིང་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་མ་འོངས་སུ་འཇོག་གོ་ཞེས་ཟེར། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མེད་ན་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འགལ་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ན་ད་
ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དབུས་མཐའ་རྣམ་འགྲེལ་དང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་དབང་
སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ནི་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་དུ་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱི་དེ་ཆོས་
ཅན༔ མཚུངས་པ་སྔ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་དེས་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་དམིགས་

པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཅིང་དམིགས་རྣུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གསལ་བ་ལ་མ་རག་ཀྱང་། སྤྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་དེ་གསལ་བ་ལས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་དེ་ལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པ་གསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མེད་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་དེའི་ནུས་པ་མེད་ན་སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། སྤྱི་དེ་ཡི་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ནུས་པ་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན༔ ཕྱིད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་གང་འཇུག་སྟེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ན་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་སྒྲོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སྤྲུལ་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བས་རྣམ་པ་དེ་མ་སྤྲུལ་བར་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས། སྤྱི་ལ་ནི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་སོགས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་གཟུགས་

༄༅། །སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བློ་རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། སྔ་སོགས་དེའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། རྗེས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་གི་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་
ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྤྱི་གསལ་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་ལྡན་གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། དངུལ་བུམ་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་དངུལ་བུམ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཉིས་པོ་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་གསལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་གཞན་གང་ཞིག དེ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་ནི། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བུམ་གསལ་གྱི་འབྲས་བུམ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་དེ་ལ་འབྲེལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ། བུམ་གསལ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་ཕྱིར་ལ་འཕྲོས་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས
སམ་ཞེ་ན། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་ས་བོན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་དེ། དེ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིས་སྨྱུ་གུ་དེ་ནི་ས་བོན་དེ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་འབྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞུང་འདི་དག་གི

པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་མཆོག་ཀ་འབུམ

དོན་ནི། སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་སྟེ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ནི་བྱེ་བྲག་པས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །
དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ལ། དེ་ལ་སེལ་ངོའི་འབྲེལ་པ་ནི་ཁོ་མི་འདོད། སྣང་ངོའི་འབྲེལ་པ་ནི་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཕྱ་བའི་ཁྱབ་པ་ནི། ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ
ཡོད་དགོས་པ་ལ་ཐུག་མེད་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་དེར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དང་དེར་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ཉིད་སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་བཟོད་པ་ལ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གསུམ
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་མི་འཐད་པའི་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་དང་། སླར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ན་རི་བོང་གི་རྭ་སོགས་ཀྱང་རིགས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ
ན༑ མེད་པའི་རྭ་སོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་གསལ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་སེལ་ངོར་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་གསལ
རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ངོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་བརྟགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ན་ཁྱད་པར་བུམ་གསལ་རང་མཚན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྗོད་པས་རང

ཞུ

༄༅། །མཚན་གོ་ནུས་ཏེ། སྤྱི་དེ་ལ་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོར་སྣང་བའམ་དོན་རང་མཚན་ལ་སྤྱི་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའི་འཁྲུལ་པ་དེ་མཐོང་། རྟོག་གཅིག་ཏུ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ དེས་ན་རི་བོང་གི་རྭ་སོགས་དང་མི་མཚུངས་སོ། །སྤྱི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། བློ་ལ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་མིན་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་གྱི་ཆ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལ་བུམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་དེ་དངོས་
མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། དོན་བུམ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་དག་གིས་དངོས་སུ་གང་བརྗོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། གཞན་ལས་བཟློག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་གྲུབ་པ་
ནི༑ དོན་ལ་མེད་པ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྱིར་འདོད་པ་སེལ་ངོའི་བུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོར་སྣང་བའི་བློ་དེ་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ འམ་ཞེས་པ་ཡང་ན་བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་
གཞུང་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པ་སྤྱི་ཉིད་དུ། །མཐོང་ཕྱིར་སྤྱིར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །ངོ་བོ་མེད་དེ་སྤྱི་འཛིན་བློ། །འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་དང་བསླད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱང་ལོ་ཙཱ་བའི་གསུང་གིས། མེད་པ་ནི་ཞེས་པ། ཡུལ་དབུས་དང་ཁ

ཆེའི་རྒྱུ་དཔེ་ལ་མི་སྣང་བས་འདི་ལྟར་བསྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་བློ་ལ། །དོན་འཁྲུལ་བ་ལ་སྤྱི་ཡིན་པར། །འདོད་པར་གྱུར་ན་དེ་ཡང་ནི། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ཡང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཅན་མིན་བརྗོད་ཕྱིར་དང་། །དོན་དངོས་དེ་ཉིད་མེད་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། མིན་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡོད་མེད་ཙམ་མ་གཏོགས་དཀའ་བའི་གནས་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་སྤྱི་དེ་བུམ་གསལ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྣམ་བུའི་སྤྱི་
སོགས་འགའ་ཞིག་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡང་བུམ་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྤྱི་
དང་སྣམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟགས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་བུམ་སྣམ་གཉིས་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་སེལ་ངོར་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བུམ་སྤྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་
དོན་བུམ་སོགས་ལའང་སྤྱི་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་པ་སྟུམ་
གསུམ་རང་གཞུང་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་། །ཞེས་དང་། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་ཚད་བསལ་དུ་འཕངས་པ་དང་མཐུན་པས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་འདི་ལྟར། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་

༄༅། །མེད་པའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདས་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་སྨྲར་རོ། །གལ་ཏེ་འདས་སོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པ་དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྣམ་བུ་སོགས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མེད་ལ། འདས་སོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་ཉེ་བ་གང་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་བ་ཡི་བུམ་པ་ཡི་དངོས་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། སྤྱི་ཇུས་གཞན་པ་དེ་མེད་ན་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཚང་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཇུས་གྲུབ་ཡོད་མེད་ལས་དངོས་བཏགས་སུ་མི་འཇོག་ན་མིང་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་དུ་སྦྱར་བའམ། ཉན་པ་པོའི་བློ་ནི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཁྲུལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མིང་ནི་རྟག་ཏུ་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཉན་པ་པོའི་བློ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་འཁྲུལ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་མིང་ནི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་གཞི་གཉིས་པོ་དེ་ལ་མིང་གཉིས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སེང་གེ་ཞེས་པའི་མིང་ཆོས་ཅན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་ལ་གྲགས་པ་སྤྱི་རྣམ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་པས་བཀོད་པའི་སྒྲ་སྤྱི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་

ལ་དངོས་མེད་ལས་གཞན་ཕལ་པ་བཏགས་མེད་ཡིན་ཏེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཁྲུལ་པར་རྟོག་པ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བུ་གླེན་པའི་དངོས་པོ་བུའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལའང་རྗོད་བྱེད་བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྟོག་པའམ་བརྟགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལའང་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། བྱ་བ་དུ་མ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པ་བཏགས་མེད་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་མིང་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མའི་མིང་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་དང་། དོན་ལྡན་ནོ། །དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འཁྲུལ་མེད་དང་། འཁྲུལ་བཅས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ལ་དངོས་མེད་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་པར་སྨྲ་སྒྲོ་ལས་ཆད་དོ། །གསུམ་པ་དངོས་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་སྣང་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཞིག་པ་འདས་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་འཆར་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་

༄༅། །ཡོད་དེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཅན་ལ་དངོས་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་སེམས་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དེ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་རྟོག་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེར་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་པར་བཟློག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་
དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྤྱི་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། མཚུངས་པ་དེ་རྫས་གྲུབ་ལ་མི་སྲིད་དེ། རྫས་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ལའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གྲངས་ཅན་འགོག་པ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཐན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐིམ་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ནུས་པའི་ངོ་
བོར་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེ་སོ་སོར་གནས་ཞེས་འདོད་པའོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གསལ་བ་དེ་དག་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ། མཆོག། བཀའ་འབུམ

དེ་དག་གི་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་དང་དུས་མཉམ་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གསལ་དངོས་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། རིགས་སྤྱིའི་
དོན་འཛིན་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་འབྲས་བུམ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། རིགས་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན། དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུམ་དང་འཇིག་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་དོན་
དམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་དངོས་བསྟན་ནོ། །གོ་དོན་ནི། སྤྱི་རྟག་དངོས་དང་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་དྲིས་ནས། ཡིན་ན་རྒྱུ་དུ
མས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དུམ་དང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པར་འགལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་བཀོད་དོ། །དེའི་འབྲས་བུམ་ཡིན་ན་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ནི་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་གཞིར་བྱས་པའོ། །
དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ཙམ་དང་ནི། རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་ཞེས་པ་དང་འབྱོར་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིས་དངོས་པོ་ལ་འབྲས་བུས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མེད་དོ། །དྲུག་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་བརྟ་དྲན

༄༅། །ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། རང་འཛིན་པ་ཡི་ནི་བློ་ལ་གསལ་བ་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་སྟེ༑ རང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་བརྡ་དག་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། སྤྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་གསལ་བ་རྫས་གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཞེ་ན། བརྡ་ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྦྲུར་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་བློ་ཐ་དད་མེད་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་དོན་བྱེད་ནུང་ཉེ་བར་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མིག་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་རིགས་རྫས་གཞན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་ཉེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་གྱི་རིགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་སོ། །བདུན་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཡན་གར་དུ་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། རིགས་དང་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡན་གར་དུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་

ཅན༔ གལ་ཏེ་ཁྲོད་ལ་བལྟ་བ་པོ་ཡོད་ན་དེའི་ལུས་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སུ་ལ་ཡང་ཡན་གར་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་སྤྱི་ཡན་གར་དུ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ནའང་གསལ་བ་དེའི་སྒྲ་སྤྱི་མིང་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་པ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡན་གར་དུ་སྣང་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན༔ དངོས་པོར་མེད་དེ། ཐ་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་དོན་དམ་པར་དང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དང་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐ་སྙད་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་། གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། ལོག་པའི་དང་། ཡང་དག་པའི་འོ། །མཚན་གཞི་ནི། སེལ་ངོ་དང་༔ སྒྱུ་ལམ་གྱི་བུམ་སོགས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་བུམ་སོགས་བཞིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གོ། །དང་པོ་དེ་གཞིར་བྱས་ལ་སེལ་ངོའི་བུམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སྣང་ངོའི་སྒྲ་བུམ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོའོ། །མཐར་ཐུག་གི་གྲུབ་མཐའ་གཞིར་བྱས་ལ་རགས་རྒྱུན་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པའོ། །གཉིས་པ་རང་མཚན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་

ཕ

༄༅། །རྟོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྲ་རགས་ནི་ཆ་ཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་
དོ༔ །འདི་དག་ཏུ་ཞིབ་ཆ་ཙུང་ཟད་ནི། རགས་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་རང་མཚན་དུ་མི་འདོད་པའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་དེའང་
ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་དག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་དག་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེར་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློའི་
རྟེན་གཏན་ཚིགས་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ལ་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་ཡང་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་
འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་མི་འཛིན་ན་དེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཤེ་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་ཁྲིད་ཤེས་

471

དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་མཚན་མཐའ་དག་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དངོས་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡུལ་སྟེངས་ན་མ་གྲུབ་པས་ཡིན་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེར་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་དགོས་པ་ལས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བོད་ཕྱི་མ་སྤྱི་མཚན་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ནི་མདོ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཁས་བླངས་པས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ངེས་གང་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། མ་རྟོགས་ན་དེའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ནི་བསྡུས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཡོད་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ། སེལ་ངོར་གཞལ་བྱ་ནི་གཞལ་བྱ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་པུ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིས་འཐོབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད

༄༅། །པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གྲོང་གཅིག་ལ་ལམ་ཐ་དད་ནས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རང་ཡུལ་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དེ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྤྱི་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་གཞལ་བས་ནི་རང་མཚན་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་མཚན་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་འཁྲུལ་པའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་སྟེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་ནི་གསར་དུ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་མཚན་དེ་སྣང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མི་སླུ་ན་དེ་སྣང་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ
གཞན་སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པས་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཚད་བསྡུས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དེ་ལ་མི་སླུ་ན་དེ་རྟོགས་
དགོས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགལ་བ་ནི་ལུགས་དེ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །འོ་ན་ལོག་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་ལ། མི་སླུ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་འཇུག་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ནི་དེར་སྣང་བ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དག་རང་ལ་སྣང་བ་ཇི་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་། ཁྱོད་ཚད་མ་སྟེ་མི་སླུ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་སོ། །དཔེར་ན་ནོར་བུ་དང་

སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་གཉིས་པོ་དེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་འཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འདིར་བོད་ཕྱི་མས་ལོག་ཤེས་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་བསྡུས་པའི་ལུགས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་ན་དེ་རྟོགས་དགོས་པ་ལས་ལོག་ཤེས་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་མོད། གཞུང་གི་དོན་ནི་ལོག་ཤེས་ཉིད་ལ་འང་སླུ་མི་སླུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས༔ མི་སླུ་བ་ནི་འཇུག་ཡུལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བ་ནི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་བཅད་པ་མ་ཆང་བའོ། །དེས་ན་བཅད་འཐོབ་ལ་མུ་གསུམ་སྟེ། གཞལ་བྱ་བཅད་ལ་འཇུག་ཡུལ་མི་འཐོབ་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འཐོབ་ལ་མ་བཅད་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་བློ་དང་ནོར་འོད་ནོར་འཛིན་གྱི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མ་རྣམས་སོ། །དཔེ་འདི་རྒྱན་དང་ལྷ་ཤཱཀྱ་གིས་མི་བསླུ་བ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་མཐུན་ལ། ཆོས་མཆོག་གིས་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་ཅེས་པས་སླུ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་བཞིན་ནོ། །སླུ་བར་བཤད་ན་གཞུང་གི་དཔེ་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲིག་སྟེ་དཔེ་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བས་སོ༔ །གཞན་དུ་མི་སླུ་བ་ཟེར་དགོས་སར་ཚད་མ་བྱུང་བ་དང་། འཐོབ་པ་དགོས་སར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱུང་བ་ནི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། གཞུང་གི་སྤྱི་བབས་དང་སྦྱིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཞལ་བྱ

༄༅། །གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་རང་མཚན་རྟོགས་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་
གཞུང་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་རང་མཚན་ཡོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ངོར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་ཅན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་མི་རང་མཚན་ལྟ་བུ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་འདྲ་དེ་རྟོགས་པའམ་འཐོབ་པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚད་མ་དེ་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ན་འཇུག་ཡུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ༔ །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ལའི་སྟེང་དུ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་སྒྲོ་རྟོག་ངོར་མེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱི། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་
དུ་ནི་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གོ་བྱེད་དུ་བ་མེ་ཙམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་ནའོ། །རྟགས་ལ་མ་རྟེན་པར་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པ་དེས་ན་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་

ཆོས་ལས་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གྲངས་ནི་བསལ་བར་མ་ཟད། གསུམ་ཡིན་པའི་གྲངས་ཀྱང་གསལ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་པམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་དོན་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཇལ་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། གཞལ་བྱ་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བར་གྲུབ་པ་ན། ཚད་མ་གསུམ་པ་སྲིད་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པའོ། །འདིར་འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་སོང་བའོ། །དཔེར་ན་སྔོན་པོ་རང་མཚན་པ་དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན་སྔོན་པོ་རང་མཚན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ནི་ཡིན། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་བའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མི་ལྟོས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ནི་ཡིན། དེར་འགྲོ་བ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་ན་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཁྱོད་ལ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་རག་ལས་པའི་

༄༅། །ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་དེའོ། །འཇུག་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་རང་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཚད་མར་སོང་བའོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་བཅད་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དེ་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་གང་ཞིག དེས་ཁྱོད་དེར་བྱེད་པ་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱོད་དེའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དོན་ཀྱང་སྲིད་མོད། གྲུབ་མཐས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཚད་མ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཤེས་པ་གང་ཡིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་རིག་བྱ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་རང་རིག་ཏུ་སོང་སའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགལ་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཏུ་སོང་སའི་གཞལ་བྱ་ནི་གཞན་སེལ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་དང་ཚད་མར་སོང་སའི་ཡུལ་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཉིད་ལ་དེ་དང་དེར་སོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གྲངས་ཉུང་བར་འདོད་པ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན། གྲངས་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་

མ་ནི། ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་ཚུལ་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་དེར་
ངེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། སེལ་ངོར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་དེར་ངེས་ཟེར་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཁོ་བོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཉིས་
པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་སེལ་ངོར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དམ། གནས་སྐབས་
ཚད་མ་གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོར་མེད་པའང་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་
པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རི་བོས་ཆོད་པ་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ནི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བས་སོ། །གལ་ཏེ། དངོས་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཟློག་པ་ལས་སྤྱི་མཚན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའམ་རྗེས་དཔག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་

༤

ཨོ་བསྡུས

༄༅། །མཚན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ལ་སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ་པས་ན་ཚད་མ་གཞན་མི་དགོས་སོ། །ཤེ་ན། དེ་ལས་དེར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་སླུ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་གཏན་མེད་དོ། །ཅེ་ན། རྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལ་དང་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་མེ་དང་མི་རྟག་པ་དེའི་རྟོགས་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་དེ་ནི་མེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའམ། མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་མེའམ་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་དག་མེད་པར་དུ་བ་དང་བྱས་པའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དུ་བ་དང་བྱས་པ་དེ་དག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུའང་མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གྲུབ་པ་ན་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། ལྷར་རླུང་གི་ཤ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་དམ་དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ཡོད་པ་ན་ཤིང་དང་མེ་ཚད་མ་ལ་ཡོད་

པར་སྣང་བ་མེད་ན་ནི། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤ་པ་དང་དུ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་དཔག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུད་འཕེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ
སོགས་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་པོས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་སོ་ཤེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སོགས་ལའང་ཚུངས་མོད་རྒྱུད་འཕེན་གྱི་དབང
པོས་མ་དམིགས་ན་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་དེའི་ནུས་པ་སོགས་ལ་དབང་པོའི་བློ་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི། བློ་དབང་ཤེས་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བརྒྱུ
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། ནུས་སོགས་ཞེས་པ་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བརྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན། རང་མཚན་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་དགོས
པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་མཚན་འཇལ་བ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད་དགོས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་ནུས་ཀྱི་བློ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མའི་མདོར། །མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད
གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ཆ་ཤས་ཅན་ནས། དེ་ནི། དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་ཕྱིར་ཚད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ

༄༅། །ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཁ་དོག་རང་མཚན་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའམ། རྟོགས་ན་བློ་དེ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མེ་མཐོང་བ་སྔོ་དོན་མཐུན་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན། རྟགས་དུ་བ་ཙམ་པོ་དང་ནི་ཅན་གྱི་མེ་ལ་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞལ་བྱ་
ནི་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམས་མང་པོ་ཉིད་དམ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་གསུམ་ཡིན་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་
སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག ཁྱད་པར་ངོ་
ཤེས་ཀྱི་བློ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་
ངོས་བཟུང་ནས་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག ཞར་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཚེ་ན་གཅིག་ནི་རྗེས་དཔག་དང་གཅིག་ཤོས་ནི་

བཅད་ཤེས་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ལ། འོ་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་གང་ལ་ཟེར། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ཟེར་རམ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། གཉིས་ཏེ། ཚད་མར་བསྟན་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྦྱོར་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དངོས་མེད་དུ་གཞལ་བར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དང་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྷུ་ཤཱཀ་ན་མེད་ཅིང་། རྒྱན་དང་ཉི་མར་བསྒྲུབས་ཤེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །འདི་ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འཐོབ་པའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གཞལ་བ་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེར་མི་

ཤ

ཉེར་ལྔ

༄༅། །སྣང་ཡང་དེ་ལ་མི་སླུ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་དེར་སྣང་བ་ཡིས་ནི་སྟོང་ཡང་དེ་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མེ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གང་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་མི་སླུ་བའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་ལས་དང་། རྟགས་འཛིན་ཟློམ་ཚོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རང་མཚན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ཞེས་པའོ། །འདི་རྟགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ནི་སྒྲུབ་བྱ་ལ་གཞན་ལས་ངེད་ཀྱི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་དུ་རུང་ལ། རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཅན་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་ཚད་མར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེར་བླངས་ན་རང་ངེས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་རྟགས་ཅན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སླུ་ན་འཁྲུལ་བར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་འཛིན་དང་རྟགས་ཅན་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཁྲུལ་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་གཞན་སེལ་དེ་དག་ལ་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཟློམ་ཚོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྟེ་དེའི་ཆེན

ཁྱབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་བྱེད་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་དེའི་ངོ་བོའམ་རྒྱུ་དག་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །གཞུང་འདིས་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱ་སེམས། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བ་དང་བྱས་པ་འཛིན་པའི་སེམས་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་མེ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་སླུ་བ་ལ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་བསྡུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་རྟགས་ཅན་དེའི་རྟགས་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་འཆད་མ་ནུས་པ་དང་། མེ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཆད་བཞིན་དུ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་དེ་ལ་འབྲེལ་པ་དང་དེ་ལ་སླུ་བའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པས་ནོངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ། དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གང་དུ་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དགག་པ་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་ཉིད་ལས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་གཞི་འགར་སྣང་རུང་གི་དོན་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ

༄༅། །ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཞི་འགར་གྲངས་རེག་དགག་པ་ཚ་རེག་དེའམ། ཡང་གཞི་དེར་གྲང་འབྲས་འགོག་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་གྲང་རེག་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གྲང་རེག་དེའི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚ་རེག་གི་དངོས་པོ་ཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་གཞི་འགར་གཞན་གྲང་རེག་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས་ཤེས་འདྲི། ཚ་གྲང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་གྲུབ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ཡང་གང་ལས་འདོད། ཚ་རེག་རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་ཡོད་པའི་ཚེ་སྣང་རུང་གི་གྲང་རེག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁས་བླངས་འགལ་བ་དང་རང་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་སུ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་སྒྲས་བརྗོད་ན་ཡང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སྣང་རུང་གི་ཆོས་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེས་དགག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་ནི་གཞན་ཡང་མཚོན་ཏེ། གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཚ་རེག་གི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ་ཅེས་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་

དེ༔ དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་རག་མ་ལས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གྲུབ་དོན་ནི། དཔེར་མཚོན་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་དེ་དུ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་བ་རང་
མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ན། ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་འབྲེལ། དེ་སྣང་རུང་གི་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དང་འཇོག
བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་འབྲེལ། དེ་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་འབྲེལ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དང་དུ་བ་ཚད་མས་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་དུ་བ་རང་མཚན་ལས
བྱུང་བས་དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་འཇོག་པའམ། དེ་ཡང་མེ་ལས་བྱུང་བས་མེ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བར་ཆ་ཤད་ཀྱང་རུང་བར་ལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚ་རེག་གི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག
ནུས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འཆད་ན་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བས་དེ་དང་མཚུངས་ལ། རྟགས་ངེས་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་ན་རྗེས་དཔག་དེས་མཐར་གྲང་རེག་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེད་བྱེད་ལས
སྐྱེ༔ དེ་ཡང་གྲང་རེག་ཡོད་པ་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ལས་སྐྱེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་གྲང་རེག་ལས་སྐྱེ་བས་ན་དེ་འཇུག་ཡུལ་གྲང་རེག་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཞེས་ཆ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྟོས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་

སྨ། ཤེར་ཕྱིན

༄༅། །བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟེན་དེ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དུ་བ་མེད་
པར་གཞལ་བའི་བློས་དུ་བ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། བཅད་འཇུག་མ་མཐུན་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་ལ་དུ་མེད་དུ་བཅད་པ་ནི། མེ་ཡོད་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའམ་དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་དང་
ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་རེག་ལ་གྲང་རེག་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་ནི་ཚ་རེག་མེད་ན་གྲང་རེག་ཡོད་དོ་ཅེས་འཇུག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་སོ། །དགག་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་འཆད་པ་དང་འཆང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། དགག་པ་ཉིད་
ནི༏ ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་གང་ལ་འཕྲོས་དང་། དགག་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་སྟོན་བྱེད་དུ་འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་བས་འདིར་འབད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལས་རྟོགས་ནུས་པ
ལ་བསམས་པའོ། །ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་བསྡུས་པའི་འཆད་ལུགས་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ན་དེ་ལྟར་མེད་ཅིང་། ལུགས་དེར་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར
རོ༏ །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཞན་པའི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་དགག་བྱ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཡང་དགག་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཅེ་ན། དགག་བྱ་དེ་ནི་འགོག་པ་ལ། འགལ་བ་གྲུབ་པ་དང་ཐབས་བཅས་པ་བཀག

པ་མེད་པར་ནི་དགག་བྱ་དགག་པ་ལ་ཚད་མར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། ངག་སྨྲ་བ་དེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངག་སྨྲ་བ་པོ་ཀུན་རིག་པ་ཞིག་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་པོ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་དུ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་ངེས་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ན། དབང་པོ་མི་གསལ་ཕྱིར་མ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དེར་རོ། །དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་ན་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན། འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དམ་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཏེ། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། གཞི་འགར་ཁ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་དང་། སྒྱུ་གུ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོད་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐབས་བཅས་བཀག་པ་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་ལྡོག་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་ཟླའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། ཆོས་

ཞ

༄༅། །ཚན་གྱི་སྐྱེད་དུ་མེ་སོགས་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་དགོས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དགག་སྒྲུབ་འབྲེལ་པ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་
ཆོས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་རུང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སོགས་པ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཞེས་ནི་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད། ཅེས་སོགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
ལོག་པ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། གལ་ཏེ་མེ་མེད་དང་དུ་མེད་དང་ཤིང་མེད་དང་ཤ་བ་མེད་རང་གི་ལྡོག་པ་ནི་རྣམ་པ་སྔེ་གཞི་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་ངེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ས་ཕྱོགས་སུ་སྣང་
རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེར་དེ་མེད་པའི་དོན་དེ་ནི་གནག་རྫི་མོའི་བར་ལ་གྲགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་
གཏན་ཚིགས་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་དགག་བྱ་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཞི་སྣང་མི་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུའམ་རང་བཞིན་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་མེད་པ

ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པས་སོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཁ་དོག་སྔོ་ལ་སྔོར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་འདིར་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་སོགས་འཛིན་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེ་ན། རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དེས་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཟུང་ཟིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཁ་དོག་རང་མཚན་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་བཟུང་ཟིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་ལས་སྔར་དབང་པོ་སྐྱེ་མངོན་སུམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞན་དག དྲན་ཤེས་ངེས་མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དོན་གཞལ་བྱ་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཉེར་ལེན་མངོན་སུམ་དེས་ཀྱང་ཁ་དོག་རང་མཚན་མ་བཟུང་བ་དང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་ནི་ཡིན་ཏེ༑ དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་གང་ཞིག དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་རང་མཚན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་ན་ངེས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན

༄༅། །ཡིའི་གཞན་སེལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཅད་པའི་དོན་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཅད་པ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་སྔེ་ཚད་མ་སྔ་མའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི་ངེས་པ་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་ངེས་དེ་མ་དྲངས་ན་རང་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་སམ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་སྐྱེས་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའོ། །གཅོད་བྱེད་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལ་འཆད་ཀྱི། ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་ལུགས་ཏེ། གཙོ་བོར་བོད་སྔ་མའི་འདོད་པའོ། །རང་ལུགས་དང་བར་ཁྱད་ནི་བོད་སྔ་མས་འཇུག་ཡུལ་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པར་འདོད་པའོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ངེས་བྱེད་ཚད་མའི་མིང་ཅན་དེ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། ངེས་བྱའི་ཚད་མས་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། སྔ་མ་དང་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྔ་མས་དེ་ལ་ངེས་པ་མ་དྲངས་པའི་དོན་གྱིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཚད་མ་སྔ་མས་མི་སླུ་བར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། ངེས་པ་མ་དྲངས་པས་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་ལ། སྔ་མས་བཅད་མ་ཟིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ངེས་ཤེས་དོན་མཐུན་འདི་ལ་བོད་སྔ་མས། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པ་དང་མི་སླུ་བའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད། གཞུང་དུ་ནི། སྔོ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན། །ཅེས་གསར་རྟོགས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ནི་མི་འདོད། ཅེས་སླུ་བར་བཤད་དོ། །གཞུང་གི་སྐབས་ལ་ལར། འཇུག་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བས་མི་སླུ་བར་བཤད། སྐབས་འདིར་ནི་འབྲེལ་ཡང་ཚད་མ་སྔ

མས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་སླུ་བར་བཤད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔ་མ་ཡུལ་གྱི་དང་ཕྱི་མ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་སླུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་སླུ་བ་ཙམ་དང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་། བཅད་ཞུགས་ཐོབ
གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སླུ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དབང་པོ་ལས་སྔར་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་དབང་པོས་ངེས་པ་དྲངས་བའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་ཀྱི། རྟོགས
པར་བཤད་ན་ཚད་བསྡུས་དང་མཐུན་ཀྱང་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་གི་ཆ་ཤས་དག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གང་དུ་བྱུང་ཡང་ངེས་པ་དྲངས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི
ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ལྟར་དེ་འདྲ་སྲིད་པ་ཅིག་ཁས་ལེན་ནའང་། སྣང་ལམ་ངེས་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་དོག་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་རྫས་གཞན་དུ་མེད་ན་སྒྲས་ཐ་དད་དུ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྫས་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་སྒྲས་བརྗོད
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་ན་དེ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་དོ། །ཅེ
ན། འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡི་རྟེན་ཁ་དོག་ནི་གྲུབ་པ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད། འབྲེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཁ་དོག་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དེ་མ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ

༄༅། །ལྟར་དུ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། སྔོང་གི་ཐ་དད་བཞིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྐབས་ལ་ལར་ཆོས་ཅན༑ སྐད་ཅིག་གི་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འབྱུང་རྟག་པར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་འདི་ལྟར། བྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མར་མེ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅིང་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པའི་ཚེ་ན་དུ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ནི། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ཤར་ཏེ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་དེའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུས་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་ནི་ས་བོན་མཐོང་བའི་བྱིས་པ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་རྨོངས་པར་གྱུར་ཏེ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་མྱུ་གུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་རྨོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་

ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཅིག་གིས་སེལ་ནུས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་སྒྲ་དེ་ལ་ནི་སེལ་ངོར་མ་བྱས་རྟག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ཡིས་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བློ་དང་། ཇི་ལྟར་བརྡ་བཏགས་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དཔེར་ན་བརྗོད་བྱ་རྗེས་ཐ་དད་ལ་རྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པ་ལས་ཡང་ན་སྔར་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་དྲོའི་ཁ་དོག་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཕྱི་དྲོའི་དུས་འདིར་ནི་སྔ་དྲོའི་ཁ་དོག་གི་འཇིག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། ནམ་མཁའ་སོགས་རྟག་དངོས་རྣམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པ། མི་རྟག ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དྲུག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་མེད་ནི་ཆོས་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་པོའི་བར་དུ་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་དེ་དང་འཕྲོ་འདུའི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་དང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ་མིང་ཅན་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ལུགས་དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་འདྲི། གལ་ཏེ་སྔར་མེད་པ་མ་འོངས་པ་དང་། ཕྱིར་མེད་པ་འདས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐའ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅེས

༄༅། །མ་ཡིན་ཞེས་འདྲི། དྲུག་པ་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐའ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ཞེས་སོགས་ཁྱོད་ལ་དྲུག་པའི་སྒྲ་དེ་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པ་ཞེས་མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཁྱོད་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྟགས་དང་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྣང་མེད་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལུགས་དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྣང་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུར་མི་འདོད་དོ། །ཅེས་གྲག་གོ །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཞེས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཚིག་གོ །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཕན་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི། ཕན་ཡོན་ཅན་རྣམས་ནི། རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རིལ་པོ་འདི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྣང་མེད་པ་དེ་གསར་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལས་དངོས་པོ་སྣང་མེད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དྲུག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་ན་དེའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བརྗོད་བྱ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
བློ་དང་ནི་སྒྲ་ལའང་ཆོས་ཅན། བྱས་སོགས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གང་ཞིག བྱས་སོགས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བོད་ཕྱི་མས་མི་རྟག་པ་ལ་དཔྱར་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་
བྱེ་བྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ། གཞུང་འདིར་ནི་ཞིག་པ་དང་སྐྱེ་རུང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་སོ། །མི་རྟག་པ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་ཡང་རང་གི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དང་། དངོས་པོ་མེད་
འགྱུར་བ་དང་མི་རྟག་ཅེས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཡོད་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དངོས་མེད་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུའང་མི་འཇོག་པ་
དང་། དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་འདུ་བས་སྦྲེལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་
ཐ་དད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མཐོང་བའི་རང་མཚན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་གཞལ་སེལ་དེ་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྔར་མཐོང་བའི་མེ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་

ཞུ

ཚ་བྱིའ

༄༅། །ཧློས་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་མཇལ་བའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་སྤྱི་འཛིན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྔར་གྱི་མེ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་མ་རྗེད་པར་ཐལ། དེས་དེ་འཇལ་བའི་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༏ འདོད་ན་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་མེ་དེ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྔར་གྱི་མེ་དེ་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བརྗེད་ཟིན་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་སྔར་ཁང་པའི་ནང་དུ་མེ་ཡི་རྗེས་མཐོང་ལ། མེ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
ཕྱིར༏ འདོད་ན་དེས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཚད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྔར་གྱི་མེ་དང་ཅིག་ཤོས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེའི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་ཆོས་
ཅན༏ གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡི་ཞེན་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་རྩོད་སྤོང་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་ལ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་དང་འཇུག་ཡུལ་

གཉིས༔ །རྣམ་གྲངས་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་གཞན་དེའི། །ལྡོག་པ་བསྒྲུབས་ཕྱིར་རྟགས་སུ་གྲུབ། །འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་པོ་ནར། །ངེས་མོད་མངོན་ལྐོག་དབྱེ་བས་གཉིས། །ཚད་མས་འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་དགོས་པའི། །ལུང་ཡོད་མིན་ཀྱང་
ཁས་བླངས་པས། །རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས། །འདོད་པ་ཚད་བསྡུས་མཁན་པོའི་ལུགས། །རྟགས་ཅན་ཚད་མས་ལྐོག་གྱུར་གྱི། །རང་མཚན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་མོད། །རྟགས་འཛིན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་དཔག་ཡུལ་ལ་སླུ་བ
མེད༔ །འབྲེལ་ཕྱིར་མི་སླུ་བ་ཞེས་པ། །ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མ་ཡིས། །སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་མ་ཡིན་པའི། །དོན་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས། །འབྲས་རང་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་བློ། །བྱས་དང་དུ་བ་ལས་སྐྱེས་མོད། །མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར༔ །དངོས་གང་ཞེས་པར་དེ་མི་འཆད། །རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། །འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡི། །ངེས་བྱེད་རྗེས་དཔག་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར། །ཕན་ཚུན་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག །ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡི། །སྒྲུབ་ཆོས
དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ངེས། །འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །རང་གི་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་ཀྱི། །དངོས་པོ་བསྒྲུབས་ཕྱིར་དེ་འཇུག་ཡུལ། །ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་དམིགས་ནི། །རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་བློའི། །རྟེན་ཡིན་དེ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱི། །རྟགས་དང་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག །མེ་དོན་གཉེར་བས་པ་ལྟ། །མེ་མིན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི །འཇུག་ཡུལ་མེ་ཉིད་ཡིན་པའི་དཔེས། །དེ་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཁ་དོག་རང་མཚན་མི་རྟག་པ། །སྤྱི་ཡིན་ཕྱིར

ཞ.

ཚོ་ཁྲིམས།

༄༅། །ན་རང་སྐྱེ་འདྲེས། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡང་། །ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན། །རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་ཀྱང་། །གཞན་སེལ་རྟོགས་བློ་རྗེས་དཔག་དང་། །ཚད་མ་མིན་
ལས་གཞན་མི་སྲིད། །ཁང་པའི་ནང་གི་མེ་རང་མཚན། །མངོན་སུམ་དང་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ། །དུ་བའི་རྟགས་ལས་དེ་རྟོགས་པའི། །རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་ཟེར། །དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཙམ་ཞིག །རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །
ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས། །དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་ཐལ་བྱ་རྟོགས་པ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད། སྣང་ཡང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དོ༔ །དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སོ་སོ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན། གནོད་བྱེད་
མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྗེས་དཔག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་སོ་སོའི་མིང་ཡང་འཛིན་ཏེ། མིང་དོན་ཐ་དད་མེད་

པའི་ཕྱིར། ལྷོ་ལྷིར་བ་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེའི་གཞུང་ལས། སྒྲ་ཡི་རྗེས་འཇུག་མ་རྟོགས་པའི། །ཤེས་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དང་ནི། །ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོས་རིག །ཅེས་སོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱོད་པ་པ་ན་རེ། དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཟེར༔ གྲངས་ཅན་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ། འདིའི་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རིགས་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་ཤེས་པའོ། །དེ་རེ་རེ་ལའང་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའོ། །འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ངོར་ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པ་ན་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ངོར་ནི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུས་གཡོགས་བྱས་ནས་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྲུབ་ནས་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ངོར་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ཤིང་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་དོན་འབའ་ཞིག

ཤ

ཚ བ ཞི

༄༅། །བསྒྲུབས་པས་ཆོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་ནས་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཚད་མའི་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན༑ མདོ་དེར་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་ནི། མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཕྱ་བའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་བྲལ་བར་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་སོ་སོར་རང་གིས་རྟོག་པར་རིག་དགོས་པ་ལས་དེར་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མིང་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་འཁྲོ་བ་བསྡུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཚེ་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སླར་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་ན་བོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ་ཅེས་རིག་དགོས་པ་ལས་སྔར་ཞེད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་བོ་བོའི་ཞེས་སོགས་དེ་ལྟར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ

ལ་གསུམ་ལས། རྟགས་དགོད་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་པོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་དེ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་རང་མཚན་བརྡའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཚེ་རང་མཚན་བརྡའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། མིག་ཤེས་ལ་དོན་སྣང་བཞིན་པའི་ཚེ་རང་མཚན་བརྡའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་ནི་དངོས་སུ་འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་འཇུག་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་སོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་དོ། རྟོགས་པས་ལོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལ་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཚེ་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བས་ཕུ་བའི་རྟགས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དོན་དེའི་མིང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་དང་དོན་དུ་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་བརྡ་འབྲེལ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ 502

༄༅། །མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི་དོན་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིས་དོན་རྣམས་རང་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མིག་ཤེས་ལ་ལྷོ་ལྷིར་བ་སྣང་བའི་ཚེ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་ཞེས་བརྡ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་དོན་རང་མཚན་སྣང་བ་ན་ཡང་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་པོ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཡིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱི། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་དམུས་ལོང་ལ་བུམ་པའོ་ཞེས་པའི་གཞན་ངག་ཙམ་གྱིས་ལྷོ་ལྷིར་བ་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྡ་འབྲེལ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་མིང་དོན་སྦྲར་ནས་འཛིན་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པའོ། །ཞེ་ན། བརྡ་འབྲེལ་མ་བྱས་གོང་དུ་མིང་དོན་སྦྲར་ནས་འཛིན་པ་ཅན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྲིད་ན་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་མཐོང་བ་ན་འདིའོ་སྙམ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་བ་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་མི་འཇུག་པའི། དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན་ཐག་ཁྲ་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་སྦྲུལ་འཛིན་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བླུན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ། འཇུག་པ་མྱུར

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐག་ཁྲ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཆད་ཅིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བར་བཅད་པས་སོ། །ཞེ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱིའང་ལུགས་ལ་རིགས་ནི་ཐ་དད་པ་འདས་པའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བར་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེས་བར་དུ་བཅད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་ཅན། དེས་བར་བཅད་ན་ཡང་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོར་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཐག་ཁྲ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལའང་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདས་པའི་རྟོག་པས་བར་བཅད་པའི་མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་སྟེ། འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡི་གེ་སཿ རའང་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་རམ་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ༔ དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བློ་ནི་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མི་སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་དྲུག་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཆར་དུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ན་གཟུགས་འཛིན་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་སྐྲ

༄༅། །འཛིན་སོགས་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མིང་གི་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་འདྲེས་པ་སྟེ་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡང་བར་ཆོད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་བ་སྟེ་ནང་འགལ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བར་བཅས་དང་བར་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་མྱུར་བས་རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་འཇུག་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་ཡིད་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་སུ་སྒྲ་ཡ་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལ་ལར་གཟུགས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཚེ་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཉེ་བ་ལའང་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ནུས་སུ་མེད་པ་གང་དེ་ཆོས་ཅན། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་པས་གཞན་སྒྲ་སོགས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་རྒོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩོད་པ་འདི་རང་རེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། སྤོང་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞན་དག་ཡིད་གཟུགས་ལ་ཆགས་དུས་སུ་གཟུགས་འཛིན་སོགས་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལྔ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། གཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ལ། དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་ངེས་པ

རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་ན་སྒྲ་འཛིན་སོགས་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ལྔ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་ཡང་དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྔ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལ་ཆགས་པས་སྒྲ་ངེས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཉམས་པར་འཆད་ནུས་ཀྱི། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་མེད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཉམས་པར་འཆད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ལ་ཆོས་མངོན་པ་བ་དག རྐྱེན་ཉེར་གནས་དང་ཡིད་སྔོན་སོང་གཉིས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་ནི་བློ་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སོང་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་སྒྲ་འཛིན་སོགས་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དང་སྒྲའི་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ཉིད་དབང་ཤེས་དེ་དག་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་མྱུར་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཡི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། སྲིད་པའི་བདག་པོ་སོགས་ལ་ལ་ན་རེ། རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོགས་པ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྱིས་པའི་བློ་བཞིན་ནོ། །བྱིས་པའི་བློ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བརྡ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་བྱིས་པའི་བློ

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ན་ལོག་ཤེས་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །བྱིས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་བརྡ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ། བརྡའི་
རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱིས་པ་ལ་བརྡ་ལམ་བྱས་པའི་ཡིད་ཡོད་པ་དེས་ན་ཕྱིས་བརྡ་དེ་འཛིན་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་བློ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་
ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔེ་བཀག་ནས་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་རྒོལ་བའི་ངོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིས་པའི་བློ་ལ་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་དབང་པོའི་བློར་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡོད་དོ་ཅེ་ན། ཇི་
སྐད་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་ལྷག་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བསྟན། སྒྲ་སྤྱིར་
རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རིགས་

སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་སོགས་དང་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱད་པར་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཏེ་དེ་དག་གི་མིང་དོན་རྣམས་སྔར་སོ་སོར་བཟུང་ནས་ཕྱིས་སྦྱོར་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་འདི་ལ་དོན་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པའང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་རྫས་གཞན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་འདི་ལ་གཞན་འདོད་པའི་སྤྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། རང་འདོད་པའི་སྤྱི་དེས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། སྤྱི་རྫས་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་འགྲོ་ཅན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པའི་སྤྱི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྟེ་མིང་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱེ་བྲག་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་མིག་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མེད་དེ། མིག་ཤེས་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རྫས་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་

༄༅། །ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྤྱི་གསལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་འཕྲོད་འདུས་སྦྲེལ་བའི་
རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་ཏེ། དབང་པོས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པ་རང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་དང་རིགས་པ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་
ཡན་ལག་ནི་ལྐུག་མ་མགོ་སོགས་དང་རྭ་གཉིས་བར་རྣམ་པར་བཅད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བ་ལང་ལ་རྭ་ཡོད་དོ་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཀྱི། འཕྲོད་འདུ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་ན་རྭ་ལ་ཡང་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན
གྲགས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་གྱི་མིང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྣལ་མ་རྣམས་ཐགས་བཟང་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་
བའི་ཚེ་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲས་བུ་སྣམ་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་འགའ་ཡིས་རྒྱུ་སྣལ་མ་ལ་འབྲས་བུ་སྣམ་བུར་སྒྲོ་བཏགས་པའམ་ཡང་ན

སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རྟེན་ནི་སྟོན་པ་ན་སྣལ་མ་གཅིག་ནི་ལོགས་སུ་བཀར་བར་བྱས་ལ། འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་ལ་རྒྱུ་སྣལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྣལ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ན་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྣལ་མ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་ཕན་གདགས་བྱ་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་ལྡིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་བརྡ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཁྱོད་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་གོ་བའི་ཤེས་པ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཡི་བརྡ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་པས་ནི་སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདུ་བས་སྦྲེལ་བ་བཀོད་ནས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། སྣལ་མ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་འདུ་བས་སྦྲེལ་བ་ན་དེར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། དཔེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་སྣམ་བུ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར། དེའི་གོ་བ། འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་སྣམ་བུ་ལ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་རྣམས་ལ་འཕྲོད་འདུ་མ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མི་རྩོམ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ནི་འདོད་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་མིན༔ །ཞེས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུས་མཉམ་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་སྣམ་བུ་མེད་ན་སྣམ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་པ་དེ་གང་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་སོ་སོ་བ

ཨ

ཚ ཞྲེ

༄༅། །རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་སྤྱི་དེ་ཡང་མེད་དགོས་པས་ཡུལ་དུས་སོ་སོའི་རྫས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྒྲ་ཅིག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ན། སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་གང་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མིང་འདོད་བརྒྱལ་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇོག་གོ །ཞེས་འཆད་པའོ། །གཞན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་སྐྱལ་མ་རྣམས་དང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་། བར་དུ་འབྲེལ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་བརྩམས་པ་དང་། ཕྱིས་དེ་ཡང་ཞིག་ནས་རྡུལ་སོ་སོ་བར་གནས་པ་དང་གསུམ་ལས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་མཐའ་ཞེས་ཟེར་ལ། བར་པ་དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པའི་རྫས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྫས་དེ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དེ་འཕྲོད་པས་འདུ་བ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཉིས་པོ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པས་སྣམ་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་དེ་དང་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་དྲུག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་འཆད་པ་དང་༑ ཡང་རྫས་དང་སྤྱི་སོགས་ཕྲད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཕྲད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་འབྲས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དེ་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཚིག་གི་དོན

དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དོན་འདི་ནི་གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཆོད་ཡོད་པའམ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་
ནི༑ སྤྱི་རྫས་གཞན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དུམ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་རྫས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྫས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དཔེར་དོན་སོ་སོར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་ལ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་
གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དཔེ་མི་འཐད་པ་ནི། དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལའང་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྫས་གཞན་དུམ་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་
པ་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བའི་བློ་ཀུན་རྟོག་པ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ནོ༑ །དང་པོ་ནི། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡང་བརྗོད་བྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན། ཁང་བཟང་དང་ཕྲེང་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྲེང་བ་དེ་ཁྲོད་ཀྱི་

སུ་ ༄༅། །རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཙཎྜན་ལ་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཕྲེང་བ་མང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན། ཕྲེང་བ་དེའི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཕྲེང་
བ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཆེན་པོ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྒྲ་ཉེ་བར་
བཞི་བརྒྱ་པ བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་སོགས་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པའི་རི་བོ་སོགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་མངོན་པར་འཇུག་པར་འདོད་པའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་
སོགས་ལ་འང་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གི་དོན་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རྫས་གཞན་གང་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང་སྟེ་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ 513
དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་དང་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ནོག་སོགས་འདུས་
པ་མ་ཡིན་པ་གང་ལ་བ་ལང་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། བུ་སློན་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་སོ། །ཞེ་ན། གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་

ཏེ༑ དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྡ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ན་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བརྡ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་འཛིན་
ལ་སོགས་པའི་སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་མིང་དང་། སྒྲའི་ཚ་ཤལ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱིངས་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་པས་ནི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཁས་ལེན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དོན་གཞན་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་
དང་༑ ལྡན་པ་དོན་གཞན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དེ་གསུམ་སྟེ་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་ན་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའོ། །གང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་
ཀྱང་༑ རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡི་ནི་དོན་གསེར་དང་དངུལ་གྱི་བུམ་པ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་དངུལ་གྱི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། བུམ་གསལ་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་
གསལ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་རྫས་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་སེལ་

༄༅། །ངོར་ཆུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཞིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲས་དངོས་མེད་བརྗོད་པས་རང་མཚན་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་བུམ་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་བྱེད་ཕྱི་རོལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རེག་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་བུམ་མ་ཡིན་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་དོན་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་བུམ་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ནི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ངེས་ནའོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་དོན་རང་མཚན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དག་ལས་བུམ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གཞན་བུམ་གསལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་མོད། འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ཅེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་གཞན་སེལ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་དེ་ནི་བརྡའི་དུས་སུ་མཉན་པས་བརྗོད་པ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གྱི་ཆ་གང་ཞིག་རྟོགས

པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་རྟོགས་ན་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་བརྗོད་པས་ཇི་ལྟར་དོན་རང་མཚན་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་བུམ་འཛིན་
རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་དོན་བུམ་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་བུམ་གསལ་རྣམས་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་
རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་སྲེ་བ་གོམས་པས་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། བུམ་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་གྱི་བློ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་
ན༏ གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་འགལ་བ་མེད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་རང་མཚན་དེའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞེན་པ་ཡིས་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དོ། །གཉིས་པ་
ལ༏ བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀུན་ཏུ་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡིས་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་
བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བུམ་གསལ་དེ་དང་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཉིད་འདི་དོན་བུམ་གསལ་གྱི་ཆ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བརྡའི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ

༄༅། །དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་གསལ་རང་ཉིད་མཐོང་བ་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་སྣང་བའི་དོན་དང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐ་དད་ཀྱང་གང་
ཞེས་པ་མན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ཀ་བ་སོགས་བརྗོད་བྱར་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ལ་ལར་གསེར་བུམ་སོགས་དེ་བརྗོད་བྱར
མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པ་མན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཆོས་ཅན། རྫས་དེ་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་
ཕྱིར༑ བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དང་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ཤེས་རྣམ་དེ་དག་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲཥ་བམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བུམ་མ་ཡིན་པས་ནི་ཟློག་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རྟོག་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་
དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ། དེ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་དེར་སྒྲུབ། དབང་ཤེས་ཅན་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་
དྲན་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྔར་མཐོང་བ་དང་ཕྱིས་མཐོང་བ་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་གཉིད་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཚེ་ན་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར

གྱུར་པ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་བརྡ་མི་འཛིན་ཞིང་། བརྡ་དྲན་ངེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་འང་མེད་དེ། གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་དང་། ཐལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ངེས་པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དབང་པོ་
ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཡིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲ་འགོད་པ་ངེས་ནའོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་ལ། ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་རང་
མཚན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཤེས་མཐོང་བ་ན། དེ་བློ་ཞེས་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་
ཡོད་ན་མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ལ། རྟོག་པ་རྣམ་གཞན་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འང་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་
ཏེ། མྱོང་བྱེད་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག རྟོག་མེད་དུ་འདོད་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་གི་མྱོང་བ་དགག གཞན་གྱི་མྱོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་ནི། དེ་མ་ཡིན་པར

༄༅། །ཐལ། ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་རང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དུས་མཉམ་རྫས་གཞན་གྱི་མྱོང་བ་
དགག །ཕྱིས་འབྱུང་རྫས་གཞན་གྱི་མྱོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱི་མྱོང་བ་གང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
གཉིས་གཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་སྐྱོན་གཉིས་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མྱོང་བྱེད་དེ་
ཆོས་ཅན། མྱོང་བྱ་དེ་ལ་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་དུས་སུ་མྱོང་བ་མེད་པ་ལ་དྲན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་ནི། ལྷས་བྱིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བློ་དང་གཞན་
གྱི་བློ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་གསུམ་པ་ནི། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་འདས་པ་ཙམ་གྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཡང་
འཇུག་པ་མ་ཡིན། རྟགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བླངས་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་། རྟགས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེའི་ངོ་བོར་ནི་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་

ཐག་པའི་བློས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱོང་བྱ་དང་སྤྱེལ་ནས་སྐྱེའམ་རྗེས་ཐོགས་ཁོ་ནར་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་སྔ་ཕྱི་བར་ཆོད་ཅིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱོང་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱོང་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོང་བྱའི་བློ་སྔ་མ་དེ་རྣམས་ནི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དང་དེའི་བར་དུ་སྐྱོང་བྱ་ཕྱི་མས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱོང་བྱེད་རྟོག་པར་ཁས་བླང་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བྱེད་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མངོན་སུམ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་ན་ནི་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པའང་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་མོད། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་རིགས་ཐ་དད་པ་ནི་རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་ལས

ཤ

ཞི་བ་ཞི

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པ་རྒྱུ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། སྒྲ་སྦྱོར་དང་དོན་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བརྡ་དྲན་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་བློ་ནི་བརྡ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་ནས་དབང་པོའི་བློ་དག་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྡ་དྲན་པ་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། བརྡ་དྲན་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དབང་བློ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་རྣམ་པར་གཡེངས་ནས་བརྡ་མ་དྲན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བརྡ་དྲན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་པ་རྟགས་གཅིག་ལ་ཐལ་ཆོས་འགལ་བ་ཅན་གཉིས་བསྟུད་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་རིམ་གྱིས་བརྡ་དྲན་དང་དབང་བློ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྔར་བརྡ་དྲན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་དུ་དབང་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག །ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་བློའི་

རྒྱུ་གཞན་གཟུགས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དབང་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བརྡ་དྲན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། བརྡ་བརྟགས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་འཛིན་ན། དེ་ལ་བརྡ་དྲན་པ་དོན་ཅི་ཡོད་དེ། བརྡ་དྲན་ནི་སྔོན་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་རུང་གང་ཞིག བརྡ་དྲན་ལོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མའི་མདོར། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །རང་རང་རིག་བྱ། ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱིས། བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་དུ་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག མདོའི་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་དུ་བཤད་པས། ལྷ་དབང་བློ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ལ་འཐད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་དེ། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ། །འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཕྱེ་ནས། །མ་འཁྲུལ

ཤུ ༄༅། །མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་སྲིད་ཙམ་ཟེར། །མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱི། །ཐ་སྙད་མཐུན་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བའི། །སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་མོད། །རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན། །དོན་

གྱིས་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་སོང་། །དེ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིས། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་གཟུར་གཉིས་ཀ །དོན་གྱིས་གྲུབ་བར་བྱས་པའོ། །མ་འཁྲུལ་བ་ཡིས་རིགས་མི་མཐུན། །མཐའ་དག་སེལ་བར་ནུས་མོད་ཀྱང་། །རྟོག་བྲལ་སྒྲུབ་བྱེད་མང་གསུངས་

ཉི པ༔ །རྟོགས་པ་ཧེ་སླེད་སྤྱང་བྱ་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་ཚད་མར་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་མེད་ཉིད་ཀྱིས་མི་སླུ་བར། །གྲུབ་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མི་སླུ་བའི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞུང་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། །གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འབད་པས་བསྒྲུབས། །དངོས་པོའི་

ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་གྱུར་ན། །ཚད་མ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་། །སླུ་བ་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་ཀུན་རྟོག་པའི་ཕྱིར། །འཁྲུལ་མེད་ཉིད་ཀྱི་གསར་རྟོགས་འགྲུབ། །མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཚད་མིན་གྱི། །རྣམ་

གཞག་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་མེད། །འཁྲུལ་པའི་གོ་དོན་འཕྲུལ་དང་ནི། །ལུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྙད་པ་ལ། །ངོས་འཛིན་མོད་སེམས་སོ་སོའི་ལུགས། །མངོན་སུམ་འཁྲུལ་ཞེས་གཞུང་ན་མེད། །སེམས་ཙམ་སློབ་དཔོན་ཡིད་ཀྱི། །མངོན་

སུམ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་དུ། །ཁས་ལེན་ཞེས་པ་དེ་ཡིས་དེ། །ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པའི་ལུང་། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་ཕྱུགས་ཀྱིས་ནི། །འཁྲུལ་པས་བསྙད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་ 523

པོའི་མངོན་སུམ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཚོན་བྱ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་བཞིན་
དུ་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱང་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་མོད། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ནི་ཡུལ་དེའི་མིང་གིས་མི་བརྗོད་ཅེ་ན། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་གྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་
པའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཁྱོད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བའང་རིགས་ཤིང་འོས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོར་མིང་གི་ཐ་སྙད་གང་ལ་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ
ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་ནས་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་བདག་འབྲས་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་པའི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད
དེ་དེའི་བདག་འབྲས་མངོན་སུམ་པ་འདི་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་རིགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ན། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་རྟགས
དེ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ནི་གཞུང་སྔམས་བསྒྲུབས་ཟིན་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་མདོར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཇི་སྐད་དུ། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན

ཨ

ཞི་ལྔ་བ

༄༅། །ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྲིད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གཞུང་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སྐོར་ནས། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་ལ་ལྷུང་འགལ་སྤང་བ་ལ། གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་འགལ་སྤང་བ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་བློ་དམིགས་པར་བཤད་པས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་འཛིན་པའི་བློ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཚོགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་དག་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི་འདབ་སྦྱར་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མཛོད་འགྲེལ་ལས༔ འདི་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེ་ཆོས

ཅན༔ ཚོགས་སྤྱི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཕྲན་གཞན་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་མེད་ལ། དབང་ཤེས་དེ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ལ་
དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དབང་ཤེས་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རགས་པ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་ན་གཞུང་འདིའི་
ཕྱོགས་སྔ་མར་སོང་སྟེ། ཚོགས་སྤྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་སྐྱོན་འགྱུར་མང་པོ་དག །ཅེས་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་ཀུན་དང་འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་
རྣམས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཆད་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཆད་ན་ཡང་། རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་བསགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བློ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པའི་དུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན༔ ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག །མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག །རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་མ་
ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་དོན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དེས་དེ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དངོས་དང་། དེའི་རྣལ་ལན་ལ་འཕྲོས་

ཆ་ ༄༅། །ཞེས་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཏིལ་སོགས་གཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྲའོ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིལ་སོགས་ཆོས་
ཅན༏ དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་མགྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་བཤད་བྱེད་པའི་རིགས་པ་
ཚད་མ། དང་མ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིན་པ་མགྱོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་འདི་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ། ཡི་གེའང་གཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏིལ་ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་བཞིན་དུ་
འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རིམ་མིན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་པ་མགྱོགས་པའི་ཕྱིར། བློ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་རིམ་མིན་དུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་ལ་ནི་རིམ་ལྡན་དུ་སྣང་བར་ཇི་ 527
ལྟར་འགྱུར་ཏེ་སྣང་དུས་མྱུར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དོན་ཀུན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་སྣང་བ་འདི་ནི་རིམ་མིན་ཁོ་ནར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་པ་མྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁྲའོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཡང་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བློ་

གཅིག་གིས་དུས་མི་འཛིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་བས། དེ་འགོག་པ་ལ། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་རྟགས་དང་། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས། དང་པོ་ནི། གཡོག་སྟེངས་ཀྱི་ཁྲའོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་ནི། དཔེར་ན་ནོར་བུ་དུ་མའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྡོག་པ་ནི། སྔོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣམ་བུ་ཁྲའོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྲའོ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། ཡན་ལག་གི་གཟུགས་ཁྲའོ་འབའ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་སྔོ་སོགས་སྤྱངས་པ་ཡི་གཞན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲའོ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ནི་ངོ་མཚར་རོ་སྟེ་དེ་འདྲ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་བཙོས་མའི་ཁྲའོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྲའོ་འཛིན་པའི་བློ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྲིད་ལས་གཅིག་ནི། ཡུལ་རིམ་ལྡན་དང་དོན་མང་པོ་དང་གཅིག་ནི་ཡུལ་རིམ་མིན་དང་། དོན་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དུས་མྱུར་བ་དང་དོན་མང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ནི་མཚུངས་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད། ཚུལ་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། གཡོག་སྟེངས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་དོན་དམ་གྱི་འཛེག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་མ

༄༅། །འཁྲུལ་བ་ལ་རགས་པར་སྣང་ན་དེར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་སྔོ་སེར་སོགས་རྫས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ལིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་བཀག་པའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཏིལ་དང་ཁྲའི་སོགས་རྫས་རེ་རེ་བར་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་སྣང་ཞེས་པ་ནི། སེལ་ངོར་ཡིན་གྱི། གནས་ཚོད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྡུལ་ཕྲན་དུ་གནས་ཤིང་། གནས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གཏད་པ་དེ་ཉིད་འཆར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཡིས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་སྐྱེད་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། །འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ལ་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་སོགས་སུ་སྣང་ཞེས་པ་ཡང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་གྲགས་པའི་ངོར་ཡིན་ཏེ། དེར་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རགས་པ་དང་ཡིད་འོང་སོགས་བློ་ཆོས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་གང་གིས་འགྲུབ་སྟེ། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྣང་བས་ནི་དེར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་སྟེ། རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི

529

རྫས་རྫོམ་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ན་རི་མོ་ཁྲའོ་སོགས་བློམ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་ཀྱང་དེའི་ལྡན་པ་དེར་སྣང་ངོ་། །ཞེ་ན། རི་མོ་ཁྲ་བོའི་ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྲ་བོའི་ལྡན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཁྲའོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སོགས་རེ་རེ་བ་ལ་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ་བློ་རྟོག་པ་ཡིས་འདི་ནི་སྣ་ཚོགས་སོ་ཞེས་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་འཛིན་པར་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་སེར་པོ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ནའང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །ཡིད་གཟུགས་ལ་ཆགས་དུས་སུ་སྒྲ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་གཞུང་འདིས་ཀྱང་གནོད་དོ། །འདིར་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་དེའི་རྡུལ་ཕྲན་དུ་མའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཆར་དུ་སྣང་བ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཆད་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་གི་ལུགས་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་རྡུལ་ཚོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཟུགས་རགས་པ་གཅིག་མངོན་གསལ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས

ཤུ

ཤེར་ཕྱིན

༄༅། །སྤུ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་གཞུང་ཉིད་ན་གསལ་བར་བཞུགས་ཀྱང་། བོད་ཕྱི་མས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་སྐབས་བཅོལ་ནས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་
ན་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རྫས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་དབང་བཙན་པར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་
ངོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། གོང་དེར་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཁས་བླངས་ནས་དབང་ཤེས་རྟག་པར་འགོག་པ་ན། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས་
གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དག་ཆ་མེད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པ་ན། ཕྱིར་རྒོལ་བ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན་རེ་ཞིག་བློ་ཁྲ་
འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་སྟེ་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་བུའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་བསྟན་པ་
དང་༏ མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་དེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རྣམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། རྣམ་

པ་བདེན་མེད་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཀའ་ཐམ་མར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་

སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བསྟན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བཞི་སྟེ། ཕྱི་དོན་

བདེན་མེད་དུ་བསྟན། རྣམ་པ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྣ་མས། ཁྲ་བོའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་

པས་འདོད་ལན་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་ཞེས་བྱེད་དུ་རྣམ་པ་དེ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཞེས་པ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་འགྲུབ། །གཅིག་དང་དུ་མ་

བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དོན་མེད་ངེས་ན་རྣམ་པའང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པས་བསམ་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་མའི་

རྣམ་པ་དང་བྲལ་ལ་ཞེས་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དོན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ 532

༄༅། །དངོས་བསྟན་དང་། མཚོན་དོན་ལ་བདག་དང་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་མོད། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་
གཅིག་ལ་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བློ་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྣེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཚད་འབྲས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་
དང་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་རྒྱས་པ་ཕྱེད་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་འགྲེལ་མཛོད་པ་རང་གི་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐོགས་མེད་མཆེད་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །ཞེས་འཆད་པ་འདི་
ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་རྣམ་པ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་ན། དེ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་དངས་ཅི་བྱ་སྟེ་འགོག་པར་མི་ནུས་ནའང་རིགས་པ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་
ཤེས་པ་ལ་རིགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་བདེན་མེད་མེད་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཏེ། སྔོ་
སོགས་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡི་ཆ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་གསལ་རིག་གི་ཆ་ནི་ནང་འཛིན་རྣམས་ཡིན་

པས་བདེན་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་ལྟར་གནས་ཤིང་སྣང་བ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བོད་ཕྱི་མས། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་གཞུང་འདིའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་ནས་སྐབས་འདིར་ཤེས་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྒོན་ནས། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་དང་། ཡང་ཤེས་པ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་བྱེད་དུ། ཇི་ལྟ་སོགས་དང་། གཅིག་ལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འབྱེད་མོད། འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་གཅིག་པུར་འདུས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་ཅེས་པ་ཡང་རྣམ་རྫུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་པའམ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྲིད་དུ་བསད་པ་སྟེ། གཞུང་དེ་ནི་འཛིན་རྣམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་དངོས་མེད་དུ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཅོད་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གང་རུང་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་འདང་ཉམས་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། མེད་ཕྱིར་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་བོད་ཕྱི་མས། གཉིས་ཀ་འདང་གི་འབྲུ་གཉེར་བ་ན། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། །ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གཉིས་ཀ་ཉམས་ཤེས་ཟེར་མོད། ལུགས་འདིའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་མཐོང་བ་དག་གི་དོར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྲེལ་བའི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་དེ་

ཞ ༢༦༧

༄༅། །ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དགག་གཞིར་བྱས་ནས། དགག་བྱ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དངོས་བསྟན་དང་། མཚན་དོན་ནི། བདག་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིར་གང་ཟག་བདག་འགོག་གི་རིགས་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་ངོ་། །མདོར་ན་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ཀ་གསལ་བར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དབུ་མ་ཆེན་པོར་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱན་མཁན་པོ་དང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་། རྗོག་ལོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་མཐར་ཐུག་དབུ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་སྟོང་གི་ཚུལ་ལམ། གཞན་སྟོང་ཁོ་ནར་ངེས་ཤེས་ནི་བརྟག་དགོས་ཏེ། གཞུང་གི་སྒྲི་བབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བྱམས་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་གནས་སོ། །རང་སྟོང་གི་ཚུལ་ཡང་གཞུང་འདིར་བསྟན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ནི་འཆད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་བཤད་ཅིང་། དེའི་དོན་ཀྱང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་འང་མི་གནས་པ་ལ་ནི་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་གཞན་སེལ་དང་ཀུན་བཏགས་སུ་འདུས་པས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པའི་ཆོས་མངོན་པ

535

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་བཀའ་འབུམ

དག་ཏུ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞིབ་མོར་ཤེས་དགོས་པའི་གནས་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་གང་ཡོད་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཐོན་པར་གྱིས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤོང་གི་འཇིགས་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྔ་པོ་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་ཐ་དད་ཀྱང་བསླད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ནོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དང་པོ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། ཞེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་བཀའ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། གཉིས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་དགོངས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉེན་པོ་ལ་དགོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པས་མི་གནོད་དེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་

༄༅། །པ་མ་ཡིན་ལ། མེད་པ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །འདི་ནི་ཇི་སྐད་དུ། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དུ་མ་སྤྱུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕུང་པོ་སོགས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་དེས་ཀྱང་ཕུང་ཁམས་སོགས་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། འདི་ནི་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་གོ །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་དང་གཅིག་གོ །ཞེས་སོགས་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཆ་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། མེད་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེ་ནི་བྱ་བྱེད་སོགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དབང་ལས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ་པོ་འདི་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་བྱེད་དུ་ཀྲུན་མཁན་པོ་འཆད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འགྲིག་ཏུ་རུང་ཙམ་དུ་ལྟའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ན་བཀའ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེར་དེ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོངས་གཞི་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས

བསླད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་རང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཕ་རོལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་བྱིས་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བསླད་པ་དག་མེད་ན་བྱིས་པ་སོགས་དེ་ནི་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྲིད་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ངེས་ན་རེ་ཤིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་གླང་ཆེན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཐབས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས་ཏེ་དེའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་གོང་དུ་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལ་དང་། དགོས་པ་ནི་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོ་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་བཀའ་བར་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྲ་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན

༄༅། །ཏེ། ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟོག་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཤེས་པ་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་རིག་གིས་མྱོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་ཁྲོའི་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་
གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདི་ནི་སྔོན་པོའི་ཞེས་སོགས་སུ་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རྣམ་དེ་བཞིན་ནོ། །རས་ཁྲའོ་སོགས་ལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡན་ལག་གི་ཁྲའོ་ནི་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཐ་དད་མེད་པ་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་ཁྲའོ་རྫས་གཞན་མཐོང་བ་མེད་དེ། ཚད་མ་དང་བྱེ་བྲག་པའི་ཁས་བླངས་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་ཁྲ་རྣམས་དེ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ནས་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས་རྣམ་བདེན
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པས་མདོ་སྡེ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ལ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མ་བཏབ་སྟེ། དེ་མི་འདེབས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པ་དང་དེ་ལྟར་དུ་འདི་སྐབས
ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྣང་ཞིང་། དེ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣང་ངོ་ཞེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་འཆད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐར

གསལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་སྤྱ་ཕྱི་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་གསུམ་ཀ་ལ་མཐུན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བློ་གཅིག་གིས་རྡུལ་ཕྲན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་དག་གཅིག་ཆར་དུ་དབང་བློའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་པའི་དཔེ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་ཚོགས་པས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བློ་དབང་ཤེས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་དེ་ནི་བློ་དེ་ཡི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅིའང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདིས་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་སོ་སོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་དག་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་ནས་དེ་ལྟར་ཚོགས་པའི་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་རྡུལ་ཕྲན་སོ་སོ་བ་དག་དྲི་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཇོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤ

༄༅། །དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་ཡང་གནས་ཚོད་ལ་རྡུལ་ཕྲན་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་འཆར་བར་ཁས་ལེན་གྱི། ལིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཅིག་ཆར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་ཉིད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རགས་པར་སྣང་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་སེལ་ངོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ངས་སྔོན་པོ་རགས་པ་དེ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་སོ་སོར་མང་པོ་དག་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་སྤྱི་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ལ། ནོག་སོགས་གཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་བློས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི༔ བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ནོག་ལྐོག་ཤལ་སོགས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཆར་དུ་གཟུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དུ་མ་མི་འཛིན་ཡང་། གཙོ་བོ་བ་ལང་དེ་ཡོན་ཏན་རྣལ་སོགས་པ་དག་དང་གཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན་ཡང་། མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་ཡན་ལག་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་རྫོགས་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་ཀྱང་། ནོག་ལྐོག་ཤལ་སོགས་བ་ལང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་དོན་ལ་གནས་པས་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་ནོ། །ཞེ

དབུ

ན༏ ཡོན་ཏན་རྣ་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་དོན་ལ་ལྡན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་རྟོག་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་རྣ་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
བ་ལང་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལ་ལར་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་བློའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར
ཏེ༏ བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་དངོས་པོ་གཞན་སྣམ་བུ་སོགས་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣམ་བུ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀུན་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྫས་འཛིན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡོན་ཏན་དམར་པོ
ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བུམ་སྣམ་སོགས་རྫས་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འགྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་འདི་དག་གི་འབྲེལ་པ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ
ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་ཡང་བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་ནི་རྡུལ་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་ཏེ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བཀོད་པ་ཅན་རྡུལ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་བཟུང་བར་དེས
བཀོད་པའི་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི། མདོར། དུ་མའི་ངོ་

ཤ་
ཀ་ཉེ་

༄༅། །ཕོའི་ཆོས་ཅན་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་རང་རིག་བྱ། ཞེས་སོགས་མཚན་པ་གཉིས་པོའི་དོན་འཆད་བྱེད་དུ་འང་སྦྱར་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་བྱེད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་གིས་འཆད་པ་ལྷུར་ཡིན་ལ། འདིར་བརྟགས་པ་ནི། དུམའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་རྫས་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་། རྫས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དབང་པོས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་གཞུང་དོན་དུ་གསལ་བས་གོང་དུ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལྡོག་པ་དུམ་ངོས་བཟུང་། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྫས་དུམ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་དུམ་འང་འཛིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་མ་བྱས་པ་གང་དང་རྟག་པ་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་ལས་སེལ་ངོར་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་པ་ཅན་སོ་སོ་བ་དེ་ནི་ལྡོག་པ་དུམའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལྡོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་བ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བ་རང་མཚན་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་རང་མཚན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ན་དཀར་སོགས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅི

འདྲ་བ་དེ་ནི་སྒྲ་ཡིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་རྣམས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། རྟེན་བདག་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པས་གསལ་མི་
གསལ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་འཁྲུལ་པ་ལྔ་པོ་དེ་གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་ཐམས་ཅད་བཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒོ་ལྔའི་
སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་བདག་རྐྱེན་ནི་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། གཟུགས་དང་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པས
རང་མཚན་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བ་ལང་རང་མཚན་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ
རང་མཚན་པ་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ཆོས་ཅན། གཞན་ཡང་མཚོན་ཏེ། བ་ལང་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
བ་ལ་རིགས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་སྤྱི་རྫས་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་བློ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བ་རང་

༄༅། །མཚན་པ་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། རང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་ནི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ། །བརྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོག་མེད་དུ། །འགྲུབ་མོད་རྫས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡང་། །དབང་པོས་འཛིན་ན་རྟོག་པར་འགྱུར། །དེས་ན་རྫས་རེ་རེ་བ་ཡི། །རྣམ་པར་སྣང་ཕྱིར་རགས་པའི་མིན། །རགས་པ་མཐོང་དང་རགས་སྣང་ཞེས། །བྱ་བ་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ངོ་། །དབང་པོས་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ཡང་། །རྟོགས་མི་ནུས་ན་རགས་པ་ཅི། །གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་མང་ཚོགས་པ། །མིག་གི་ཤེས་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡུལ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ལ། མདོར་ནི། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་རྣ་བ་ཕུག་པ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་མངོན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་དེ་ཚད་མར་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་མངོན་གྱིས་སྔར་མྱོང་བའི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་པ་དང་། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས

ཅན། ཡིད་མངོན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྔ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དུས་དེར་འདས་པ་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྔར་མ་རྙེད་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་
དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཏེ་གཞལ་བྱ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་དང་མི་སླུ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་
དབང་པོ་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་སམ་གཞན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དག་ནི་གཞལ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ། འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་རྟག་པའི་མངོན་སུམ་ལས་སྐྱེ་བའི་བློ་འང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་
དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་
རྐྱེན་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་གཅིག་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེས་གཟུང་ཟིན་འཛིན་ན་ཉེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་དང་། གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་ཡང་། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་རྐྱེན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བསྐལ་བའི་དོན་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་དང་། གཟུང་ཡུལ་རང་དུས་སུ་འདས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱིས་གཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཕན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ནི་ཕྲོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་དོན་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཟུང་དོན་ཡིན་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དང་དུས་མཚུངས་པར་བཅས་པ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་འབྲས་བུའི་སྔར་ཡོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔར་མེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་བྱུང་བས་ཀྱང་ཕན་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔར་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་དེ་ནི་ནུས་པ་མེད། ཕྱིས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ནི་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མི་མཚུངས་པ་ཐ་དད་པས་ན་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་དུ་འཇོག་པ་ལ་དུས་མཚུངས་མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་བཟུང་བར་ཤེས་པས་སོ། །འོ་ན་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱུ་གང་ཡོད་ཡུལ་དུ་ཡང་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། དུ་མ་ཉིད་

ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་གང་གི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྔོ་རྣམ་པ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཡིད་
མངོན་འདི་ལ་ཡིད་དབང་གི །ཁྱད་པ་སྡེ་བདུན་གཞུང་ན་མེད། །མངོན་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀུན། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོར་བརྟེན་ཞེས་ཁྱད།། །ཡིད་དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་དང་། །ཚོགས་དྲུག་འདས་མ་ཐག་པར་ཁྱད། །འདིར་ནི་རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་ལྔ་པོ། །འདས་མ་ཐག་ལས་གཞན་མི་སྲིད། །རང་དུས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། །འདས་མ་ཐག་ཆེ་བདག་པོར་བཏགས། །བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ནས། །བདག་པོར་འདོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། །རང་དུས་རྣམ་པར་ཤེས་ཁམས་དང་། །
འདས་ཆེ་ཡིད་དུ་ཁྱད་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་ལན་ཕྱི་མས་དུས་མཉམ་པའི། །རྒྱུ་འབྲས་བཀག་པའི་འཕྲོས་གང་ན། །གཟུང་ཡུལ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། །དུས་མཉམ་མིན་ཀྱང་རྒྱུ་ཞེས་སྨྲས། །མངོན་སུམ་འདི་ཡི་རྐྱེན་གསུམ་པོ། །ཚང་ན་དུས་དེ་ཉིད་དུ་
སྐྱེ༔ །རྐྱེན་གསུམ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །དབང་དུ་བྱས་པ་གཞུང་འདིའི་ལུགས། །དེས་ན་འགྲོས་གསུམ་པ་ཉིད་དུ། །ངེས་པ་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་དང་། །ས་སྐྱ་རྗེ་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས། །ཞེས་སྨྲར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
ལ༔ །མདོ་ནི། ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་རིག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ཚང་བར་སྒྲུབ། རང་རིག་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དེ་དག་ཉམས་སུ

༄༅། །སྐྱོང་བའི་རང་རིག་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོང་བྱ་དེ་ལ་བརྡ་བྱེད་པར་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་
དད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་མཚན་གཞི་ནི་ཤེས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་བཞིའི་ནྲྀས་དྲངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཕྱི་ལྟའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ནི་རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་
འདིར་མི་བགྲང་སྟེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱི་བྲག་པ་བདེ་སོགས་ནང་གི་སེམས་པོར་འདོད་པ་དགག གྲངས་ཅན་བདེ་སོགས་ཕྱིའི་སེམས་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་བྲག་པ་འགའ་
ཞིག་ན་རེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་རིགས་སྟེ། ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱ་ར་གྱུར་པའི་སེམས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་
འགོག་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ། རང་རིག་པར་སྒྲུབ་པ། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་རིག་པར་ཡང་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཅེས་
ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་

བཞིན་ཅན་ནི། དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་རྐྱེན་དོན་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་རྣུང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་སེམས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་ཡོད་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ༔ གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་བོ་ནི་རྐྱེན་གསུམ་ལས་ཤེས་པར་སྐྱེ་ལ། བདེ་སོགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་བེམས་པོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བདེ་སོགས་དེ་སྐྱེ། གཞན་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བློ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདེ་སྡུག་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལ་ལ་གསལ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་རང་གིས་རང་མི་རིགས་ན་གཞན་གྱིས་རིག་པར་འདོད་དགོས་པས་འདི་ལ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་བ་དགག གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སམ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བདེ་སོགས་མྱོང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ཡིན། རིམ་གྱིས་འཛིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་སོགས་མྱོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ

༄༅། །ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བར་བཅད་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དེ། འཛིན་པ་མགྱོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་
ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གཟུགས་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་བདེ་སོགས་སྐྱོང་བ་མེད་པ་ཅེས་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་མགྱོགས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱོང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དགག སོ་སོར་ངེས་ཀྱང་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ
ནི༔ གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་བོར་ནས་བདེ་སོགས་སྐྱོང་ངམ། མ་བོར་བར་སྐྱོང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་དེས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་འཛིན་པ་བོར་ནས་བདེ་བ་ལ
སོགས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཟུགས་སོགས་གང་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བས་བློ་དབང་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་སོགས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མ་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་པ
དང༔ བརྟགས་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཆར་དུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་ནའི་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར
དང༔ བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་ངེས་ཕན་པས་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དབང་ཤེས་མ

འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རེས་འགའ་སྔོ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱུའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ནི་མ་བཟུང་བར་དེ་སྐྱོང་བར་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུའམ་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན། ཞེས་འདྲི། དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛིན་ནོ། །ཞེ་ན། བློ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེས་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་མེད་པར་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོང་ན་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནམ་ཡང་མིག་གིས་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནང་གི་ཡན་ལག་བདེ་སོགས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་དོན་འབའ་ཞིག་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གོང་གི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་ནི་ནང་གི་བདེ་སོགས་དེ་ཡོད་པ་ལས་བློ་དབང་ཤེས་དང་བདེ་སོགས་སྐྱོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་གཉིས་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཤེས་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དག་ནི་གཅིག་ཆར་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་འདོད་མི་

ཤ

༄༅། །འདོད་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དམིགས་རྐྱེན་སོ་སོ་ལས་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་ཡང་འགལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་སོགས་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་ན་ཡང་། ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བདེ་སྡུག་འགལ་བ་ཡི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མི་ཤེས་པ་སྟེ་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཅིག་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་འཁུག་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་མི་མཐུན་པ་དང་མཐུན་པའི་རྐྱེན་གཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་སོགས་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་རིག་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་འཚོས་པ་སྟེ་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྣང་བ་དང་རྣམ་པ་དེ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པའི་བདེ་སོགས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེས་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མྱོང་བར་བཤད་དེ། དོན་གྱི་

བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྔོན་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དངོས་སུ་མ་རིག་ཀྱང་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། འགའ་ཞིག་སྣ་གྲངས་ཅན་ན་རེ། བདེ་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་ན་དེ་ཙམ་ལྟ་ཡི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བར་སྨྲའོ། །དེ་དགག་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དགག ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་དགག སེམས་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པར་མ་ཟད་གྲངས་ཅན་དེ་ཡི་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཐ་མི་དད་དེ། ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གོམས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལས་བློ་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གལ་ཏེ་བློ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་འདྲི། གལ་ཏེ་

༄༅། །བློའི་བདེ་སོགས་དང་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ནི་ཐ་དད་པ་དག་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་བདག་ཤེས་རིག་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ༑ རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་ཀུན་གྱི་ཟབ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཟུང་འཛིན་ལ་རིགས་མཐུན་པས་ཁྱབ་པ་བཀག་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་རིགས་མཐུན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རིགས་གཅིག་དགོས་ན་བློ་དང་བདེ་སོགས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཁྲངས་ཅན་བློ་དང་བདེ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་སྐྱེས་བུ་དང་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བདེ་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡིན་ཏེ། མྱོང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། གང་གི་རང་བཞིན་མྱོང་བ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་མྱོང་བྱམ་ཡིན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བློ་ལ་གནས་པའི་བདེ་སོགས་དེ་མྱོང་བ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་རིག་གོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་

རྟོག་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་། དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་པའི་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་བློའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་འདི་གང་ཡོད་དེ། ཡུལ་འདོད་པ་དེ་དང་དོན་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་མཐོང་གི ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་བློ་རྫས་གཞན་ནི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་སྦྱོང་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་བློ་སྦྱོང་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པས་རྣམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་
ཕྱིར༏ དཔེར་ན་ལྕགས་མེར་བསྲེགས་པའི་ཚེ། ལྕགས་གོང་དང་ནི་མེ་རྫས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་དེར་མ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྦྱོང་ན་གཅིག་ཡིན་པ
དང་༏ གཅིག་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་འདིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དེར་ཆོས་ཅན། ཐ་
དད་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟེན་ཅི་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་དང་དགའ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན། བློ་སྦྱོང་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་གསལ་བར
གྱུར་པའི་ཚེ་སེམས་བྱུང་ལྷག་མ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་ལྷག་པར་གསལ་བས་སེམས་བྱུང་ལྷག་མ་རྣམས་བསྒྲིབས་ན་ཡང་

556

ཨཱ། ས་བྱིར

༄༅། །སེམས་བྱུང་ལྷག་མ་རྣམས་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུན་དག་ལ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་
འདིས་ནི་གཙོ་འཁོར་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་ཁས་བླངས་ན་ནི་གཞུང་གོང་མ་དག་དང་འགལ་ལ། མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་བསྒྲིབས་ན་ཡང་ཞེས་
པའི་ཤུགས་ལ་གཅིག་གསལ་བ་དེའི་ཚེ་གཞན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་ལ་སྨྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རེ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མ་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲེན་པའི་དེ་མ་ཐག་
རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། དཔེ་ལ་ཡང་མི་ལྷུགས་འདྲེས་པའི་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་གཉིས་ཀའི་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་གཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་བཞིན་ནོ། །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོ་
གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ན་འཁོར་རྣམས་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཞེན་བློའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་བདག་རྐྱེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གཟུགས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་དམིགས་རྐྱེན་དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག

དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་དམིགས། གཙོ་བོ་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྔ་པོ་སོ་སོར་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་ནས་སིམ་གདུང་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་སེམས་
གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ལྔ་པོ་ལ་ནི་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་ཤིང་། དེའི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས། མངོན་སུམ་བཞི་ཡི་གྲངས་ངེས་ཆོ། །རང་རིག་འཛིན་རྣམས་ཁོ་ན་སྟེ། །རྐྱེན་གཉིས་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་ཕྱིར། །དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་དང་མི་མཐུན། །ཕྱིར་བལྟའི་མངོན་སུམ་རང་རིག་ཏུ། །འདོད་པ་རྣམ་བདེན་ལུགས་ཡིན་ཏེ། །བྱེ་
བྲག་སྨྲ་དང་རྣམ་རྫུན་པས། །རྣམ་པ་སྐྱོང་བྱར་མི་འདོད་ཕྱིར། །དབང་ཡིད་གཉིས་པོས་དོན་རིག་པ། །མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མདོ་སྡེ་པས། །ཀློག་ནམོ་དང་སེམས་ཙམ་པ། །ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དང་། །དེ་ལ་
ཚད་མས་ཁྱབ་གྱུར་ཀྱང་། །རང་རིག་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་གྱི། །གཞི་མཐུན་ཙམ་གྱིས་དེར་མི་འདོད། །འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །འཛིན་རྣམ་ཅན་ཕྱིར་རང་རིག་པ། །ཡིན་ཀྱང་རང་རིག་མི་ཟེར་ཏེ། །མཚོ་ལས་སྐྱེས་དང་མཚོ་སྐྱེས་
བཞིན༑ །རྣམ་རྫུན་པ་ནི་འཛིན་རྣམས་ལས། །གཞན་པའི་ཚད་མ་མི་འདོད་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་འདོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །ཤེས་བྱ་མེད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གིས། །ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཀུན་མཁྱེན་

༄༅། །ལས་གཞན་གཞལ་བྱ་ལ། །ཚད་མར་གྱུར་བའི་བློ་མི་འདོད། །ཅེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། །མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ ཕྱིར་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ཚང་བ་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཚང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་དྭ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བས་རང་ཡུལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བློ་ནི་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྲིད་ན་རྨི་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དྲན་པ་དེ་གསལ་བ་དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་འཇིགས་པ་དང་མྱ་ངན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་ཀུན་པོ་རྨི་བ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེས་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་གང་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཏུ་བསྒོམས་པར་གྱུར་པ་ལས་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་གོམས་བྱ་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་

འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་གཙང་བ་ཀེང་རུས་དང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་བློ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་
ཡོད་པ་དེ་ལ་སྔར་ཚད་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་སླུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྒོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་ལ། ལྷག་མ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་ཅན
དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བསླད་པ་སྟེ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི། མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེར་
བླ་མ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བསྟན་པ་ནི་དེའི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སོ། །མ་འདྲེས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱི་གོ་བ་ཡིན་ལ། ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་གོ །ལུགས་འདིར་ཡང་བདག་མེད་པ
གཉིས་ཀྱི་དོན་འཛིན་མེད་དགག་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་ནི་བསྡུས་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སེམས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བདག་མེད་པ། །རང་མཚན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་མངོན
སུམ་ནི། །ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་གཞུང་དང་འགལ། །སྣང་བཅས་སྣང་མེད་གཉིས་དབྱེ་བའི། །ལུང་ཁུངས་གསལ་པོ་བཙལ་བྱ་ཞིང་། །སྣང་བཅས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལ། །བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཇི་སྙེད་པ། །རང་

༄༅། །རིག་ཉིད་དུ་བཤད་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྦྱོང་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ན་རྟོག་པའང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་བཞག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དོན་སྤྱི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱི་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་ནས་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིག་ཅིང་དེའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་དང་། བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རྣམ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེལ་ལོ། །ཡུལ་ཅན་དེས་རིག་བྱ་ནི་སྤྱམ་དེ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དེར་ཞེན་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་བརྡ་རྟེན་ཅན་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྟེན་དབང་པོ་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་

561

རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་རྟོག་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་བཤད་ནས་འདིར་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་དང་། མདོར་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བའི་དགོངས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྟོག་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་ན་མདོར་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་དང་ནི་ཞེ་ན། མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱེ་ཚན་དུ། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པོ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ༑ གཉིས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་སོགས་ཕྱི་མ་བཞི་སྐྱེ་ཚན་དེར་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔམ་གཉིས་ཉིད་དེར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྔམ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཅི། རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྡ་རྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་མངོན་སུམ་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡི་དོན་དྲན་པ་མེད་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འདིའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་དང

༄༅། །ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འདིར་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་། སྤྱི་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའོ། །སྔ་མ་ལ་འདིར་བརྡ་རྟེན་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག གཞན་ལུགས་དགག སླར་ཡང་རང་ལུགས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ནི་བཞི་པར་བསྟན་པའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་དེ་ཚད་མའི་མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་ཏེ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་དེར་ནི་ཉེ་བར་གནོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་ཆུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དམིགས་གསལ་གྱི་གོ་བ་ནི། གོང་དུ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་ནས་དེར་ངེས་སམ་སྙམ་པ་ལ། འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་རྣམས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པས་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚོགས་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས

བཞེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞེས་ཕལ་པ་དེས་ཚོག་མོད། རྟོག་པ་དྲུག་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་སྣང་དུ་འཆད་པ་ཅི་སྙམ་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྟོག་མེད་དུ་འཁྲུལ་པ་དང་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པས། དེའི་ངོར་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པ་
ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་སོགས་ནི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་དེའི་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཞེས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་དགག །དམིགས་གསལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི༏ ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རབ་རིབ་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡིད་རྟོག་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཟླ་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྨིག་
རྒྱུ་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་ཆུར་གཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་དེ་ཡིས་རྟོག་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རབ་རིབ་བཅས་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དགག་པ་ལ། ལུང་གིས་
དང་༏ རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། མིག་གི་དབང་པོའང་སྔོན་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་ནི་འགལ་
བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུང་དེས་ཤེས་པ་དེའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ནི་རྟོག་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་དཔྱད་

༄༅། །ནས་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་དོན་ནི་སེམས་ཙམ་པས་དོན་སྣ་བ་ལ་སྨྲས་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འདོད་ན་རྒྱུ་ཡིན་པས་སམ་དེར་སྣང་བས་དེར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མིག་གི་དབང་
པོ་འང་དེར་འགྱུར་ལ། སྣང་བ་འང་དགོས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་འཆད་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་བརྟེན
པའི་ཤེས་པར་འཇོག་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི། གལ་ཏེ་གང་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་སྔ་མ་འང་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་སྟེ། དབང་པོ་འགྱུར་ན་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་བཞི་ལས། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་འདིར་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་དབང་པོའི་
འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རེས་འགའ་དབང་པོའི་བསླད་པ་ནི་ལོག་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་པའི་ཡིད་རྟོག་བཞིན་ནོ། །སྦྲུལ་ལོ་ཞེས
བརྗོད་པ་དག་གིས་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འཇོག་ནུས་པ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་

པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་བློ
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀར་ཡང་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ
དེའི་དོན་དུ་འང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བོད་བསྡུས་མང་པོའི་སྤྲིན་ཚོགས་ཀྱིས། །རྣམ་བཤད་མཁན་མང་མྱུན་པར་བྱས་གྱུར་པ། །རིགས་པར་གསལ་བའི་སྣང་བྱེད་བགྲང་ཡས་པས། །རྣམ་འགྲེལ་ཉིན་བྱེད
ལན་མང་འཆར་བྱེད་ཤོག །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། །ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཞག་དངོས་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་
ལ༔ གཉིས་ཏེ། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་སྦྱར་བ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །
བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ཀྱི། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས

ཆ

༄༅། །ཏྲེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱུའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དེ། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེར་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་དང་
བྱེད་པ་གཉིས་གསལ་བར་བསྟན་ནས། ལས་སམ་གཞལ་བྱ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངེས་མ་བཟུང་ཡང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་མཚོན་པར་ནུས་སོ། །མདོ་དེའི་དོན་ནི། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ནས། །སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོའི་བར་
གྱིས་བསྟན་ནོ། །ཡང་མདོ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཤེས་པ་ནི་སྣང་བ་གཉིས་པར་སྐྱེ་སྟེ་རང་གི་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །སྣང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས། དེར་ནི་རང་རིག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱ་བ་དང་འབྲས་བུར་གསུངས་ཀྱི། དེའི་བྱེད་པའམ་ཚད་མ་འདི་དང་སྦྱོར་ཞེས་ནི་མ་བཤད་ཅིང་། ལས་སམ་གཞལ་བྱ་ཡང་ངེས་བཟུང་བ་མེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་དོན་རིག་གང་ཡིན་ནས་སྨྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་
བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྐང་པ་དང་པོའི་དོན་དང་། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་རྐང་པ་གཉིས་པའི་དོན་བསྟན་ནོ། །གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཕྱིར་ལ་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་
མོད༏ ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་འདི་སྦྱོར་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཡང་མདོར། གང་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གཞལ་བྱ། །ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ

ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ཉིད་འདིའི་ཚད་མ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ནི་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་དོན་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཚད་མའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་ནི་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོའི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཇལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེར་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སམ་གཞལ་བྱ་དང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མའམ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་གང་དང་སྦྱོར་གྱི་གསལ་ཁ་མེད་མོད། གོང་དེར་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་མེད་པའི་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དེ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །མདོ་དེའི་དོན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོའི་བར་དེ་གསུངས། དེ་ཡན་ཆད་དུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཡོན་བྱུང་སྟེ། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་གང་ཡང་དོན་རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་ལས་གཞན་གཅིག་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཡང་མདོར། གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། །འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས། དེར་ནི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀའི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། གོང་གི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པོ་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་སྦྱོར་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་པའི་དོགས་པ

༄༅། །ཐལ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་འདོད་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དང་། །ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཞལ་བྱར་ནས་ཚད་འབྲས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཚེ་སྩམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། ཕྱིམ་རྣམ་རྫུན་པའི་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ། །གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་གཞག་སྔོན་མ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། རྣམ་རྫུན་པས་མི་འདོད་དེ། གཟུང་རྣམ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པས་སོ། །རྣམ་གཞག་ཕྱིམ་དེ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་འོ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་གཟུང་རྣམ་དང་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དང་གསུམ་པོ་གང་གཞལ་བྱར་བཞག་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རང་རིག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཅིག་གཞུང་དུ་གསལ་བ་དང་། དེའི་ཚེ་ཚད་མར་ནི་གཟུང་རྣམ་གཞག་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་བཞག་པ་གསལ་མོད། དེ་དུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་རིག་གསུམ་དང་ཚད་མ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དོན་སྨྲ་བ་དང་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ནི་དོན་རིག་གོ་ཆོད་པོ་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་མི་སྲིད་པས་འབྲས་བུ་ནི་རང་རིག་ཁོ

ནར་ངེས་སོ། །རང་རིག་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟ་བའི་དང་། ནང་ཁོ་ནར་བལྟ་བའི་འོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པ་རང་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ གཟུང་རྣམ་དང་གསལ་རིག་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནི་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཛིན་རྣམ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་རྣམ་ལ་ཕྱིར་ལྟ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་ནི་འཛིན་རྣམ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་མི་
སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་མི་སྲིད། རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་ན་འཛིན་རྣམ་དང་རང་རིག་ཁོ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འབྱེད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྣ་གཅིག་ཚང་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པ་ལ། མཐོང་བ་ནི་བྱ་བ་དང་། མིག་ནི་བྱེད་པ་དང་། བཞུགས་ལས་སུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉེན་པོས་
སྤང་བྱ་བཅོམ་ཞེས་པའི་ཚེ། གཉེན་པོ་ནི་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་ནི་ལས་དང་། བཅོམ་པ་ནི་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱས་པས་འཚང་རྒྱ་ཞེས་པ་སོགས་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་འདྲ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
ལ༑ དེ་དག་ལ་ནི་བྱ་བྱེད་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་ཤས་ཆེའོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཚ་བས་ན་འདི་ནི་མེའོ། །བསིལ་བས་ན་འདི་ནི་ཆུའོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དང་ 570

ཤ

༄༅། །རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ལས། གཞུང་འདིར་ནི་སྔ་མ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་དཔེར་བྱས་ནས། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་
བྱེད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཆོས་གསུམ་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ། མིག་རང་ཉིད་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའོ། །དེའི་ཚེ་ན་བྱ་
བྱེད་དངོས་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་གཟུགས་མཐོང་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་མིག་དང་གཟུགས་གཉིས་ལ་ཡང་བྱ་བྱེད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་བྱ་བ་དངོས་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་བྱ་བྱེད་དུ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱ་བྱེད་དངོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོ། །བསྟན་བཅོས་སུ་ནི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་ལས་ཏེ། བྱ་བྱེད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འབྲས་བུ་དོན་རིག་དང་རང་རིག་ཆོས་ཅན། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ཚང་སྟེ། རང་ཉིད་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན། བྱེད་པ་པོ་དོན་འདྲ་བ་དང་འཛིན་
རྣམ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབར་བཞིན་པའི་བུད་ཤིང་དེ་རང་ཉིད་འབར་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུའི་དབང་དུ་གྱུར། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་འབྲས་ཆན་ཚོས་པ་ལ་

ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དཔྱད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་རྟོག ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་རྣམ་བདེན་པའི་འབྲས་རྟོག ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པ་རྣམ་རྫུན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་བཞག གཞན་ལུགས་དགག རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ཚད་མ་ཙམ་དང་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་འབྲས་བུའམ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རྟོགས་པ་དང་། ཡིན་ལུགས་ལ་རང་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་ཚད་མ་དེ་དང་དེས་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་གང་༏ དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལས་སམ་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་ནི་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འཇོག་ནུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་བསྟན་ནས། དོན་རྟོགས་འཇོག་ནུས་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས་ཤེ་ན། དོན་རྟོགས་འཇོག་ནུས་པ་དེ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཙམ་དུ་ནི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་གང་རང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ་དོན་རྟོགས་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་རྟོགས་པའི་བདག

༄༅། །ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དག་ལ་དོན་རྟོགས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རིག་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡི་ཤེས་པ་འདི་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པར་ནི་
ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་ངེས་པ་དེ་དོན་རྟོགས་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། དོན་རྟོགས་འདི་ཡི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་ནུས་པ་གང་ལས་སྔོན་པོ་འདི་དང་སེར་པོ་འདི་རྟོགས་པའོ་ཞེས་འཛོག་པར
བྱེད་པ་ཡི་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སོ། །གོང་གི་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་
ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་དོན་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་འཛོག་ནུས་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཚང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ
བྱེད་ནི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་ཚད་འབྲས་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡང་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དོན་འདྲ་བ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་ལས་དོན
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དོན་འདྲ་བ་དེ་དོན་རྟོགས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ཚད་མ་དེ་ནི་དེའི་ལས་ཏེ་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བས་དོན

མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དོན་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་རང་གི་ལས་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། མངོན་སུམ་བདག་ཉིད་དོན་རིག་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་བུའི་གཟུགས་དེ་རྒྱུ་ཕ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བདག་ཉིད་འདྲ་བར
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་བུའི་གཟུགས་དེ་ཕའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལྟ་བུར་སྣང་ཞེས་པ་དོན་དུ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞེས
པ་མདོ་སྡེ་པའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་བཤད་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་གོལ་བར་གྱུར་པ་མང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན་དོན་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྔོ་
འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ཚང་སྟེ་ཞེས་སྦྱོར་བར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་གཉིས་པོ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར
སྤྱོད་པ་བས་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། རྒྱལ་སྤོགས་པ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དབང་དོན་འབྲེལ་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་ཚད་མའོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ཆོས་

ཤ

༄༅། །ཅེས། དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་དང་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་ནི་འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་སྟེ་འཇོག་བྱེད་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ནི་བྱེད་པ་དབང་
སོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ཡང་ཐམ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་རྟོགས་ཐ་
དད་དུ་འབྱེད་པར་ནུས་པ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀུན་གྱི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་འདི་དང་སེར་པོ་འདི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་གང་ལས་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་
རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སུན་འབྱིན་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་
གོང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བློ་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་སྟེ་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
གཉིས་ཀ་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པའང་མི་འདོད་དེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣ་རེའི་བྱེད་པ་ཅན་ལ་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་ཕྲུག་པ་ལ

མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དོན་མེད་དེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བློ་གཉིས་པོ་ནི་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་གཉིས་པོ་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་ཆ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡང་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་བུམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་དེ་བུམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་དང་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས། ལྔ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །ཞེ་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ནི་དོན་རྟོགས་འཛིན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་ནི་དོན་རྟོགས་འཛིན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེའི་དངོས་པོ་སྔེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་དོན་དེ་ཕྲད་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་དོན

༄༅། །རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པར་ནུས་པ་དེ་དོན་རྟོགས་པ་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁྱད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་ཆོས་
ཅན༑ གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་ཏེ། ལྡོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་འམ་རྫས་སུ་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དོ། །བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། ངོ་བོ་
གཅིག་ཅིང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོས་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་མེ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པོ་འདི་འབྲས་རྟོག་འདི་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཞར་བྱུང་ཡིན་གྱི། གཞུང་དཀྱུས་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གསུང་བ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་མཆོག་ཉིད་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་བྱ་བྱེད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བས་དོན་རྟོགས་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་དང་། མདོ་སེམས་
སོ་སོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་ཁྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ནས་དོན་སྣང་གི་མངོན་སུམ་རང་རིག་ཏུ་སྒྲུབ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ནས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་རང་རིག་པར་སྒྲུབ་

པ༔ དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དོན་རིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་རང་རིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དྲི་བ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དྲིས་པ། དོན་རིག་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲུབ་
བྱེད་གང་གིས་དོན་རིག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འདྲིའོ། །འདི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་དུ་འདོད་མཚན་གཞི་མི་འགོག་པ་འདི་ཅི་ཡིན། ཞེས་ཀྱང་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་ལ་དྲིའོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། འདྲ་བས་དོན་རིག་པར་སྒྲུབ་མི་
ནུས༔ སྐྱེས་ལ་འདྲ་བས་དེར་མི་ནུས། ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པས་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དེ་འདྲ་བ་ལས་དོན་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་འཁྲུལ་པས་སོ། །རྟགས་འཁྲུལ་པ་ནི། གཟུགས་
འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྡུལ་ཕྲན་དུ་གནས་པ་དེ་དག་གང་གིས་ན་ཁྱོད་ལ་རག་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད་དེ། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་དོན་དངོས་
དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རགས་སྣང་ཚར་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་རགས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །ཚད་གྲུབ་ཏུ་བྱས་ན་མངོན་སུམ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་

ཞུ ཀུན་བཏུས

༄༅། །ཏེ། གནས་ཚུལ་རགས་པར་མི་གནས་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་ནི། འདྲ་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་དེ་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུས་མ་ངེས་པའོ། །སྔར་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པར་འདོད་ན་འདིར་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཚུལ་བསམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དོན་དེ་སྐྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །འཕེན་ཚུལ་སྔོམ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་བརྟག་དགོས་ཤིང་། འཕེན་པ་པོ་སེམས་ཙམ་པར་འདོད་ན་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཁས་བླངས་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་བཅས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་རྐྱེན་གསུམ་ཀ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོང་བར་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད། རང་དུས་སུ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་། །སྒྲ་འདི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བློ་ངེས་ཤེས་ནི་སྐྱེས་པ་སྔ་གསུམ་ཚོགས་པ་ངེས་དོན་སྐྱོང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་གང་གིས་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྣང་བ་དོན་དང་མཐོང་བ་དབང

ཤེས་དེ་དག་གི་ཉེ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྟ་བ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་མཐོང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་མཐོང་ངོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་དོན་མཐུན་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་དོན་འདི་སྨྱོང་བའི་གྲུབ་བྱེད་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འགོད་དེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་འགོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱིར་རྒོལ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ན་དྲི་བ་འདི་ཡང་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་དོ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་པས་དོན་ངེས་པའི་བློ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་ངས་རགས་པ་མཐོང་ངོ་སྙམ་པའི་ངེས་བློ་ལོག་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེའི་ཉམས་སུ་སྨྱོང་བྱ་ནི་སྨྱོང་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། སྨྱོང་བྱེད་དེ་ཡང་རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་སྨྱོང་བྱེད་འགའ་ཞིག་གི་ནི་སྨྱོང་བྱམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་དེས་དོན་མ་རིག་ན་དངོས་ཀྱི་རིག་བྱ་གང་ཞེ་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་སུ་སྨྱོང་བྱ་རྫས་གཞན་མེད་དེ། དེའི་སྨྱོང་བྱ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ

༄༅། །དེས་ན་འོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་དང་པོ་དེ་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་གཉིས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔོན་བྱེད་དེ་ལ་འང་སྔོན་བྱེད་ཇུས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་བྱེད་ཇུས་གཞན་འདོད་པ་དེར་ཡང་སྔོན་བྱ་ཇུས་གཞན་ལ་བརྟགས་པའི་
བརྟུད་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མཚུངས་ན་སྔོན་བྱ་ཇུས་གཞན་མེད་པའི་སྔོན་བྱེད་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དུ་སོང་བས་དེས་ནི་སྔོན་བྱེད་རང་ཉིད་གསལ་བ་དང་རིག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་བྱེད་ནི་ཡིན་ལ། སྔོན་བྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ༑ །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོན་སུམ་གྱིས་དོན་རིག་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་སྔོན་བར་གྱུར་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་རྟོག་པའི་ངོར་སྔོ་
སོགས་སྔོན་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སོགས་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པས་སྔོ་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་སྔོན་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བློ་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་
ཅན༑ བདག་རིག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྔོན་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མ་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་རང་གི་ངོ་
བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །སྐབས་འདིར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་སྔོན་བྱ་ཇུས་གཞན་དང་། རང་ལ་སྔོན་བྱེད་ཇུས་གཞན་ཡོད་པ་ནི་བཀག་མེད། དེ་ཙམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་ཁེགས་པའི་

ཕྱིར༔ དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དང་ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གཉིས་ཀ་བཀག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འགྲུབ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་རིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ། རང་རིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དོན་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཤད་པ་དང་། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། ཤེས་པ་དེའི་རིག་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་ན་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་ཏེ་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་འཐད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྲ་ཤད་སོགས་དང་དེའི་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བམ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་རིག་པས་རྣམ་པར་བསླད་པ་ཅན་ཇི་ལྟར་བློ་འཁྲུལ་བས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འདི་ཡི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེའི་ཚེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་རིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་རང་རིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དེས་ན། རྣམ་བདེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཞན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤང་པ་གཉིས་པོ་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཡིན་མོད། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྣང་བ་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ

༄༅། །དང་། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲོང་བར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་བདེན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། དེས་དེ་སྒྲོང་བ་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་སྒྲོང་བར་གྱུར་ཅེས་འཆད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འོ་ན་བློ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་རམ་མ་ཤར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་
རུང་སྟེ། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྲེ་སྦྲུ་ལའོ། །གལ་ཏེ་བློ་ནི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཞེ་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་དེ་ཡོད་མོད། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཕྱིའམ་གཞན་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན་
ལ༔ དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་མཐོང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་ན་གཅིག་ཤོས་མི་འཛིན། གང་རུང་དེ་འཛིན་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་
ལྟར་ཤེས་པ་ན་རྣམ་པ་དེ་དོན་ལས་མ་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྣང་བ་དེ་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ངོ་། །གསུམ་
པ་ནི། འོ་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་གི་བློ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ངེས་ཏེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་ནི་ཤེས་པ་སྔ་མ

འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི། མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ནས། འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ནི་དོན་འཆད་པ་ནི། ཤེས་པས་དོན་མི་རིག་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དེ་ལྟར་དུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྡེ་འོག་ནས་ཀྱང་གསལ་ལོ༔ །ཤེས་པ་གཅིག་པུ་འདི་ཡི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་པོའི་ནང་ནས་མྱོང་བ་རང་རིག་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དོན་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྟ་དབང་བློས༔ དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་མངོན་སུམ་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པ། ཕྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། **དོན་སྣང་གི་**ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེའམ་ཕྱིར་ན་འདོད་མི་འདོད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡི་ཡུལ་གཞན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། **སྐབས་འདིར་ལྟ་དབང་བློས**། དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

༄༅། །བཤད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དགོས་དང༌། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ཚད་མས་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེའམ་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ནི་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཚེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་མི་སྣང་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཁྲུལ་བའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགལ་བ་མེད་དེ། དོན་འདིའི་བདག་ཉིད་ཏེ་རྣམ་པ་འདོད་པའི་ངང་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མྱོང་བར་གྱུར་ན། འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེས་ཀྱང་སྐྱེ༑ སྣང་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དོན་རིག་པར་ནི་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་ལྟ་དབང་བློས། ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་ཚིག་དེ་ལ་འཁྲུལ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་དུ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་ནས་དེ་འཆད་པའི་ངལ་བ་མང་མོད། ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་གཞུང་འདི་ཡན་དུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། དོན་རིག་པ་ནི་རྟོག་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི༑ མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་པའི་མཐས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་འདོད་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་རྟོག་གཅིག

པོ་དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལངས་པའི་ཚད་འབྲས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་སུ་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་
རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་
དང་༑ དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་
གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ཁས་བླངས་ན་ཡང་གཟུགས་གཅིག་པུ་དེའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་པོ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྟ་བའི་དགྲ་དང་གཉེན་གྱི་དབང་ཤེས་སོ་སོས་ཐ་
དད་པར་ནི་མི་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་གཅིག་པོ་དེའི་ངོ་བོར་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་པོ་དང་བྱེ་སྨྲ་དང་གྲགས་པའི་མིང་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཕེན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་
བའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་

༄༅། །གཅིག་པུ་ལ་ལྟ་བའི་དཔྱ་གཉེན་གྱི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་གཅིག་པུ་དེ་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དབང་གིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་དེས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར། མི་འགྱུར་ཞེས་པ་གཉིས་པོ་ཁས་བླངས་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཚད་བསལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གང་རུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་བློ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ལ་འང་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་འཁྲུལ་བར་བྱས་པ་ལ་སྔར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བློ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གནས་ཁང་སོགས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདིར་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱིའི་རྩོད་གཞི་ནི་ཕྱིར་བལྟའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་སྔ་མས་ནི་དེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་འགོད་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བཞིན་པའི་ཚེ་དེ་དང་དེ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མས་ནི་སྣང་བ་རྟགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཕྱི་མས་དོན་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན

སུམ་གྱིས་དོན་དེ་དང་དེ་མཐོང་བཞིན་པའི་དུས་དེར་འདོད་མི་འདོད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དོན་གཅིག་དུ་མར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ལ་དོན་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ནི་མདོ་སེམས་སུས་ཀྱང་ཚད་གྲུབ་ཏུ་མི་བྱེད་
དེ༑ དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྣང་བར་འདོད་ཀྱི། ཡིད་འོང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བར་མི་འདོད། སེམས་ཙམ་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
གིས་གཟུགས་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱི་ཡིད་འོང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར། སྣང་བ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་པ་ཕྱོགས་སྔའི་ནང་དུ་བྱུང་ཡང་འདོད་པ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ཡང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཉིད་འབྲས་བུར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་མྱོང་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟོས། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
ཞེས་འཆད་པ་དེ་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་དང་། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་སོགས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་འབྲས་རྟོག་གི་འཇོག་ཚུལ་
གཉིས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་དག་ཟེར་རོ། །

༄༅། །མདོ་སྡེ་པས་སྨྲས་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་འདི་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་འདིའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་
དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མཐོང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལས་དོན་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཀྱང་ཚོག་གོ །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི་འཛིན་རྣམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཕྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྣམ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཏུ་འགལ་བའི་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་རྫས་གཞན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་
ངོ་། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་དོན་རིག་པར་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྔོ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུར་དོན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཆོས་ཅན་གནས་ཚུལ་ལ་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་བློ་ལ་ནི་གནས་པའི་
དོན་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུང་རྣམ་དེའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་རང་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྔོ་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དོན་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ནི༑ དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་འདོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར
ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོན་འདིར་བཤད་པ་རང་སྟོན་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ
རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་རིགས་པས་དཔྱོད་པས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྷས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་བསམ་པ་ནི་གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ནས། འདི་ཡན་ཆོད་ཀྱི་གཞུང་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས། དེར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་རྟོག་གསུམ་ངོས་བཟུང་ནས། མདོ་སྡེ་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པོ་དེའི
བར་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཅིག་བསྟན་པ་དང་། གཅིག་པུ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པའི་འབྲས་རྟོག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་མོད། ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འབྲས་རྟོག་གཅིག
ཡོན་དང་། དོན་སྨྲ་བས་རང་ལུགས་སུ་འཆད་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚང་མ་གཅིག་ཡོན་བྱུང་གི་གཞན་མེད་དོ། །སྐབས་འདིའི་འབྲས་བུ་འཇོག་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་དང་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་དོན་རིག་པ་ཞེས་སྨྲ་རབས་པ་ཀུན་གྱིས

༄༅། །འཆད་མོད། དེ་ལྟར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་གཞུང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའི་ཚེ་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དེའི་གོ་ཆོད་པ་ལ། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་འཕངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དོ། །བོད་ཕྱི་མས་སྐབས་འདིར་དོན་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འཆར་མི་འཆར་རྩོད་གཞིར་འཇོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ནི་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པས་དེ་མི་འགོག སེམས་ཙམ་པས་ནི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་ཡང་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་འདོད་པ་ལའང་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་དེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དོན་ཇི་ལྟ་བར་འདོད་ཀྱི། ཡིད་འོང་སོགས་དེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར༔ གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་དུ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དོན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དོན་དངོས་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་དང་འདྲ་ནའང་རུང་༔ དོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་སེལ་ངོར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ནོ། །ངག་དོན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་གཞལ་བྱ་དང་དོན་རིག་འདི་ནི་མདོ་སྡེ

པའི་མཐར་ཐུག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་འབྲས་རྟོག་འདི་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་གཞུང་དུ་ཁས་བླངས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཁྲུམས་སོ། །འདིར་ལྟས་དེ་ཡང་གཞན་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་པས་
འདི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་འཆད་ཐ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་མི་གཏོད་ཅེས་པ་དེའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་མེད་ལ་དོན་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཉིད་དེའི་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་དུ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། འདོད་དུ་ཆུག་ནའང་དོན་སྣང་གི་ཚད་མ་དོན་དངོས་རྟོགས་སུ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་འགོག་པར་ནི་གཞུང་འདིས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་པ་ཉིད་
ལྟའི་བསམ་པ་སྟེ་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་ན་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་ཏེ། དོན་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་
རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་རོ། །ཞེ་ན། ཐལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་བདེན་ལན་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་དོན་འཛིན་པ་དེ་འདྲ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་གོང་དེ་རམ་དཔྱད་པ་དང་དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེད་ཐེན་པ་དེ་ལྟ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར

ཤུ ཁྱེད་ཞི་ཕང་

༄༅། །བཞག་པ་དགའ་འཆད་ནུས་སམ་ཞེ་ན། ལན་ལ། གཉིས་ཏེ། བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཚུལ། སྣང་བ་དེ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བློ་གཅིག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་མྱོང་བ་རང་རིག་པ་གསུམ་པོ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་དུམ་སོགས་རྟ་གླང་དེའི་གཟུགས་
དང་བྲལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་སྦྱར་བ་ནི། འཇིམ་དུམ་སོགས་དེ་དག་མ་བསླད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་སྔ་མ་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་ལྗོངས་ན་རྫས་ཆུང་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རིག་པ་གསུམ་པོ་དག་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་འཛིན་རྣམ་འཇལ་བྱེད་དང་
རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་གསུམ་པོ་བློ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ཏེ། རྣམ་རྫུན་པས་ནི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གི་མྱོང་བྱར་མི་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་
པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། གཏན་ཚིགས་

དགོད༔ ཚོད་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཅིག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གཅིག་ཏུའམ་དུ་མར་བདེན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཁྲ་འཛིན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་བདེན་ན་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་ནས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་སྣ་ཚོགས་ལ་གཞན་ཉིད་ཉམས་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྲ་རྣམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་པོས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མའི་རིགས་པ་གང་གིས་གཟུང་རྣམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན། གཟུང་རྣམ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དངོས་པོར་མེད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར༔ གསུམ་པ་ནི། གཟུང་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་བདེན་པར་འཁྲུལ་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་རྫུན་ལ་ཆོས་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་རྒྱུ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འཛིན་རྟེན་བདག་གི་ངོར་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཟུང་བ་བདེན་རྫུན་འདི་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་དེ་མེད་དེ། འགྲོ་བ་འདི་ལ་གཟུང་བ་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཟུང་བ་རྫུན་པ་ལ་རང་

༣༥ ༄༅། །བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་འདི་འང་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། ནང་གི་བསླད་པ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའི་འཁྲུལ་པ་དེ་ནི་ཉེས་པ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་
བས་ན་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་རྣམ་ཤེས་པར་མ་གྲུབ་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཆོས་
ཅན། འཛིན་རྣམ་དེ་རང་རིག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བློ་ནི་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ཀུན་བདག་རིག་པར་འཇོག་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་
མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་གཞལ་བྱ་དང་འཛིན་རྣམ་འཇལ་བྱེད་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་རྫུན་པ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའམ་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་
ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཀུན་རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལའང་
ཆོས་ཅན། བདག་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་མྱོང་བར་རུང་བ་དེ་ལྟར་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་འཛིན་

རྣམ་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པ་ཚད་མའོ། །ཞེས་རང་རིག་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་བློ་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་
བདག་ཉིད་དེ་ལ་རང་སྒྲོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཚད་མ་དང་རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། རང་རིག་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱ་གཉིས་ལས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་དང་པོའི་ཆ་བཟུང་ནས་ཚད་མར་བཤད་ཅེས་པའོ། །དེ་དག་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས། འབྲས་བུ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དང་། །མི་སླུ་བ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་། །འགྲུབ་ཕྱིར་ལོགས་སུ་དེ་མ་བཤད། །རྟོགས་ལ་རང་རིག་དོན་རིག་སྟེ། །དོན་རིག་པ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། །གྲགས་པ་ཉིད་
ལས་གཞན་མེད་ཕྱིར། །རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་མེད། །དོན་འདྲ་བ་ལས་དོན་དངོས་སུ། །རྟོགས་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། །མི་སླུ་བ་ལས་དེ་སྒྲུབ་པའང་། །གཞུང་འགྲེལ་དག་ནས་བཤད་པ་མེད། །འབྲས་བུ་རང་རིག་གཅིག་པུ་ལ། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས། །གཞལ་བྱ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་མི་སྲིད། །རང་རིག་པ་ལ་གཉིས་མེད་དང་། །གཉིས་སྣང་ཅན་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཚད་འབྲས་རྣམ་གསུམ་གཞུང་བཞིན་སྦྱར། །གྲུབ་མཐའ་མདོ་
སེམས་དབུ་མ་པ། །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། །རྒྱུ་ཡིན་ཤེས་པ་མཇལ་བ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། །གཉིས་མེད་ཤེས་པ་རྟོགས་ལས་ཕྱེ། །ཞེས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། གཉིས་

596

༄༅། །ཏེ། ཚད་མ་ལ་འཕྲོས་ནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཕྲོས་ནས་བློ་རང་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོ་མཛོད་པའི་རིགས་པས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དང་། སླར་ཡང་མདོ་མཛོད་པའི་རིགས་པས་དེར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །དབྱེ་བས་བློ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་ལས་དང་། དེ་ཤེས་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པས་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་ནི། དཔེར་ན། ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། བུ་དེ་ནི་ཕ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་གཟུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ཟས་དུས་ལ་སོགས་པ་འགའི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི༑ ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་སོགས་དང་ཡུལ་གཟུགས་དག་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རྣམ་པ་སྣང་བ་དེ་མེད་པར་ནི་ཡུལ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར༔ གཉིས་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་ན་དེར་འགྱུར་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ
པ་ཤར་བ་མེད་པར་དོགས་ན་ཡང་འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རང་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲན་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་ན་དེར་འགྱུར་ཀྱང་། དེར་སྣང་བ་དེ་སྤྱི་རྟག
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྟག་པ་དེའི་གཞུང་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྔོ་སོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རིགས་ནི། སྤྱིར་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དེའང་མི་རྟག་ན་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག
ནའང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དྲན་ཤེས་ལ་སྣང་བ་རྣམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་མིང་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་མིང་སོགས་རང་མཚན་འཛིན་པ་ནི་སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དྲན་ཤེས་ལ
སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དྲན་ཤེས་དེ་ནི
ཇི་ལྟར་གཟུང་དོན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་འདི་འདྲ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱོང་བ་དབང་ཤེས་ལས་བྱུང་ཞིང་། དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ

༄༅། །འབྲེལ་ནི། དྲན་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་གཟུང་དོན་འདས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་ངོ་། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་པ
གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་འང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་དྲན་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་སྣང་མོད། རྣམ་པ་དེ་དྲན་ཤེས་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་ཡང་། རྣམ་པ་དེ་ནི
དྲན་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་དོ། །ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྣང་མཁན་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཤེས་པ་ལས
རྫས་ཐ་དད་པའི་སྣང་རུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྣང་མཁན་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་དྲན་པ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི
ཕྱིར༔ དེར་ཐལ་བ་མེད་དེ། རང་གཞན་རེ་རེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་འདང་སོ་སོར་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་རྐྱེན་གྱི་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སེམས་དག་གི་རྟོགས་པ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་འགྱུར་བ་ཡིན
པར་ཐལ། གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་པ་དེར་ཐ་སྙད་ཡོད་དོ་ཅེ་ན། འཆད་པ་པོའི་དྲན་བློ་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཉན་པ་པོའི་བློ་དེར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་བློ་ལས་ཐ་དད་

པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་སྟེ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དྲན་བློ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་དེའི་ཚོའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་དང་མ་ངེས་པ་སྤོང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཉམས་མྱོང་རྣམ་ཤེས་སྔམ་དེ་ཡང་ནི་ཆ་འཐམ་ཚུལ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རང་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན
ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཤེས་པ་ནི་སྔམ་སྔམ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་སྔམ
དེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་སྣང་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚུལ་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་བདག་གི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས
པ་ནི། གལ་ཏེ་རྩ་བར་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དྲན་ན་དོན་དྲན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་འཁྲུལ་པ་ཡིས་དོན་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དྲན
པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེ་དྲན་པ་ན་སྣང་བ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་ཡང་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཛ་མ་ཏྲ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་མེད་

ཨ

༣༠༡

༄༅། །པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྣང་བ་དང་དབང་པོ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། །ཞེ་ན། ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆེ་མ་སོགས་ལའང་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ནི། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དང་པོའི་རང་བཞིན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་དུ་གནས་ན་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ཙམ་ཅིག་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་དགོས་ལ། དེར་གནས་ན་དབང་ཤེས་དང་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྔོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྔོ་རྣམ་པ་མདུན་ན་གནས་པར་གྱུར་པའི་བློ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་དོན་བསྒྲེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཏེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་བློ་གཉིས་པས་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད་དོན་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་མ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོན་དང་དངོས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་གཞན་ལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས

བློ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ། དེ་ཁས་བླངས་ནས་སྒྲུབ་པ། སླར་ཡང་དེ་བཀག་ནས་སྒྲུབ་པ། སླར་ཡང་ཁས་བླངས་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས༏ རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཡུལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པར་བློ་སྔོར་སྣང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་ཆར་དུ་ནི་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར༏ རྗེས་འགྲོ་ནི། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ལྡོག་པ་ནི་སྔོ་སེར་རྫས་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མྱོང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་
མྱོང་བ་མེད་པར་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འགའ་འམ་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མྱོང་བ་མེད་པར་དེའི་མྱོང་བ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱང་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེས་ན་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་
རང་དུས་སུ་སྣང་བ་ཡི་དོན་ནི་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྡོག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མདོ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་བྱེ་སྨྲའི་ངོར་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པས་སོ། །གཉིས་པ

ཞུ

ཚད

༄༅། །ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད། མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་རེས་འགའ་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་
གི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མི་སྲིད་ན། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་། དེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་
ལས་ནི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་མྱུ་གུའི་བྱེད་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ༑ རྒྱུ་འབྲས་དེའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དུར་སྣང་ལས་རྒྱུ་མེར་སྣང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བར་སྣང་བ་དེ་མེར་སྣང་བའི་བློས་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དུར་སྣང་དེ་རང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མེར་སྣང་དེ་དུར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དུར་སྣང་ཡང་མེར་སྣང་གི་རྒྱུར་ཐལ། དེའི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཡིན་

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ། མཆོག བཀའ་འབུམ།

པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་དག་ནི་ཡིན་པ་འདོད་ན་ཡང་དུར་སྣང་གང་ལས་མེར་སྣང་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དེ་ལ་འང་ཆོས་ཅན། དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་ལར་སྣང་བའི་སྐྱེད་དུ་མེར་སྣང་བ་ཡི་བློ་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཉིད་ནི་སྔོན་སོང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། དུར་སྣང་དེ་མེར་སྣང་སྔ་མའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་ནི་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐམལ་པའི་སེམས་རྒྱུད་དེར་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དེ། མེ་དེར་སྣང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི་སྣང་བའི་བློ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེས་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་བརྗོད་པར་བྱུར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ་བློ་རྩོལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྨོད་པའི་ངེས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། སླར་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྒྲུབ། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཐག་ཉེ་རིང་བར་མ་ནས་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་གསུམ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་འཁྲིན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བར་གྲུབ་བོ། །ཁྱབ་པ་ནི། ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ། དོན་གྱི་རྣམ

ཨཱཿ ཁྲིད

༄༅། །པ་དེར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ན་དོན་བུམ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀུན་ནི་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ནི། དོན་བུམ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོ་སྔོ་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་ལས་སམ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་འདི་ལྟར་ཕ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བུ་གསུམ་པོ་དེ་ཕ་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་ལས་དང་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་འདྲ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་ཆ་འགའ་ཡིས་ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟགས་དགོད་པ་ནི༔ ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་སྟེ། མིག་མི་གསལ་བས་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཟླ་བའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྔོན་པོ་དང་དམར་པོ་དང་མདངས་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གསལ་པོ་ལ་ཁྱོད་མཐོང་བའི་ནུས་པ་ཅིས་མེད་དེ། སྣང་རུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་རིབ་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྐྱོན་སྦྲངས་ནས་གསལ་བའི་མིག་ཏུ་བྱུས་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་གཞན་གྱིས་

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ། མཆོག་བཀའ་འབུམ

མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མར་མེའི་རྩེ་མོའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་མར་མེ་གཅིག་གི་ནི་ནུས་པ་རྫོགས་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བ་དེས་ནའོ། །རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དེར་སྣང་བའི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མར་མེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་མེད་ཀྱང་མར་མེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་དོན་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ཡུལ་དེ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་དེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་སོགས་མི་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་པ་ཙམ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་འདི་དང་གོང་མ་གཉིས་ཕར་འཕེན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་མི་འཐད་པ་དང་། མ་མཐོང་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་

ཤ

༄༅། །དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་ཆོད་པ་སྡེ་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཡིན་ནམ་མ་ཆོད་པ་སྡེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟ་བའི་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀས་ཡུལ་དེ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀས་ཡུལ་དེ་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཆ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དོ། །ཞེ་ན། མཐོང་མི་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་རགས་པ་ལ་ཡིན་ནམ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་ཆ་ཐ་དད་པ་གང་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྲ་རྡུལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན༔ མཐོང་མི་མཐོང་གི་ཆ་ཐ་དད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། ལག་སོགས་གཡོན་དང་། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་མིན། །ཞེས་པ་དེའོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བློ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་གང་ལས་བློ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ཐ་དད་པས་གཞན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐག་རིང་བའི་ཚེ་དོན་གྱི་སྣང་

607

བ་དེ་ཡང་ཅིས་མ་གསལ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྡུལ་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྡུལ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་འདིར་ཅིས་སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཡིན། རྡུལ་དེ་སྲབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། སྣང་བའི་རྡུལ་ཡང་སྲབ་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྡུལ་སྲབ་པའི་ཕྱིར༑ དེའི་ཚེ་སྣང་བའི་རྡུལ་སྲབ་པ་ལས་གཞན་དུ་སྲ་བ་མིན་ཏེ་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱི་སྣང་བ་ཆེར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་དོན་དང་མིག་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། དོན་དེ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་ནི་ཆེར་གསལ་བའི་ཕྱིར༑ གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བ་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་མེད་པའི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་ཕྱིར་ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མི་གསལ་བའི་གཟུགས་གཅིག་པུ་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བའི་གཟུགས་སྣང་བ་ལ་ནི་གཅིག་ཤོས་དེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་མ་སྒྲིབས་སོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་གཅིག་ཆར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་རུང་གང་ཞིག སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་ཅིག་བསྒྲིབས་ནས་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ལས་གང་གིས་ཕན་པའི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཀ་མི་འཐད་

ཕ

ཁྲི་བ་ཕྱིར་

༄༅། །པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་མྱོང་བ་ཐག་ཉེ་རིང་བར་མ་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ལྷག་
མ་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཆད་པ་ནི་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་གི་ལུགས་ངན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོན་བརྟེན་ཞེས་པ་ནི་མེད་མོད་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་ལྷ་དབང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཆོར་
མ་འབྲེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་མར་མེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ནི་གཅིག་ཤོས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་དེ་དག་གི་སྔ་མར་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དུས་མཉམ་པའི་དོན་སྣང་བར་འདོད་
པའི་ལན་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་སྣང་བར་འདོད་པའི་ལན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་སྣང་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲ་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ཕན་
འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་སྒྲ་གསལ་བར་སྣང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་དེ་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་ན་དེས་དེ་

འཛིན་པར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པའམ་འཐད་པ་འདི་ཡང་མེད་དེ། དེ་འཐད་ན་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོའང་གཟུང་བར་ཐལ་བས་སོ། །ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་སོགས་ངེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དེ་གསལ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིས་རྣམ་པ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྡོ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པས་དེ་ཉིད་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། བརྟན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ཆར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་སོགས་འདི་ཡི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རྡོ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སོ་སོར་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ཤེས་ལ་མི་གསལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་སྤང་

༄༅། །བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སླར་ཡང་མདོ་མཛད་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་བརྩད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་ལྡན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མདོར་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྔར་མ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་མེད་ཅིང་། མྱོང་བ་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སེར་པོ་འདི་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་དྲན་པ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རིག་ཙམ་གྱིས་ནི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གསལ་བ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དྲན་བློ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མཆིམ་དང་མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱི་རིལ་བུ་སོགས་ཐ་དད་དུ་མ་ཤེས་ན་དེར་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོ་མཛད་པའི་རིགས་པས་བློ་

རང་རིག་ཏུ་སྒྲུབ། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དེར་སྒྲུབ། སླར་ཡང་མདོ་མཛོད་པའི་རིགས་པས་དེར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་། །མ་མྱོང་བར་འདི་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་བློ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པར་ནི་ཕལ་ཆེར་ཏེ་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བཞི་སྟེ། རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། མི་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད། སླར་ཡང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད། སླར་ཡང་དེ་མི་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་མྱོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་སྔམ་རྣམས་བློ་ཕྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་རང་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བཞི་བརྗོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བཞི་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་སྔམ་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཕྱི་མ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་སྔམ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་པའི་ཕྱིར། བློ་ཕྱི་མ་དེས་ཆོས་ཅན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོའང་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བློ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མྱོང་བྱའི་བློ་སྔམ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་ལས

༄༅། །རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་པར་ཞེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བློ་ལ་འཛིན་པ་སྔོ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་བློ་ནི་རྟག་ཏུ་མྱོང་བྱའི་བདག་ཉིད་ལ་ནང་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་བཞི་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་གི་ནི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་འང་འཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདྲ་བས་དོན་རིག་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས། སྐྱེས་ལ་འདྲ་བས་སྒྲུབ་མི་ནུས། ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དེ་མྱོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འདྲ་བ་སྲིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་དང་། འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བས་མྱོང་བར་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་ལ་འདྲ་བ་དེ་མྱོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་རིག་མེད་པའི་འདྲ་བ་ལས་མྱོང་བར་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། མྱོང་བ་དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་དེའི་མྱོང་བ་དེ་བློ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་འདྲ་བ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ནི་རང་རིག་གི་དོན་ཉིད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འོན་དོན་དང་འདྲ་བ་དེ་གང་གི་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དོན་རྟོགས་པ་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དག་གི་ཚེ་ན་དོན་དང་

འདྲ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་མྱོང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་འཁྲུལ་པ་ལས་སྤྲོ་སོགས་མྱོང་བར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་མྱོང་བ་ལས་སྤྲོ་སོགས་མྱོང་བར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་སྣང་གི་བློ་ནི་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཏེ་དོན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ན་དོན་སྣང་གི་བློ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མེད་དུ་མྱོང་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་གང་གི་ཚེ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བློའི་མྱོང་བ་ཅི་ཞིག་ཏེ་བར་སྒྲུབ་སྟེ། བློའི་མྱོང་བ་འདི་ནི་དེ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ནོ། ། འདྲ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་ཚེ་ཡང་རང་རིག་དགོས་ན་རང་རིག་མེད་པར་མྱོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་དོན་སྣང་གི་བློ་དེ་དོན་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་སེར་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོ

༄༅། །སོགས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། ཉམས་སྐྱོང་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་སྐྱོང་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༏ ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པར་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན། ཞེས་པའོ། གོང་དུ་དེ་དངོས་ཅན་ཞེས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ནི་དྲན་ཤེས་ལ་བསམས་པ་ཡིན་པས་འདིར་འདོད་ལན་མི་འདེབས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཉམས་སྐྱོང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་དེས་སྔ་མ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་རྟོགས་པ་ལའང་རེས་འགའ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དོན་ལའང་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཤེས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ལ་སྔ་མ་སྐྱོང་བ་ལའང་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་སྐྱེས་འདྲ་བ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་གི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདིར་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་རིགས་པས་འགོག་པའི་ཚུལ་སྔར་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་དག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིས་ཀྱང་སྔར་གྱི་དེ་དག་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་དུ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ། དྲི་བ་དང༏ ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་ན་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན། དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྫས

གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཞེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཞན་དངོས་ཡིན་པ་དགག རང་དངོས་ཡིན་ན་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་
གྱིས་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་ན་ཡུལ་
དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་དེ་ཡང་གསལ་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་གསལ་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀར་འཛིན་ཤེས་
པ་དྲན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དཀར་པོ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི
ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཉིས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་ནི། དཀར་པོ་དང་དེ་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན་དེས་དེ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་
གང་གིས་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བར་ནི་སེམས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དཀར་འཛིན་ཤེས་པས་དཀར་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པར་གྲུབ། དཀར་པོ་

༄༅། །དང་འདྲ་བས་ནའོ། །ཁྱབ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རང་གི་དངོས་པོ་མི་རིག་ན་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་སྟེ། རང་རིག་མེད་པའི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ནི་སྨྱོང་ཞེས་པའང་སྔར་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་དཀར་པོ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དཀར་པོ་ནི་སྔར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། འདྲ་བར་འཛིན་ན་མཐོང་བ་དག་ནི་ཡིན་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། འདི་ནི་དོན་དང་ཤེས་པའོ་ཞེས་དེ་དག་སློས་སུ་གལ་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ནའོ། །སྐབས་འདི་ན་རེས་དོན་འདྲ་བ་བཀག་པ་དང་རེས་འགའ་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་འདྲ་བའི་མིང་འདོགས་ཤིང་། དེས་རང་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་ལ། དེ་མེད་ན་དོན་ལྐོག་ན་མོ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་དོན་འདྲ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཤར་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུའང་དོན་རིག་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་དངོས་པོའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་མི་གསལ་ན་ནི་དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་ཁྱོད་ལ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་བློ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པ་རིགས་པ་སྨྲ་མས་ཁེགས་པར་བསྟན། མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་བདེ་སོགས་སྨྱོང་བས་འགྲུབ་པར་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བློ་ནི་རང་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། བློ་བདག་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་འདི་ཡིས་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེར་གྲུབ་པ་ན་རང་རིག་པར་ཡང་སྒྲུབ་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྡུག་དང་འདོད་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དབང་པོ་དང་དམིགས་རྐྱེན་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སེམས་གདུང་སོགས་ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་རང་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། མྱོང་བྱེད་ཅིག་ནི་ཡོད། རང་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་མྱོང་བར་ཐལ་བ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་སྤྱོད་ཅིང་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་བློས་དེ་རིག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བདེ་སོགས་

༄༅། །ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་བློ་གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་གཉིས་པོ་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་བློ་དེ་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་དེ་མ་བཟུང་ན་དེའི་སྤྱི་དག་ཀྱང་མི་འཛིན་ཏེ། སྤྱི་དེ་ནི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་རྐྱང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱོད་བྱ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་ནི་བདག་རིག་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་དེ་རང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ངེས་ནའོ། །གལ་ཏེ་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བློས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བློ་དང་མཆོད་སྦྱིན་རང་གི་བློ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཐ་དད་པ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་རང་གི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ལས་དང་བདག་དང་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པ་དང་སོགས་པ་དབང་ཕྱུག་མཉེས་པ་ལས་ནི་བདེ་བ་གསལ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མི་གསལ་བར་འབྱུང་ལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། གཞན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་

བདེ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མྱོང་ན་མི་འཛིན་པར་ཡང་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མྱོང་མ་མྱོང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་སྔར་བསལ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བློ་རྣམས་མེད་པ་གང་དག རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དམྱལ་
བ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མཚུངས་པས་ནའོ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་མེད་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རྣམ་མེད་
པས་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐལ་བ་དེ་ཁྱེད་
ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལས་སོགས་པ་བདེ་བ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་གདུང་བ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་
མོད། གང་གི་ཚེ་བློ་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ནི་གདུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནའོ། །དམིགས་པ་ལ་མྱོང་བས་མ་ཁྱབ་པ་དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་མྱོང་དེ་དག་ནི་ཐ་

ཤ

༄༅། །དད་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་དོན་དེ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་སྒྲོང་བྱའི་ངོ་བོར་གསལ་བ་ནི་བདག་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དམིགས་ན་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དམིགས་ན་རིག་པས་ཁྱབ་པ་ལ་དགོས་སྐྱོན་

བཏང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འདྲ་བའི་རྣགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་སྒྲོང་བ་གཉིས་ཀ་མི་འགྱུབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་སུ་གསལ་ལོ། །བཞི་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་རིག་མེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། རང་རིག་མེད་ན་

གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། འདོད་ལན་འདེབས་པ་ལ་བསལ་བ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རང་ངོར་རང་བློ་ནི་རྣགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བློ་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་ནི་

རྒྱུད་ལ་མེད་པས་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བློ་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་དེ་ལས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། བསལ་བ་སྟོན་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་ངོར་རང་བློ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་རྐྱེན་དབང་པོའམ་དམིགས་རྐྱེན་དོན་ནམ་བློ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྔམ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་གཞན་

རང་བློ་ལ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཆོས་

ཅན༔ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་དོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །བློ་རང་ཉིད་དང་ཡིད་བྱེད་སྔུམ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་གྲུབ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བཞི་པོ་དེའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ཆོས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག །བློ་ཆོས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག །བློའི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གསལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གསལ་དེ་དང་བློ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ཅི་ལ་ཟེར། དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བློའམ་བློས་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ལ་བྱ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་མིན་ནམ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བློས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གསལ་ཏེ། གསལ་བ་བློ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་དོན་གསལ་བ་དེ་བརྟག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཆོས་ཅན། སྔར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་མེད་པའི་

༄༅། །ཕྱིར། སྐྱེ་འཇིག་དེ་འདོད་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེའང་ཚད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པའམ་ཤེས་པར་མ་
གྱུར་པ་ཅིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཚད་མ་ངེས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཚད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་གསལ་ཞེས་པ་དེ་སྔོར་ཚད་མས་མཐོང་བ་ལྟར་སྔོན་རང་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེའོ་ཞེ་ན། གཞན་
མཆོད་སྦྱིན་ཁོ་ནས་མཐོང་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཀྱང་ལྟས་སྦྱིན་རང་ངོ་རང་བློ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔོར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལྟས་སྦྱིན་རང་གིས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཁྱོད་
ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བློ་རང་གི་ཆོས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོས་ཡན་གར་བལྟས་ནི་ལྟས་སྦྱིན་རང་ངོར་རང་བློ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེ་ན། བློ་རང་གི་ཆོས་མངོན་
སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བློའི་རྟགས་གང་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རང་བློ་ལས་ཐ་དད་གཞན་ཅི་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བློ་ལས་རྫས་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བློའི་འབྲས་བུ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། བསལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྔ་པོ་དང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དང་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་དག་སྟེ་ལྔ་ཚན་གསུམ་པོ་གང་རུང་རང་ངོར་རང་བློ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་རང་བློ་དེའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་བར་མཚོན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྔ་ཚན་གཉིས་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ལྔ་པོ་དག་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བའི་བློ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཅིག་ཀྱང་ཚད་
མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དང་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བབ་ཆོལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཏུ་མ་འདུས་པའི་རྟགས་གཞན་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་རྟགས་དེ་དག་ནི་
རང་ངོར་མ་མཐོང་བ་བློའི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་དང་ནི་བློ་གཉིས་ལ་ལྷན་ཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་རྟགས་དེ་ལས་རང་བློ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བློ་སྒྲུབ་པའི་སྔར་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་
རྒྱུད་ལ་བློ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཅེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བློ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བློ་ལས་རང་ངོར་དོན་གྲུབ་

༄༅། །ཁྲི། དོན་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་རང་བློ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ལ་སེམས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་དང་དེ་ལས་ནི་ངག་སྨྲ་བརྗོད་དང་ལུས་གཡོ་འགུལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བར་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་དཔོག་དགོས་པ་ལས་བདག་རྒྱུད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློའི་གཟུང་དོན་དེ་རང་གཞན་གྱི་ངོར་བློ་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་བློ་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་རྟགས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བློ་སྔ་མ་རྣམས་བློ་ཕྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་མི་གསལ་བར་མཚུངས་པས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། རྣམ་པ་སྣང་བས་གསལ་བར་འཇོག་ན་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ། རང་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་སྔ་མ་ནི་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་ཐ་སྙད་འཇུག་སྟེ་གསལ

བ་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་བློ་ཕྱི་མ་ལ་བློ་སྔ
མའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཡང་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་ཡུལ་ཡང་ནི་བློའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཐལ། བློ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གསལ་བར་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་
གསལ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བློ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡུལ་ཅན་དེར་ངོ་བོ་འཆར་བ་ཡིས་གསལ་བར
གྱུར་པ་ན་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བློ་ཕྱི་མ་དེ་སྔམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བློ་ཕྱི་མ་དེ་ཡིས་ནི་བློ་གཞན་སྔམ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མི་འདོད་དེ། བློ་སྔམ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ན་དོན་དེའི་ངོ་བོ་རབ་ཏུ
གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ལ་གང་རུང་གསལ་ལ་གཅིག་ཤོས་མི་གསལ་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་དང་མུན་ཁུང་གི་བུམ་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་གསལ་ལ་གཅིག་ཤོས་མི
གསལ་བ་དེར་བརྟན་ནས་གསལ་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིས་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སླར་ཡང་མདོ་མཛད་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན

༄༅། །དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངས་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་སྙམ་པའི་དྲན་པ་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་བདག་རིག་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་དུས་འདིར་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན༑ གཞན་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ལའང་མཐོང་བྱེད་ཅིག་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ནི་ངས་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་མདོ་ནི་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། ཤེས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་མྱོང་ལ། དེ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་པ་དང་། མདོ་མཛད་པའི་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ། ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལན་ཡང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐལ་བ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ཆེས་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་ཞིང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ༑ ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོས་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་ལྔ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཁོ་ན་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དེས་རིང་པོ་མི་འཛིན། ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་རྣམས་ཡུན་རིང་པོ་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་དེ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཤེས་དེར་གནས་པ་དགག ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་དེ་ལྟར་གནས་པ་དགག ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་

ནི༑ ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཉན་བློ་སྔ་ཕྱི་ལ་གོ་རིམ་མེད་པས་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་གཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་རིམ་ལྡན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་ཡི་གེ
རིང་པོའི་ཆ་ཤས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རང་འཛིན་ཉན་ཤེས་གོ་རིམ་མེད་པར་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྔ་མ་རྣམས་མཐའི་བར་དུ་གནས་ནས་དེ་ཉན་ཤེས་གཅིག་གིས
ཐོས་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོག་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐ་མའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ནི་ཆོས་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སྔ་མ་རྣམས་མ་འགགས་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྣན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཀུན་ཚོགས་པའི་
དུས་དེར་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིམ་ལྡན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རིམ་མིན་གཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་དེའི་འོག་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་དེར། ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སྔ་མ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན
དེ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་བློ་རང་ཉིད་གནས་ན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རྣམས་རིམ་མེད་གཅིག་ཅར་ནི་སྐྱེས་ནས་དེ་ཉན་ཤེས་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་གིས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། རིམ་ལྡན་བློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀཱན་གྱི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལན་གཅིག་

ཕ

༄༅། །རྒྱལ་བས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྐན་གྱི་རྩོལ་བ་རྣམས་ཡི་གེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྐྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་སྔ་མ་སྤྱོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་དོན་མེད་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཡི་གེ་རིང་པོ་མི་འཛིན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡིས་ནི་ཡི་གེ་རིང་པོ་དེ་འཛིན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ན་ཆ་ཤས་ཐ་མའི་ཉན་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོན་ལ་སྒྲོང་བྱེད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་སྤྱང་མ་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་བློ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རེ་རེས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོང་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་དགག ཅེར་ཆར་སྐྱེ་བ་དགག ཅིག་ཆར་བ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་སྔ་མ་ལའང་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་སྒྲ་དེའི་ཉན་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇུག་པ་མྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་མཁྱེན་པའི་རིགས་པས་དགག མ་མཁྱེན་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་མྱུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། མི་

འཐད་དེ། གོང་དུ་བསལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། མ་བརྟགས་པར་དང་། བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་དུ་རྣམ་ཆད་མེད་པར་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ན། ཡི་གེ་ཐུང་དུ་གཉིས་ནི་རིམ་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཆད་མེད་པར་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མཐོང་བྱེད་དང་སྒྲོ་འདོགས་མཁན་གཉིས་ཀ་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་དགག གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པ་དགག སྔམ་དབང་ཤེས་དང་ཕྱིམ་ཡིད་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འཁྲུལ་ན་འཁྲུལ་མཁན་དེ་གང་ཞེས་པས་དབང་པོས་བར་རྣམ་པར་བཅད་པར་མཐོང་ན་ཡང་དབང་པོ་ཉིད་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་རུང་སྟེ། དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ཀྱང་ཉན་ཤེས་དུ་མས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དར་མ་ནད་མེད་ཀྱིས་མིག་འཛུམས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཚད་དེ་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་ནི་དུ་མ་དག་རིམ་གྱིས་གོ་ས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོས་པ་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གོ་ས་གཞན་དུ་བསྐྲོད་པའི་དུས་ནི་ཆུང་བས་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། བློ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་གི་ཕྲེང་བར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ཐུང་དུ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་

༄༅། །པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་སྣང་ཅིག་སྤྱི་ཕྱིའི་བར་དུ་སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ་དུས་སྤྱི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མཚོན་པ་མེད་པར་འཁྲུལ་པ་ཅན་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་གལ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབང་པོས་བཟུང་བའི་དོན་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོས་རང་ཡུལ་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་རྟོག་པས་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྒྲོང་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དོན་གྱི་སྒྲོང་བ་དང་དེའི་སྒྲོང་བ་ནི་རྒྱུན་ཏེ་བར་མི་ཆད་པར་སྣང་བ་དགག་ལ་རིགས་པ་དམ་པས་གནོད་པ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་མི་གནོད་པ་དང་། ལུང་གིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་གང་ལས་འདོད། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་སྒྲོང་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་སྤྱེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་འདི་ལྟར་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། བློ་སྔ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་གྱི་བློ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ལ་ནུས་པ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཡང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤོགས་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་
ལ་འདི་འོ་སྙམ་དུ་ངེ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་དག་གསལ་བར་སྣང་བས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རིགས་མཐུན་རྫས་གཞན་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བསྒ་དགག་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། སྐྲ་བྲེགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་སྐྲ་ཕྱིར་དང་། སྒོང་ཐ་དད་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐ་དད་ལ་
གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་འདྲའི་བློ་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པས་སོ། །ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་འཁྲུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ཡིག་སོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ

632

༄༅། །ཡིན་ཏེ། སྔོན་མྱོང་བའི་དོན་དྲན་པ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དེའི་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་སྣང་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་ཡང་རྫས་གཞན་ཡིན་
པས་རང་རིག་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་དེ། དོན་གྱི་མྱོང་བ་དང་ཤེས་པའི་མྱོང་བ་དག་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་རྒོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་གྱི་སྣང་བ་དང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་
དག་རྫས་སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཤར་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཤར་ཞེས་པའོ། །དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་
ཞིག་ཆོས་ཅན། མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་རྗེན་ཆར་གྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་ཆར་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་སྔོན་པོ་དང་དོན་ཤེས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་
ནས་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་དྲན་ཏེ་མི་དྲན་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱིས་ཐ་དད་དུ་དྲན་དགོས་པ་ལས་རང་དུས་ཀྱི་མྱོང་བས་ཐ་དད་དུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ནི། ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་
དྲན་པ་དེའི་ཚེ་དྲན་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ལ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མྱོང་བ་ཡོད་དེ། བློ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཟུང་རྣམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེད། འཛིན་རྣམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་བློ་སྐྱེད་ལ། མྱོང་བྱེད་

རྟགས་གཞན་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་གྱི་མྱོང་བ་དང་དོན་གྱི་ཡིད་དཔག་གི་མྱོང་བ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འང་གཉིས་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་མྱོང་བྱེད་དེ་ལ་སྔོན་པོའི་སྣང་བ་དང་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཆར་བར་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱོན་འདི་གནོན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། མྱོང་བྱེད་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་
མྱོང་བར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དྲན་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་དམ་མྱོང་བ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་མྱོང་བ་ལ་མྱོང་བྱེད་རྟགས་གཞན་ནི་དམིགས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་མྱོང་བྱེད་དང་དེའི་རྗེས་སུ་དྲན་ཤེས་ཏེ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དྲན་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་དང་དེ་ཤེས་དང་དེའི་མྱོང་བྱེད་དེ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་དྲན་དགོས་པ་ལས་མ་དྲན། རང་ལུགས་ལ་ནི་
དྲན་ཤེས་དེས་དེས་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སོ་སོར་དྲན་པའོ། །གཉིས་པ་མདོ་མཛད་པའི་ལན་ལ། མདོ་ལས། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་མྱོང་ན། །ཐུགས་མེད་དེ་ལའང་དྲན་པ་སྐྱེ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་
ལའང་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལའང་མྱོང་བྱེད་ཅིག་ཡོད་དགོས་ཏེ། དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ནི་

ཕ། ཕྱེ། བརྒྱ།

༄༅། །གང་གིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་བྱེད་དེ་ཡང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་སོ་ཞེ་ན། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་དུས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་རིག་པའི་ཕྲེང་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་འདི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འདྲི། གལ་ཏེ་སྔ་བློ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གྱུར་པའི་རང་ཉེ་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔ་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ནི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བློ་སྔ་མ་འཛིན་པ་མ་བཏང་བར་བློ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བའི་ལན་དགག དེ་བཏང་ནས་བློ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བའི་ལན་དགག སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐ་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་ན་སྟོང་བྱའི་ཤེས་པ་ཐ་མ་ལ་སྟོང་བྱེད་མེད་པར་འདོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཞི་སྟེ། བློ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གེགས་བྱས་ནས་བློ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བའི་ལན་དགག བློ་སྔ་མའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་འཕོ་བའི་ལན་དགག བློ་སྔ་མ་བློ་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་དེ་ལ་འཕོ་བའི་ལན་དགག མི་འཕོ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་དེ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་གེགས་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བས་ན་འཕོ་མི་འགྱུར་གྱི་ཐལ་བས་མི་

གནོད་དོ། །ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་བློ་སྔམ་ནི་དེ་དག་བློ་ཕྱི་མས་འཛིན་པ་ལ་གཞན་ཕྱི་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གང་གིས་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་བློ་སྐྱོང་བ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ན་གང་ཟག་འགས་ཀྱང་བློ་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་འགྱུར་བར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་དྲན་པ་འདོད་པ་ནི་ཨ་རེ་མཛེས་ཏེ། རྒྱ་བསྐྱོང་བ་ནི་མེད་ན་བློའི་དྲན་པ་ནི་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་དཔྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་ནི་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་སྔམ་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན། བློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྔར་གྱི་བློ་ནི་ནུས་པ་ཟད་ན་བློ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ན་དོན་ལ་འཕོ་བར་བྱེད་པའི་བློ་སྔམ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། བློ་སྔམ་སྔོན་དུ་ཡོད་པ་མེད་པར་བློ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྲ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པ་ན་སྦྲ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཅེ་ན། སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག

ཤ

༄༅། །ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་ཡང་། ཀུན་གཞི་ལས་བློ་གཞན་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་གཅིག་གིས་སྒྲ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡིད་རྟོག་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིད་བྱེད་སྔ་མའི་ནུས་པ་འཇུག་པར་ནི་མཚུངས་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། ལྟོས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ༑ ཡིད་ཤེས་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་ཀྱང་ངོ་། །བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡིད་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གཟུགས་ལ་ནི་ཆགས་པའི་ཡིད་གཞན་སྒྲ་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལས་བློ་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལར་འཇུག་ཤེས་དྲུག་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀའི་ནུས་པ་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་མང་པོ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི་སྐྱེ་བས་མང་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའང་སྲིད་དོ་ཅེ་ན། བདེ་སྡུག་སོགས་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པར་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་གཅིག་ལས་བྱ་བ་འབྲས་བུའང་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མར་མེ་གཅིག་གང་ཟག་དུ་མས་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་མི་མཐོང་

བར་ཐལ་ལོ། །ཡིད་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཅན། གཞན་ཡང་མཚོན་ཏེ། རྒྱུད་འཕན་ལུས་རྟག་པ་བློའི་རྒྱུ་དང་། གྲངས་ཅན་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་རྣམ་
འགྱུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་བློ་ཕྱི་མ་ལས་དོན་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཕྱིར་གང་ལས་སྐྱེ་བློ་སྔ་མ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད། འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། བློ་སྔ་མ་ལས་
ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བློ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ན་བློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་ཞེ་ན། བློ་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་ཕྱི་མས་བཟུང་བ་ཉིད་དང་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འཛིན་གྱི་བློ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་དེ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྔར་གཟུང་བ་ཕྱིས་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་བློ་སྔ་མའང་བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ཡུལ་ལ་འཕོའོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བློ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་སྔར་རགས་པ་ཕྱིས་ཕྲ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་སྔ་མའི་སྐྱེད་ན་བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ལས། བློ་

ཞ

༄༅། །ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བའི་ཚེ་བློ་སྔ་མའི་སྟེང་གི་བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞན་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བློ་སྔ་མ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མས་བཟུང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་དོ། བློ་ཕྱི་མ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་གྱི་བློས་གཟུང་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ནི་རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་བློ་འདིའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོར་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་བློ་སྔ་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། བློ་ཕྱི་མས་གཟུང་བ་དང་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་ཁྱོད་ལ་འདང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། འཛིན་པ་བློ་ཕྱི་མ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་དེས་སྦྱོང་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཀྱོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག དེའི་ཚེ་ན་དེ་སེམས་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་ལས་འདས་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱིའི་ཤུན་ཕྱེད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་སྔ་མ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་བློ་ཙམ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན

ཤེས་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འོ་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་སྣང་རགས་པ་ཕྱིས་ཕྲ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིས་སྣང་གཟུང་བ་ཕྱིས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་མེད་པ་གང་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་ཕྱི་མས་བློ་སྔ་མ་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོན་གཞན་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་བློ་སྔ་མ་དེ་འཛིན་པར་གྱུར་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དེས་ནའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་ཐུས་ཐ་དད་པ་དུམ་དང་། དུམ་དེ་ལ་འང་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཞི་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུ་བློ་སྔ་མ་ལ་ཡང་རེས་འགའ་ནི་རང་འཛིན་པའི་བློ་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པ་དང་། རེས་འགའ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པའི་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དོ༔ །ཅེ་ན། འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུམ་དེ་ནུས་པ་ཐུས་གཅིག་དང་དུམས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པ་དུམ་དང་གཅིག་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་རང་དོན་ལེའུར་བརྗོད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར༔ གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུམ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་ཅིག་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དུམ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་ལྡན་ཅིག

༣༤

༄༅། །བྱེད་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་གཅིག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་
གཞན་ཕྱི་མ་དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཨ་ཨི་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཅིག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ན་བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་གཉིས་པོ་དེར་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཨ་འཛིན་ཤེས་
པ་ལ་སྣང་བའི་ཡིག་ཨ་དེ་ཕྱིས་ཨ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཨ་འཛིན་ཤེས་པ་ལའང་སྣང་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་དགོས་པ་བཞིན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡི་གེ་ཨ་ཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལན་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་རིག་པའི་ཨ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་དེ་རིག་པའི་ཨི་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་ན། མྱོང་བྱའི་
ཤེས་པ་ཐམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བམ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཐམས་ཅད་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་བློ་ཐམ་དེམ་
མྱོང་། དེམ་མྱོང་བ་ན་ཐམ་དེས་སྔ་མ་རྣམས་མྱོང་བར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། བདག་མྱོང་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་མྱོང་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གིས་ན་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་གིས་མྱོང་བ་དེ་གང་

ལས་གྲུབ་ཏེ་མ་སྨྲོས་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེས་གཟུགས་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཐ་མ་ལ་སྨྲོང་བྱེད་མེད་ཀྱང་དེས་གཟུགས་གསལ་བར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་
ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་རང་ཉིད་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གསལ་བའི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་གཟུགས་གསལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་
གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་གསལ་ན་འགྲོ་བ་འདི་མ་ལུས་པ་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རང་རིག་པར། །གྲུབ་པ་ཆོས་འདིའི་ཉིང་ཁུ་སྟེ། །རིན་ཆེན་
སྤུངས་པའི་ལྷུན་པོ་ལས། །འཕྲུངས་པའི་ས་བརྟོལ་ཡོངས་འདུ་བཞིན། །གཟུང་རྣམ་བསྒྲུབས་པས་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས། །ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཉིད་དུ་གྲུབ། །དེ་ནས་དོན་ཀུན་མ་དམིགས་ཕྱིར། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་སེམས་ཙམ་གཞུང་། །མ་དམིགས་གྲུར་
ཀྱང་དོན་མེད་ན། །འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པ་ཡི། །རྟགས་ལས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས་པ། །མདོ་སྡེ་པ་ཡི་གཞུང་དུ་འདོད། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན། །ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །ཚུལ་ལ་
འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ། །འཛིན་རྣམ་བསྒྲུབས་པས་གཉིས་སྟོང་གི །རང་རིག་དོན་དམ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་འོད་གསལ་བ། །འདི་ཡིས་སྨྲ་མའི་ཆོས་ཀུན་སྤྲུལ། །དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་པར། །བསྒྲུབ་པས་ཤེས་ཀུན་རང་དུས

ཀྵ ཞུ་ལན།

༄༅། །སྭ། །མྱོང་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། །ཡུལ་ཕྱི་རྣམ་པའང་ཤར་བར་གྲུབ། །ང་ཡིས་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་དུ། །དྲན་པའི་ཚེ་ན་ང་ཞེས་པ། །འཛིན་རྣམ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དེ། །སྔོན་པོ་མཐོང་བ་འབྲས་བུར་བཞག །འབྲས་བུ་དེ་ཡང་དྲན་པའི་ངོར། །ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ན། །སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རང་རིག་ཉིད། །བྱེད་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། །རང་རིག་བྱ་བྱེད་དངོས་ཡིན་ལ། །གཟུང་རྣམ་དོན་འདྲ་བ་དེ་ཡང་། །བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །མ་དཔྱད་ཕྱི་རོལ་དོན་རྟོགས་དང་། །དཔྱད་ཚེ་རང་ཉིད་རིག་པ་ཡི། །བྱེད་པོར་བཏགས་ནས་བཞག་གོ་ཅེས། །བྱ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་གཞུང་། །འཛིན་རྣམ་རང་རིག་རང་གསལ་བ། །བྱེད་པོ་ཡིན་ཕྱིར་དམ་པའི་བདག །ལས་ཀུན་བྱེད་པ་པོ་དང་ནི། །མྱོང་བ་པོར་ཡང་དེ་འདོད་མོད། །ངར་འཛིན་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །ཐ་མལ་བདག་དང་དེ་མི་འདྲ། །བདག་མེད་ན་ཡང་མྱོང་བ་ལས། །དྲན་པ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡི། །མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི། །འཛིན་རྣམ་གང་གིས་རིག་དེ་མཁས། །འདི་ནི་ཆོས་འཁོར་རྣམ་གསུམ་པོའི། །ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་དབུ་མའི་ལམ། །བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི། །དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡི་ནི། །ལམ་གྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡང་། །གཞུང་འདིས་མ་རྙེད་གཞན་མི་བཙལ། །རྣམ་འགྲེལ་ཉི་མ་ཆེར་འབར་བ། །དེང་དུས་ངན་རྟོག་མུན་པའི་ལམ། །སེལ་བྱེད་རིགས་པའི་སྣང་བ་འདི། །ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོའི་དཔལ་དུ་བསྔོ། །ཞེས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་མདོ་

སེམས་དང་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་གཉིས་པར་བྱུང་བ་དེའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་དགོངས་པའི་ཟུར་རྣམས་དཔྱིས་ཕྱིན་ཞིང༌། གཞུང་གི་འབྲུ་གཉེར་ཚུལ་བཟང་བདེ་བར་སྦྱར།། །། ༄༅སྐྱབས་རྗེ་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་བཞེད་ཐུགས་སྨོན་ལས། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉེ་འདབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲྭ་གུ་རུས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོར་པར་བསྐྲུན་ཞུས།། །།

༄༅། །གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མ་ཨཱརྻ་མཻ་ཏྲི་ནཱ་ཐཱ་ཡ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་གཏེར་བཞི་ཡི་སྙེ་རགས་ཅན། །ཕྲིན་ལས་རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་མདངས་གསལ་བའི། །རྗེ་བཙུན་སྐུ་བཞིའི་ལྷུན་པོ་རྡོ་མཚར་བ། །
བསྡུ་དངོས་རྣམ་བཞིའི་དོན་དུ་འདིར་སྒྲོན་ཤིག །མི་ཕམ་ཞལ་གྱི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བ། །གསལ་མཛད་ཐོགས་མེད་མཆེད་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། །འཛིན་མཛད་ཕྱོགས་གླང་གྲགས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ། །
འཁྲུལ་མེད་གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་འཆད་དོ། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན། བསྡུས་པའི་དོན། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། ལེའུ་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་སྔ་ཕྱིར་བྱོན་པ་ཆེས་མང་པོ་པ་དག་གིས་ཚིག་གི་ཟུར་མ་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ལོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་དོན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ

ཞ

༄༅། །དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་སྤྱང་བའི་དོན་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་སྒྲུབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པས་མཐོང་དོན་
གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་འཆད་ལུགས་ནོར་བ་དང་། མཐོང་དོན་སློས་པའི་གྲུབ་དོན་ལ་རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་དུ་འཆད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་བཅད་གཞུང་འགྲེལ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པ་ཞིན་དུ་ཁ་སྐོང་བ་དང་། སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་པོ་སྤྱི་རྒོལ་ཉིད་དུ་
འཆད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱི་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པར་མཚུངས་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་གི་འཕྲོས་མཚམས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། སྐབས་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་བ་འཆད་རྒྱུ་ལ་ཐལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཞེས
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚིག་གིས་འཆད་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཅི་ལ་ཟེར་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་ཚོར་བས་རྟོག་གེའི་གནས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་སྐྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཆད་པའི་དོན་མ་ངེས་
པས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཆཤད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལྷུར་སྣང་བཅས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་མནོན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་ལ་
སྦྱོར་བས་རང་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་སྤོར་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཆོས་ལྟར་ཚང་བར་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་ནོངས་པ་དང་། འདོད་ཚིག་གི་ཡོངས་གཅོད་ལ་མ་བརྟགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ

དང་། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་དུ་ཟུར་བཞི་ཀ་ཁྱབ་ཆེས་སེལ་བ་ལ་སྦྱར་བས་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བྱེད་ཆད་པ་དང་། བཞི་ཀ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་སྦྱར་བས་ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ཆད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག་དེ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། འདིར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པ་དང་། དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོད་པ་དེ་བོར་ནས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེའི་ཆོས་ཤེས་ཟེར་བ་ལ་ནན་ཏན་སྐྱེད་པ་དང་། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་གཅོད་འཆད་པའི་སྐབས་གོང་འོག་ཀུན་ནོར་བ་དང་། གཞན་སྟེས་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་གཞུང་འགྲེལ་ནམ་མེད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་སྦྱར་བས་གཞུང་དོན་མང་པོ་འཆུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གིས་གནོད་ཅེས་འཆད་པ་དང་། རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ལ་དེའི་སྐྱོན་དུ་མི་འཆད་པས་གཞུང་གི་བརྡ་མང་པོ་ནོར་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མེད་པ་གསུམ་ཀ་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་ཁས་བླངས་པས་གཉིས་པོ་གཞི་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་གཞུང་ལས་བཤད་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་དུ་གཞུང་ལས་མི་འཆད་པ་དེ་མ་གོ་བ་དང་། རིགས་སྨྲ་ནས

༄༅། །གསུངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་ཆ་ཤས་པའི་ཕྱོགས་མཚན་གྱི་དོན་བསྒྱུར་འགྲེལ་པ་དང་། གཞུང་གཉིས་པོའི་འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་རྐྱེན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་
དུ་འཆད་པ་དང་། གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་གསལ་བ་འཆད་ཚུལ་ནོར་བ་དང་། གྲགས་ཡིད་གཉིས་ལ་གཞུང་ལས་མ་ཆ་ཤས་པའི་རྟགས་གསུམ་དང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདོད་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་
སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་དེ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་འཆད་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་རང་ཚིག་གི་གནོད་པ་དང་། ཁས་བླངས་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བ་མཚན་
ཉིད་པ་དག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། མ་མོ་གཡུམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་ཚིག་འགལ་བའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་ཆ་ཤས་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་རང་ཚིག་འགལ་བ་དངོས་སུ་འགྲེལ་པ་དང་། ཡང་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་བཞི་པོ་སེལ་བྱེད་བཏགས་པ་བ་
དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་སེལ་བྱེད་དངོས་སུ་འཆད་པ་གཞུང་གི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་དང་། གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་རྩ་སྦྱོར་དུ་འགྲེལ་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་སོགས་དོན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་
བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་གྲགས་བསལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བརྡའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་འགྲེལ་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་བརྡ་སྦྱོར་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་

འགྲེལ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་གྱི་བར་དུ་གཞུང་གི་འབྲུ་གཉེར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་ཉམས་པ་
དང་། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་འགོག་གི་རིགས་པ་གཞུང་ནས་མ་བཤད་པ་མང་པོ་དག་ཁ་བསྐང་བས་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་ཞིང་དོན་ཆུང་བ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་ཚུལ་ནོངས་པས། གཞན་དུ་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས། །
ཞེས་པའི་སུན་འབྱིན་དེ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུ་གཉེར་ཚུལ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཅི་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་
པའི་མདོ་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་མི་སྨོས་པའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་ན། མ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཤད་པ་མ་གོ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཤན་མ་ཕྱེད་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་དགག་བྱ་འགོག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བ་དང་། འགལ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཕྱི་མ་དེ་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པར་མི་རུང་
བ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་པ་དེ་མ་གོ་བ་སོགས། འགྲེལ་པའི་རྣམ་གཞག་མང་པོས་གཞུང་འཆད་པ་དག་སྣང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་པ་ཉིད་དུ་བཀྲངས་ནས་རང་གི་ལུགས་འགྲེལ་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི་རྣམ་བཤད་འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚིག་གི་

ཤ ༄༅། །དོན་ལ། གཉིས་ཏེ། གོ་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། དེའི་གོ་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་དོན་བསྟུན་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་
བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་དངོས། དེ་སྒྲུབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ནི༔ །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། འདི་ལ་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་པས་ཚོག་མོད། མཐོང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་སྣེ་གྲངས་ཅན་ན་རེ། གཞན་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ
བཞི བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྔ་རྒོལ་བདག་གིས་མཐོང་བ་མིན་ཀྱང་གཞན་ཕྱི་རྒོལ་བདག་གིས་མཐོང་བ་མིན་ཀྱང་གཞན་ཕྱི་རྒོལ་དག་གིས་མཐོང་བས་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད
དང༔ དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་དེ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་དེར་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཟུར་དུ་རྒོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས
མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །འདིས་ནི

ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལུང་གིས་མི་འགྲུབ། འགྲུབ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་མི་འགྲུབ། གྲངས་ཅན་ལ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་ཀྱི་ལུང་དང་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དེས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ནས་བཤད་པའི་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དེ་ལ་དཔྱད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་གནས་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་དེར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དེར་དེ་མི་འཇུག་ཀྱང་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་ཤིན་ལྐོག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིན་ལྐོག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ལུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི༑ གལ་ཏེ་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ལས། ལྡན་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་

ཞ ༄༅། །ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དགག་པ་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་
པར་གྱུར་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་དེ་དང་འགལ་བ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དོན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་རིགས་ན་
ལུང་དེ་དོར་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་རང་ལ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅིས་མ་བརྗོད་ཅེས་འདྲི། གྲངས་ཅན་
ཁ༢ གྱི་ལུང་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་པས་མི་འཛིན་པས་སོ་ཞེ་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། རིགས་པ་གང་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ངེད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་
དེར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པར་ཐལ། སྔར་ནི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་དག་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར༑ འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་དབང་པོ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་དག་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་དོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ནུས་པ་སྐྱེ་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་། སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དགོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཇོག་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་དེར་སྣང་བ་ལྟར་སྣང་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་མེད་པ་རྒོལ་བའི་བློས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ༑ གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་ཡོད་པ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་ 654

༄༅། །མཚུངས་ཏེ། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ་སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་གྲངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ལ། འབྲེལ་པ་དེ་མེད་ན་ནི་རྩོལ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་རྩོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་ན་བྱེ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་ཡང་ཁས་བླངས་རང་གི་བསལ་བ་དུམ་དང་འཕྲོ་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གང་དུམ་དང་འབྲེལ་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྣོད་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ཤུག་བཞིན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཡང་རང་གི་བསལ་བ་དུམ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་བཀོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཚད་བསལ་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་རྩོལ་བའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཆ་བཅས་མེད་ན་གཞན་བསལ་བ་དུམ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ

འཕངས་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དགག་ནུས་ཏེ། གཉིས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་གོ་བདེ་བར་བྱེད་ན་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་
རྒོལ་གྲངས་ཅན་ལ། ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པས། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་པར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དེའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཐལ་
བར་འཕངས་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འདི་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱི་དྲན་ལམ་དུ་གསལ་བར་འཕེན་པའི་ངག
སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དངོས་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྟེ། རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་ལུང་
ལས་ཆ་ཤད་པ་དག་དང་། རྟོགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཉིད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་
དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་དོན་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི། རང་གིས་མཐོང་བ་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་ཆ་ཤད་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཀྱང་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་རྒོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་

༄༅། །བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སླམ་དུ་དོགས་པ་ལ་དོན་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སློས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སེལ་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་ནས་
གསུམ་ཀ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་នུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མཐོང་ནས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱང་། རང་གིས་མཐོང་ཞེས་པ་དེ་ནི་དོན་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་
དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། གཞན་གྱི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། དེ་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། ཡིན་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་གི་རིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་
པ༑ སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གཞི་ཧི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་རང་སྡེ་སྨྲ་མ་ན་རེ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཡན་ལག་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་

མཇུག་བསྡུད་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར། དོན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་ཚིག་དང་རྟགས་ཚིགས་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་རང་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་གཞི་འདིར་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཀྱི། ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱོགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། གང་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་རྒོལ་བ་གཞན་ལ་བརྗོད་དགོས་ཏེ། གཞན་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་

མ

༄༅། །ཕྱོགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ལའང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ
ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རྒོལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཤེས་པར་འདོད་པས་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་རྒོལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ
ཡང་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྟགས་ཚིག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ནང་གི་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དག་ལ་ཡང་
དག་པར་གནས་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཚིག་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་ཚིག་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ནུས་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ 659
ལས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྒོལ་བ་ལ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག །ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕངས་པའི་དོན

ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ཞེས་པ་གཞུང་དམ་འབྲེལ་ཚིག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཆད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་མང་པོ་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུམས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་
མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟོན་ཞེས་སྨོས་སོ། །མངོན་ན་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱོགས་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཉིད་ཙམ་ཡང་མ་སྟོན་ན་སྒྲུབ་པའི་ངག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགག་དོན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་མ་སྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །བོད་ཕྱི་མས་ནི་སུན་འབྱིན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས
ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གྲོལ་བ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་འགོད་པ་ལས་གཞན་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་སྟོན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡན་གྱི་རྩོད་གཞི་ནི་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ
བརྗོད་དགོས་མི་དགོས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཚིག་གང་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དེད་ཀྱི་
ཕྱོགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས

༣

ཤྲི

༄༅། །ནའང་། སྒྲ་བ་དེ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པ་ལ་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་སྦྱོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་བཟུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང་དེ་དེར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་རིགས་གཅིག་ན་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་
ཚོམ་ཙམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་དང་རིགས་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འོངས་པ་ན་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་རྫ་མཁན་གྱིས་རྫ་བྲམ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་བརྗོད་
པ་ཀུན་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དགོས། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་ཟིན་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ནང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་དངོས་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་ཤེས་བསམ་དགོས་སོ། །ཕྱོགས་སྔ་ལ་ནང་འགལ་ཆེ་ཤེས་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་

ཕྱ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་བཀའ་འབུམ་

མཛུག་སྡུད་ཆོས་ཅན། དམ་བཅར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་བླངས། ཞེས་པ་དང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དེ་དམ་བཅར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐལ་ཆོས་ཁས་བླངས། མ་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་སོང་བས་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་ལེན་གྱི་བུ་སོགས་རིགས་སློའི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག འདི་སྐད་དུ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལྷུར་སྨང་བ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་འཕངས་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སུན་འབྱིན་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་ཟེར། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལྷུར་སྨང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་སོགས་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་ཚེར་མ་འབྱིན་པའི་ལན་དུ་འཆད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཚིག་གཉིས་ཀ གལ་ཏེ་གྲུབ་བརྗོད་གྲུབ་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་དེའི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེས་དེ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འགོད་ལ། དེ་ལྟར་འགོད་ནའང་ལྷུར་སྨང་བ་དང་བཅས་པ་རྟགས་མ

༄༅། །གྲུབ་པའི་ལན་ཐེབས་པ་ལ་མ་ངེས་པ་འཕངས་པ་དང་། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་ལན་ཐེབས་ཤིང་། དེ་མི་ཐེབས་པའི་ཞེས་བྱེད་འགོད་རྒྱུ་ཡོད་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་སོང་བས་ན་རྩོད་ལ་ནི་རྩལ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དོན་གྱིས་གོ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་བཤད་པ་དང་། དངོས་ཀྱིས་གོ་བྱ་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ༑ བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན༑ ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་ཐ་དང་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དང་བཅས་ཏེ་བཤད། རིགས་པ་ཅན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་བརྟགས་ནས་དགག །རང་སྡེ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་བཞི་བཤད། མ་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས༑ མདོར་བསྟན་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད། ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས

སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བརྗོད། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་རྒོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པར་བརྗོད་ཅིང༌། ངག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཤུགས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད། བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་བཟུང་ཞིང༔ ཕྱིར་ཁས་བླངས་ཀྱང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དང་པོ་བཞི་སློས་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་དང་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་དངོས། དགོས་པ་དེ་བསྒྲུབ་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན༔ བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། རྒོལ་བ་གཞན་གྱིས་ཤེས་འདོད་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་རྒོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི

༄༅། །ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུས་ཤིང་
བསགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདིས་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་རང་སྒྲ་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། འདིར་མདོར་
བསྟན་དུ་དོན་བརྗོད་ཅེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་འོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྲིད་པ་ནི་འདོད་ཚིག་གིས་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདོད་ཚིག་གིས་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་རྒོལ་བ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཟློག་ཟིན་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཕཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་གཞན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་བཟློག་པ
དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཕཤད་པས་སོ། །བདག་གི་དོན་བཞིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་གཅིག་པུ་གྲངས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་མི་དགོས་ཏེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རེས་འགའ་ཆོས་དག

གི་ཁྱད་པར་དང་། རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཏུ་མ་རྗོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་རྗོད་ན་ཡང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་གཉིས་བདག་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་དེར་ནི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། རྟགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་བདག་ཡིན་ན་དེ་དཔེའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་མ་ཟད། དེའི་ཆོས་ཀུན་ཞེ་འདོད་དབང་བཙན་པར་བསྟན་ནོ། །གོང་གི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གང་ལ་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡིས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་བ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་ཅི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་མི་འདོད་པའམ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བསྒྲུབས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཚོན་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་

༄༅། །ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་འདོད་ཡུལ་དང་འགལ། བདག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་འཛིན་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་ཟླ་བོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཨུཏྤལ་བམ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་ཡང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་གི་ཟླ་བོ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་ལུས་ནི་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྨྲ་བ་པོ་དེ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟག་ན་སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་འཇིག་པ་ཙམ་གྲུབ་པ་ཡིས་སྒྲ་ནི་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་བུམ་པའང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་དུ་རུང་ན་ཡང་། འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན

པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་ཆོས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་དེ་མ་འབྲེལ་བ་བཟློག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་ནི་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཅོད་ལ་མི་ལྡན་དང་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཁྱོད་མི་རྟག་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པའི་སྒྲོའམ་སེལ་ངོར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་ལ་དེར་གནས་ཀྱང་སེལ་ངོར་སྒྲུབ་དགོས་པ་མི་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །མདོར་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྷ་དབང་བློས་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་བཤད་དག་ན་འཁྲུལ་པ་མང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཞེ་འདོད་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན༑ སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་དོན་གཞན་པ་དག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་པས་དེ་འདྲ་དེ་

༄༅། །འགོག་པས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དག་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པས། དེ་ལྟར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་ནི་ཚོགས་པ་དོན་གཞན་དེ་དག་བསལ་བས་རྟགས་འགལ་བམ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་དོན་གཞན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་སྒྲ་འདིར་ཆོས་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་འདི་ནི་སྣང་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཚོགས་པ་མི་འབྱུང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད། ཅེས་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་དངོས། དེ་སྒྲུབ་པ། རྩོད་པ་སྤངས་ནས་གྲུབ་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆེ་མདོར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ༑ ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་། རྩོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ༑ གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས། སྟོད་པ་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ

བཀོད་པའི་ཚེ་ན། སྨྲོད་པ་པ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་དེ་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྔིར་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྒྲུབས་ནས། བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་དེ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་དམ་བཅའ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བྱེ་བྲག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱོན་དེ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་
ལ། བཞི་སྟེ། སྐབས་འདིའི་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ལུང་དོན་དང་འགལ་བས་རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་དོན་བསྡུ་བ། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྟེ། འདི་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མི་འགལ་བར་བསྟན། བསྒྲུབ་བྱ་ཙམ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པར་བསྟན། ལུང་དེས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དཔག་འདོད་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་ན་ཧ་
ཅང་ཐལ་བ། དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཟློག་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲོད་པ་བ་ལ་
མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་ནོ། །གལ་ཏེ་དྲི་རྟག་པ་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དྲི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པ་བཀག་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། བྱས་

ཤ.

༄༅། །ཕས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་འདིར་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན། སའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲའི་ཆོས་མ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་
ཆོས་ཡིན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྤྱི་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་ཤེས་འདོད་དེ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་དཔག་འདོད་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་པ་ཁྱོད་ནན་གྱིས་རྩོལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་རྟག་པ་འདི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དགོས་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་
བར་དབང་གིས་ཕྱུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ནན་གྱིས་འཕྱུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས་བརྗོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིགས་པས་གནོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིས་སོ། །མདོར་ན་ལུང་དོན་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་གནོད་ཀྱང་། གཞན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གནོད་དེ། རྟག་པ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

671

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྒྲ། རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱར་མ་སོང་ཡང་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་ན་སྒྲ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཕངས་ནས། གཉིས་པ་ནི་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་། དེ་ལས་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལའང་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕན་གནོད་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལུང་ཁས་མི་ལེན་ན་སྟོང་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་ལུང་ཕན་གནོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། དེ་ལེན་པའི་དུས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔ་མ་འདི་ནི་བོད་ཕྱི་མས་ཁས་

༄༅། །ལེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་དང་འགལ་ཞེས་ཟེར་བས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་
བརྗོད་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ནས་ཇི་སྐད་པའི་དཔྱད་པ་རྣམ་པར་དག་ན་དེ་འདྲ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན། བསྟན་
བཅོས་ཀྱིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་ལུང་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤིན་ལྐོག་གཅིག་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལུང་མཐའ་དག་ཁས་ལེན་དགོས་སམ། ཞེ་ན། གཞལ་བྱའི་
གནས་གསུམ་པར་འཕོ་བ་ན་བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཡི། གཞན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ༔ གཞན་དུ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་བཟུང་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་གང་གིས་
བྱས༔ ལུང་ལམ་རྟེན་པར་ཡུལ་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། ལུང་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། ལུང་ཁས་བླངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་བླངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པའི་བླུན་

པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བོ་ནི་ལུང་དང་འབྲེལ་མེད་རེ་ངུར་སྨྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་། ལུང་བླངས་མ་བླངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་ཁྱོད་ལ་སུ་ཡིས་གསར་དུ་བསྒོས་པ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ལུང་དོན་བཀག་པ་རྒོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ལོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འདྲ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ལྡན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བླངས་པ་མེད་པ་ལོན་ནར་ནི་སྐྱེ་བོས་ཚིག་སྨྲ་བའི་རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོ་སེམས་ལྡན་དང་། ངུད་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བ་འགའི་སྨྲ་བ་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་

ཤ.

༄༅། །འབྲེལ་བས་ནའོ། །ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་སྟོན་མི་ཤེས་པའི་རྒོལ་བ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། བྱས་པ་
དེ་ནི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ལུང་དོན་མི་ཤེས་པའི་རྒོལ་བ་དེས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བདེན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་
བུའི་རྟགས་བརྗོད་མཁན་གྱི་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྒོལ་བས་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ། རྒོལ་བ་དེས་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་བྱས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ནི་
གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར༐ ཞེ་ན། རྒོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅིས་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་ན་ཡང་བྱས་པ་དེ་ཅི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་
གཞན་འགོད་མཁན་གྱི་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཞན་དག་ལ་རང་གི་འདོད་ཡུལ་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་པ་བརྗོད་པས་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱས་པས་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་འདིར་ཆོས་ཅན། རྫོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟེགས་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལ་འགར་བཤད་པའི་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པས་གཞན་རིགས་པ་སླ་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དག་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ལུགས་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གི་ཉེས་པས་ཉེས་མེད་དག་ཀྱང་སུན་འབྱིན་པའི་རྒྱལ་རིགས་དག་གི་ལུགས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ན་དུས
ཀུན་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །བཞི་པ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་སྟེང་དུ་ནམ
ཡོན་བཀག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན
སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེས་རང་དང་འགལ་བར་ངེས་པའི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། སྒྲའི་སྟེང་དུ་ནམ་ཡོན་བཀག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པ་འདིར་ནི་རྟག་མི་རྟག་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་པ
གཉིས་པ་ནི། ནམ་ཡོན་བཀག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པ་དེ་དག་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། ནམ་ཡོན་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ནམ་ཡོན་བཀག་པས་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་དེ། དེ་བཀག་པས་རང

༄༅། །གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྣད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་དྲིའི་སྐེང་དུ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྣད་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། རྟག་པ་ནམ་ཡོན་སྒྲའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་ནམ་ཡོན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀུན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། མ་ཚང་ན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ངེས་པས་དེ་ཚང་མ་ཚང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་སྒྲའི་སྐེང་དུ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་འདིར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་འདིར་ནི་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱོན་ཡིན་ན། གཞན་རྩོལ་བས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དྲིས་ཡོན་བཀག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་ནུས་པར་ཐལ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྣད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མའི་གཞུང་ཤིང་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་། ཞེས་པ༏ སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་དེར་ཤེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲའི་སྐེང་དུ་ཆོས་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དེ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གང་བཤད་

བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པས་རྟགས་དེས་ཆོས་གཅིག་བཀག་ན་དེའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བཀག་པར་འགྱུར་གྱི། སྒྲའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཀག་པས་སྒྲའི་ཆོས་བཀག་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། རྟགས་དང་རྗེས་འགལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་སྐྱོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་ན་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་གིས་བསལ་བས་ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཞུང་གི་དོན་འཆད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། གལ་ཏེ་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་མཐོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བ་དང་། རང་སྒྲ་སློས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བུམ་བྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་ངོར། སངས་རྒྱས་པས། གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་དེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལུང་དོན་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་སློས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོབ་ཀྱང་རྗེས་འགལ་བས་མི་འདོད་

ཤ

༄༅། །པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཆོས་གཞན་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་བྱེ་བྲག་པས་དེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པས་གཏན་ཚིགས་ཅི་ཞིག་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དགོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ཕྱམ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པའི་དོགས་པ་འདི་རྒོལ་བ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གང་ལས་ཡིན། དབང་རྣོན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྣོན་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་ན་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པ་ནི་གང་གིས་བཟློག་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་ན་ཡང་ཚིག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དོགས་པ་དེ་དབང་རྟུལ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྟུལ་དེ་དག་སྔར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ལ། དབང་རྟུལ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཇི་ཞིག་ལྟར་གཞན་བསྟན་བཅོས་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་འཐོབ་སྟེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱིས་འདོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་

འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་བྱམ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པས་ན་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ལན་གཉིས་པ་ནི། མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ནི། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་ཁྱད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟེན་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒོལ་བ་རང་རང་གི་འདོད་པས་བརྟགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྩོད་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅི་སྟེ་གྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱམ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དོ། །ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲམ་སྨོས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་བྱམ་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་ནུས་ཏེ། རྒོལ་བས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་དོགས་པ་ཡོད་སྲིད་པ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་གཉིས་པ་ནི། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ

༄༅། །མི་འགྱུར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་ཚེ་ལྔ་བུམ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ
འདིར་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ཡང་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱི་ཡི་ནི་ཡུལ་ཅན
ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲན་རང་མཚན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་དེའི་གཞན་སེལ་ཕྱོགས་སུ་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསལ་བྱམ
ཡིན་པར་བསྟན། རྟགས་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན། བསལ་བྱ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། དེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི། དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མ

ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་ནི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འགལ་མ་ངེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ངོས་བཟུང་། དེའི་ཤུགས་ལ་རྟགས་དཔེའི་སྐྱོན་ཁ་བསྐང་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཉིས་གཞི་མི་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་སོགས་དང་། དེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟགས་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐའ་དག་སེལ་བར་ནུས་ཏེ། མ་ཁྱབ་པ་དང་། ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་དག་ནི་སྤང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གང་གིས་གང་སེལ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཚིག་ཁྱད་ངོ་བོའི་སྒྲ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་དང་ལོག་རྟོག་གཉིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས

ཆ། ཉི་ཤུ་ཐམ་པ

༄༅། །མ་ཁྲབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། རྩོལ་བས་དགུ་ཏུམ་རྫོད་ཀྱང་། ཞེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ༔ །ལྟོས་པ་མེད་པར་མ་ཁྲབ་དང་། །ལྟོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཕྱོགས་ཆོས་ལྟོག་པའི་ཚུལ་བཅས་ཀྱིས། །ལྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །རྗེས་འགྲོས་མ་ཁྲབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སྨྲ་རོ། ། འདིར་ཞེས་འདོད་མེད་པ་དང་གྲུབ་བསལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ངེས་མོད། རྟགས་ཀྱི་ཡང་སྐྱོན་དུ་འཇོག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གྲུབ་ཟིན་པ་དང་བསལ་བ་ཞུགས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་ཡིན། གྲུབ་ཟིན་པ་དང་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ། །འོ་ན་རིགས་སྔོན་ནས། ཇི་སྐད་དུ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་གསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པའམ་བསྟན་ན་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོན་མཐའ་དག་སེལ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟུར་ལྔ་པོ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་ནི་དེས་སེལ་བར་ནུས་ལ། ལོག་རྟོག་གཅིག་ནི་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པས་སེལ་མི་དགོས༔ གཅིག་མ་བསལ་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ནས་འཇོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོན་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ནི་རིགས་སྒོར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལ། གྲུབ་ཟིན་སོགས་

རིགས་མི་མཐུན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི། ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་མེད་དེ། རྒོལ་བའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་ནི་ཚད་མ་དེས་དངོས་སུ་གནོད་པ་དང་། ལྷག་མ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་དཔག་འདོད་མེད་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདིས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པ་སྤངས་པ་དང་རིགས་སྒོའི་དོན་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་རྒྱན་དང་རིག་པའི་གཏེར་ལས་འཆད་དོ། །འདིར་བསྒྲུབ་བྱར་འདོས་པ་ཞེས་དང་། གོང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པས་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩོད་སྤང་དངོས་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ངོ་བོ་དང་མ་བསལ་བ་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་སེལ་ནུས་ན་དེར་ཁོ་ན་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྨོས་པ་ཡིས་ངེས་བཟུང་ཁོ་ན་བ་ཞེས་པའི་དོན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཁོ་ན་བའི་ཚིག་མ་ཤད་པ་ཆོས་ཅན། དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དུ་མ་སྨོས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་བྱེད་པའི་མཐའ་སྟེ་བསྟན་བྱ་བ་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདིར་རང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་འདོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན

༄༅། །ཕྱི། ཟུར་ལྷུའི་ནང་ཚན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་འདིར་འོང་དོན་མེད་དེ། གོང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དོགས་པ་དེ་འདོད་གྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་ནུས་དགོས་ཏེ། གྱུར་པ་ནི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རིགས་སྔོའི་འདོད་གྱུར་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་རྐྱེན་བྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུར་པ་ཞེས་པར་སོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་དག་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་འགོག་པའི་ནུས་པ་དེ་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟས་སྨིན་འོངས་སོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་དེ་འོངས་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཚིག་ཕྱི་མས་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་སྔར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡིས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པས་རིགས་མི་མཐུན་ནི་བསལ་ལ། གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་འཛོམས་བྱེད་མེད་པས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱིངས་ནི་ཨི་ཥ་ཞེས་དང་། རྐྱེན་ནི་ནིཥྛའི་མིང་ཅན་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཀྟ་ཞེས་པ་དེ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཨུ་ཊེས་འབྲེལ་དང་ཀ་ཊགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས། ཥ་ཡིག་གི་ནུས་པས་ཏ་ཡིག་དེ་ཊ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ན

ཨོཾ་ཞེས་པ་དེ་འདོད་གྱུར་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལ་ནི་གཞུང་གཉིས་པོ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྒོལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེས་ན་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གནོད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མ་བསལ་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དངོས། དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ། ལོག་ཕྱོགས་ཚད་མའི་བསལ་བ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཡང་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མ་ནི་གཉིས་པོ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ནི་རྒོལ་བ་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་ཚད་མ་ལ་

ཞུ ༄༅། །གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བཞིར་བཤད་པ་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་ཚད་མས་གནོད་པ་དེ་
ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འཆད་ན་དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔར་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་
ཉེར་བཞི འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་འདུས་ལ། འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་ལ་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་
བཤད་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་ལུང་ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ལས་གཞན་བཤད་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། མདོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
མདོ་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་
དཔེར་བརྗོད་དང་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། ཆོས་ཅན་གང་ལ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ 687

མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་། གྲགས་པའི་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་ངོས་བཟུང་། རིགས་སྔོར་རང་ཚིག་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཙམ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱེད་གཉིས་པོ་བྱེད་ལས་མཚུངས་པར་བསྟན། བསལ་བྱ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྦྱར་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དགོས་པ། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར་བསལ་བ་དང་པོའི་སེལ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཚིག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྩོལ་བ་བདག་དང་། གཞན་ལུང་གི་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དེར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་འདི་རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་རྩོལ་བ་བདག་ནི་དོན་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་དོན་

༣༥ ཤེར་ཕྱིན

༄༅། །དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མར་མི་སྟོན་ན་དེར་གྲགས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་སམ་ལུང་རྣམ་དག་དེ་ལུང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལོག་རྟོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སོ༔ །འདིར་དོན་ནི། ཕྱིར་ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པ་ལ་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཞུང་འདིས་དངོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བྲེ་ཤིག་དང་འཕྱུང་ཤིག་ལྟ་བུའི་ཚིག་རྣམས་དོན་མཐུན་དུ་འཇོག་པ་ཀློལ་བ་རང་ཉིད་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་པ་དེ་དཔེར་བྱས་ནས་ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་ལུང་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་ནི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚིག་གཉིས་པོ་དང་འགལ་བ་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་དེ་གཉིས་ཀའི་དཔེར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ༔ ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་རུང་དམ་ཞེ་ན། རང་ཚིག་འགལ་བ་སྐྱེ་གོགས་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ་དངོས་ཤུགས་འགལ་ 689

བའི་རང་ཚིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བའི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིད་
ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་གང་ཞེ་ན། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་གྲུབ་དོན་ནོ། །ལུང་དེ་
ལ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྟོར་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ན་ཡང་ལུང་གིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་ནུས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ངའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཚིག་བཞིན་ཏེ། སྟོར་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཚེ་རང་ཚིག་འགལ་བས་གེགས་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་རྟག
པའམ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་རང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་མི་གནོད་ན། རང་རང་གི་ཞེན་དོན་ངེས་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་གནོད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་
དམ་བཅའ་དེ་དག་གང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་དེ་ནི་གཞན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱབ་བརྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ལྟམ་ཡིན་ན་རིག་བྲལ་གྱི་དམ་བཅའ་འམ་ནུས་པ་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་གྱིས་ནི་ཇི་

༄༅། །བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གནོད་དེ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞན་དག སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་དེར་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཆད་པ་དེས་ནི་ཚིགས་སུ
བཅད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱུད་གསན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་དང་དེར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤན་མ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་གིས
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་དམ་བཅས་པའི་ལུང་གིས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ན་ལེའུ་འདིའི་གཞུང་དོན་ཕལ་ཆེར་རྒྱུད་གསན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤིན་ལྐོག་གི
ཚེ་ལུང་འཇུག་པར་བསྟན། དེས་ན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ལུང་ཁས་བླངས་ནས་ཤིན་ལྐོག་ལ་དཔྱོད་པ་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་ན་ལུང་གིས་གནོད
པའི་སྐྱོན་འདི་འདོད་དོ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཟློག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་ཁས་བླངས
རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་དཔག་གསུམ་པོའི་གནོད་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི་ཕྱིར་དུ་ན་ཐ་དད་དུ་ཕྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ལྐོག་གི་ཚེ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར

རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའམ་ཡིད་ཆེས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་སྔོར་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་ལུང་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དང་། དཔྱད་པས་མ་དག་པའི་ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པའི་ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་དེ་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒོལ་བ་དེ་ཡིས་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གནོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཕྱིས་མི་འདོད་ན་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་འདྲི། སྔར་ལུང་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་མི་འདོད་ན་རང་ཚིག་འགལ་བས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་མངོན་ལྐོག་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་དོར་ནའང་མི་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་མི་འདོད་ན་དོན་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་ཡང་ལུང་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། ལུང་འདི་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པ་ན་ཕལ་ཆེར་ནི་

༄༅། །འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉེས་པའི་རྩ་བ་དང་། ཁྲུས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་ཏེ། ལུས་དག་གི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཤིན་ལྐོག་ལ་རང་ཚིག་འགལ་བའི་དཔེ་སྟེ། སྔ་མས་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་པའོ། །དེས་ན་རྩོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་མངོན་ལྐོག་དག་ལ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ལྐོག་དག་ལ་རང་ཚིག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ལྐོག་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་བསལ་བྱ་སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། སེལ་བྱེད་གྲགས་པ་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སེལ་བྱེད་ནི། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་གནོད་པ་མེད་པའི་དག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིད་ཆེས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྗོད་རུང་གི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི། གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་དེ། ཐ་སྙད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ལས་ནི་སྐྱེས

པ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཀ་བ་དང་བུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་དོན་ནི། ཚད་མས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་དེའི་གཞལ་བྱས་དེ་བྱས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་བྱེད་དངོས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཙམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་ཟིན་པ་རི་བོང་ཅན་འམ། ཡང་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བུམ་པ་སོགས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས་མི་མཐུན་པ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་དག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱས་པ་རི་བོང་ཅན་དང་། མ་བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། བརྗོད་འདོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་གང་ལ་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་ལ་ཟླ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དེས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གྲགས་པས་མི་གནོད་དོ་ཞེ་ན། གྲགས་ཟིན་པ་མེད་ཀྱང་བུམ་སོགས་དེ་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རུང་བ་ཉིད་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་བུམ་སོགས་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀུན་འཇུག་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་དེས་ནའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་འདིར་ནི་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་དེ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར

༥༠ ༄༅། །དེ། མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་བཞག གཞན་ལུགས་དགག རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
མདོ་དོན་བཤད། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་མདོ་དོན་བཤད། མདོ་དང་པོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པས་ཀྱང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་ན་རེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དེ་དེས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་འགོག་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་འགོག་ནི་དགོས། སྒྲ་དོན་ལ་དབང་པོས་མཚོན་པའི་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། རི་ཅན་ཟླ་སྒྲས་
བརྗོད་མི་རུང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྡན་པར་འདོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་གང་བཀོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གྲགས་པས་གནོད་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཆོས་ཅན། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པའང་མཚོན་ནུས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བརྡ་དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་འཇུག་རུང་དུ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན 695

ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །མདོར་ན་ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ལྟ་བུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྔ་མའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་པ་སྔོ་རི་ཅན་བརྗོད་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་པ་དེ་ནི་རི་ཅན་བརྗོད་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྒྲུབ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་དེ། བརྡ་སྦྱོད་པ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་བརྗོད་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བར་མི་འདོད་ན་བརྗོད་བ་དེར་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་དོན་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་ལ་གཏན

༄༅། །ཚིགས་གང་བཀོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རི་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་དང་། དང་པོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་རི་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་སྐད་ཆཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེས་གྲགས་བསལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཏེ་མཚན་གཞི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དེ་བཞིན་དུ་ད་ཙམ་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གནོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ག་བུར་དང་རྔུལ་ཆུ་སོགས་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་ནི་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བརྡ་ཙམ་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སྡེ་ན་རེ། ག་བུར་སོགས་ལ་ལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་ལ་ཁོ་ནར་
འཇུག་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་རུང་སྟེ། རི་བོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་དེ་གྲགས་པས་གྲུབ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ག་བུར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་

ཕྱིས་འཇུག་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་ལྡོག་པ་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེ་མེད་ན་རི་ཅན་ལ་འཇུག་བཟློག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་
བརྡ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། གྲུབ་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྡ་སྦྱོར་པ་ན
རེ། གལ་ཏེ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ལ་ཁོ་ནར་བརྗོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་སྒྲ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཇུག་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལ་འང་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ། གཞན་ནི་གང་ལ་འང་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རི་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་
བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་ལ་བརྡ་འགོག་པ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་ནུས་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་དེར
རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་གནོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་འདིས་ནི་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་དེ་དག་རྣམས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེར

༄༅། །འགོག་པ་ནི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲའི་དོན་ནམ་འདོད་བརྒྱལ་བའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་དོན་དམ་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། གྲགས་པས་
གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གྲགས་པས་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེས་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་នོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སེལ་བྱེད་གྲགས་ཡིད་གཉིས་ལོགས་སུ་འཆད་པ་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་པའི་གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གྲགས་ཡིད་འདི་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསལ་བྱ་སེལ་བའི་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་འདི་ལ་ཡང་དོན་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྩ་བར་དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ། འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། སྒྲ་ལ་རང་མིང་གིས་མི་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་ཚེ། དོན་དང་ཞེས་ཕྲད་པ་ཆོས་

ཅན༔ དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོན་འདི་ཉིད་ནི་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྤྱོང་ན་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །
རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྡོག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་གང་ཞིག་ནི་ལྡོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་སྣང་བ་ཡི་བློ་ཉན་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་ནི། མཉན་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷག་མ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
གྱིས་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ན་སྒྲའི་སྟེང་གི་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་རྣམས་མཉན
བྱ་ཡིན་པ་སྤྱོང་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མི་གསུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲ་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས
གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་མཚན་ནི་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ནི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་མངོན

༄༅། །སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མཉན་བྱའི་མིང་གིས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མཉན་བྱར་གྲུབ་པས་ན་སྒྲ་རང་མཚན་མཉན་བྱ་
ཡིན་པ་དེ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་པ་དང་རྟེན་པ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་རང་མཚན་མཉན་བྱམ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སེལ་བྱེད་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་
པ་དེ་ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་ཚིག་དང་མཐུན་ཡང་གཞུང་གི་གོང་འོག་ཀུན་དང་མ་འབྲིག་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ། །ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པའི་སུན་འབྱིན་
སྐྱོན་བྲལ་བའང་། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དང་ནི། །ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །བརྗོད་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡི། །མཚན་ཉིད་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་གྲུབ། །བསྒྲུབ་བྱའི་རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་ 701
དག །སེལ་བྱེད་གསུམ་དང་ལོག་པར་རྟོག །སེལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན། །མ་ལུས་ལེགས་པར་བཤལ་བ་ཡིན། །རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པ། །བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་དུ་བཤད་པ་མེད། །བདག་དོན་བྱེད་དང་མ་གྲུབ་པའི། །རང་མཚན་
སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བཤད། །དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་། །ཡིན་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་སུ། །གནོད་སྒྲུབ་མིན་ཕྱིར་གེགས་བྱེད་ཙམ། །རང་ཚིག་གཞན་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་། །དཔྱད་པས་དག་ཆེ

ཡིད་ཆེས་སུ། །སེལ་བྱེད་དངོས་ཡིན་གཏིང་ཚུགས་པའི། །རྣམ་རྟོག་གྲགས་བསལ་སེལ་བྱེད་དོ། །རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་མ་སྐྱེས་ཚེ། །དེ་ཡིས་དེ་དག་སེལ་མི་ནུས། །སྒྲ་ཡི་རང་མཚན་མཉན་བྱ་ལ། །ངེས་པ་འདྲེན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས། །གནོད་
འགྱུར་དེར་རྟོགས་པ་ཡིས་མིན། །ཚད་མ་བཞི་པོས་རང་རང་གི །བསལ་བྱ་སེལ་བ་ཚད་མ་ཡིས། །གནོད་པའི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཚད་མ་སེལ་བྱེད་དངོས་མིན་པར། །བཤད་ན་གཞུང་དོན་ལོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ལ༔ གསུམ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བཤད། དགོས་པ་བར་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མདོར་སེལ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་
ལའོ་ཞེས་པ་ལ་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དེར་སྨྲས་ཙམ་གྱི་ཆོས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་ཡོན་རྩི་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྨྲས་ཙམ་
གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་གཟུང་བ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་ཡོན་རྩི་བ་མ་ཡིན་ནམ་སླམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟེན་པ་ནི། རང་ཉིད་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ༔ དུས་ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་སྟེ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྡན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པས་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དཔག་འདོད་ཀྱི་

ཚ སུམ་ཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཞན་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ལ་གནོད་ཀྱང་། རྟགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཞན་ཆོས་
ཅན་དུ་གཟུང་བ་ལ་ནི་གནོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག་སྟེ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི། དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པའི་དོན་འདི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་ཆོས་ཅན། དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གནོད་པས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་དང་འགལ་བར་
གྱུར་པ་ཡིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་དེ་དང་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚེ། ཤེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་གནོད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེས་ན། སེལ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་སོ། །དགོས་པ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་
སེལ་བ་འདི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེ་ཡང་བདེན་ཏེ་མོད། དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྩོལ་བ་འགའ་ཞིག་ཤེས་འདོད་སོགས་ཆ་ར་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་

703

རྟགས་སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །ཞེས་པ་དེ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར། མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེད་དུ་མེད་པ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན
ཏེ། གཅིག་ཆར་སྐྲ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པས་སུན་འབྱིན་པ་ན། རྟགས་དེས་རྟག་རྫས་བཀག་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་འང་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པས་གཏན་ཚིགས་དེ་འགལ་ཞེས་བརྗོད་
པ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དེས་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་
ཞེས་སྨོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་འདོད་སོགས་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་
གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དཔག་འདོད་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་
པས་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་ནུས་མ་ཡིན་པ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཆར་སྐྲ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་གནོད་བྱེད་ནི་སྔུམ་བྱེ་བྲག་པས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི། རྟགས་དེས་རྟག་རྫས

704

ཕུ

༄༅། །བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བཀག་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་འདེབས་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ནི། དེ་འདྲ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་
ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་དངོས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་བསྟན་ནི། བདེ་སོགས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ངེས་ན་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་མོད་
ཀྱང་། དེར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཞེ་འདོད་ནི་རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་དང་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཏན་ཚིག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་
ན། རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་
ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་དེ་ཡི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དཔག་འདོད་མེད་པས་ན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་
པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྩོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་

པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་རང་གི་ཆོས་ཅན་ནམ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་རྣམ་བཤད་མཛོད་པ
པོ་གཞན་ཀུན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དེ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་དགོས་པར་འཆད་པ་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར
འཁྲུམས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལྟ་བོས་སེལ་མ་ནུས་པ་དགག་འདིས་སེལ་དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དུ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་དུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན
མ་ཡིན་པར་དེ་མ་ཐག་འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་རྟེན་ཞེས་པ། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་བསྒྲུབ་བྱ་དེ། །ཆོས་ཅན་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཚེ། །རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་རྩི་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱས
པས་གྲངས་ཅན་ལ་སྒྲ་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་བདག་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན
ནོ༔ །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བྱེད་བདག་པོས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་བཤད་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད

ཞུ

ཚུ་བྱོར

༄༅། །རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྟེན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་གྲུབ་ཟིན་སོགས་ལྔ་པོ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་འགལ་བ་སོགས་དང་། ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་དོན་རང་མཚན་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲ་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར་མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་ཡང་མཚོན་པར་ནུས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞིས་གནོད་པ་དག་ནི་སྲིད་པའི་ཚེ་ན། ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སོ། །དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་

དེ༑ ལྷུར་སྣང་གསུམ་པོའི་ཞེན་དོན་དང་། དེ་ལ་གནོད་པའི་རྩུལ་ནི་མདོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་རྩུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཞེས་དང་། རྫས་ནི་ཡོད། ཅེས་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཚེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་༑ རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལྡན་ཞིང་ཕྲད་པའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་དང་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་མཐོང་བ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་སྦྲིབ་ཐོགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་སེལ་ངོར་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ཙམ་ནི་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལྟོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག དེས་མཚོན་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། དེ་དག་གི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། ལྟོད་མཉམ་གྱི་འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས། བཅུ་ཚན་གཅིག

ཨ

༄༅། །བསྡོམས་ནས་སྣང་ལ་བཅལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཤོས་མ་སྡོམ་པར་སྣང་ལ་གཞལ་བ་དེ་ལས་སྣང་མགོ་ནི་མཐུར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྗིད་དང་། དེང་དྲངས་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བས། གཏན་ཚིགས་འཕངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་དག་སྣང་རྡུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྣང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཆོས་ཅན༑ དམ་བཅའ་གསུམ་ཀའི་ཞེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མེད་ན་གསུམ་པོའི་ཞེན་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲ་མོ་ནས་བརྩམས་པའི་རྫས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དག་སྣང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཐམ་པ་ནའི་ལྗིད་སྣང་གིས་རྟོགས་ཀྱི། རྫས་གཞན་ཕྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྗིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་། སྣང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་སྣང་རྡུང་གི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྙེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་བཞག་པའི་ལྗིད་སྣང་གིས་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རྒོལ་བ་དེའི་ལུགས་ལ་གཅིག་ཆར་ལྷན་པ་སྤེ་སྒོམ་པ་དང་སོ་སོར་ལྷན་པ་སྤེ་བསྡོམས་པའི་རྡུལ་སོགས་དག་ལ་ལྗིད་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཏེ་མ

སྒོམ་པར་བཅལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏེ་བསྒོམས་ནས་བཅལ་པ་ན་ལྕིད་ནི་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་ལྕིད་སྲང་གིས་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསེར་མཱ་ཥ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རས་བལ་གྱིས་བསྒོམས་ནས་སྲང་ལ་བཅལ་བའི་རིམ་པ་ཡིས་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་དང་གྲང་མཚུངས་པར་ནི་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སྤུམ་རྣམས་ཀྱི་ལྕིད་སྲང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྡུལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྲེང་བ་ཡི་ལྕིད་བ་སྲང་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་དེའི་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ལྕིད་ཉིད་སྲང་གི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ལྕིད་དག་ཀྱང་ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན་འབྲས་བུའི་ལྕིད་ནི་སྲང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ནི་རས་བལ་གྱི་འདབ་མའི་ལྕིད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད། དེའི་འབྲས་བུ་ལྕིད་ནི་སྣང་རུང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གསེར་མཱ་ཥ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པའི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལྕིད་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེས་མཚོན་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྕིད་ཉིད་བཀག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མདོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་མཚོན་བྱེད

ཤ། ༄༅། །ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་དང་དྲི་རོ་སོགས་ལྷག་པོ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་བཞིས་གནོད་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་གཞན་དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དང་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་དམ་བཅའ་དེ་གསུམ་ཀས་ཞེ་འདོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་ཤིང་། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དམ་བཅའ་བ་པོའི་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་དང་རང་གི་ཚིག་

ཚ་བ་ཤི། དངོས་ཤུགས་དང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ལྟ་དབང་ལྟར་ན་གྲགས་པས་ཀྱང་གནོད་པ་དག་ནི་སྲིད་པས་ནའོ། །དེ་ཡང་ཞེན་དོན་གཅིག་པུ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། མངོན་སུམ་གྱིས་དང་སྲིད་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་རྫས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་ཁས་བླངས་དང་རང་ཚིག་འགལ་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གནོད་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་དང་། ཁས་བླངས་

དང་རང་ཚིག་ནི་གེགས་བྱེད་ཙམ་སྟེ། དམ་བཅའ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ནས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །
ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སྐོར་ནས་མཚན་གཞི་དགག སྤྱི་མར་ངེས་བཟུང་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སྐོར་ནས་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན
བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གཞན་ཕྱི་རྒོལ་དག་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀློ་བཞིན། ཞེས་དེ་ལྟར་བཀོད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་སྒྲ་དང་ཀློ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས
ཅན༑ རྒོལ་བས་མི་འདོད་ནའང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། དེར་བསྟན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་རྒོལ་བས་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ད
ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དེའི་ཕྱིར། དོན་ནི་ཕྱི་རྒོལ་ཤེས་འདོད་དང་རྒོལ་བ་ལ་བསམ་པས་དཔག་འདོད་ཡོད
པ་དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས། ཞེས་པའོ། ཕྱོགས་ལྔའི་འདོད་པ་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ལ་ལྟོས་པ་དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དགག་མ་གྲུབ་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རི་བོང་གི་རྭ

༄༅། །སོགས་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབྱིན་ཞ་འཕེན་རིགས་པ་ལས་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ལས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པོ་གསུམ་གྱི་
ནང་ནས་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལས་ལ་སོགས་
པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་པའི་ལན་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རྩོལ་བའི་རྣམ་པ་འགགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོལ་བ་
དེས་སྟོར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ༔ གསུམ་སྟེ། མདོར་མ་བཤད་པ་ཁ་བསྐང་། མདོ་ནས་བཤད་པའི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་བཤད། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གཞིར་གང་འདོད། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་འང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་རིགས་པ་ཅན་པས་ཁས་བླངས་ལ། དེའི་ཚེ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། དཔེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མར་གསལ་བས་སོ། །འདིར་འང་ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཚོགས་པ་ལ་འང་འཇུག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་གང་རུང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། བསྟན་
བཅོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཤད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་ལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་རྐྱོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ངོས་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ན། ཞེས་དང་། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་
དེ་འཇུག་པ་ནི་གཞིར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱེད་རང་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་བརྟགས་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་མི་ནུས་པར་མ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་འང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེར་ཐལ་བ་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བའི་དགོས་པ་འང་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་སོགས་པ་དཔེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་

ཆ. ཚད་ཊཱི

༄༅། །བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ནི་བསྟན་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་སྟེ། དམ་བཅའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་བཟུང་སློས་པས་སོ་ཤེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཞེས་སམ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྦྱོར་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ངེས་བཟུང་སྔར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་
བཟུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དེ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲུབ་བརྗོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཞེས་པའི་
མཇུག་དེར་ངེས་བཟུང་བརྗོད་པས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ལ་དམ་བཅས་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཐད་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། གྲུབ་
བསལ་མེད་ཅིང་དཔག་འདོད་ཅན། །བསྟན་བྱ་བ་དང་གང་འབྲེལ་བ། །གཞན་ལུགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཤེས་ཟེར། །དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་བྲལ་ཡང་། །བསྟན་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ། །ཁོ་ན་བ་དང་རང་ཉིད་
ཀྱི༑ །དོན་མེད་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡི། །རྣམ་བཅད་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རང་ལ་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་

རེ༔ དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་འགལ་བ་ནི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་འདི་འདྲ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལན་ལ། གཉིས་ཏེ། འགལ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག ། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་འདོད་ཡུལ་དང་འགལ་བའི་དོན་གང་ཡིན། འདོད་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའོ། །ཞེ་ན། དེའི་དོན་འདོད་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་ནི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་རྟགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནའང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ༔ གཉིས་ཏེ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། སྦྱོར་བ་དེས་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱེད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རྟག་པ་དེ་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་སྒྲ་དེ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དོན

ཤ

༄༅། །གཞན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་མཐོང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཁྱད་པར་སྒྲ་ལ་ནི་གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་བརྗོད་ནས། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འབྲས་བུ་འང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་འདོད་ནུས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར། ལེགས་པར་མ་བསླབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། འོན་སྦྱོར་བ་དེས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བརྗོད་ནས་ཡུལ་གཞན་སྒྲ་ལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་རྟག་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར༑ ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ། གཉིས་ཏེ། ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཡིན་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཡིན་རྟགས་སུ་འགོད་ན་འང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ནི་ཁྱད་པར་སྒྲ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་སྒྲ

གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མིན་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་ལ་དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་སྒྲ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་རང་ཉིད་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཐ་དད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང༌། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོག་པའི་ངོར་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དང་རྫས་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དཔག་བྱ་དང་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྣང་བའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བའི་

༄༅། །ཐ་དད་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་སྒྲ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དང་སྤྱི་ཡི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩོལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཅན་རྩོལ་སྒྲ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་བུ་རྭ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྭ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་རྩོལ་བྱུང་དེ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་ནས་རྩོལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི༔ ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་སླ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་སྒྲའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས། བསྒྲུབ་བྱའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་རྩོལ་སྒྲའི་གཞི་ལྡོག་ཅིག་ལ་བྱེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མཉན་བྱ་བཀོད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཁྱད་པར

མཉན་བྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །དེར་སྣང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི༔ སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མདོར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་བདེ་བར་བཟུང་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། བྱས་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དཔེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ༔ ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་ལན་གདབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་དབྱེ་བས། མི་ལྡན་པ་དང་གཞན་དང་ལྡན་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་དང་ངེས་བཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པ་འམ། ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་ངེས་བཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནག་པ་བས་སྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པ་འམ། བྱ་བ་

ཤ

༄༅། །དག་དང་ནི་ངེས་བཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྔོན་པོ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་དངོས་སུ་སྦྱོར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་
འདོད་ལས་དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་རྣམས་ནི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནག་པ་འཕོང་རྐྱེན་ཞེས་པ་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཟླའོ་འཕོང་མི་རྐྱེན་པ་རྣམ་པར་
གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་ནུས་པ་དང་སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་
འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་རབ་དབྱེ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་སྤྱིར་བཤད། བྱེ་བྲག་ཏུ་
ཡང་དག་གཉིས་དང་མཉམ་བྱ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་ཟློག་པ་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་གཉིས་དང་གཉིས་པོ་དེ་ལོག་ཕྱོགས་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མཉམ་བྱ་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་དག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་དོ་

ཞེས་རྩོད་པ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། མཉན་བྱ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོའི་དང་། ཐུན་མོང་གི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། རྟོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དང་། བྱས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་གོ་བྱ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོལ་བྱུང་དཔེར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྟོལ་བྱུང་བཀོད་པ་དང་འདྲ་བ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་གོ །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བཀོད་ཚོད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སོང་ཚོད་ལ་དུང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་སོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་རྟོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་འདྲ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རེས་འགའ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་སྒྲ་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྐྱེ་ལ། རེས་འགའ

ཤ
བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ

༄༅། །འབྲས་བུམ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། མི་འགལ་ཏེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ གལ་ཏེ་དེ་ལ་མི་ནུས་ཀྱང་དེ་ཐོས་པའི་དབང་པོ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྐྱེན་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་དེའི་སྔར་ནས་ཡོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་དབང་པོ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོལ་བྱུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སློས་པ་ཆོས་ཅན༑ རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་། འདིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན༑ དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱར་བྱས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འདིར་རྩོལ་བྱུང་སློས་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ནི་གོ་མི་

ཆོད། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཟུང་ན་ནི་འཁྲུལ་གཞི་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཤད་པའི་རྩོལ་བྱུང་དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་བཤད་དེ། དེ་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོལ་བ་ལས་བསལ་བ་ཉན་ཤེས་དང་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་དུང་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོལ་བྱུང་ཞེས་འདྲ་བར་དཔེར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ལས། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་འདི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུའམ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ལྡན་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལ་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་བྱུང་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། ངེས་པ་དེ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞིང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ལྡན་པ་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཉན་བྱའི་དཔེས་སྲོག་སོགས་ལྡོག་པ་ཁྱབ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་

༄༅། །ཏེ། ལྡོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཡིན་པ་དགག རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། སྒོག་དང་མཉན་བྱ་མཚུངས་པར་བསྟན། མི་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྒོག་ལྷན་དུ་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ནི་ཟློག མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར༔ ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ནང་འགལ་བས་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་མེད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོག་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་གནས་པར་ཐལ༔ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། ལྡོག་པ་ངེས་པ་ཉིད་ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ༔ དངོས་དང་། དེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་སྒོག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་ནི་གྲུབ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་རམ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་འདྲ་དེ་ལྡོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག

པའང་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་དུ་ཆ་ཤད་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གོང་གི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག
ནི་ལྡོག་པ་ཡིས་སྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་སྲོག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ལྡོག་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལྡོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལྡོག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ
ལ༑ འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དགག། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་མི་ཟིན་པས་ན་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་དེ་དམིགས་པ་ན་སྲོག་དེ་དམིགས། བདག་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྲོག་མ་རྟོགས་ན་བདག
སྲོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་གཉིས་པོ་ལ་མཐོང་བ་རྗེས་འགྲོ་དང་མ་མཐོང་བ་ལྡོག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདག་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག
པའི་ཁྱབ་པའང་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གཞན་གང་ལའང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་བདག་དེ་བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས་ཞེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་བདག
མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་དང་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་མེད་དུ་ཞེས་ཏེ། སྲོག་ཡོད་མེད་དུ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྲོག་སོགས་གཞི་ལ་ལར་མཐོང་དུ་རུང་བ་ཡིས་གསོན

༄༅། །ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་བུམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་ན་གསོན་ལུས་དང་བུམ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་
སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲོག་གི་རྒྱུ་གང་ཞིག་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་བུམ་པ་ལ་སྲོག་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་དེ་སྣང་རུང་དུ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་པོའི་ལུས་ལའང་བདག་དེ་སྣང་རུང་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར༑ གསུམ་པ་ནི། བུམ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྲོག་མེད་དེར་རྟོགས་རིགས་པར་ཐལ། །བུམ་སོགས་དང་ཅུང་ཟད་བདག་མེད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། བུམ་སོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་
པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ། གསོན་ལུས་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བདག་དང་བཅས་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་མི་འདོད་ཙམ་གྱིས་དེར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ནི༑ ཚད་མ་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་གིས་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྲོག་སོགས་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། སྲོག་དང་མིག་འབྱེད་འཛུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དྲན་འདོད་
རྩོལ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དྲན་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དབང་བློ་གསུམ་ལས་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ནི་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་ལ་ནི་ལྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་སྲོག་དང་མིག་སོགས་ཀྱི་

དངོས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་རྒྱུར་རྟོག་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི༐ མཉན་བྱ་དང་སྒྲོག་སོགས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ངོར་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་དེ་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མཉན་བྱ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་མིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིའང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ན་གཞན་སྒྲོག་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང༐ བསྒྲུབ་མིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་བརྗོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་ཡང་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད་དེ༐ གཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་གོ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པ་འདི་འདྲའི་མི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ

ཤ ཞི་བཀྲུས

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། དེ་དུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ལ་གསོན་ལུས་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་
ངེས༏ གསོན་ལུས་ནི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བས་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན། གསོན་ལུས་མ་ཡིན་པ་ནི་བདག་མེད་དུ་ངེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩ་བར་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོག
དེ་སྒྲུབ་མིན་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའོ་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཁས་བླངས་འགལ་བས་དང་། རིགས་པས་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ངོས་བཟུང་ནས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོག་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་ལྡོག་པ
དེ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་ལྡོག་པར་འདོད་དེ། ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལས་སོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་བླུན་པོ་ཡི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་ལྟོས་ཤིག་སྟེ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྒྲོག་དེ་བདག་ལ་མེད་ནའང་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོར་མེད་པའང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགལ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་སྒྲོག་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ན་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་སྟེ་ལྡོག་པ་བཀག་པ་ནི་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་འདིར་ནི་མི་སྨྲ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་

ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་འཇིག་རྟེན་ལ་དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད་ལ། དགག་སྒྲུབ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་
པ་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ལྟར་ནི་མི་འགོག ཇི་ལྟར་དེ་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོར་
བསྟན༑ རྒྱས་པར་བཤད། དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་
དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གཉིས་སོ། །དགག་
སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞན་སེལ་དེ་རང་མཚན་དེ་དག་དང་ནི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་
ཡོད་ཙམ་ཐ་སྙད་རྟེན་པར་འདོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པར་བསྟན། སྒྲ་དོན་དེའི་གཞིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་

ཨ ཞེ་བཞི

༄༅། །ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན་དོན་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་བསྒྲུབས་སམ་བཀག་པ་ན་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་བདག་ཉིད་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབས་པ་དང་ནི་རྟག་པ་བཀག་པ་དག་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་
ཅན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་མ་བརྟགས་པར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་
སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་འགོག་ན་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་ལྟ་བུ་དང་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་བྱས་
ཡོད་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དེ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་ཉིད་འཁྲུལ་པར་ཤེས་སམ་ཞེ་ན། ཚུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་། རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེལ་ངོར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་དོན་

བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་འཕེལ་བ་དང་རྟག་པ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བསྙད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། དེ་དག་རང་ཉིད་བསྙད་པའང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་རང་
མཚན་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྦྱོར་བ་ངེས་ནའོ། །གསུམ་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། བདག་མེད་ལས་ལྡོག་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་
འགྲུབ་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པས་ཁྱབ་ཏུ་རུང་ན་ཡང་། ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྲོག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་བདག་མེད་དུ་ངེས་པ་མ
ཡིན་པར་དེ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ལ་བདག་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། དེས་དེར་ཁས་བླངས་པས་དེར
རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁས་བླངས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །གྲོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། དངོས་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས
ལས་གཅིག་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ལས་ནི་ལྡོག་པར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ

༄༅། །སྟེ། བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་སྲིད་པས་སོ། །དེ་སྐབ་པ་ནི་གཞི་འགར་མ་མཐོང་བས་དེ་དེར་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་
དེ༑ འཁྲིགས་པ་ཛོ་ཛེ་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་ཀྱང་ཤིང་མཚོན་གྱིས་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་མཚོན་གྱིས་ཆོད་དེ། འཁྲིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་དཔེའོ། །གོང་གི་ཁྱབ་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་
པ་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན་དེ་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ཡང་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བུ་དང་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན
སྒྲོག་འདི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་སྐབས་ཀྱི་གྲོལ་བས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་ཏུ་རུང་པ་དེ་ལྟ་ནའང་བདག་མེད་ལ་མེད་པས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲོལ་བ་གང་གིས་རྟགས
དེ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་ཡང་ངེས་པར་མཐུན་ཕྱོགས་དེའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲོག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས
མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་བདག་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ

སྟེ༑ རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་དགོས་པར་བསྟན། འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགོས་པར་བསྟན། དེ་བདག་སྲོག་གཉིས་ལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལོག་ན་རྟགས་དེ་ཉིད་ལྡོག་པར་བྱེད་ཅིང༌། ཆོས་དེ་འཇུག་པར་ཡང་རྟགས་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་གང་མེད་ན་རྟགས་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པས་འབྲེལ་པར་བློམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བདག་སྲོག་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ངོས་བཟུང་། དེ་བདག་སྲོག་གཉིས་ལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཕན་བྱེད་དུ་མཐོང་ན་འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུ་མ་མཐོང་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་དག་གིས་མེ་དུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད། ཚུལ་སྒྲུབ། འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་ལྡན་དེ་གསོན་ལུས་ལ་དོན་གཞན་བདག་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པམ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་དེ་ཡོད་ན་བདག་དེ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་དེ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ན་སྲོག་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དེ་རྟག

༄༅། །ཏུ་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ཙ་བའི་ཁྱབ་པ་ནི། བདག་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱུ་གཞན་ལས་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བདག་དེས་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལས་ནི་འབྱུང་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར༑ གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲོ་བོ་གཉིས་ཀ་ལས་དུ་བ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུ་བ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་དང་མེ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན
པ་ཉམས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་མེ་མ་ཡིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲོ་བོ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲོ་བོ་ལས་བྱུང་བའི་སྔོ་ཕྱུར་བ་ནི་མེ་དེས
བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲོ་དེ་མེ་དེ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ། སྔོ་ཕྱུར་བ་དེ་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་སྒྲོ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ
དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་ལམ་ལྟན་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་རང་བཞིན་མི་འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཆུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀས་འབྲས་བུ་རྡུལ་བ་གཅིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་དུ་མ་ལས

འབྲས་བུ་གཅིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀ་འང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞིར་བར་མཚུངས་པའི་ནུས་པ་གང་ལས་འབྲས་བུ་རྡུལ་པ་གཅིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་ཆུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་ཐ་དད་ན་གཞིར་བར་གཅིག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ན་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་སྟེ་དེར་འགལ་བས་སོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དེ༑ མཚུངས་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བློ་ཐ་དད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཙནྡན་དང་ཤུག་པ་སོགས་ཀྱི་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ལ། སེལ་ངོར་མེ་ཙམ་དེས་ནི་དུ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་དེས་ན། དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འབྲས་མཐོང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲུབ་པའོ། །མདོར་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེར་འཛིན་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་བོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤོ་ཕུར་བ་དེ་དུ་བ་མ་ཡིན་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་སྤྱི་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དུ་བ་དང་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཡི་ཡན་ལག་གི་རྫས་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ལ་མེར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་རང་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་

ཤ. ཞེ་བདུན

༄༅། །ནས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་པ་དང་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་གོང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་མཚན་བྱ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལས་སྒྲོག་སོགས་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་བྱ་དང་སྒྲོག་སོགས་ཀྱི་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལྡོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་པར་མཚུངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། གཞུང་དུ་སྲོག་ལྡན་གསོན་ལུས་ལ། །བདག་བཅས་བདག་མེད་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བའི། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟགས་སུ་བཤད། །བོད་འགའ་བདག་བཅས་འགལ་བ་དང་། །བདག་མེད་ཡང་དག་རྟགས་སུ་འདོད། །གཞུང་དུ་བུམ་སོགས་བདག་མེད་ཀྱི། །སྣང་རུང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བཤད། །བོད་རྣམས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ། །མ་དམིགས་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར། །གཞུང་དུ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་ཀྱི། །མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་ཕྱོགས་སྔའི་ལུགས། །བོད་རྣམས་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ལུགས་ཞེས་ཟེར། །གཞུང་དུ་ཕྱི་རོལ་སངས་རྒྱས་པ། ། བདག་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད། །བོད་རྣམས་དེ་ཡིས་དེ་མེད་པ། །ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ། །ཞེས་སྨྲར་བའོ། །གསུམ་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དང་། འགལ་

ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ནི་ཐ་དད་པར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི་མ་བཤད་དེ། སྐྱེད་བྱེད་ཕྱི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དོན་ཟློག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་སྣང་རུང་གི་འམ་སྣང་མི་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤེ་ན། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། བསྐལ་རུང་གི་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྟེ་བདག་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་སྲོག་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་འབྲས་རང་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་གི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལའང་དངོས་པོའི་དོན་གྱི་ཆ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དེ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། སྔ་མ་འབྲས་རང་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཏེ་དེ་འདྲ་ཁས་བླངས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞེད་པར་བསྟན། བཞེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་

༄༅། །ཕཤད། བཞེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་དཔགས་ན་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་མ་སྨོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྣང་རུང་གི་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་སྣང་རུང་གྱི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཚོམ་དགག་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཀེང་ཤུ་ཀའི་ཕུང་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། སྲེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ས་ཕྱོགས་དེར་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་དོན་མཐུན་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་དེའི་འབྲས་བུར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི་གཞི་དེར

སྣང་རུང་བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་དག་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། སྣང་རུང་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གྲུབ་པས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་རྗོལ་བ་ཇི་ལྟ་བུའི་ངོར་འགོད་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པའི་དོན་དུ་འགོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཡང་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པས་ས་ཕྱོགས་འདིར་རྗོལ་བ་གཞན་དག་གིས་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ་ལ་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་བརྡ་དྲན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་སྟེ་དཔེར་ན་མཐོང་བ་མ་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་དང་། མ་མཐོང་བ་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་ཉིད་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་མ་མཐོང་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤད་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་བརྗོད་དུ་མ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པས་ན་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་དེར་དེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་། མི་དགོས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་ན། འདི་ལ། མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་མ་དམིགས་པར་འགྲུབ་པ། བུམ་པ་མ་དམིགས་པར་ངེས་པའི་བློས་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པར་ངེས་པ། ངེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཉིད་ལས་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་ཏེ། གཅིག་སྣང་རུང་བུམ་དག་གིས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། བུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བློ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གྲུབ་དོན་ནི། ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ནི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པ་དང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་བློ་ངོས་ཤེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བློའི་དབྱེ་བ་ནི་བློ་རང་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ༔ བློའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་བློ་དེའི་དོན་ནམ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ངེས་བློ་དེ་ཡང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མྱོང་ལས་གཞན་བུམ་པ་བསལ་བ་ནི་གཞན་ཟམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ངེས་ན་རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སྣང

རུང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ས་ཕྱོགས་དེར་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ས་ཕྱོགས་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེར་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྡུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ཕྱོགས་སུམ་དམིགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཡང་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །མ་དམིགས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅེས། །བྱ་བ་ངེས་པ་འདྲེན་འདིར་བཤད། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན། །བོད་རྣམས་མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་ཟེར། །གཉིས་པ་ནི༔ ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་མི་སློས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདྲེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པས་དེ་འདྲ་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཟློག་པ་མེད་ངེས་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བ་སྤྱི་སྣང་མི་རུང་ནི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་གང་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྣང་རུང་དུ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱར་མེད་ངེས་སྒྲུབ་ནུས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས

༄༅། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞི་འགར་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་ནི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་སྒྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་
རབ་དབྱེར་མ་ཆཱད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚད་མས་གནོད་འགལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆཱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་རང་གི་སྦྱོར་བ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་
བོའི་སྦྱོར་བའམ་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །འགལ་དམིགས་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གནོད་བྱ་སྣང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ན་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་མ་འོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར
རམ༔ ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །དེར་མ་འདུས་པའི་འགལ་བ་གཞན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བར་བཏགས་པ་ཡོད་དེ། བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །བོད་རྣམས་འགལ་
བ་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པར་བཞེད་ཀྱང་། འདི་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གང་ལ་ཡང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྦྱོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་
དངོས་དང་དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་ངེས་སུ་གྱུར་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་གྱུར་དང་ལྟོས་བཅས་གཉིས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དེས་གནོད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་

རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་དགོས་ན་ཉེ་བར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་ངེས་སུ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་སོ། །རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཀྱང་འཇིག་ངེས་སུ་མི་འགལ་ཏེ། བུམ་པའི་འཇིག་པ་དེ་དངོས་པོ་བུམ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་པའི་དབང་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་འདྲི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དེས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་ཞིག་སྐྱེད། དེས་བུམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཡི་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་སྐྱེད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ནམ་ཡང་ནི་འཇིག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་ཐལ། འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་དེ་ཉིད་འཇིག་ཀ་མར་སྣང་ཅིག་ཀྱང་སྡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱ་བའི་རྟགས་ནི་བུམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དོན་གཞན་དེའི་གང་ལྟོས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་སེལ་ངོར་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དངོས་མེད་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱ་བའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ནས་མཇུག་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་དག་ལ་ཆོས་དེ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ

༣༥ དབུ་མ།

༄༅། །མེད་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའི་གཞུང་ཚིགས་དག་གི་ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་ཞིང་། འབྲུ་གཉེར་བའི་ཚུལ་བཟུང་བདེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆ་ཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་བོའི་གཞུང་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་བའི་རྩོམ་པ་པོ་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་ནུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་འཇུག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྩོམ་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པ་ལེགས་ཤད་རྣམ་འགྲེལ་འདི་སྙར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་སྣེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློའི་ནུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདི་ནས་ཤད་པའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདི་ནས་ཤད་པའི་རིགས་པ་མཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ན་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་

སྟོན་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་མོ་སྣོང་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་པོའི་བུ་དང་འདྲ་བའི་བློ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པས་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་མིག་རྣམ་པར་དག་པའི་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་པདྨོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་སྙན་པའི་གྲགས་པས་སའི་སྙིང་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་པ། ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་བཟློག་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར། གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་བར་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་སྡོམ་བརྩོན་སྟུགས་ཀྱང་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟར། འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ། ཡི་གེ་དྷ་ཞེས་སྡོམ་བརྩོན་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་རྣམ་པར་དཀར་བས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གསུམ་སྟེ། འགྱུར་མཛད་དང་པོས་དང་། བར་པས་དང་། གསུམ་པས་ཇི་ལྟར་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་བྷུ་ཏི་ཤྲཱི་ཤཱནྟི་ཞེས་པ་དཔལ་རབ་འབྱོར་ཞི་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་གདུང་རུས་རྨ་ལས་འབྲུངས་པ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལྷ་ཤཱཀ་དང་བཅས་པ་ཐོག་མར་བསྒྱུར་བས་བཀའ་དྲིན་དྲན་པར་བགྱིའོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་སྐྱོང་གང་གི་བཀས་བསྐུལ་ནས་བསྒྱུར་བ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་གང་བསྒྱུར་བ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་གཞན་ལས་བཟང་བས་འདི་ལ་

༤

༄༅། །འཇུག་རིགས་པ། ལྟ་ངན་ཟློག་པར་དཀའ་ཡང་འདི་ཡི་རིགས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་སླ་བ། འགྱུར་མཛད་གཉིས་ཀས་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ། འགྱུར་མཛད་ཀྱི་མཚན་དང་གང་དུ་བསྒྱུར་པའི་གནས་སྨོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་དམ་པའི་ལས་ལ་མངོན་དགྱེས་པ། །སྐྱོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཅན་རྒྱལ་པོ་མཆོག །དགེ་བའི་ཐུགས་མངའ་ཞེས་པ་ས་སྐྱོང་བ། །མི་ཡི་བདག་པོ་དབང་སྡེའི་བཀའ་བསྐུལ་ནས། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་ལྡན་ལྷག་པར་དཔྱོད་ལྡན་འཆད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་གྲོལ་དང་ཕྱི་གྲོལ་དོན་ངེས་དང་། །འཕེལ་གཏམ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བྱའི་ཕྱིར། །འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་རྒྱན་འདི་བསྒྱུར། །ཞེས་པ་རྒྱན་སྟོང་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་པ་རྩ་བ་དང་བཅས་ཏེ་གཞི་ནས་བསྒྱུར་བའོ། །འགྱུར་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་ནི་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་རྒྱན་ནས་པ་ལ་བལྟས་པས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟ་ངན་ཀུན་སེལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དོན་དམ་རྣམ་དཔྱོད་ལྷུར་ལེན་བསྟན་བཅོས་འདི། །གཞུང་མང་དོན་དཀའ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་ན་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཆེ་ཕྱིར་འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དགོངས་དོན་དབུ་མར་གནས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ལོག་པའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་བཞོལ་གྱུར་པ། །ལྟ་བ་ཆུ་བོ་ཟློག་པར་དཀའ་མོད་ཀྱི། །ཡང་དག་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྡ་སྤྲད་ན། །འགའ་ཡི་ཡིད་ལ་ཅི་སྟེ་འབབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་བདེར་ལོན་ཏེ། །ཡུན་སྐྱུལ་གྱིས་ནི་མ་སླད་ལེགས་བསྒྱུར་བ། །སྔོན་གྱི་སྒྱུར་བྱེད་དམ་པ་དེ་དག

ངཀྱིར

གི ཀྲི་ཙམ་གྲོ་བ་དཔལ་ལྡན་ཁོ་བོར་ཟད། །ཅེས་པའོ། །དྲུག་པ་ལ། ལོ་པཎ་གྱི་མཚན་དང་། ཡུལ་གང་དུ་བསྒྱུར་བའི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཁ་ཆེའི་རིགས་པ་བའི། །གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྐལ་ལྡན་ནི། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོས་ནས། །ཞེས་
པ༑ འདི་ནི་ཁ་ཆེའི་པཎ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་འཆད་ཅིང་། ནང་རིག་པའི་སྤྱི་སྙོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་དོན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་པཎྜི་ཏ་ཞེས་ཟེར་
བའི་དོན་མེད་དོ། །བློ་ལྡན་བཟང་པོས་འདི་བསྒྱུར་རོ། །ཞེས་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་གངས་འགྲམ་དུ། །བློ་ལྡན་གང་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་བ། །ཡི་གེ་སྦྲ་དང་ཚཕད་བྱ་ལ། །བློ་གྲོས་
ཐོགས་པ་མེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཞིང་། རྒྱན་དང་ཆོས་མཆོག་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེ་རེ་རེ་ཡང་བློ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་བཅུ་རྩ་ལྔ་རེ་བྱུང་བར་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡུལ་
འཁོར་ལོ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་གྲགས་པའི་འདབས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། སྤྱར་ཡང་ཞུས་ཆེན་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ཉན་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་སྨྲོ་
བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཕྱིས་ཞེས་པ། ཚད་མ་རྒྱན་འགྱུར་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་དུས་དེར་སའི་སྙིང་ན་འགྲན་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་བསོད་སྙོམས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་ཤཱཀྱའི་

ཞ། དཀར་ཆག

༄༅། །དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་རང་དྲི་མ་མེད། །རིགས་པའི་མཐར་ཐུག་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་འདི། །སྒྲ་དོན་ཇི་བཞིན་བློ་ཡིས་ལེགས་རྟོགས་ནས། །སྟོན་པ་གངས་ཅན་འདི་ན་ཁོ་བོ་ཙམ། །ཞེས་པ། བར་སྐབས་སུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཉན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ལོ་གྲངས་དུ་མ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འདིས་ནི་ཁ་ཆེའི་བསོད་སྙོམས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་གསན་ཏེ༑ བསྟུལ་དུ་བཏོན་པའི་ཉན་བཤད་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་པས་དེང་སང་གི་བར་དུ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པའོ། །ཁོ་བོ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི། ཚད་བསྡུས་ཀྱི་མིང་ཅན་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གངས་ཅན་ནམ་ཞིང་། དེ་དག་ནི་མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞུང་བསྲུང་སྐྱེ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་གོང་ནས་གོང་དུ་གང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཀའ་དྲིན་དུ་བཟོ་བར་བགྱིའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་གཞུང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ། །འཁྲོག་པོར་འདྲེན་པའི་ལམ་སྲང་ཀུན་བཀྲལ་ནས། །ངེས་དོན་བསིལ་རིའི་རྩེ་ནས་དེང་ཤར་བའི། །ཕྲིན་ལས་རྩོལ་མཛད་ཁྲོད་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །གཞུང་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་བསྐྱལ་རྣམ་རྒྱལ་དེ་ནི་ལྷ་དབང་གིས་མཛད་ཤཱཀྱ་བློ་ཡིས་ཀྱང་འབྲུ་ཙམ་གཉེར། །ཆོས་མཆོག་རྒྱན་མཁན་གྱིས་ནི་རྣམ་དཔྱོད་མང་པོའི་སྒོ་ཕྱེ་དབུ་མར

འགྲེལ་པའི་མཚན་ཡང་རབ་གསལ་མཛོད། །ཞི་འཚོ་པདྨའི་དང་ཚུལ་གྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་དབུ་མ་ཉིད་དུ་བཀྲལ། །འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་བློ་ལྡན་བཟང་པོས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་ལས་
རྟོགས་ཤེས་གསུངས། །གངས་ཅན་འདི་ན་མདོ་སེམས་གྲུབ་པའི་མཐའ། །རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི། །རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་འཇིག་རྟེན་ལུགས་བཞིན་དུ། །ཁས་ལེན་བྱས་ནས་དབུ་མར་འཇུག་པ་དང་། །མདོ་སེམས་སྒྲུབ་
མཐའི་གཞུང་ཆེན་དེ་བསྲུང་ནས། །མི་ཕམ་ཞལ་གྲུབ་ཐོགས་མེད་མཆེད་དག་གི །ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་དབུ་མ་ཞེས། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤད་སྲོལ་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །ཕྱི་དུས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་ཀུན་ཉམས་ནས། །བྱིས་རྣམས་མགུ་བྱེད་སྒྱུ་
མའི་རོལ་རྩེད་མཁན། །ཚིག་གི་ཆད་ལྷག་བསགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས། །གྲགས་པའི་རོ་སྨྱོང་བྱེད་ལ་སུ་ཡིད་རྟོན། །ཀུན་བཟང་སྤྲུལ་པའི་གཞུང་ཆེན་འདིར་ནི་རང་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ཕྱེ་ཚད་མ་གྲུབ་
དང་མངོན་སུམ་ལེའུར་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའི་ངེས་དོན་དེ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རང་རིག་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོ་སེམས་དབུ་མའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རིགས་ཤིང་ཡངས་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དབང་པོའི་རྡོ་རྗེས་གཟུང་འཛིན་རི་བོ་ཕྱེ་མར་འཐག་
མཛད་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཞལ་བཟང་གསལ་བར་འཆད་བྱེད་གཞུང་བཟང་འདི་ནི་དཔྱལ་དཀར་དངས་པའི་མེ་ལོང་མིན་ནམ་གང་དུ་ཤར་ན་ཉིན་བྱེད་འོད་འབར་དྲག་པོའི་གཙུག་ཏུ་བདེ་

༄༅། །འབྱུང་ལྔ་བ་བརྒྱ་བྱིན་ལག་པར་དབང་པོའི་རྡོ་རྗེ་སུམ་རྩེན་ཡུལ་དུ་དཔག་བསམ་འདོད་འཇོ་སྐལ་བཟང་དབུས་སུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཡིན་འདིར་འབྱུང་རིགས་པའི་དཔུང་ཚོགས་འདི་དག་གང་གི་མ་བཤམས་མཁས་པ་དེ་ནི་ཐ
སྣོད་གཞུང་བརྒྱའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་ཅིང་སྤྱི་སྟོད་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན་ཀྱང་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་ཆེ་ལེགས་བཤད་གདོང་པ་གྱེན་དུ་འདེགས་པའི་མཐུ་ཡོད་མ་ཡིན་ཕྲ་མོའི་རིགས་ལམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་གསོད་ལྟར་བྱེད་རང
གཞན་གཞུང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་ཅི་དེ་བས་འདིར་འབྱུང་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་མང་པོའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་ནི་གྱེན་དུ་བཏེག་པའི་ངེས་དོན་ཤིང་རྟའི་ཁྲི་འདིར་འཁོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྨྲ་བའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་བསྟོད་ནས་ཐལ་འགྱུར་ལག་གཉིས་མཁའ་ལ་རབ
བརྐྱང་གཞན་གཞུང་ལུགས་ངན་དྲེགས་པ་འཕྱོག་བྱེད་འཆད་རྩོད་རྩོམ་མཁས་འཇིགས་མེད་སྨྲ་བའི་དབང་པོར་བྱེད་དོ་གྲོགས་དག་ཀྱཱ། རྒྱན་དྲུག་མཁས་པའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་པ་ན། །གཞུང་དེར་འབྱུང་བའི་ངེས་དོན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་ཡི་ལྟ་བས་སྤྱང
བྲ་གང་སྤྱངས་ནས། །འཐོབ་བྱའི་དོན་ལ་སེམས་ཉི་སྤྱངས་དེ་མཁས། །ཕོ་བོས་ཆོས་འདིའི་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་པོ། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་མཚོར་རིང་ནས་སྤྱན་འདྲོངས་པ། །མང་པོའི་མདུན་སར་ལན་མང་འགྲིམས་གྱུར་མོད། །ལ་ལའི་གཉེར་བྲུར་འོས་པ
འགའ་མ་བྱུང་། །དུས་འདིར་ཧེ་ལྟའི་དཔྱད་ལམ་རྨོངས་པའི། །བློ་བཟང་མང་པོས་ལན་བརྒྱར་བསྐུལ་བ་ན། །རྣམ་བཤད་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོར་སྤྱན་དྲངས་པ། །ཕྱིན་ལས་ཆར་ཆེན་འབེབས་པའི་དོན་དུ་བསྒྲོ། །ཞེས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ

པད་ཆེན་ཀུན་མཆོག་བཀའ་འབུམ

འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བ་མང་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐུལ་བ་དང་། དུས་འདིར་ལྷ་མདའ་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཏི་ཤྲཱི་རིམ་པར་བྱོན་པའི་གདུང་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པ། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྟོབས་དང་མང་དུ
གསན་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གློག་པ་པ་དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་བློས་ཕུར་བུ་ཞེས་པ་ས་མོ
སྤྲེའུའི་ལོ། ཐ་སྐར་ཅན་གྱི་ར་དོའི་འགྲུབ་སྦྱོར་བཟང་པོ་ལ། ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གྲྭ་ཡངས་པོའི་དབུས། དགའ་ལྡན་བྱམས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཡུལ་མདའ་རིས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང
ཆོས་ཡི་རྒྱལ་མཚན་ནོ།། །།སྭ་སྟི། གྲུབ་པ་མཆོག་གི་ནོར་བུའི་ཏོག་འབར་བ། །ལྷུན་སྟུག་བརྗིད་ཆགས་ཐུབ་བསྟན་གཙུག་ལག་ཁང་། །འདོད་རྒུའི་འབྱུང་གནས་ཀླུ་དབང་མཛོད་ལྟ་བུ། །སྐལ་བཟང་མིན་པས་འཇུག་དཀའི་སྒོ་རིམ་ཅན། །འཕྲེད་
མཁས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས་གཞན། །འཆོལ་འདོད་དེ་དག་དཔྱོད་ཆེན་གྲུར་མི་རུང་། །རྟོག་པའི་ལམ་ནས་ངེས་དོན་བཇ་སྦྲོད་མཁན། །དེ་དག་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་འཛམ་དཔལ་བཞིན། །སྤྲུལ་བྱེད་དཔུང་གིས་ཚད་མ་སྐྱེད་པ་དང་། །སྨྱུན
འཕྲིན་རིགས་པས་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དང་། །དཔྱད་གསུམ་དག་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀུན་སྟོན་པའི། །གཞུང་འདི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྩོད་ཀུན་བྲལ། །སྟོན་ཆེ་བོད་དུ་ཆོས་འདིའི་མདངས་ཙམ་ཤར། །དེ་ནས་བློ་བཟང་རྔོག་ལོའི་སྤྲིན་འགྲུས་ཀྱིས། །རྒྱུན

ཨ། ཞུས་དག

༄༅། །དང་ཆོས་མཆོག་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གང་གིས། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་ངེས་ཉི་ཟླའི་འོད་ཕྲེང་བླངས། །དེ་ནས་ལོ་གྲངས་དྲུག་ཅུའི་ཐུན་མཚམས་སུ། །མདོ་སེམས་གྲུབ་མཐའ་འགོག་པའི་བསྡུས་ཆེན་འགགས། །འཁྲོག་པོའི་ལམ་དུ་
དྲངས་ནས་རང་བཟོ་ཡི། །སྒྲ་གཅན་མགྲིན་པའི་འཁོར་ཡུག་རྒྱལ་མ་ནུས། །དེ་འོག་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ཅིག་ལྷག་ཙམ་ཆེ། །རྣམ་འཕྲུལ་ཉི་འོད་འབར་བ་མདོ་སེམས་ཀྱི། །ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ནས་རིགས་པར་དྲངས་པ་ཡི། །བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་ས་སྐྱ་པ་དེས་
མཛད། །དེ་རྗེས་ལོ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་ཙམ་ཞིག །གཞུང་བཞིན་འཆད་པའི་རྣམ་བཤད་མང་པོ་དང་། །སླ་མཁས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་འཆད་པོ་ཡིས། །རྣམ་འཕྲུལ་ལུགས་བརྒྱ་ལྡན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས། །དེང་དུས་བསྡུས་པའི་སྲོལ་དང་མདོ་སེམས་
ཀྱི། །འཆད་རྩོལ་བསྲེས་པའི་རྣམ་བཤད་མཁན་མང་དང་། །ཁྱུངས་མེད་ཚིག་ཕྲེང་བསགས་པའི་སྤྲིན་ཕུང་གིས། །སྡེ་བདུན་ཉི་ཟླ་བསྒྲིབས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན། །རྣམ་འཕྲུལ་ཁྲུས་མཆོག་ཚངས་པའི་ལང་ཚོ་མ། །འདོད་བརྒྱལ་རལ་པའི་ཁྲིམ་དུ་རིང་
ཞིག་གཟིམས། །ལེགས་བཤད་གཙང་སྦྲར་བྱེད་པའི་དྲང་སྲོང་གིས། །གངས་ཅན་འགྲམ་དུ་སྐྲུགས་པ་འདི་ཡ་མཚན། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་ངེས་དོན་ཧེ་ལྷ་བ། །མི་ཕམ་གཞུང་བཞིན་སྟོན་མཁས་གྲགས་པའི་གཞུང་། །རྣམ་པར་བཤད་འདི་དོན་
གསལ་བརྗོད་པ་བདེ། །ཚིག་གསལ་རྣོ་སྦྱར་རིགས་པ་ལྷུར་བླངས་ཕྱིར། །རྣམ་དཔྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱུག་པའི་ས་བསྒྲུངས་བྱ། །མཁས་པའི་གོ་སར་འཁྲིད་མགྲོགས་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས། །འཆི་མེད་སྦྲང་རྩིས་འཚོ་མཁས་སུམ་རྩེན་བཅུད། །མི་ཟད་བར་དུ

འཕོས་པའི་དཔག་བསམ་ཤིང་། །གང་འདིར་དགོས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མཁོ་རྒྱུའི་ཚོགས། །རིན་ཆེན་སྤུངས་པའི་ས་སྐྱོང་དོན་གྲུབ་པ། །འཆི་མེད་དབང་པོའི་རྡོ་རྗེས་བརྩལ་དེ་ཡིན། །དགེ་དེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཚིག་དོན་བཞིན་རས་
མ་ཚང་མེད་འཆར་བའི། །དངུལ་དཀར་མེ་ལོང་བསྟན་འདྲའི་གླེགས་བུ་ཡང་། །རྟེན་ཁེབས་བསོད་ནམས་ཡོངས་འདུའི་ཕོ་བྲང་ནས། །མི་དང་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་གང་དེས་བརྩལ། །ཡི་གེར་འབྲི་པོ་སྣག་ཚང་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཕེལ་ཡིན་ཞུས་
དག་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བཀོས་བྱེད་མཁན། །དགའ་བདེ་དཔལ་བཟང་ཞེལ་གྲོང་པ། །དེ་བསྐྲུན་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །རྒྱུ་སྦྱོར་བ་དང་རིག་གནས་པ། །ལས་བྱེད་པ་རྣམས་བདུད་བཞི་ལས། །རྣམ་རྒྱལ་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་ཤོག །ས་
སྐྱོང་བློན་པོར་བཅས་པ་ཡང་། །ཕ་རོལ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། །མངའ་འབངས་མཚོ་བཞིན་གང་བ་དང་། །དབུ་རྨོག་གོང་ནས་གོང་བརྩོན་ཤོག། ||མངྒ་ལཾ་བྷ་ཝནྟུ་སརྦ་ཛ་ག་ཏ་མི་ཏི།། || ༄སྐྱབས་རྗེ་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་བཞེད་ཐུགས་
སྨོན་ལས། །བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉེ་འདབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲྭ་གུ་རུས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོར་པར་བསྐྲུན་ཞུས།། ||

ISBN:- 99933-820-7-8